

กายเกษม

เชิณ

อ่าน

บทตะคอน

พระราชนิพนธ์รัชกาลที่ ๖

มีกรรมสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

มกราคม

พ.ศ. ๒๔๖๘

ระเบียบการของหนังสือรายเดือน “ไทยเชชม”

กำหนดเวลาออกของ “ไทยเชชม”

หนังสือ “ไทยเชชม” จะออกในวันที่ ๑๕ ของเดือนทุก ๆ เดือนไป หากจะคลาดเคลื่อนไปบ้างโดยอุปสรรคต่าง ๆ คณะก็ตั้งใจจะพยายามไม่ให้เกินกว่าในเดือนที่ออกทุก ๆ เดือนไป

ฉันท่านผู้ใดที่โดยอภัยรับหนังสือ “ไทยเชชม” ยังไม่ได้รับหนังสือ “ไทยเชชม” ภายในกำหนดเวลาที่แจ้งไว้ข้างบนนี้แล้ว ขอได้ โปรดเตือนไปยังสำนักงานด้วย

อัตราค่าบำรุง

๑ ปี (๑๒ เล่ม)	เป็นเงิน	๑๐ บาท
๒ ปี (๒๔ เล่ม)	เป็นเงิน	๒๐ บาท

การบอกรับ

ถ้าไม่สะดวกที่จะส่งคนไปบอกรับที่ สำนักงาน “ไทยเชชม” เลขที่ ๑๒๒๑ ถนนเฟื่องนคร โปรดเขียนจดหมายแจ้งความประสงค์, นามและตำบลที่อยู่ ให้ข้าพเจ้าส่งไปยังบรรณาธิการ ณ สำนักงานที่ใกล้แล้วไว้ข้างบนนี้แล้ว โดยทางไปรษณีย์

ส่วนเงินค่าบำรุง โปรดส่งโดยทางธนาคารไปพร้อมกับจดหมายบอกรับด้วย ถ้าท่านอยู่ในกรุงเทพฯ ะให้ไปรับที่ร้าน พร้อมด้วยนำหนังสือส่งท่านที่เกี่ยวกับเป็นพระคุณที่สุด

อัตราค่าลงแจ้งความ

ก. ในแผ่นกระดาษหลังปก	พิมพ์ ด้วยหมึกสี	เติมน้ำ	ยล	๖๐	บาท
ข. ในแผ่นกระดาษสีต่าง ๆ	สีกอช้อยภายในเล่ม	เติมน้ำ	ยล	๕๐	บาท
		ครึ่งน้ำ	ยล	๓๐	บาท

หลวงสรรพากร บัณฑิตการ
โรงพิมพ์ ไทยเชชมเป็นเจ้าของและผู้พิมพ์
สำนักงาน เลขที่ ๑๒๒๑ ถนนเฟื่องนคร

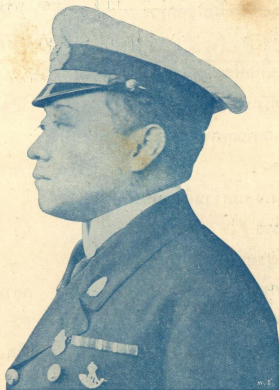

(ปีที่ ๓ เล่ม ๙ วันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๔๖๙)

อาชีพงาน	คณะไทยเขมม	หน้า พิเศษ
มาสาณสร	แสงจักร	,, ๑๔๔๕
บทละคอนพูด เรื่อง จัดการรับเสด็จ	พระราชนิพนธ์ ร. ๖	,, ๑๔๕๐
บทร้อง เทวกรใน เรื่อง ปลอ่ยแก้	พระราชนิพนธ์ ร. ๖	,, ๑๔๖๕
เรื่องไม่น่าอ่าน	นาคะประทีป	,, ๑๔๗๕
ละคอนพูดชวนหัว เรื่อง ปลุกรัก	พระพิสันต์พิทยากูณ	,, ๑๔๘๐
นิทานปริศนา ๒ เรื่อง พลัเศียร	สาลักษณ์	,, ๑๕๒๕
อัสมาเทวี (ต่อ)	โกลโรหิต	,, ๑๕๓๔
โอวาทพระศุกร	นาคะประทีป รวบรวม	,, ๑๕๓๕
ประโยชน์ปัจจุบัน ๔ ประการ	อุบลวรรณ	,, ๑๕๔๘
แถลงการณ์พิเศษ เรื่อง กามโรค	กรมสาธารณสุข	,, ๑๕๔๕
ปรโลก (ต่อ)	นายเทพ มหาเปารยะ	,, ๑๕๕๕
โจรฉลาด	ร. อ. ท. พลอย พรปรีชา	,, ๑๕๖๘
ละคอนไทยเขมม เท้าที่ข้าพเจ้าเห็น	สมุห์หอม (นายพลพัน หุ้มแพร)	,, ๑๕๗๕
ครัวของไทยเขมม	นางสาว ชวนน้ำเค็ม	,, ๑๕๘๐
วิชานารี	นางสาว แฝง พหุลรัตน์	,, ๑๕๘๖
สารเขมม	ส. สุวรรณเกษม	,, ๑๕๘๘
แถลงการณ์คณะละคอนไทยเขมม	บรรณาธิการ	,, ๑๕๙๐
อันตวาท	ทองปลอม	,, ๑๕๙๒

[The following text is extremely faint and largely illegible due to fading and bleed-through from the reverse side of the page. It appears to be organized into several paragraphs or sections, but the specific words and sentences cannot be discerned.]

อาศิรวาทน์

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระมวงกุญเกล้าเจ้าอยู่หัว

๑๕ ข้าขอบอกรน้อมและพร้อมสรีระประณต

แด่องค์สุกตมิ่ง

มุนี

๑ นบธรรมล้านพลโลกอุดรทรวา

ขององค์มหา

ระรัตน

๑ ไหว้สงฆ์ทักษิณเลิศประเสริฐสุปฏิบัติ

สรพบุณย์เกษมศรรสน

วิมล

๑ อิกทวยเทพสถานพินานพปูล

จุ่งช่วยอำนวยการ

พิลาส

๑ วันเดือนเลื่อนสรีวันกิตติมกรรมาส

สมภพพระจอมราช

กวี

๑ ข้าขออัญชลินาถพระรามอธิปัต

เคยเป็นประมุขศรี

สยาม

๑ ทรงปรีชาสุภาพพิทยประสิทธิ์กวีนิยาม

เทิดชาติประสาธน์ความ

วิไล

๑ คาลด้วยเดชพลานุภาพรัตนตรัย

สิ่งโสทธิเนื่องใน

พระองค์

๑ จุ่งเนาในคณานต์สถานทิพย์ขง

ปลื้มเปรมพระทัยทรง

สราญ

๑ หากทรงตั้งพระกมลประสงค์ประณิธาน

มรรคผลดระการสีทา

ธเทอญ ฯ

ข้าพระพุทธเจ้า

คณะหนังสือพิมพ์ไทยสยาม

มาศานุสสร

มกราคม

นภา จ ทูเร ปจวี่ จ ทูเร
สตณฺจ ธมฺโม อสตณฺจ ธมฺโม

๑ ขรรณของสัปปุริสล้ำ เลิศล้ำ สูงแอ
ขรรณส่วนอัสปิขรรณ คำได้
ขรรณเชือกขรรณคฤ
ขรรณ, ขรรณเปรียบได้ กุฬพัททิน ฯ

แสงจำกร

บทละครนอก

เรื่อง

“จัดการรับเสด็จ”

สมเด็จพระรามาธิบดีศรีสุนทร

มหาวชิราวุธ

พระมงกุฎเกล้าเจ้าแผ่นดินสยาม

ทรงพระราชนิพนธ์

พ.ศ. ๒๔๖๘

จัดการรับเสด็จ

จาก: ห้องรับแขก บ้านหลังมีประตู ๓ ช่อง เปิดออกไปหน้าบ้าน ค่อยๆ เห็นต้นไม้
บ้านขวา และซ้ายมีประตูข้างละ ๒ ประตู บ้านขวานับว่ามี ๒ ประตู เป็นห้อง แต่งตัว และห้องนอน
มีฉากบังเป็นลายเส้นในประตู บ้านซ้ายนับว่ามี ๒ ประตู เป็นห้องกินข้าว ประตูมีขังตา บรรดาประตู
เปิดทั้งหมด ไม่มีขังตา มีผ้าผืนยาว ๒ ผืน ด้านหลังห้องประตูคิทธิกวาง ผืนบ้านขวา
และซ้ายยังว่างอยู่

ส่วนเครื่องตกแต่ง ที่มุงนอก มีโต๊ะเก้าอี้สานชุด ๑ ตั้งกลาง เก้าอี้สาน ปลีกตั้งตรง
เส้า ๓ ตัว ในห้องมีโต๊ะตั้งกลาง เก้าอี้วาง ๓ อยู่ยังไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย เห็นได้ว่า
ยังจัดไม่แล้ว กับมีกระโถยอย่างใช้ทุกโคมอัน ๑ อยู่ริมประตูข้างขวา มีผ้าผืนยาว ๒ ผืน
ต่าง ๆ มีกว้าต่าง ๆ วางรวม ๆ อยู่บนโต๊ะข้าง บนเก้าอี้ข้าง กับพนักข้าง ฯลฯ ฯลฯ

(เมื่อเข้านาน พระยาศรีบุรุษยกกำลังดูแลการตกแต่ง นายทองก็กำลังขนของบนกระโถ
นายบุญยืนยกกระโถย พระยาศรีแต่งตัวนั่งผ้าม่วงสีขั้วโรยใส่ถุงเท้ารองเท้า แต่เสื้อนั้น
แขวนอยู่ที่หัวกวาง นายทองก็นั่งสีเขี้ยวใส่ถุงเท้า นายบุญยืนก็นั่งสีน้ำเงิน ใส่ถุงเท้ารองเท้า
เสื้อทั้ง ๒ คนแขวนที่หัวกวาง)

พระยาศรี

บุญยืน

เอะ แม่ห้อยอย่างไรรำไรจริง ๆ กับ จะ
เขี่ยผ้าหนักเกี้ยวเท่านั้นก็ต้องซักผ้า

อ้อ ขอโทษ (ยกกระโถ) ถ้าอย่างนั้น
ผมก็ไปไม่ได้สิ

บุญยืน

พระยาศรี

ผมไปเร่งหรือขอรับ (ปล่อยกระโถ แล้ว
ขยับจะไป)

เอาเถอะฉันจะยกกระโถไว้ให้เอง

ทองก็

ทองก็

อย่าเลยขอรับ ท่าสูง

อ้าว ๆ กุสิดุณละก็ จะปล่อยก็ไม่ยอมให้
ผมรีบร้อนตัวก๊วย เกี้ยวผมก็จะเอ็กสะเค้นลง
มาคอหักตายเท่านั้นเอง

พระยาศรี

อ้อไม่เป็นไรมิได้ นักเสี่ยวว่าคล่องพระเดช
พระคุณเจ้านาย ไม่ได้เลย (เข้าไปยกกระโถ)

พระวชิรพนธ์

มกร

ทองคำ
(ให้ว) ถ้าเช่นนั้น ผมขอ อภัยโทษนะ
ขอรับ

พระยาศรี
ไม่เป็นไรมิได้ (พูดกับนายบุญยืน) ไป
เดือนผ่านที่แม่ห้อยหน้าอยู่ละ

บุญยืน
ขอรับ (ออกไปทางซ้าย)

พระยาศรี
เดิมที ไม่บอกไม่กล่าวให้รู้ตัวนั้น ๆ หน่อย
ทองคำ
ขอรับ ทำอย่างนั้นเดิมที อยู่ข้าง จะดู
ละทุกมาก ทำไม่ไม่บอกล่วงหน้ากันนาน ๆ
หน่อยก็ไม่ทราบ

พระยาศรี
เขาว่าท่านพระองค์นี้เป็นธรรมเนียม ท่าน
จะไปไหนท่านก็ไปโดยทันที ท่านไม่ ใคร่บอก
ล่วงหน้า ท่านจะคิดขบธรรมเนียมนอกมาหรืออย่าง
ไรก็ไม่ทราบ

ทองคำ
การที่ท่านฟังกลับจากยุโรปใหม่นั้นแหละ
ทำให้จักรับรองยาก ต้องระวังมากหน่อย
ท่านคอยยุโรปอยู่ด้วย ถ้าจักเหลว ๆ ไหล ๆ
ก็จะว่าเราเป็นอันคว่ำไส้ขำเถื่อนไป

พระยาศรี
ก็นั่นละสิ (ยกเท้ากระโดด กระโดดกระเถื่อน
นายทองคำกลับตก คว่ำวราม่านไว้)

ทองคำ
ได้เข้าขอรับ โปรดระวังหน่อย
พระยาศรี
โอ ขอโทษ ดันแผลไป (ยกเท้ากระโดด
ตามเดิม)

ทองคำ
ขอบพระเดชพระคุณ
พระยาศรี
ไม่เป็นไรมิได้
ทองคำ
พุทโธ! คอผมหักก็ไม่ใช่ไรหรือขอรับ

พระยาศรี
อ้อ ไม่ใช่เช่นนั้น ที่ฉันว่าไม่เป็นไรมิได้
คือ ในส่วนที่นายทองคำขอใจฉัน แต่ส่วนที่
นายทองคำจะคอหักนั้น เป็นไร อย่างยิ่ง ฉัน
อนุญาตไม่ได้เลย

ทองคำ
เป็นพระเดชพระคุณมาก
พระยาศรี
ไม่เป็นไรมิได้ เออ ฉันเห็นจะชราเสียแล้ว

พ.ศ. ๒๔๖๗

จัดการรับเสด็จ

ทองคำ

ยัง ขอรับ ยังไม่ชรา อายุเท่าใดเท่า
กำลังเป็นงานเป็นการก็เที่ยว ก็วิ่งเขายังทำ
การงานไปจนอายุตึงเจ็ดสิบแปดสิบได้

พระยาศรี

ก็ฉันไม่ใช่ฝรั่งมังค่าอะไรนะ แต่ที่ฉัน
มารู้สึกความชราของฉันทัน เพราะมารู้สึก
ว่า ความวิตกฉันมันไม่ไคร่เล่นเหมือนแต่
ก่อน คุณก็จะไร้มันออกช้า ๆ ไป

ทองคำ

ในข้อใจเป็นต้น

พระยาศรี

ฉันจะชี้ตัวอย่าง ให้แลเห็นชัดๆ เหนือไป ทันท
เป็นต้นว่าเวลานี้แม่ห้อยก็ยังไม่ชราแล้ว

ทองคำ

ก็แล้วอย่างไร

พระยาศรี

ก็มานทียังไม่ได้กับอะไรเขาชนิดไม่ได้

ขบู่เอง

ทองคำ

ถูกแล้วขอรับ

พระยาศรี

และการที่แกขึ้นไปเล่นอยู่บนกระ โคนัน ก็
ไม่มีอะไร โยชน์อะไรเลย

ทองคำ

ฉันก็จริงอย่างใดเท่าว่า

พระยาศรี

ถ้าฉันไม่ชราหลงลืมแล้ว ฉันก็จะได้
บอกให้แกลงมาเสียก่อน เมื่อมานมาจึงค่อย
ขึ้นขึ้นไปใหม่ก็จะได้

ทองคำ

ฉันก็จริงอีกแหละขอรับ ผมขอบพระเดช
พระคุณที่ได้เท่ากล่าวขึ้น ผมเองก็ไม่ทันคิด
ไปถึง ถ้าเช่นนั้นผมลงนะขอรับ

พระยาศรี

ล้งก็ ฉันจะไป ไม่ต้องยัก (พอนาย
ทองคำเริ่มก้าวลงกระ โท คุณหญิงห้อยก็
มานเข้ามาจากทางซ้าย นายขลุ่ยในตามเข้า
มา) ทองคำ ไม่ต้องลงละเชิญกลับขึ้นไปใหม่
เถอะมานมาแล้ว (พูดกับคุณหญิง) ทำไม
ฉันก็เล่าหล่อน

ทองคำ

ได้เท่าอย่าปล่อยขอรับ

พระยาศรี

โอ้ ขอโทษ (ยักกระ โทจนทองคนนั่ง
เรียบร้อย) นั่งแน่นหรือยัง

ทองคำ

แน่นละขอรับ ขอบพระเดชพระคุณ

พระราชนิพนธ์

มกร

พระยาศรี

ทองกี

ไม่เป็นไรมิได้ ขณฺธิน มายักค่อไปทิกเถอะ
คินจะคองพุกกัยแม่ห้อยสักท่อน้อย แต่ถ่าจะ
ยักกระ ใคทวยพุกทวยกักจะคองเสียทาง ๑ ไค
ทาง ๑

ขอรับ (ตึกมานค่อไป)

พระยาศรี

เมื่อแต่กั้นคินพุกยังค้ำอยู่ คินตามหล่อน
ว่าทำไม่จึงข้า หล่อนไม่ควรจะเล่นโวหาร
ให้เปลืองเวลา น้แหละเขาจึงว่าผู้หญิงเข้าใจ
ไม่ได้โดยว่าการเสียเวลาทำให้เสีย ประโยชน์
มากอย่างไร ทักหล่อนควรจะตอบไปตาม
ความที่เป็นจริง ว่าข้อ ๑ คืออย่างนั้น ๆ ข้อ ๒
คืออย่างนั้น ๆ ข้อ ๓ คืออย่างนั้น ๆ

ขณฺธิน

ผมยักเองขอรับ (เข้าไปยักกระ ไค)

พระยาศรี

แม่ห้อย ทำไมมานั้นหล่อนจึงเย็บข้า
นักหนา

ห้อย

น้คุณนกว่าคินเป็นนายวัน สักทหรือ

พระยาศรี

คินจะไปน้กระ ไรอย่างนั้น รุงรังเปล่า ๆ
คินตามตรง ๆ จะตอบตรง ๆ หน่อยไม่ได้ ค้อง
เล่นส่ายคี่ล้านวล ทำให้เสียเวลาเปล่า ๆ

ห้อย
ข้อ ๑ คือคุณพุงจะเอามานั่นนั้นมาส่งให้
คินเมื่อแต่กั้น ข้อ ๒ แม่ขจรเขามาขอยืมจักร
เย็บผ้าไป คินค้องเย็บด้วยมือ ข้อ ๓ คินน้
จะจะต้องไปดแลการในโรงครัว จะมามีเสีย
เวลาพุกเย็บอยู่ทั้น ไม่ได้

ห้อย

คุณ เองแหละ พก ให้เสียเวลาเปล่า ๆ
นายทองคี่เขาคอยจะคิกมาน้อยนั้น ก็มามีพก
เสียอย่างน เมื่อโรงานจะแล้ว

พระยาศรี

น้เช่นนั้น ข้ายข้อ ๓ นั้นมันไม่เกี่ยวข้องกัย
เรื่องมานเลยเอามาพคทำไม

พระยาศรี

เออ ขอนักจรง ถ่าหล่อนพคถูก ๆ เช่นนั้น
คินจะเถียงทำไม ส่งมานมาสิ (รับมานจาก
คองหญิงไปส่งให้นายทองคี่) เอาทองคี่ คิก
เสียเถอะ

ห้อย

เพราะมันเป็นความจริง เช่นนั้น (คั่งท่า
จะไป)

พระยาศรี

เคยว่ก่อน เสียขณฺธินพอมของคินคีย่าไว้แล้ว
หรือ เคยว่จะลมนเสียอย่างควรวางนคิลมอีก

พ.ศ. ๒๔๖๙

จัดการรับเสด็จ

ห้อย

ยังไม่ได้อีก

พระยาศรี

นั้น เช่นนั้น ทำไมหล่อนไม่ติดไว้ ให้เสร็จ

ห้อย

ข้อ ๑ เพราะคุณโกสั่งไว้ ให้แม่น้อยเป็นน้ำที่
จิตเสียผัว ข้อ ๒ ถ้าคิดจะไปติดก็รู้ว่าคิด
แก่งแย่ง หึงหวงอะไรต่ออะไรไปอีก ข้อ ๓
แม่น้อยเขาก็ไม่อยากจะเสี่ยงคิดนั้นเลย คิดนั้น
จะพูดจากัดเกื่อนอะไร เขาก็ทำ หน้าเจ้าหน้าข
นั้นคิดนั้นชักรานจะพูดเสียอีกแล้ว ข้อ ๔....

พระยาศรี

(โยกมือ) พอดี พอดี หล่อนอธิบาย
แจ่มแจ้งพอแล้ว

ห้อย

ยังไม่หมดคนขอความ ข้อ ๕ คือเสียของ
คุณส่งไป ฟอก ที่ ตรง หมกยังไม่ได้อีก มา
(เดินออกไปทางซ้าย)

พระยาศรี

อ้อฮอ เขยกัน เสียคนไปติดที่ตรงเสียหมก
แล้ว จะทำอะไรกัน
บุญยืน
ผมจะไปเร่งก็ได้ขอรับ

พระยาศรี

ก็ทักเยวพ้อมหาจำเวียน ฉะนั้นก็กระโดดเอง

ทองคำ

ไม่ต้องขอรับ ผมแล้วๆ (ลงมาจาก
กระโถ)

พระยาศรี

ถ้าเช่นนั้นนายบุญยืนไปเร่งเสีย ฉันทนอย
จะขอมไฉน

บุญยืน

ขอรับ (ห้อยเสียจาก หัวกว้างมาสรวม
แล้วออกไปทางหลัง)

ทองคำ

ฉนั้นจะติดอะไร

พระยาศรี

ก็ครบหมู่ข้าราชการนั้นแหละ (ห้อยรูปส่ง
ให้นายทองคำ)

นายทองคำ

แหม ออกรวปยานนี้ ท่านจะเยาะเขาได้
กระมังขอรับ ท่านคอยอยู่ด้วย

พระยาศรี

ก็จะทำอะไรก็ได้แล้ว บุญยืนที่ มาฉ่าย
เขารับว่ามันจะไม่ตกไม่ฉว มันก็ฉวไปเช่นนั้น
จะทำอย่างไร

ทองคำ

รูปหล่อเล็กยี่สิบกว่ากระมังขอรับ

พระยาศรี

ก็ใกล้เคียงกัน เห็นจะค่อยยังชั่ว

ทองคำ

อย่างไรๆ ก็ค่อยใหม่หน้อยขอรับ (หยิบรูปไปติดผนังขวาและหาไปติดข้างซ้ายต่อไป)

(หลวงอุดมศิริโชติ แม่ลำไย กับแม่ขจรเข้ามาจากทางหลังด้วยกัน หลวงอุดมแต่งนุ่งผ้าสรวมเสื้อปรกติ แม่ลำไยแต่งนุ่งผ้าพันใส่เสื้อแลห่มผ้า ไม่มีทองเท้ารองเท้า แม่ขจรแต่งนุ่งผ้าพัน ใส่เสื้อ หลวมๆ ไม่ห่มผ้า ไข่มมมวย ถือบ่าชูโต๊ะขี้กม้าน๑)

ขจร

นี้เจ้าคะ ผ้าชูโต๊ะ เห็นจะพอใช้ได้ (ส่งผ้าให้)

พระยาศรี

(คลำผ้า) ก็ใกล้เคียง งามมาก นิสสัยหล่อนเองหรือจะ

ขจร

เจ้าคะ ชักไว้นานแล้ว ตั้งแต่อยู่ที่โรงเรียนราชินีแนะเจ้าคะ ก็ฉนั้นเก็บไว้นานแล้วยังไม่ได้ใช้เลย เห็นว่าพอจะใช้ได้

พระยาศรี

ยิ่งกว่าพอใช้ได้ ก็ใกล้เคียง ก็จริงๆ ไม่เกลี้ยงขอบ (เอาผ้าชูบนโต๊ะ) ถึงแม้ขอยุโรปก็เห็นจะไม่ดี อย่างไรทองคำ

ทองคำ

ขอรับ คงชมปะเปะเป็นแน่

พระยาศรี

เออ เรื่องก็ดูอย่างไรคุณหลวง

หลวงอุดม

ผมไปพุกกับมันแล้ว มันเล่นตัวว่าจะเอาวันละ๑๐บาท ต้องวางประจำด้วย ถ้าไม่อย่างนั้นไม่ยอมมา

พระยาศรี

พทไข้ ก็เมื่อมันรับจ้างมีสเตอร์ชะในเก้อร์อยู่นั้น เขาให้มันเดือนละ ๒๕ บาทเท่านั้นเอง ไม่ใช่ๆ

หลวงอุดม

ขอรับ แต่เคยวนมันเกิดเป็นคนสำคัญขึ้นเสียแล้ว ตั้งแต่มันคบเมียแล้วก็ถกวนขึ้น ยิ่งเคยวน มันว่ามันได้เป็น กรรมการข้อข้อเสียขึ้นแล้ว มันเป็นคนสำคัญขึ้นกว่าแต่ก่อนมาก ขจรรับจ้างอย่างถูกลึกไม่ได้

พ.ศ. ๒๔๖๗

จัดการรับเสด็จ

พระยาศรี

ข้าฯ ถวายพรหรือก็ขี้นพระศุภคำได้จริง ๆ ทั่ว
ก็เห็นจะต้องยอมมัน

ถ้าโย

จะยอมมันทำไมคะเจ้าคุณ เราไม่ควร
จะร้องคนอย่างมัน

พระยาศรี

พทโธแม่แล้วโย ไม่ยอมมันจะทำอย่างไรเล่า
ในเมือง ศรีภวันย ก็มิใช่เจ้าคุณ เดียว ที่ ทำ
เครื่องฝรั่งเป็น ครั้นเราจะไม่มีเครื่อง ฝรั่งให้
ท่านเสวยหรือ ก็ไม่ได้ ทุจะ เป็นการเสียไป
เรายังอยากจะให้ท่านมาพบ แค่นี้ของก็ ๆ หนึ่งนั้น

ทองคำ

จริงนะขอรับ ท่านเป็นคอบุ โรยอยู่ด้วย

ถ้าโย

ที่เจ้าคุณว่าในเมืองนั้นมันแต่เจ้าคุณคนเดียว
ที่ทำงานเข้า ฝรั่งเป็น นั่นเป็นการ คลากเคลื่อนไป
หนอย บังคับคนทำได้อีกคน ๑ บางที จะคิดว่า
เจ้าคุณอีก

พระยาศรี

ถ้าท่าน เช่นนั้น มาได้ฉันจะ ไหว ทหนึ่ง
ก็เดียว

ถ้าโย

อยู่นี้แล้วเจ้าคะ (ชี้แม่ขาว)

พระยาศรี

แม่ขาว ฤฯ อ้อ หล่อนทำเครื่องฝรั่งเป็นฤฯ
เจ้าคุณ

เจ้าคะ

พระยาศรี

แม่คุณ ข้างเก่งจริง ๆ ภูมิวิชารอบข้าง
ควรไหว ทหนึ่งจริง (พระยาศรี)

ขอรับ

อ้อเจ้าคุณละก็

พระยาศรี

ไม่เป็นไรมิได้

ขอรับ

คิดนี้ ก็พอ จะทำได้ สักสิ่ง สองสิ่ง เท่านั้น
ไม่มีขี้ไม่มีปานใด

พระยาศรี

เถอะหล่อน พอให้มันเครื่องฝรั่งก็ แล้งกัน
อย่าให้ท่าน ทวงติได้ ว่าเราหา เครื่อง ท่านกิน
ไม่ได้

ทองคำ

จริงขอรับ อย่าง ไร ๆ ความเครื่อง ฝรั่ง
ท่านคอบุ โรยอยู่ คง ไปรคอย่างนั้นเป็นแน่

พระยาศรี

เสียบง อาหารอะไร หล่อน ทำได้แล้ว ฤฯ
แม่ขาว

พระราชนิพนธ์

มกร

ชาว

หลวงอุดม

คิดกันไปง่าย ตลาหมา พร้อมกับ คุณหลวง
กับแม่ลำไย หาชองมาไ้พอ ๆ อยู่แล้วเจ้าคะ

อย่างนั้นมันไม่เก๊ อย่างนี้ดีกว่า (จับ
เก้อหันข้างเข้าหาโต๊ะ)

พระยาศรี

พระยาศรี

กัทึกเขี้ยว สกเคราะห์หน้อยเออะ

กัทึกเขี้ยว

หลวงอุดม

ทองกั

(พูดกับภรรยา) ฉันทบอกให้เขามาไป
ทักแล้ว

ทักอยู่ลงแผนไปไหน

(นายบุญยืนเข้ามาจากทางหลัง ถือเสื้อ
มาด้วยตัว ๓)

ลำไย

พระยาศรี

ถ้าอย่างนั้นไปครัวเออะแม่ขจร

พระยาศรี

เออ เลือฉันท

เขี้ยวแม่ลำไย ช่วยกัแลกัในท้องประทม
หน้อยเออะ กัให้เรี่ยร้อย ถ้าซากเหลื่อเอะไร
ไปรบกอกฉันทด้วย

บุญยืน
ขอรับ แต่เห็นจะใช่ไม่ได้

ลำไย

พระยาศรี

อ้าว ทำไมเล่า

ถ้าเช่นนั้นแม่ขจรหล่อนไปครัวสิ ฉันทจะ
ไปทางนี้ (ลำไย ออกไป ทางขวา ขจร
ทางซ้าย)

บุญยืน

เมื่อผมไปที่ตรง กามไ้ความว่าเลื่อ
ไ้เท้างส่งไปเมือเขาน เขายังไม่ไ้ลงมือ
ฟอก ผมก็เร่งให้เขาฟอกขนตัว ๓ พอฟอก
แล้วกรักรก เคารักรันไปหน้อย คนรักรัมัน
สะพร่าวกัเลยเป็นอย่างนี้ (กลัเลื่อให้กั มี
รอยไ้หม ไ้หัวกลางหลัง)

พระยาศรี

พระยาศรี

รูปคิกแล้วหรือ

ทองกั

แล้วขอรับ

พระยาศรี

โอ๊ะ อนิจจ อนิจา คัทึกใหม่ ๆ เจ็ก
เขาเปนตัวละ ๓ บาท กัตัวอื่น ๆ เลื่อ

มาช่วยกันกัเก้อเออะ (พระยาศรีกับ
ทองกักัเก้อ หันหน้าลอมโต๊ะ)

พ.ศ. ๒๔๖๙

จัดการรับเสด็จ

บุญยืน

ยังพักอยู่ชอรัย

พระยาศรี

อ้อ ต้องคิดอ่านเตรียมเผื่อเหลือเผื่อขาดไว้
(ตะโกน) เฮ้ย อ้ายมั่ง (อ้ายมั่งออกมา
จากทางซ้าย) นั่นแน่ ไปบอกแม่หน่อยว่า
ให้เตรียมเครื่องเสวยของข้าไว้ (อ้ายมั่ง
กลับเข้าไป) ก็เหมือนกัน แต่งเสวย ๒ ค่ำ
เป็นหนุ่มเป็นแน่นขึ้น (อ้ายมั่งออกมาอีก)
อะไรวะ

มั่ง

นายให้ถามว่าจะแต่งเต็มยศหรือครึ่งยศ

พระยาศรี

เครื่องสนามวะ (มั่ง ออกไป) เออ
แล้วเรื่องที่จะให้เสวย ไปเป็น กองเกียรติยศ
คุณหลวงสั่งแล้วฤ

หลวงอุดม

ผม บอก ขุน วิเศษ ให้ จัด การ นี้ ก็ แน่ กัน
อยู่แล้ว

พระยาศรี

หวังใจว่าจะได้หลายคน (อ้ายมั่งออกมา
อีก) อะไรอีกเล่า

มั่ง

ทางกองสนหรือยาว

พระยาศรี

อ้อ เครื่องสนามทางกองยาวมีหรือวะ
(มั่งเข้าไป) อย่างไร ๆ ควรให้คนหมวก
หน้าเยอะก็ ตามที่ผสมสังเกตุ ๆ มาแล้ว (มั่ง
กลับออกมาอีก) เอาอีก อะไรอีกเล่าวะ

มั่ง

ทิดยาหรือไม่ทิด

พระยาศรี

อ้าย สันตาน ทิดสิวะ เก้านั่นก็ต้อง
ถามด้วย

มั่ง

นายให้มาถามน้อขอรัย (เข้าไป)

พระยาศรี

บอกว่าเขาเอะ อ้ายยาวผมแต่ละคน ๆ
มันคล้ายลิงมากกว่ามนุษย์ ใช้มันช้างดำยา
เสียวจริง ๆ ที่เกี้ยวให้ตกนรกเอะ (อ้ายมั่ง
ออกมา) มาอีกทำไม จะมาถามว่ารู้รึว่า
อะไรอ้ายระยำ

มั่ง

นายให้มาเรียนใต้เท้า ว่ายากิไม่ได้

พระยาศรี

ทำไมทิดไม่ได้ มันเป็นอย่างไรวะ

มั่ง

มันไม่มี

พระราชนิพนธ์

มกร

พระยาศรี

บุญยืน

ไม่มีอะไร

ผมกำลังทำข่าวไว้แฉแฉอยู่แล้ว ว่าถ้าทำ
ไหวอีกตัว ๓ จะเขียน ๓๐ ที่

มั่ง

ไม่มีข้า

พระยาศรี

พระยาศรี

จะเป็นอะไร โยชนอะไร เขียนอ้ายนักโทษ
แล้วจะทำให้เสียคนหลายตัวได้หรือ

อะไรไม่มีข้า

มั่ง

บุญยืน

ไม่มี

ผมจะไปทุกที่ (ออกไปทางหลัง)

พระยาศรี

(ขุนวิเศษศิริ ขันขำ เข้ามา จาก ทาง
ข้าง หลัง ขุนวิเศษ แต่งเครื่อง เสื้อผ้า พน
แขนเหล็ก มีธอกกระดากแผ่น ๓)

ทำไมไม่มี

มั่ง

พระยาศรี

ไม่มี

อ้อ ท่านขุน อย่างไร จักการรวบรวม
เสียได้สักเท่าไร

พระยาศรี

ยกกัน ผมว่าน พระเสาร์ เข้าเสียแล้ว
ตกลงเครื่องแต่งตัวอย่างไร ๆ เป็นอันไม่มีหมด
จะต้องเปลือยกายไปรับเสด็จ

ขุนวิเศษ

อยู่ข้างจะลำบากหน่อยขอรับ เพราะว่า—

ทองดี

มั่ง

ไม่ได้เสียอะไรได้เท่า ท่านยังคอยอะไร

(สกิด พระยาศรี และ พุก ขัน ขึ้นมา)

อยู่ด้วย

ถ้าอย่างนั้นอย่าไม่ต้องติดหัวธอกขอรับ

บุญยืน

ผมจะไปเร่งเสด็จเรือนจำอีก บางทีบ้าน
จะแล้วว้าง

พระยาศรี

อ้อ อ้ายผลเลน ไม่รู้จักเลย ไป

พระยาศรี

มั่ง

บางทีจะไหวเสียอีกแล้วก็อาจะเป็นได้

ไม่ต้องติดธอก

พ.ศ. ๒๔๖๗

จัดการรับเสด็จ

พระยาศรี

ก็ไม่มีอะไรจะเอาอะไรก็แล้ว มึงละก็ไม่มี
คอมมูนี่ขึ้นส์อย่างนั้น

มึง

พุทโธ นายใช้ ให้ผมมาเรียน แล้วได้เท่า
จะว่าผมเป็นมันเทศอย่างไร

พระยาศรี

กว่ามึงเมื่อไรว่ามันเทศ กว่ามึงนะ ไม่มี
คอมมูนี่ขึ้นส์

มึง

มันเทศ หรือมันเขื่อนอะไรผมก็ไม่ซี้บทราบ
แต่ นายให้ผมมาเรียนเช่นนั้น

พระยาศรี

พอแล้ว เข้าใจแล้ว มึงนะ ไปไต่
(อ้ายมึงออกไป) อย่างไรท่านขุน

ขุนวิเศษ

ตามกันยากหนอยขอรับ เพราะเวลาน้อย
แต่เห็นจะไต่ไปเข้าแถวสัก ๓๔ หรือ ๓๕ คน

พระยาศรี

พุทโธ หิยมีเอ๋ยตัวท่านเอง

ขุนวิเศษ

ก็จะทำอะไรเล่าขอรับ ต้องจกไปตามมี
ตามเกิด (อ้ายมึงออกมาอีก)

พระยาศรี

มาอีก มาทำไม

มึง

คุณขอรับ ให้มาเรียนคุณหลวง ว่ามันเขื่อน
ทำไมไม่เห็นส่งไปทักครี

พระยาศรี

อะไรนะ

มึง

คุณขอรับว่ามันเขื่อนทำไมยังไม่ส่งไปทักครี

พระยาศรี

อะไรกัน ข่ายนยาหรืออย่างไร

มึง

คุณขอรับว่าไม่มีมันเขื่อนจะทำเครื่องฝรั่ง

หลวงอุดม

อ้อ มันเทศนี่ฤ

มึง

นั่น ๆ ๆ ๆ

พระยาศรี

ซิ ๆ พุทภาษามาอะไรไมรับ

หลวงอุดม

ออกไปตามผู้ใหญ่อื่นทีสิ ฉันทให้ผู้ใหญ
อื่นเอามา (อ้ายมึงออกไปทางข้างหลัง)

ขจร

(โผล่ประตูขวา) เจ้าคุณคะช่วยเจ้าคุณให้
ใครไปหา

พระยาศรี

ให้อ้ายมึงไปหา

พระราชนิพนธ์

๖๐๘/๒๓ มกร

ขจร

ทองคำ

คุณใจรัก จะเอามาให้เจ้านายท่านดู
พระองค์อย่างไร (ยื่นอภัยให้อย ๓)

แหม ใครที่จริงจัง ๆ คุณชวรทรวงครา
เสียก่อน ถ้ามีฉันทั้งไว้ ให้ทรงระลึกแก่ที่เดียว

พระยาศรี

ท่านยิ่งคอย ไร้อยู่ด้วย

เอ๊ะ นั่นช่ายอะไรกัน (รับมาเข้าฝากม)
อี กลิ่นกลักรัง ช่ายอะไรกันอ้ายมั่ง (อ้ายมั่ง
กลักรเข้ามา) นี่มึงไปได้ช่ายมาจากไหน

พระยาศรี

มันจะทำอย่างไรกัน

มึง

ขจร

ผมไปหาที่ตลาดไม่ได้ ผมก็แวะเข้าไปที่
บ้านคุณสังข์เห็นท่านโก ๆ คงมีช่ายไว้ ผม
ก็ไปขอช่ายนั้นมาจากเจ้าเอื้อ

ก็ฉันมีช่ายที่พอจะใช้ได้ ให้ไปเอาที่
บ้านแล้ว ประเดี๋ยวมา

พระยาศรี

พระยาศรี

อัน ๆ เรียบร้อยก็แล้วหรือแม่จาง

อี พิลึกจริง แม่ขจร ชนินัน เขาเรียก
ช่ายอะไร

ขจร

เจ้าคะ ก็เรียบร้อยก็ แต่เพียงอยู่กระดานไว้
ก็ฉันให้เอาออกเสียแล้ว

ขจร

ทองคำ

เขาเรียก ว่า คามอลิก สำหรับใช้ ถูหมา
ใคร่ที่ก็ สะใจแถมได้โย นกสงไสยเอาไปให้
ก็ฉันดู

ถูกขอรืบ ท่านคอย ไรไป คงไปรักเคียง
ให้เป็นสระปริง

พระยาศรี

ขจร

ตายจริง อ้ายมึงมึง อ้ายข่าวชายนาย
มึงจะทำกติกครางละไหมละ เอาช่ายูหามา
ให้เจ้านาย ดูพระองค์ ก็ได้ อ้ายระยา (เคาะ
อ้ายมึง ๆ หนีออกไปจากห้อง)

ผู้ไปฝากลูกก็เรียบร้อยก็ หมอน อยู่ข้าง
จะแข็งไป ก็ฉันให้แม่ได้โยนิกใหม่

พระยาศรี

ก็แล้ว ก็แล้ว ขอบใจหล่อนทั้งแม่ได้โยนิกด้วย

พ.ศ. ๒๔๖๘

จัดการรับเสด็จ

ขจร

พระยาศรี

การอย่างนี้ก็ต้องช่วยกันดีเจ้าคะ ที่ฉันจะ
ไปดูงานต่อไป (เข้าไปทางขวา)
(นายร้อยเอก ขุนอภัยสรวลเพ็ง เข้ามาทางหลัง
แต่งเครื่องทหารเสือเทา ข่าสียานเย็น กางเกง
ขาพอง สนับแข้งและเกือกสีน้ำตาล)

พระยาศรี

อ้อ ท่านขุน ไปโรงทหารมาแล้วฤ

ขุนอภัย

ไปแล้วขอรับ ขอบอกกริ่ง ๆ

พระยาศรี

เป็นอย่างไร

ขุนอภัย

คุณหลวง ณรงค์ บอกว่า ไม่ได้รับ คำสั่ง
จากกองพลเลย แต่ไม่เพียงเท่านั้น ยังบอก
ต่อไปว่าได้ข่าวว่าเสด็จถึงนครสวรรค์หลายวัน
แล้ว จะประทับอยู่ราวสามสัปดาห์ แล้วก็จะเสด็จ
ล่องกลีบทางเรือ

พระยาศรี

อ้อ ผิดไปละ ข่าวของคุณหลวงณรงค์
คงจะไม่ สก เหมือน ของผม เป็นแน่ ผมรับ
โทรเลขเมื่อเช้านี้เองนั้น

ขุนอภัย

จากไหนขอรับ

จากปากน้ำโพ ไม่ได้ถึงข้อใคร ผมก็
เข้าใจ ว่า คง เป็น เทศา หรือ ปลัดเทศา ส่งมา
นั่นแหละ

ขุนอภัย

ขอขอลขอรับ ขอขอลมาก ทำไมทาง
ทหารจะไม่บอกมาให้รู้กัน

พระยาศรี

จะเป็นด้วยไม่เกี่ยวข้องกับการทหารกระมัง

ขุนอภัย

ถึงกระนั้นก็ควรจะบอกมาให้ทราบไว้

พระยาศรี

อย่างไร ๆ ผมต้องเตรียมไว้ก่อน

(นายสั่งเข้ามาจากทางหลัง แต่งตาม
ปรกติ)

พระยาศรี

อย่างไร ร่างเอกไว้แล้วฤ

สั่ง

แล้วขอรับ แต่อยู่ อยู่นอชย ไม่มีเวลา
ตรวจ ผมร่างพลาง พังคึก พลาดด้วย เพราะ
ฉนั้น ถ้ามี ผิดพลั้ง ไปยัง ขอ ประทาน โทษ
นะขอรับ

พระราชนิพนธ์

๖๑๖๓ มกร

พระยาศรี

พระยาศรี

ไม่เป็นไรมิได้ (รับกระต่ายจากนายสังข์)
คอยฟังหน่อย ผมจะลงอ่าน ดูจะได้ คัดลอก ๆ
ไว้ (อ่าน) “ข้าพระพุทธเจ้าได้รับฉันทา
นามคิของข้าราชการบรรดาศักดิ์ประจำรับราชการ
อยู่ณคคิอาณาวาระหว่างพนักงานรักษา พระ
อัยการโทษนายโพ นายไพร่จำเลย —”

คคิ “ชั้นชมยินดี” ะคคิกว่ากระมัง
คุณเป็นคำขรรคมคา ๆ อยู่
หลวงอุดม
ผมเห็น “ชั้นชมยินดี” ะคคิว่า
“ปริดาปราโมทย์” ะคคิเป็นนามเก่า ๆ อยู่
ไรอยู่

สังข์

ทองค

เสียแล้วขอรับ ผมคิดแคงแล้ว เจ้าคุณ
ต้องอ่านข้ามไปเสียขอรับ ผมหากระต่ายเปล่า
ไม่ทันจึงวางลงไปบนบรรดาศักดิ์

จริงขอรับ ท่านคอยไรอยู่ด้วย

พระยาศรี

พระยาศรี

คิดแคงไม่อ่านนะ

ถ้าอย่างนั้นคง “ชั้นชมยินดี” ไว้ คคิ
“ปริดาปราโมทย์” ออกเสีย (อ่าน) ขอ
ประทานกราบทูลแสดงความชื่นชมยินดี ใน
การ ที่ ได้ ฝ่าพระบาทได้ทรง พระ อสุภะเสด็จ
มาจนถึงเมืองศรีจักรมณีน ข้าพระพุทธเจ้าทั้ง
หลายพร้อมกัน มีความ ยินดี มอมนานคำว่ายอ
เข้าไปถึงในย่านนายแคง — (พูด) เอ๊ะ ผิด
อีกแล้วกระมัง

สังข์

สังข์

ขอรับ คิดแคงเปล่าว่าไม่ใช่

คิดแคงไม่ใช่หรือขอรับ

พระยาศรี

พระยาศรี

(อ่าน) “ข้าราชการ บรรดาศักดิ์ประจำรับ
ราชการ อยู่ณ เมืองศรีจักรมณีน เพื่อขอประทาน
กราบทูลแสดงความชื่นชมยินดีปริดาปราโมทย์
—” (พูด) เอ๊ะ ดูหลายอย่างนักคุณ

ชิตน้ำเงิน

สังข์

สังข์

คคิ “ปริดาปราโมทย์” เสียอีก

น้ำเงินก็เข้าเหมือนกันขอรับ

พ.ศ. ๒๔๖๙

จักรวรรดิเสด็จ

พระยาศรี

สังข์

อ้อ แดง หรือ น้ำเงิน แดงว่า ไม่ อ่าน
เหมือนกัน เข้าใจละ (อ่าน) “มีความ
อินที่ ถวาย คำนับ รัชเสด็จ ได้ ฝ่า พระบาทด้วย
ความเต็มใจ —” พุท เออะ คันทอน

หลวงอุดม

เสียง โท่เจียบที่เกี่ยวชอรัย

ทองที่

เหมาะนัก ท่านคือ ยูโรป

พระยาศรี

(อ่าน) “ถวาย คำนับ รัชเสด็จ ได้ ฝ่า
พระบาทด้วยความเต็มใจ ข้า พุทขเจ้า
มารู้มาถึงพระอุสาห์ของ ได้ ฝ่าพระบาท ที่
ได้เสด็จ ไปศึกษา วิชาการ ณทวีปยุโรป ได้
ทรงพระสติปัญญา สามารถ ทรง ครอบรู้ ใน ทาง
ลัทธิทฤษฎี และ ทำร้าย เจ้าทฤษฎี โดย อาการอัน
ทราญ —”

สังข์

ไม่ใช้ชอรัย แล้วกัน ได้เท่า ทำไม
อ่านเรื่อยไปอย่างนั้น ชิดแกชขันน้ำเงินไม่ใช้
อย่างไรเล่าชอรัย

พระยาศรี

นี่ไม่ใช่แกไม่ใช่น้ำเงิน ชิดคำ

คำก็เหมือนกันแหละชอรัย

พระยาศรี

ก็คุณใช้ คินสอหลายสีกัน ผมก็ลงสี

(นายร้อยโทบาง นายตำรวจภูธร เข้า

มาทางหลัง แต่งเครื่อง ตำรวจ ภูธร เสือเทา
กางเกงดำ สบับแข้งแลออกสน้าตาล)

พระยาศรี

อะไร

ร. ท. บาง

มีคน ๆ หนึ่ง ประพฤติชอบกลมาก มา
ข่มมอง ๆ ทุนาวอน แล้วก็หัวเราะก๊าก ๆ

พระยาศรี

บ้าๆ

ร. ท. บาง

ไม่บ้า พุทงาก็เป็นเรื่องเป็นราว ผม
เห็นท่าทางชอบกล สังข์ให้ตำรวจจับ ก็บอก
ว่าไม่ต้องจับ แล้วเดินเข้ามาหาผมก็ ๆ ผม
ชักกว่าต้องการอะไร ก็หัวเราะก๊าก ๆ แลบอก
ว่าอย่ากระ โท่พยได้เท่าสักหน่อย

พระยาศรี

มิอะไร

[๑๔๖๕]

พระราชนิพนธ์

๒๔๖๓ มกร

ร. ท. บ่าง

ผมถามแล้ว คอยว่ามีอะไร แต่จะต้อง
บอกแก่ได้เท่านั้น

พระยาศรี

เอ๊ะ คันโน้นในตัวแล้วๆ มีอะไร—

ร. ท. บ่าง

คันแล้ว ไม่มีสักครวจะอะไรเลย

พระยาศรี

บอกชื่อหรือเปล่า

ร. ท. บ่าง

ไม่ยอมบอก บอกว่าได้เห็นคงรู้ จัก
ให้การ แต่ว่าเป็น พลเรือน ขาวบางกอก พอมี
อันจะกิน ที่มานมาเที่ยวแต่มีพระนิคเคียวที่
จะขอมาเรียนได้เท่านั้น

พระยาศรี

ชอยกล ไปหาตัวเข้ามาทันที

(นายร้อยโทบาง ออก ไปที่ มุข
พักหน้าไปข้างนอกจึงมีตำรวจรักษา ๑ คน
คว้านายขึ้นเข้ามาทางหลัง นายร้อยโทบาง
กำกัยเข้ามาในห้อง นายขึ้น แต่งตัวอย่าง เก๋
นุ่งผ้าม่วงสีชมพู ถูงเท้า รองเท้า สีชอล์กสีชมพู
หมวกสักกระหลาดขาวขอยแคง พอเข้ามาถึง
ในห้องคำนับพระยาศรี แล้วหัวเราะ)

พระยาศรี

อ้ายขึ้น หมายถึงใคร

ขึ้น

ผมเองขอรับ (พูดกับข้าราชการอื่น ๆ)
ผมต้องกราบของเจ้าคุณศรี หรือถ้าจะพูดให้
ถูกกว่านี้องกรรยาเก่า เพราะท่านได้ทั้งพี่สาว
ผมเสียเมื่อสามเดือนก่อน

พระยาศรี

ทำไมต้องมาโฆษณาตนด้วยไม่รู้ได้

ขึ้น

ได้เท่าไม่ชอบหรือขอรับ ถ้าเช่นนั้นผม
ขออภัยโทษ

พระยาศรี

เอ็งมีอะไรอะไรพามา ถ้าจะมาลือว่า
เล่นเท่านั้นละก็ใส่หัวไป ข้ามอะไรจะต้องจัก
เตรียมการไว้เสีย—

ขึ้น

(หัวเราะ) ฮะ ๆ ฮะ ๆ อบอุ่นเหลือเกิน

พระยาศรี

อ้ายขึ้นการมีหรือ

ขึ้น

ไม่ก็ต้องเตรียมก็ได้ขอรับ (หัวเราะกั๊ก)

พระยาศรี

งการอะไรของเอ็ง

พ.ศ. ๒๔๖๗

จัดการรับเสด็จ

ขึ้น

สั่ง

(หัวเราะ) เพราะการของผมนั้นจึงพูด
ผมแหละเป็นตัวการ อะไร ๆ

พระยาศรี

เป็นตัวการอย่างไร

ขึ้น

ผมเองเป็นผู้ส่งโทรเลขมาจากปากน้ำโพ

พระยาศรี

อะไรนะ

ขึ้น

ผมเองเป็นผู้ส่งโทรเลขให้เจ้าคุณเตรียม
การรับเสด็จเรืกทั้งอะไร ๆ ที่จริงพระองค์ท่าน
เสด็จลงเรือล่องไปปากน้ำโพแต่เมื่อเช้าแล้ว

(ทุกคนพากันคกคั่ง นายขึ้นเห็นได้ช่อง
ก็ออกเบ็ดหนิไปทางหลัง ดำรวจภูธรตั้งท่าจะ
ไป นายสั่งขยักมือห้ามไว้)

สั่ง

ข้าก่อน อย่าวิ่งว้ายไปเลย คุณชาย
จัดการให้ใครตามไป ถ้าไม่ไปก่อนเหตุอะไรขึ้น
อีกก็อย่าไปจับไปกุมก็ดีกว่า

พระยาศรี

เอ๊ะ ทำไมคุณพูดเช่นนั้น

ขอให้ได้ทำตรงตึกให้คึกคักหน่อย ข้ายะ
น้าเจ้าเข็นเข้มากรวด ๆ ก็จะอายมาก เพราะเรา
แพ้ มันเต็มตัว มันทำเสียยาวไม่มีทาง
กระดิกทีเดียว จะจับตัวมัน ก็คงต้องจะ
พองมันว่ากระไร

ขุนวิเศษ

พองว่าปลอมโทรเลขไม่ได้

สั่ง

ทำไม มันลงชื่อใครปลอมมาหรือหรือ

พระยาศรี

เปล่า ไม่ได้ลงชื่อใคร

สั่ง

นั่น จะจับมันขึ้นนั้นก็ไม่น่าเสียแล้ว จะ
พองมันว่ากระไร พองว่ามันหลอกเราจนเรา
พากันขยักเข้เข้มันไป

พระยาศรี

ชอยกล ชอยกล

ว. ท. ยาง

จะโปรดให้ผมทำอย่างไร

พระยาศรี

ถ้าจัดการให้มัน ขึ้นรถไฟไปเสีย ได้ละ

เป็น

พระวาสนิพนธ์

๖๘ ๖๗ มกร

ร. ท. ขาง

ขุนวิเศษ

ขอรับ ผมจะพยายามรักการ (ออกไป
ทางหลัง พลดำรงไปก้วย)

ถ้าผมว่าเสด็จมาจริง ๆ เราไม่ได้เตรียมไว้
ก็จะไม่รีบร้อยต่าง ๆ จะพากันดูกันขานย่น

พระยาศรี

ทองทิ

ข้าพชนั้นมักทำสำหรับ แลเห็นแทนพี่สาว
มันเท่านั้นเอง เสียทีมันจริง ๆ นะผ่าชี

จริงขอรับ ท่านยังคอย ไรอยู่ก้วย
(อ้ายมั่งออกมาจากทางซ้าย)

สังข์

มั่ง

กันกว่าข้อความรู้ ไว้ ก็แล้วกันขอรับ

นายให้มาถามว่าได้หักเมื่อไหร่จะเข้าไป
แต่งตัว

ขุนอภัย

พระยาศรี

ผมว่าแล้วไหมละ คุณมันอย่างไร ๆ อยู่

อ้ายชาติทิมา อ้ายกากมณุษย์ ไปให้พัน
ไป (ไล่เตะอ้ายมั่ง)

หลวงอุดม

แต่ถ้าจะไม่เชื่อโทรเลข แลท่านเสด็จ
มาจริง ๆ เราก็แยกเท่านั้นเอง

บทร้อง

แทรกในเรื่อง

“ปล่อยักษ์”

สมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธ

พระมงกุฎเกล้าเจ้าแผ่นดินสยาม

ทรงพระราชนิพนธ์

ในฉาที่ ๑

๑ บทเดียว — อ้ายเพ็ง (เขมรได้เรือ)

๓ บทคู่ — พระ พลากร กับหลวง เกียรติคุณ

(โยนคาย)

๑ เออผู้ชายไม่วาย เป็นเจ้าชู้

คุณเกิดคุณแสร้งแกล้งทำสวย ทำรักกุม

เป็นหนุ่ม กระชุ่มกระชวย คงเป็น

หนุ่มจนม้วยอยู่ในโลง ที่แต่ก่อน

หย่อนอกฟกหัวเข้า ไค้เมียสาวสีเจ้า

ทำโอ้อวด ออกก่อกวนผิงผายหายหลัง

โก่ง แม่ผมไปง้อชู้ตัวผิวใหม่เฮย ๑

พลากร ๑ ผมชอบใจชอบใจที่ไม่ตรี

เกียรติ — ผมยินดี

พลากร — ไม่ยิ่งกว่าผมได้

เกียรติ — จริง ๆ นะคุณพระ

พลากร — ผมชอบใจ

เกียรติ — ไม่เป็นไรส่วนผมนิยมแท้

พลากร — ถ้าอย่างนั้นวันนี้

เกียรติ — อะไรครับ จะผลุผลัด

เร่งรีไม่คืน

พลากร — พุทโธ่ผมร้อนจิตคึกก็

แท้ ผมยิ่งแก่

เกียรติ — ยิ่งควรระเจียมตัว

พลากร — อะพุทโธ่อกก็เคยกันเจียว

นะ

เกียรติ — จริงคุณพระ ช้อนเห็นกชว

ทั้งสอง — ผัวใหญ่เมียรุ่น ๆ คอย

หนุนนัว ค่อยชวนยั่วชวน

ใจได้หนอยเฮย ๑

๒ บทเดียว — พระพลากร (ทองย่น)

๑ อยู่เดียวเปลี่ยวออกอนาถหนาว

ควานรำวกลมลเหมือนคนไข้ ถึง

กายาเยือกเย็นไม่เป็นไร แต่หนาว

ใจหนาวพัน จนปัญญา จะแก้ไข

อย่างใดก็สุกคึก เพราะไร คู้สันทิ

เสนหา ได้ตัวรักชักชมภิรมยา จะ

เกยหนายมแบ้มแจ่มใจเฮย ๑

ในฉากที่ ๒

๑ บทเคี้ยว — ถนน (ชวนร้องไห้)

๑ โอ้อ้ออกเขี่ยออกถนน จะ
กรรมกรรมโคกเคี้ยวเคี้ยวถวิล โฉนเล่า
จะโก้มกรรมกรรมจันต์ จะแกกกันคัก
กันร่าคาญใจ อนิจจาไม่เห็นออก
ไปยอมยกให้เสร็จเหมือนเขี่ยไก่ เรา
มีกรรมจั่วหลยหนีไป กึกอาไย
บิกันน้ำคานอง แม้ชินคงอยู่ไปใน
เคหา จะมีแต่โคกทำให้หม่นหมอง
ไม่สมหวังทั้งรักที่กักขัง จำจะต้อง
ขอลาบิการ ๑

๒ บทเคี้ยว — นายจวง (สับท)

๑ ครานัน ขนแสน แสนสท้าน
ให้เกือกกาลพล่านพลุ่น แสนซุ่มซ้อง

ในฉากที่ ๓

๑ บทเคี้ยว — หลวงเกษมกิจคดี (สรวลเพลง)

๑ ช่างกระไรใจหายเสียคาบลูก
ใจยังผูกพันขั้วทรวงกลม — โฉนทั้ง
บิภาให้ฮาวรณ์ พ่อจะนอนก่ายหน้า
น้าคานอง เสียแวงรักโฉมฉายหมาย
ไว้ฟัง ไม่เคยซึ้ง ซักใจให้หม่น

เห็น ขนช้าง ชิกเนียง เคียง ประคอง
เจ้าวันทองน้องขวัญกลียา เจอพาพน
หมายฝากให้ซำค้อย กลัวระค้อง
น้องน้อยเสนาหา ซิฮ้ายจัญไรอึง
การ ครั้นจะฆ่าโลหิตระคิกนาง ๑

๓ บทเคี้ยว — ถนน (บ่นกวน้อย)

๑ ครานัน พระไววิไล โฉม
หลงประโลมสรวลพาวรรคิ เสน่ห์
(อวยทวายสันทีจันท์วิบ ไม่พอใจ
โยคีศรีมาลา ที่เคยชมกลีบซึ้งนึ่ง
ซ้องซอก ที่เคยออกกลีบโลให้
พันหน้า ชมนานแล้วซึกไม่นาวา
เหมือนผลาโรยร่วงไม่หวั่นเอย ๑

ในฉากที่ ๕

๑. บทเคี้ยว — นายจวง (แป๊ะ)

๐ เจ้าอยู่เคี้ยวเปลียวอกฟกอนาถ
กฤทาสน์ทือองซานและถานสวน ะ
ฝอยเหงาเปล่าจึกคิกรัญจวน ใคร
ระชวนให้เราชมภิรมยา

๐ หอมอะไรที่ในส่วน หอมเย็น
ย้วยวนเกินผลา หอมทราบบันหอม
กลิ่นวนิดา หอมทฤเวลาไม่วายเอย ฯ

๒. บทเคี้ยว — ถนอม (สมพิศชายเขา)

๐ รื่นกลิ่นลำทวนชวนแซบ ลม
ว่าเพยปากลิ้นหอมหวาน สียแสน
สुकนัสนมมาลย์ ไม่เท่าเทียมเปรียบ
ปานคัวยุสรัก หอมใดไม่เท่ากลิ่น
สมร มลิซ้อนสายหยูกพฤษ์ประจักษ์
พิกลแก้วพยอมหอมหนัก แด่สรัก

หอมกว่าผลากกรอง ยามผลการวรวง
กลอกกรวยโรย ถึงลมโชยกลิ่นน้อยไม่
ลอยล่อง ส่วนสวาทกลากซู้ เป็นคู่
กรอง ก็หมั่นหมองบังผลาทว่าโรย ฯ

๓. บท — นายจวงกับถนอม (ขึ้นพลับพลา)

นายจวง ๐ โคมงามทราวมสัศสวาท
พิ คาลฤทิ์จือจิตพิศวง

() ขอนกเพิงไคพิงอิงองค์

แนบองงกขวัญฟ้ายาใจ

หอมทวลชวนสุก

ถนอม — อย่าพุก่อ คั้นจะพอใจ

เขื่อนั้นหาไม่

นายจวง — เป็นความจริง

ถนอม — หลอกหญิงง่ายกระไร

นายจวง — พมิได้หลอกเจ้าเขาวมาล

ถนอม — อันชายพุก่อล่งๆเหมือน

ล่องน้ำ ถ้อยคว้าววอน

ล้วนอ่อนหวาน พอเขือ

หนายววยหลง นงคราญ

ก็ทิ้งไปไคย่านผลาโรย

นายจวง — แมริ่จจริงหวานยิ่งทงา

สรรัก

ถนอม — ยิ่งกว่าแก่นจันทน์อัน

หอมไทย

ทั้งสอง — รัก ร่วมชีวิต ไม่ว่าโรย

จะ ช่วยโชย กลิ่นสวาท

ไม่ขาดเอย ฯ

พ.ศ. ๒๔๖๗

๔ บทเดี่ยว — ผิน (ชาตรี)

๑ แม้สามารถจำแลงแปลงกาย
เป็นผู้ชายเจ้าชู้ ทุเรชขัน พ่อหนุ่ม
แปลงเป็นสัตว์จะก็ควรน พอรสมควร
กันเป็นคู่ครอง ฉันจะเล่า ชมโฉม
ประโลมรัก ผูกสมคมให้ ห้างห้อง
ทุกคำเข้าเล่าเมื่อยเคียงประคอง มี
ให้ หมองข้องจิตพิศใจ จะพูดเลี้ยว
รักเกยออกแม่ยอดมิ่ง มิได้ ทั้งอยู่
เกี้ยวให้เปลี่ยนได้ จะชักชวนวนยี่
พิรุณไร ยมิให้ว่างสวาทชากยนิค ๑

๕ บทเดี่ยว — พระพลากร (โอ โธม)

๑ พิศ ๆ นำประโลมโฉมเฉลา
ได้เคยเห็นหน้าเจ้า ฉนทไทน ออเคย
เห็นสาวฟ้าสุราลัย แต่ที่ในนิมิตเมื่อ
นิทรา พิศภักตวลักขณาสุทาสวรรค์
เหมือน ควง จันทร์ วัน เพ็ญ เก่น เวหา
ผิว่องพิลาสปลาทตา เนตรคังคารา
นภาพร งามแก้วแช่มรวงกุหลาบ
ปล้มปลายเร้าเร้งเชิงสมร งามคว
เป็นวงก่งอน ยิ่งครอมรินทร ชนแมน

บทร้องเรื่องปล่อยแก้ว

ขนิษฐาเกิดเจ้าเขาวงกต จะชื่นจิตคิด
คาเป็น สดแสน ขอโทษเกิดโฉม
ละมุนอย่าช่นเค้น จะหวงแหนกาย
ไว้ว่าไร ๆ

๖ บทสี่ — นายจวง, ฉนอม, พระพลากร,
หลวงเกียรติคุณ (ลาวสมเด็จ)

นายจวง ๑ แลจะ เปรม ปรีดาอุภา
พาล ไก่สมาณสมจิต
พิศมัย

ทงส์ — เจ้าช่อ คอกรัก จะได้
สมัค สมเอย

ฉนอม — ได้ครองคู่อยู่ชิตสนิทใจ
เหมือนอยู่ในสถานวิมาน
แมน

ทงส์ — เจ้าพุ่มมัลล ประยงค์
ยิ่งเอย

พลากร หึงงาม ทวามชม ภิรม
ชิต จะปล้มจิตจรรัก
สมัคแสน

ทงส์ — เจ้าคู่ภิรม จะได้ ชื่น
ชม กันเอย

เกียรติก — ทั้งชายก็ ศรี สวาท ไม่
 ชาติแคลน ก็ถูกแผน
 ควรวุ้ยร่วมใจ
 ทั้งส — เจ้าชีวิต จึงควรสนธิ
 วจิเอย

๑๔ บทส่ง (ร้องพร้อมกัน) — แหกขรเทศ

๑ พุทธานุภาพนำผล เกิดสรรพ

มงคลน้อยใหญ่ เทวอารักษ์ทั่วไป
 ขอให้เป้นสุขสวัสดิ์ ธรรมานุภาพ
 นำผล เกิดสรรพมงคลเสวมศรี เทพ
 ช่วยรักษาปราณี ให้สุขสวัสดิ์ทั่วกัน
 สังฆานุภาพนำผล เกิดสรรพมงคล
 แม่นมั่น เทวศรีคุ้มครองยั่งยืน
 สุขสวัสดิ์สรรพทั่วไป ฯ

๑๕๑. สักการลาภผลย่อมสังหารชนสัญชาติชั่ว
 มวลเพลิงให้ย่อยยับฉนั้น.

เสมือนเพลิงสังหารเชื้ออันเป่น

ของ น. ถ. พิษณุภาคี

เรื่องไม่น่าอ่าน!

ของ

โศดะบิชิ

ท่านผู้อ่าน คงรู้สึก ชัง ว่า ข้าพเจ้าไปซุก
เอาคำอึงมงคลอะไรมาดงชื่อเรื่อง, แต่คงจะ
ยังเกิดกรุณาในข้าพเจ้า เมื่อทราบดีว่า
ปลายผลแล้ว. คุณบรรณาธิการไปหาเรื่อง
ข้าพเจ้า และคาดหวังว่าจะเอาเรื่องข้าพเจ้า
ให้ได้ สำหรับให้เต็มหน้าหนังสือของท่าน
ในเดือนมกราคม. ชันแรกข้าพเจ้าออกเขียน
เพราะตั้งใจไว้นานแล้วว่าขอเข้ากลืนเมฆสัก
ห้าย. ท่านพักโดยฐานกรณว่า เมื่อเขียน
เรื่องให้ท่านเสร็จ (ไม่ใช่ครวญ ครวญเดียว),
แล้วจะอันตรธานไปข้างไหนก็ไม่ว่า. ฝ่ออัน
งามของท่านนั้นเอง ยินดีลให้ข้าพเจ้าพลอย
เห็นชอบไปด้วย. ข้าพเจ้าจึงรีบไว้ที่ว่า จะ
นึกหาเรื่องสักอัน, เพราะข้าพเจ้าเป็นคน

ไม่มีเรื่อง. คุณบรรณาธิการว่า อย่าให้
ข้าพเจ้าล้ายากลายนไปเลย, ท่านเต็มไว้
ให้เสร็จแล้ว. ข้าพเจ้าถามว่า เรื่องอะไร.
ท่านบอกอย่างทำขึงขัง “เรื่องไม่น่าอ่าน!”
“เฮ้!” ข้าพเจ้าร้องทวยตกใจ; แต่ท่าน
ไม่ปล่อยโอกาสให้ข้าพเจ้าถาม, เลยอธิบาย
ที่เกี่ยวกับ ความประสงค์เป็นดังนี้: เรื่องอัน
ทั้งหลายแหล่ ที่ท่านนักเขียนต่าง ๆ เขียนลง
หนังสือรายเดือนรายักษ์รายโน้นรายนี้ ล้วน
แต่บรรณาธิการนั้น ๆ (รวมทั้งท่านเองด้วย)
ชมเชยว่า น่าอ่าน น่าฟังไพเราะ จิตต์สันต
โลกโสมถึงพริกถึงข่า ผู้ใดไม่ได้พบบ้าน
จักเสียใจภายหลัง ๑๑ ๑๑ ๑๑. ยืนยัน
ความคึกคักวิเศษของท่านยังเกิดขึ้นว่า เรื่อง

นาคะประทีป

mgr

ก็ ๆ ชะนิตักกล่าวแล้วนั้นมิไทยเชชมแล้ว
โดยยริยธนะ ท่านอยากจะให้มิ 'เรื่อง
ไม่น่าอ่าน' สักเรื่องหนึ่ง เพื่อให้ครบประเภท.
ข้าพเจ้ายังไม่ว่ายประหลาดใจ, ถามว่าทำไม
จึงให้ कहनाที่ข้าพเจ้าเขียน, ปลอ่ยให้ ท่าน
ผู้เป็นคนเคราะห์ดีไปหมด. ท่านยกเหตุว่า
เพราะข้าพเจ้าไม่ได้เขียนเรื่อง 'น่าอ่าน' ให้
ท่านอ่านนานนักหนาแล้ว, จึงเกณฑ์ให้เป็น
ผู้เขียน 'เรื่องไม่น่าอ่าน!' ซ่อนจะเป็นการ
ลง พรหมทัณฑ์ แก่ ข้าพเจ้า หรือ ไม่ก็ตาม,
ข้าพเจ้าจะเป็นคนเคราะห์ดี ที่มาถูกเขียนเรื่อง
วิเศษหรือไม่ก็ตาม, ฝืนใจตามของท่านนั้น
เองมันกาลอีก, ช่นกาลให้ข้าพเจ้าเห็นชอยด้วย
เหตุผลไปอีก. เมื่อเห็นว่าข้าพเจ้าคงรีบเขียนแน่
ด้วยอาการ คุยฉีกภาพ เป็นสำคัญแล้ว, คุณ
บรรณาธิการเป็นอันเสร็จธุระ, ลาข้าพเจ้า
ออกไป, เกินยืมด้วยความมิชย!

"เรื่องไม่น่าอ่าน!" ขอสารภาพว่า
ข้าพเจ้าไม่ได้ทำ ความพยายาม ที่จะซ่อน
ไว้เลย, แต่มันช่างก็อยู่ในความจำแนนแน่น
เสียจริง ๆ! จะพูดอะไรกับใคร ๆ หรือจะ
ทำอะไร, พอเสร็จธุระนั้นนัก "เรื่อง
ไม่น่าอ่าน!" ว่าจะเอาเรื่องอะไรดีทีละ
ครันจะไปขอเข้าคุกับท่านเสฐียรโกเศศ หรือ

ท่าน พระชนะแพทย ก็เกรงว่า ท่านจะ
ประตุยานให้ออกไม่ทัน, เพราะเรื่องมันบอก
อยู่แล้วว่า "ไม่น่าอ่าน;" จะไปปรึกษา
คุณศิริศรียานนท์, ก็เกรงจะถูกทิ่มด้วย
วิทยากรย์; จะเกณฑ์ให้สาลักณ (เจ้าของ
นางสาวสะมะวีส) เขียน, ก็ไม่แนใจว่า
พระเคราะห์ของแกจะดีเหมือนข้าพเจ้าหรือไม่.

กำลังคิดหาเรื่องยุ่งงุดงอยู่, ได้ยินเสียง
ซ่อนกันอยู่ข้างห้อง: "นำหน้าแกจะระวัง
อะไรได้? เพียงแฉะเรือจ้าง ก็ยังแพนไป
โดนเอารดวาง!" ข้าพเจ้าประหลาดใจจน
ต้องหยุดนึกเรื่องของตนไว้ชั่วคราว, หันไป
ฟังเรื่องใหม่. เสียงผู้ชายเสียง "ก็ข้าหลัก
ทำมันตงสามศอกแล้ว, ใจนี้ว่ามันจะพัน,
แต่เรือ มัน เก้กับอย่างไร ไป โดน จน ได้."
ข้าพเจ้าตะโกนถามออกไป "เรืออะไร
กันหนา ไปชนเอารดวาง?" เสียงตอบ
"ที่ปากคลองตลาดอย่างไรเล่าคะ, เมื่อคราว
ย่น้ำท่วมใหญ่."

ไป ๆ มา ๆ มาได้เรื่องก็ตาแฉะเรือจ้าง
นั่นเอง. เอาปราษฎ์ต่อปราษฎ์มาปะหน้า
กันเด็ก, คงไม่มีใครอยากอ่าน, จะได้เป็น
เรื่องไม่น่าอ่าน!

หลักจรดวางสามศอกไม่พัน. จริงซี. ท่าน

พ.ศ. ๒๔๖๘

เรื่องไม่น่าอ่าน

ปราศรัย ใต้สื่อนว่า —

หลักเกวียนให้หลักห้า คือกหมาย,
ม้าหลักสี่คอกปลาย อย่าใกล้;
ช้างยี่สี่คอกกลาง กลาคาก,
เห็นทรชนหลักให้ ห้างพันลัษตา.

หลักธรรมาสามคอก อย่าง ตาแจวเรือจ้าง,
เมื่อไม่พ้น, จะต้องหลักถึงห้าคอกตามโคลงนี้,
ถ้าอนโธมธรรมาเข้าไปประเภทเกวียน! การ
หลักอื่น ๆ พอเข้าใจ เพราะชี้ไว้ให้ชัด
แล้วว่า เกวียน, ม้า, ช้าง; แต่ทรชน
นั้นแหละ จะได้นักแก่นเช่นไร? จริงอยู่ ทรชน
แปลว่า คนชั่ว. แต่ คนอย่างไรเรียกว่า

คนชั่ว? คนประพฤติที่ผิด เช่นฆ่าสัตว์
ตัดชีวิต จะเรียกได้ว่าคนชั่ว หรือยัง?
คนคบยุ่งเป็นคนชั่วด้วยไหม? ถ้าจะตอบ
ว่าใช่, แต่ไม่ชั่วถึงกระเราต้องหลักให้ห้าง
พันลัษตา; เมื่อกระนั้น คนชั่วปานไหนเล่า
ที่โคลงสั่งให้หลักจนลัษตา? เรายินพวกเรา
ต้องขยันทนเอง, รู้ไม่ได้เท่าที่แสดงไว้
ในโคลงนั้น. เรื่องตอนนั้นบางทีจะเป็นเรื่องไม่
น่าอ่านได้กระมัง เพราะ ให้ ความ ฉลาด
เท่าเทียม.

นักปราศรัย ชาวพิหาร (มคธราชภฏ)
บอกจำกัศแสงลงไปที่เกวียนว่า —

सात हाथ घींदा से उरिधि
चौदह हाथ मतवान ।
हाथ अनगणित वा से उरिधि
जिकर जात फिटवान ॥

สาต हाठ जोर से उरिधे,
जात हाठ मतवान
हाठ अनगिती व से उरिधे,
जेकर जात फिटवान.

แปลว่า: หลักห้า ต้องห้างเจ็ดคอก, หลัก
สี่มา ต้องห้างสิบสี่คอก, แต่หลักลัษตา ต้อง
ห้างจนนับคอกไม่ถ้วน.

ท่านเองจะได้ความชัดเจนว่า ผู้ที่เรา
จะต้องหลักจนลัษตา อันท่านปราศรัย ไทย
เรียกว่าทรชนนั้น ตรง กับลัษตา ตาม ท่าน
ปราศรัย พิจารณา. แต่ลัษตาจะมีลักษณะชั่วร้าย
อย่างไร ถึงกระ เราต้อง หลัก จนไม่ ขอบย
ขอเห็นปานนั้น เชิญท่านผู้อ่านได้สวนเอาเถิด.
และ ขอ ขอบ ใจ ท่าน ปราศรัย พิจารณา ที่ ชี้ ชำค
ให้รู้ตัว.

ยังอีกเรื่องหนึ่ง อันเป็นพวกเดียวกัน—
พระสมุทสรสกลัดัน คนนา
สายกิ่งทงทอดมา หยั่งไค;
เขาส่งอาวัจวา กำหนก,
จิตคณนุษย์ นโสร ยากแท้หยั่งถึง.

นาคะประทับ

มกร

ท่านกล่าวในโคลงนั้นว่า ไก่หนึ่งไม่ถึง
หมายความว่า คนทุกคนไม่ว่าเพศไหนชั้นไร
วัยไหนตระกูลไร ไม่มีใคร ๆ จะหยิ่งถึง.
พึงเป็นการเหมาเสียหมด : คนเราใจกัน
หมด, จึงไม่สามารถหยิ่งใจกันได้. แต่
ยั่วกึก ความ ประ สงค์ น่าย จนเป็นที่พอใจ,
นายก็กลืนสยัยั่วจนเป็นที่ถูกใจ: นี่ไม่ใช่
เพราะ หยิ่ง ใจ กัน ถึงหรือ ? หรือคำว่า
'หยิ่งใจ' จะไม่ใช่หมายความว่า เหมื่อน
ตัวอย่างยั่วกับนายคังนั้น ? ไม่น่าอ่าน !

ฝ่ายนักปราชญ์ชาวพินาร์ ไก่กล่าวถึง
เป็นตัวแทนตนลงไปที่เคียวว่า—

साठ कीस नारा के दीड़

अस्सी कीस बहुकान ।

वाके अन्त न पाइये

जी एक आँख के कान ॥

สาธ โกส นาฏ เก เท,

อลุโส โกส พุทธาน

ว เก อนตุ น ปาเอ,

โซ เอก อาจ เก กาน.

แปลว่า: หยิ่งคนเดียว ได้หักสยัโกส,
หยิ่งคนตาเหล่ ได้แปดสยัโกส; แต่คนตาเดียว
อื่นใครหยิ่งไม่ถึง.

คนตาเดียว คือ ขอกข้างหนึ่ง แต่กำเนิด.

คำว่า โกส (คำเดียวกับมคธ, สันสกฤต
ว่า โกรศ) เป็นมาตราวิริยะ ใช้พูด
อย่างขึ้นปากชาวพินาร์ เช่นเดียวกับโยชน
เส้น วา คอก ของเรา. ตามสามัญ โกส ก็ราว
๘๐ เส้น, แต่ที่ ใช้จริง จังในพื้นดินเคียว
ต่าง ๆ กันมาก. ยกตัวอย่างใน จังหวัด
อุทัย นาคบุรี, โกส โกลเท่ากับถึงไม่
จะพงสท่อยได้. คนเดินทาง, เมื่อออกเดิน, หัก
กิ่งไม้ กิ่งหนึ่งจากต้นซึ่งอยู่ใกล้มือ; เดินไป;
พอกกิ่งไม้แน่นเข้า, ก็ใช้เขี่ยคั้นว่าโกสหนึ่ง,
แล้วหักกิ่งนั้นต่อต่อไป. เมื่อเป็นเช่นนั้น โกส
จะประมาณ เอาว่า ยาวเท่าไร แน่ไม่ได้ อยู่เอง,
เช่นเดียวกับ 'แค่' เคียวมากก็ 'ค' ของชาวเรา
บางพวก. อีกคำหนึ่งว่า 'คาอู—โกส'
ของชาวพินาร์เหนือ, กำหนดว่าแค่สี่เสียงจัว,
ซึ่งยังใช้หมายรู้กันว่า 'โกสที่สั้น', ตรง
กับ 'แค่คืบ.'

ด้วยภาษิตข้างบนนี้ ยังจะได้เป็นตัวอย่าง
ว่า คนหนึ่งยังได้เท่านั้น คนหนึ่งได้เท่านั้น;
ไม่ใช่ว่า เป็นมณษย์แล้ว จะไม่มีใครหยิ่ง
ใครถึง. แต่ที่ว่าคนตาเคียวนั้นแหละ มี
เล่ห์เหลี่ยมชกชง และเป็นพิเศกว่าเพื่อนที่ใคร ๆ
จะตรงงอเกลยเล้งหนีไปให้พ้นสุดสยาศา. มี
คำกล่าวโดยทำนองเดียวกันว่า—

बिरुलि कान मए मल मातुख ।

พริเล กาน กเอ กตุ มานขุ.

แปลว่า: น้อยนัก ที่จะพบ คนตาเดียวเป็นคนดี.

ข้าพเจ้าประหลาดใจว่า โฉนชาวพินหาร
จึงปรักปรำคนตาเดียว. ตัวข้าพเจ้าเองเคยรู้จัก
มักคุ้นกับเพื่อน(คนไทย)ตาเดียวมาหลายคน,
ยังจำไม่ได้ว่า เขามีลักษณะใด โด่ อย่างไร;
หรือลักษณะเช่นนั้น จะมีโดยเพราะแก่ชาว
พินหารตาเดียวออกกระมัง! แต่ อัครรรย ที่
ชาว อรชาก็พลอย จึงเกลียดกั จึงชัง คนตาเดียว
ไปด้วย, ถึงผูกเกลียดไว้ว่า—

كانه كي بدنايان هين ميري دل مين يقين
آيا هي قران مين كان من الكافرين

กาน เก พุทธชาติย์ ให

เมเร ทูล เม ยจีน,

อวย ให กุร่า เม,

กาน มิ น อุลกาฝริน.

แปลว่า: ข้าพเจ้าได้ทราบชัดโดยละเอียด
แล้วถึงความลามกแห่งคนตาเดียว, เพราะ
แม้ ในพระคัมภีร์ก็ว่ากันว่า ‘คน
ตาเดียว อยู่ในจำพวกอัครรรย!’

ข้าพเจ้าเคยอ่านเรื่องคนตาเดียว, แต่ไม่
ใช่เลยเต็มประดาเสียอย่างว่า, เป็นคนฉลาด
เอาชนะคนสองตาได้. เรื่องคือ: เขา
ขึ้นต่อกับคนสองตาว่า ด้วยตาเดียวของเขา,
เขาอาจเห็นได้มากกว่าสองตาเสีย. ครั้นแล้ว
เขาก็ทำการพิสูจน์อย่างนี้—

เพราะว่า หนึ่งตาของเขา เห็นคาสหาย,
ถึงสองตา,

แต่ สองตาของสหาย เห็นตาเขา
ได้เพียงหนึ่งตา,

เพราะฉะนั้น หนึ่งตาของเขา จึงเห็น
ได้มากกว่าสองตาของสหาย!

จบจ๊ะ.

— ตัวละคร —

คุณจำ สืบวงศ์

พ่อหม้าย สมบูรณ์ ด้วยสย มรค มา เป็น ทอศ ฯ
อายุ ๕๐ ปี

ขุนสังขยาโกฏฐาส (บุญ พงศ์กุล)

นอกราชการ เพื่อนของ คุณข้า คราวเดียวกัน ชาว
ฉะเชิงเทรา

นายเข้ม สืบวงศ์

หลานคุณข้า ชายโสด อายุ ๒๕ ปี

นายบน สุขารมณ

เพื่อนของนายเข้ม ชายโสด อายุ ๒๕ ปี

นางแหวน มีศิริ

ลูกจ้างของคุณข้า อายุ ๔๐ ปี

นางสาววาสนา มีศิริ

บุตรนางแหวน มีศิริ อายุ ๑๗ ปี

นางสาวถนอม บุญพงศ์กุล

บุตรขุนสังขยาโกฏฐาส อายุ ๑๗ ปี

เด็กชายเพ็ก ประเปรี้ยว

อายุ ๑๒ ปี คนใช้ของนายเข้ม

[๑๔๘๐]

พ.ศ. ๒๔๖๔

ละคอนพูดชวนหัว

องก์ที่ ๑

เวลา ๔ โมงเย็น

ฉาก— ห้องรับแขกในเรือนหลังที่นายเข้มอยู่ ในบ้านคุณข้า ด้านหลังฉากเป็นหน้าต่างเรือน มี
ประตูเข้าออก ๒ ประตู เปิดประตูมองเห็นลูกกระเเมียง เห็นพุ่มไม้เมฆหมอกบน
ท้องฟ้า และเห็นหลังคาเรือนบ้านอื่น ทางคนดูเป็นหลังเรือน ด้านสะกักทางขวา
ของคนที่มาประตู ๑ ประตู เป็นทางเข้าออกห้องนอนนายเข้ม ด้านสะกักทางซ้ายมี
หน้าต่าง ๑ หน้าต่าง
เครื่องแต่ง มีโต๊ะเก้าอี้รับแขก ก็มีโต๊ะเขียนหนังสือ นอกจากนั้นจะแต่งอย่างใดก็
แล้วแต่จะเห็นงาม

เปิดม่าน

(นางสาววาสนากำลังปักกวักห้อง เด็กเพิก วาสนา นั้น, อย่าให้ ความชั่ว ของแกแลดมมา
นั่งครุ่นนอนครุ่นอ่านหนังสือพิมพ์เรื่องจันอยู่
เก้าอี้)
เพิก (อ่านจบวางหนังสือลงขึ้นยืนชักเก้าอี้
เป็นท่าจั่ว) วัก-กั๋งแซ่
วาสนา (สคั้ง) โอ๊ย— เวรกรรม พ่อเพิก
เสียจริตไปเสียแล้ว
เพิก เรื่องจันสนุกจังเบอร์ (จุกหูหิ้ว)
วาสนา สนุกเหมือนโรงพยายาลปากคลองสาร วาสนา นั้นแกะตักถองลิ้นหรือ
ไต่ไหม?
เพิก (จุกหูหิ้ววันโขม) อะไร, เจ้เจ้ วาสนา (เอ็ด) พ่อเพิก แก่อย่าล้อฉันนา
ละก็ใส่ร้ายกันไป เกียฉันจะโกรธขึ้นมา

พระพิพัฒน์พิทยานุ

๖๐๑๗ มกร

เพิก พุท ไซ้ ๆ ใจคอเสียเจี๊ยะ ช่างไม่
เวทนาเหียนคข้างเลย

วาสนา ข่า — ข่าเรื่องเจก หยุไปเนวองเจก

เพิก นั้นแหละยะ คนเราย่อมมีข้าด้วยกัน
ทุกคน ข่าคเคอช ข่ารัก ข่าหิง
เช่น เจ เจกข่ารักคุณเข้ม

วาสนา โอ — เด็กคนนี้ปากจืดราวกับตะไกร
(จะตบปาก)

เพิก (ขี้คย่อง) โอโย ๆ ขอโทษเหียนคก
เดอะ เก็กอย่างฉิน ถึงจะข้ายอะไร
ก็ไม่ใช่ ข่ากร้าย ข่าห้วงคคอก ผู้
อันเสมอ

วาสนา แกมมันแปนเก็กข้องปากแตก

เพิก ทำไม่ว่าอย่างนั้นเล่า เหียนม่วย

วาสนา (ติ) โอ — มาเรียกฉินว่าเหียนม่วย
ฉินแปนอ้งของแกหรือ

เพิก เข้าใจผิด ฉินว่าแปนเหียนม่วย ของ
ฉินเมื่อไรเล่า ฉินหมายควมว่าแปน
เหียนม่วยของอ้องเสียเข้มค่างหาก

วาสนา ล้อเล่นสนุกใหญ่ กัดะ คงจะมีวัน
ท่แกไม่กลาล้อฉิน

เพิก เพราะเช่นนั้นนะซี ฉินจึงรีบล่อเสีย
ก่อนใจล่า

วาสนา หยุคข่าเสียทีเดอะ ฉินจะทำงาน

นางแหวนเข้ามา

เพิก อ้าว — อาเล้าม้ามาแล้ว

แหวน หา — เจ้าว่ากระไรข้า เจ้าหน้า
ทะเล้น (เพิก ย่นปากเล่น แต่ไม่
ออกเสียง)

วาสนา เนอะ, ทำนย่นปากเล่นแม่ คังก้อง
ล้อฉินใหญ่ ปากสว่าง น่าตบให้
พ่นร่วง

แหวน มันจะเสียเด็ก ล้อเล่นไม่ว่าใคร

เพิก (ข้อง) ขายนกเซียว ออกคนหนึ่ง
เหมือนกัน (คิง) พัวสนากล้อฉิน
ต่างคนต่างล้อักหาญกันยังซี

แหวน มีน้ำเล่า ท่านเรียกออกขรม ถึงไม่
ไค่ยีน

เพิก ะวี้, ไม่ไค่การ กงกงเรียก อ้ว
ลิต้องแวง (ออกไป)

แหวน ยังไง — นางหนู การงาน ของเจ้า
สำเร็จไปแคไหนดะ เจ้ามันเลื่อย
ซานัก

วาสนา แม่จะให้ฉินทำยังไถเล่าคะ

แหวน ชือ — ทำยังไถนาร์ ก็ทำให้ คุณเข้ม
รักเจ้านารี

วาสนา งานชะนี้คินมันน่ากระตาคนัคคะ

แหวน เจ้าต้องใช้ ความพยายามให้ มาก ท

สูก เจ้าไม่ควร กระตางงาน เจ้า
ต้อง ขยายกรงเล็บตะครุบตัวคุณเข้ม
ให้อยู่ เจ้าใจใหม่

วาสนา เราเป็นแต่เพียงลูกจ้าง ฐานะต่ำต้อย
กระต่ายตัวเดียว เออสูง ชมจันทร์
มันเกินวิสัย

แห้ว ถ้าพระจันทร์จะขึ้นขี้นกรกษัตริย์ ก็คง
จะ รังเกียจ กระต่ายตัวผู้ คงไม่
รังเกียจกระต่ายตัวเมีย เพราะฉะนั้น
เจ้าต้องพยายามเป็นกระต่ายตัวเมียอยู่
ในวงพระจันทร์

วาสนา ขาดมากเทียวค่ะ
แห้ว มันจะขาดแยกอะไร ผู้หญิงเกี้ยวผู้
ชายตัวรวงไม่จับหรือคะ

วาสนา โอ๊ย — ไม่ไหวละค่ะ
แห้ว แล้วกัน เจ้าจะก๊วยงเลี่ยน ทำไม,
คนเราดำเนิน วิชาการ จะเขยิบฐานะ
ของตนให้สูงขึ้น เป็นของ น่าอวย
ด้วยหรือ

วาสนา แม่ หมายความว่าอะไร ฉันไม่
เข้าใจ

แห้ว แล้วกัน แล้วกัน เจ้ายังอ่อนแก่ความ
คิดนึก เจ้าต้องรู้ว่า คุณเข้มเป็น
หลานเศรษฐี เพราะงั้นคุณเข้มก็คือ

เศรษฐีในอนาคต ถ้าเจ้าได้เป็น
ภรรยาของรักของคุณเข้ม ตัวเจ้าก็
คือเงินในอนาคต แล้วต่อ ๆ ไปมัน
ก็เงิน ๆ ๆ อะไร ต่อมีอะไร มันก็ใน
อนาคต

วาสนา คำสอนของแม่ฟังง่าย แต่ทำตามยาก
แห้ว ถ้าเจ้าทำตามไม่ได้ เจ้าก็ต้อง เป็น
หมาใต้ถุน อยู่อย่างนั้น ตลอดชาติเท่า
นั้น เป็นแต่เจ้าคนเกี้ยวเมื่อไร แม้ก็
ต้องเป็นควาย แต่สำหรับแม่ไม่สู้กระ
ไร ถึงจะเป็นหมาก็เป็นหมาแก่

วาสนา ฉันจะลองดูค่ะ
แห้ว ยิงขึ้นสิลูก ถึงจะ ไก่ ซอว่า อีสตรี
เจ้าต้อง ปลูก รัก คุณเข้ม ให้ ตน ตัว
เจ้าต้องทอดสะพานให้นางหนูเดิน —
เฮ้ย — ไม่ใช่ — ให้นางหนูเดิน เขา
ย่อมว่าไม่มีมูลสอยหมวไม่ซ้ เจ้าต้อง
ทำตัวของเจ้าให้เป็นมูลสอยสักหน่อย
เถอะ (ได้ยินเสียงคน) ใครมา
แม่ไปละ คงเดินเสียตั้งแต่ฉันนึกก็เหว
นะ (ออกไป)

นายเข้มเข้ามา
วาสนา คุณกลับมาแล้ว (สั่งเสิร์ฟและ
หมวกให้อินเถอะค่ะ

พระพิพัฒน์หัตถิยาภรณ์

๑๑๑๑ มกร

เข้มน อ้ายเพิกไปไหนเสียเล่า อายนไม่รู้
รักหน้าที

วาสนา ท่านเรียกไปคะ อิดัน ยินดีทำแทน
พ่อเพิกคะ อิดันไม่รังเกียจอะไรมิไ้
อิดัน จะ รับ ทำหน้าที่นี้ ทุก วัน ต่อไป
นาคะ, นะคะ บ่าวย่อมรักคัต่อนาย
เสมอ

เข้มน งั้นรี, ขอบใจ (ส่งให้)
วาสนา (รับไปแขว่นที่) ถอดเสื้อขึ้นนอก
ใหม่คะ (รับต้องระลอก)

เข้มน ช่างเถอะ, ฉันทชอบใจมาก (นั่ง)
วาสนา ถอดถุงเท้าใหม่คะ (เกาะแข้งขา
ระลอกถุงเท้า)

เข้มน อัยวุ่นวายเลย, ช่างกอน, ฉันทคิด
ว่าจะไปตระที่นอก

วาสนา (บ้อง) อ้ายจะตรงเข้ากอดอย่างคำ
แนะนำของแม่ รู้สึกกระดากจริง ๆ
ก็ไม่ว่าแล้วละอะ อะ อายเขาตาย
(คัง) ถ้ายังงั้น, อิดันจะไปจับน้ำ
ขามาให้คุดรับประทานคะ (ทำท่า
จะไป)

เข้มน ฉันทยังไม่ต้องการหรรอจ๊ะ
วาสนา (บ้อง) อะไร, ก็ไม่ต้องการ หมด
ปัญหา (คัง) คุดทำงานทุก ๆ วัน

เข้มน เห็นจะเห็นอ้อมมากนะคะ
กัพอทนได้หรรอจ๊ะ ฉันททำไม่จ๊ะ

วาสนา อยากทราบคะ อิดันคิดว่า, คุณคง
จะเห็นอ้อมมาก

เข้มน ฉันทชอบทำงาน เพราะงานให้ ความ
สุขแก่ฉันท ฉันทอ้วางานเป็นเครื่อง
บันเทิงใจอย่างหนึ่ง

วาสนา ถ้าคุดมีเครื่องบันเทิงใจอย่างอื่นด้วย
อิดันคิดว่าคุดจะมีความสุข ยิ่งกว่านี้
มากเทียบคะ

เข้มน ยังงั้นรี ยังมีสิ่ง ที่จะ ให้ ความสุข
มากกว่าสิ่งทีพอใจอีกหรือ

วาสนา ยังมีคะ อาจ ให้ ความสุขยิ่งกว่าสิ่ง
ทีคุดพอใจ แล้วคุดจะพอใจยิ่งกว่า
สิ่งทีคุดพอใจ

เข้มน สิ่งนั้นคืออะไรอะ
วาสนา เช่นเพื่อนฝูงที่ ดี ๆ คุดสนุกรักกันสนิท
สนมชีวิตะ

เข้มน ฉันทมีแยะแล้ว เช่นพ่อ ยัน จอมทลก
ของฉันท

วาสนา (บ้อง) วัย — ช่างลำบากใจจริง ๆ
คุดนี้จะพุด จะทำอะไร ให้ยิ่งไป

กว่านี้ ก็รู้สึก กระดาก เหลือ เกิน
(คัง) อะไร ๆ คุดก็ ไม่ต้องการ

พ.ศ. ๒๔๖๘

ละคอนพดชนหัว

จัน อฉินจะ ไปช่วยแม่ หาข้าวให้ คุณ

วัยประทาน

เข้ม น่าน — น่านแหละ ฉินพอใจมาก

วาสนา กับข้าววันนี้ อาจจะไม่ถูกปาก คุณก็ได้ แต่ฉินจะทำด้วย ความ ขรรจง

(ออกไป)

คุณข้าเข้ามา

เข้ม อ้อ — คุณลงมา คุณลงจะใช้อะไร
ผมหรือครับ

ข้า เปล่า — เปล่าหลาน, ลงไม่ต้องการ
จะใช้อะไรเจ้า แต่ลงมีความจำนง
งานจะให้เจ้าใช้ ตัวของเจ้าเอง

เข้ม ผมเต็มใจ จะทำตามความจำนงของ
คุณลงเสมอ

ข้า ทิดะ, เจ้าเข้ม, ลงอยากกระสนทนา
กับเจ้า

เข้ม เชิญคุณลงพามาเถิดครับ

ข้า ลงจะพาทให้ สันทัด ให้อิ่มแ่มพั่ง
ง่ายที่สัด และลงเชื่อว่าเจ้าจะเห็น
พ้องด้วยเป็นอย่างที่สัด

เข้ม ผมจะคงใจฟังโดยความเคารพ

ข้า ลงจะพาทว่า เจ้าโตมากแล้ว เจ้าต้อง
มีเมีย ลงจะให้เจ้าทำธุระมีเมีย ซึ่ง
แปล ความว่า จะ ให้เจ้าใช้ ตัว ของ

เจ้าเอง

เข้ม ผมเต็มใจและยินดีจะทำตาม ถ้าผม
ยังเกิดความรัก

ข้า ลงจะพาทว่า เจ้าจะยังเกิดความรัก
หรือไม่ยังเกิด แต่เจ้าก็ต้องมี ลง
ว่าเจ้าต้องมี เจ้าต้องใช้ตัวของเจ้า
ให้เกิดประโยชน์แก่ตัวเจ้าเอง

เข้ม คุณลงหมายความว่า จะให้ผมมี
เมียก่อนที่ผมจะมี ความรักหรือครับ

ข้า เจ้าเข้ม, เจ้าพาทว่าอะไรล่ะ สมัย
นี้ผู้ชายกับผู้หญิงเขาต้องยังเกิดความรัก
ใครในกันและกันก่อน แล้วเขาจึง

จะแต่งงานกันเป็นผิวเมีย แต่ข้าว่า
เขาเป็นผิวเมียกันก่อน แล้วเขาจึงแต่ง
งานกัน

เข้ม นั่นผมไม่ทราบ เพราะผมยังไม่
มีความรู้ ในกิจพรรณเลย

ข้า ทำไม, ข้าไม่ได้บ่ล่อยให้เจ้าหา
เอาเองทอดหรือ ข้าบ่ล่อยให้เจ้าใช้
ตัวของเจ้าเองมากแล้ว แต่ข้าก็ไม่
เห็นเจ้าได้ ใช้ ตัวของเจ้าให้ยังเกิด
ผลอย่างไรขึ้น เพราะฉะนั้นข้าจะ
ต้องให้ ตัว ของ ข้าให้ เหนง ไปยังตัว
เจ้า ข้ารู้ว่ามันเป็นวิธีเก่า แต่ข้าก็

พระพิณห์พิทยาภณ

๒๕๒๕ มกร

ต้องทำ
เข้ม ฅมกัไม่ซึกซึน ตังโระทำตามความ
เห็นของคุดลงเลมอ ในเมือฅมม
ความรัก การทลมหาไมไ่ กักือ
ว่าฅมยังไมไ่ทำ เพราะฅมไมทวาย
ว่าความรักของฅมเ็นอย่งไร

ข้า คำพคของเจ้ามนไมเข้าทลงเลย เหตุ
ผลของเจ้ามันค่าน ก็นอง พงไม ฅน
ขรรคพาพิชทหลายมันยอมเกิดมา
จากพิชชึงเ็นพ่อแม้อย่าทายายของ
มัน แล้วทวของมันเองก็สยพิชพันช
ลูกเหลนหลานโหลนของมันค่อ ุไป
ทัวเจ้าเองไม ใซพิชพันทึง กอทหรือ
เจ้าว่าเจ้าไมมีความรัก นันก็แปลว่า
เจ้าจะไม่สยพิชพันชค่อไป เจ้าเ็น
คนอย่งไร ลงไมเข้าใจ เจ้าเ็นคน
ยอกความรัก หรือเจ้าเ็นพิชกระเทย

เข้ม ฅมเ็นอย่งไร ฅมบอกคุดลงยัก
เหลือนเกิน ฅมไมไ่ นก, ไมไ่ คัก,
ไมมีความรักรักคู้หญิงคนใคๆเลย

ข้า นัน คือความเป็นมนุษย์ของเจ้ามัน
ยังบกพร่องอยู่

เข้ม ถ้าฅมมีความรัก ไม่วาใครฅมยินค
จะแต่งงานทวยทงน

ข้า อ้า — ไมไ่, ลงไมยินคิจะให้เจ้า
แต่งงานทวยทงน เจ้าค้องรู้ ชิวา
นามสกุลของเจ้ามชือว่า “สยวงศ์”
ถ้าเจ้าไมสยวงศ์ แล้วใครล่าจะสย
วงศ์ ลูกเ้าซามทไเิน ซาเองกัแก
เลี่ยนแล้ว

เข้ม คุดลงจะให้ฅมแต่งกับใคร
ข้า จะให้เจ้าแต่งกับลูกสาวของเพือนลง
ลงเชอแนว่า หล่อนจะยวความรัก
ของเจ้าให้ เกิดถึงซึกซึนสูก

เข้ม เ้าละอะ, ถ้าหล่อนเ็นแม่เหล็กไค
คักงเพียงนัน แ่งเมือโรเ็นแ่งกัน
ทักเียวควย

ข้า เจ้าหล่อนสยพอใซ ทักเียว อย่ง
นัยลงเชอว่าจะ ทำให้เจ้ากลน น้า
ลายเอือก ุ แ่ลงอยากพกวา ึง
เจ้าจะไม่รัก ก็ค้องแ่ง แ่งเพอ
กระทึง ความรัก ของเจ้าให้ผลิ ออก

เข้ม ทำอย่งไร ฅม จิง จะไคยลโฅม เจ้า
หล่อนย่งล่ำควย

ข้า อ้อ — ไมยากอะไร, พ่อของเ้าจะ
พามาทียานเ้าในวันัน และจะให้ย
ทิน แต่ถ้าความรักของเจ้าเกิดผลิ

พ.ศ. ๒๔๖๘

ละคอนพูดชวนหัว

กอดอกออกผลขนในวณัน ข้าก็เห็นจะ
แดงให้เจ้าไม่ทัน
เข้ม ก็แล้วครึ้ม
ข้า ไหน, เจ้าจะตกลงแต่งงานเองนะ
ลงอยากอะไรกว่ายังไว้ก่อนจะดีกว่า
เข้ม มีไ้ครึ้ม สมหมายความว่า สมจะ
ไ้ชิมโฉมเจ้าหล่อน แล้วเจ้าหล่อน
จะ เป็น แม่ เหล็ก ที่ มี ก้าว ลัง แร่ง สัก ขุน
แคไ้ไหน
ข้า ะ — อ้ายขื่อน ลังกีบอก ยาก เจ้า
หล่อนจะมีกำลังสักแรงแม่มีไม่รู้
เข้ม สมจะเกิดความรักในเจ้าหล่อนอย่าง
ไ้รักยังไม่ทราบ
ข้า ก็รักเป็นผิวเจ้าหล่อนสิ แต่งงานกับ
เจ้าหล่อนน่าสิ ะ — ไ้จริง
เข้ม ครึ้ม ควรจะเป็นเช่นนั้น
ข้า อี, เจ้าไม่ต้อพทว่าควร, จำเป็นที่
ไ้เคย, มีคนทวยสรมย์บ้านเรือน
ทั้งหลายเหล่านี เจ้าหล่อนจะเป็นผู้
รับแต่ฝ่ายเดียว
เข้ม ครึ้ม สมจำไ้ก็แล้ว
ข้า ไม่ไ้ใช้อย่างเคยว ต้องทำตามทวย เข้ม
เข้ม ครึ้ม สมจะพยายาม
ข้า ข้าเกรงว่า ความรักของเจ้ามันจะ ขุน

บอไม่หยุกเท่านั้น เจ้าเข้าไ้เรื่องก็
แล้วไม่ไ้ช่หัว ข้าจะไปละ : (ออก
ไปพลึงประตู ก็พท่านขุนสังขยา
โกฏฐาส ก็ยนางสาวณอมบุตรพา
กันมา) อ้อ — พวกกันมาแล้วหรือ
เชิญ เชิญในนี้ กำลังยืนถึง (พา
กันเข้ามา)
มาเข้าไ้หนอย คอขอหมาเขาแต่ง
ตัว เขาว่า “วัน นี้จะแต่งตัวแต่งตน
เลืให้คนเขามอง คนเขาจะไ้รู้
ว่า คือบ่ของทูลลุ่มบ่” อาสา...
ณอม (อ้าย) อ้าย — คุณพ่อละก็
ข้า (ข้ม) นางหนู เห็นจะ ชอบ บ
ล่ำคักมาก
ณอม เปล่าหรือค๊ะ (คุณพ่อท่านลือฉิน
ข้า เจ้าเข้ม ข้าขอแนะนำให้เจ้ารู้จัก
(ชี้) นี้ ท่านขุน สังขยาโกฏฐาส
เพื่อนของข้า (เข้มไ้หัว ขุน) นี้
นางสาวณอม บพพังคคต บตุรของ
ท่านขุน (ณอมไ้หัวเข้ม) ซึ่งจะ
มาพอกบฏบ้านเรือน
เข้ม สมยินดี มาก, ที่ไ้รู้จัก คุณลุง กับ
แม่ณอม
ขอบใจ ขอบใจพ่อหลานชาย

พระพิพัฒน์ทิพยฐาน

๖๐๖๗ มกร

ณอม (ก๊วยเข้ม) อีฉินอินก็มากเที่ยวกะ ชน
 ที่ไต่ มารู้จักคุณพิ
 ชน ใจ, พ่อเข้ม, บั๊งว่าวันไม่รยกวน
 กักกิน โลหิต ทั้งสรรพภัยอสรพิษ เข้ม
 ไม่ขยคอกบิชาบั้งหรือ ซา ซา.....
 ข้า ฟังราวกับ ชูชกปรายสับ อัจจุตญะเจียว ชน
 นะ (หัวเราะกันอีก)
 เข้ม ครัวสยบคิ ไม่มีอะไรรยกวนมิได้ ณอม
 ชน (ก๊วยข้า) ชายหนุ่มโสท ขอกว่า ข้า
 เป็นสุข ไม่น่าเซอเลย ผิดกว่าเรา
 เมื่อครั้งกระ โนน ซา.....
 ข้า ครั้งเมื่อเรายังหนุ่ม ๆ อยู่เน่รี อย่า
 พุกเลย กระตากหลานสาว อ้ายเวือง
 ของเรา มัน ก็อไม่ หยคุเท่านั้น
 (หัวเราะ)
 เข้ม คุณลง ก๊วย แม่ณอม เห็น จะ พัก อยู่
 ที่นั่นนาน
 ชน อ้อ — สำหรัย อีหมา, ลงจะให้เขา
 อยู่ที่นี่ ไม่มีกำหนด แต่สำหรัยลงก็
 จะไป ๆ มา ๆ จะเซิงเทรเวาแค่น เปรยบ
 เหมือนแ่ก่หมกมาปาก แ่ล่นรถไฟ
 เสี่ยประเทียวเดียว ซา.....
 ข้า ถูกละ: เขาย้อมว่าเร็วเหมือนแล่น ชน
 รถไฟ (หัวเราะ) ละ ก็ซัดให้ลง ๆ เทียวลง อดญาค

พ.ศ. ๒๔๖๙

ละคอนพูดชวนหัว

ชา, ชา, (พากันออกไป)

เซ็ม แม่ذنอมมาอยู่เสียทีแล้วใคร
อยู่บ้านแล้วจะ

ذنอม มีหลายคนคะ ท่านเห็นจะมีความสุข
กันนะคะ

เซ็ม อยู่ไปก็คงทราบดีหรอกจะ เมื่อก
คุณลุงว่า แม่ذنอมมีลูกช้เกชมาก

เพราะฉะนั้น ท่าน จึง คัดทาง ปล่อยวัก
เสียหรือจะ

ذنอม อัยค้าย — ว่าอฉันรวากับหมู่หมา เป็ด
ไก่ นั้นแหละ

เซ็ม โอ — ขอโทษเถิดจ๊ะ ฉันไม่ไ้คิด
ลึกซึ้งไปถึงเพิ่นนั้นดอก ยกโทษ

ให้ฉันนะจ๊ะ ฉันเป็นคนตรง พุก
อะไรชอยพุกตรงๆ

ذنอม การ ก่อฉัน มาอยู่ที่นี่ เป็น ความ
ประสงค์ของ คุณพ่อท่าน คุณก็ทราบดี

ชอนดแล้วไม่ใช่หรือคะ

เซ็ม ย่ะ, ก็ทราบบ้างถึง ทราบดีว่าท่านจะ
ให้ฉันแ่ง งานกับแม่ذنอม

ذنอม (อ้าย) แหม, คุณพ่อ เป็น คนตรง
ก็จริงๆ นะคะ

เซ็ม (ตกใจ) โอ๊ะ — ฉันพุกผิดอีกหรือ
ค้ายจริง (ขำ) พุกกับผู้ที่หญิงยิ่งเร็ว

นี่มันช่างยากเสียจริง ๆ

คุณพ่อท่านท่านปรารภว่า ท่านแก่
แล้ว ลูกผู้หญิงก็ไม่มี จะปฏิบัติเมื่อ

ยามเจ็บไข้ ท่านจึงอยากให้อฉันมา
อยู่ด้วย

เซ็ม ย่ะ, ท่านก็ว่าฉันแหละ แต่ทำไม
ฉันไม่เข้าใจ ความแก่ ของคน ๆ

หนึ่ง มาเร่ง ให้ อีกคนหนึ่งแต่งงาน
ฉันพึงเหตุผลมันไม่กินกันเสีย ถ้า

ท่าน ว่า ท่าน แก่แล้ว ท่าน จะวัย
แต่งงานเสียเองก็พอจะพึงได้ ฉันเห็น

อย่างนี้หรือแม่ذنอม จะเห็น อย่างไร
ذنอม ไม่ทราบบ่อยคะ

เซ็ม แม่ذنอม เห็น จะชอยแต่งงาน มาก
นะจ๊ะ

ذنอม อัยค้าย — ช่างถามได้
เซ็ม (ตกใจ) โอ — ฉันพุกผิดอีกแล้ว

หรือว่า — เหม่ที่จริงขอโทษเถิด
จะ — เอ — ฉันเห็นจะพุกอะไรไปไ้

เสียแล้วละ

ذنอม เจริญพุกเถอะคะ ท่านว่าอฉัน ไม่ถ้อ
เซ็ม เป็นความเลวของฉันทเอง ที่ไม่เคย

คบค้าสมาคมกับผู้หญิงยิ่งเร็ว
ذنอม เคยคบค้าสมาคมแต่กับผู้ชายพาย

เหล็ก) ซึ่งเป็นเพื่อนของคุณลุง เข้ม ไม่ได้หรอกจะ คุณลุงสั่งไว้ คิน
(ก๊วยถอม) คินขอแนะนำ นายนัน ระคองไปส่ง
สุชาวณณ์ เพื่อนของคิน ถอม ไม่ต้องไปหรอกค่ะ อิดินจะไปหา
นัน (ก๊วยถอม) สมยีนก็มาก ที่ได้มารู้จัก คุณพ่อท่านก่อน
ก๊วยถอม (ข้อง) ทำไมจะไปรบกวนคนแก่เล่า
ถอม (ก๊) ไม่ถือ ว่าฉันมา ชักคอกการ
มารู้จักกับคุณ สันทนานะยะ
นัน คุณเห็นจะเป็นสิขสยัค ถอม อ้อ — ไม่เป็นเช่นนั้นหรอกค่ะ อิดิน
ถอม ค่ะ สันทนานแล้วอยาก จะอะไร ใน
นัน นั่นแปลว่าคุณมีลาอันประเสริฐ ฌม ยานน์ ไทวถึงทวยคะ (ออกไป)
พลอยยีนก็ทวย นัน นี่แปลว่ากระไรกัน — เข้ม
เข้ม แม่ ถอม จะมาอยู่ ที่นี้ไม่มี กำหนด เข้ม
ก๊วยถอม ก๊วยถอม ก็ยังไม่มีว่าจะแปลว่ากระไร
นัน อ้อ — นั่นก็แปลว่า คุณจะมีลาอัน เข้ม
ประเสริฐอีกคนหนึ่งพลอยยีนก็ทวย นัน ชนสังขยา โกฎฎาส
ถอม คุณทั้งสองมีอะไรจะไปไหนไม่ใช่วีคะ นัน อ้อ — ว่าเข้ากฎฎาตักยวี่ นันนาง
อิดินก็ ต้องการ จะไปอยู่ ที่ซึ่ง คุณลุง เข้ม
รักให้ คำแห่งไหนกัน
เข้ม อ้อ — ฉันจะต้องไปส่ง เข้ม เห็นจะเป็นขุนนางกรมแผนที่ หรือ
นัน (ข้อง) เอ๊ะ — ต้องไปส่ง กัน ที่ซึ่ง นัน คำแห่งนาคะไรนั้แหละ
นัน นั่นจะแปลว่ากระไรทีเล่า (ก๊) ฌม เข้ม คงไม่หมายความว่า ฟาทสังขยาไป
พลอยยีนก็ทวย — เอ๊ย — ควรต้องนำ ทั้งกฎฎาตัก คงหมายความว่า คิก
ไปไหนอย่า ชี้ จึงจะถูก ขรรณเนียม คำฉนวนพินทิกิน เคียวนแกออกนอก
ร็วรองแขก ราชการแล้ว
นัน ทำไมล่ะ ถูกคน

พ.ศ. ๒๔๖๗

ละคอนพุดชนหัว

ถึงไถ่วิ่งมาหาผู้ขายจนถึงบ้าน
เพิก (ร้อง) เอาละเหวอ เอาละวอ อ้าย

เผือกอย่าทำ อ้ายคำอย่าสู้ อ้ายทวย วาสนา

เขาทุ้นทุ้นไถ่ขันเอา

ถนอม (อันปากจึกนัก) กูจะแก้ปากจึกมึง

เกียนวนแหละ (แระเข้าไป)

วาสนา เชิญที่เกี้ยว เชิญชื้อว แม่จะลองที่

กับอ้อชาติกึ่งก่าคนนสัถกัเถอะ (แระ

เข้าหา)

เพิก เอ—นั้นจะฟาดช้อกันจริงรึ (เข้า

ขวางกลาง) เอ—ไม่ไถ่, ขอที,

เกี้ยวข้าวของในท้องน้แตกหมด

ถนอม อ้ายเก็กสูรืหลักลงไปให้พัน (ผลักเพิก

กระเด็นไป)

วาสนา เชิญชื้อว นางแหพาล นางคนแก่ง

ถนอม แม่จะคยมึงให้ปากเียน เกียนวนแหละ

(ค้งทำ)

วาสนา แม่จะคยมึงให้ปากเียน เหมือนกัน

มือแม่ใส่หิ้วไว้เมื่อไหร่ (ค้งทำ)

กล่ากั, มึงมา

เพิก (ตะโกน) เจ้าข้า ช่วยด้วย เจ้าข้า

ช่วยที แม่สองคนน้จะฟาดช้อกัน

ใหญ่แล้ว (สองคนวากันออกไป)

ถนอม (ชี้หน้าวาสนา) เอ—มึงคัละ,

ขอให้ระวังตัวไว้ให้จงคัเถอะ (ออกไป)

เออ—มึงจะทำไม่ว่าแม่ก็เชิญเถอะวะ

อันไม่ระย้อยเลยจนน้คัเคี้ยว (ออกไป

อีกทางหนึ่ง)

เพิก เชิญเชิญงมหมดแล้ว นางยักย

ถ้าจะควมข้อนางนคเค้าแผน เรา

ก็เชิญเชิญงมเหมือนกัน (ออกไป)

คุณข้า กับชนสังขยาเข้ามา

ชน (พูดอย่างเสียงเย็นหวัดลงคอ) อ้าย

หลานชายพ่อข้าคนน้ ม้นะไม่ใช่

ผู้ขายเสี้ยกอกกระม้ง ไม่รักผู้หญิง

ฮา.....

ข้า อ้าว—น้อ้ายเข้มไป ข้างไหนเสี้ยเล้า

ชน หนไปผูกคอตายเสี้ยแล้วกระม้ง ฮา..

ข้า เอ—ม้น คัคกั ธรรมคา มนย๋ เขาไป

น้นช

ชน พ่อข้าว่า, เกียนวนม้นไม่คัคกัธรรมคา

มนย๋คอกทหรือ เจ้าน้เห็นะไม่ใช่

ลูกพ่อ

ข้า รังนระ, คุมนั้นแปลกเด็กจริง ๆ หรือ

ม้นะเป็นโรคอะไ

ชน ม้นะเป็นโรคแรกอาไร ถ้าเป็นโรค

ฉันกัทายามาให้กินแล้ว ทำไมไม่

พระพิสัยแห่งพิทยาภาน

๖๐๔๖ มกร

กินเสียเล่า (จามรช้ำ)
ข้า ะ — แล้วกินท่านขุน (เช็ดที่เขยอน)
ขุน ขอโทษ, หัวกินเต็มที พ่อข้า
ต้องบังคับให้มัน กินยาเสียซี ฉัน
หามาให้แล้ว

ข้า มันยากอยู่ ขึ้นซ่อมเขาโคให้กินหญ้า
มันเข้าตำราโบราณเขาว่าไว้

ขุน พกไข่, ฉันเอาหญ้ามาส่งให้ ถึงปาก
แล้วนั้นนา วิธของพ่อข้าไม่เคืองไม่
เคียวหญ้า ไม่เคียวหญ้าอ่อนแล้ว
มันจะเคียวอะไรนะ พืชผาเถอะ,
มันน่าเชกกระบาล้ายวิธขึ้นกินนั้

ข้า ไ่ว่ยนพนักงานผมเอง ท่านขุนไม่
ต้องวิตก

ขุน อ้ายฉันนะ ไม่วิตกวิจารณ์อะไร
หรือ — แก่แล้ว เคียวนางลูกสาว
ฉันนั้นซี เขายังเียนสาวเียนแฉ้อย
ฮา....

ข้า ผมจะจัดการเอง

ขุน หา — ะ — ะ — ว่า (จามรช้ำอีก)
กระไรนะ

ข้า แล้วกิน ท่าน ขุน จาม รช้ำไป
(ออกไป)

ขุน อ้ายหัวกินเต็มทีจริง ๆ เรืองนดา

นางลูกสาวของเรา จัดการไม่สำเร็จ
เราก็ เอาตัวไม่ รอดเท่านั้น ซื่อ อย่างไม่
สำคัญอะไร มันสำคัญอยู่ที่เงิน จะ
ต้องแนะ กาสะเมื่อกี้ให้ อีหามาเดินเต็ม
ให้หนักมัน (ออกไป)

นายเข้มกับนายขึ้นเข้ามา
เข้ม (เดินพุกกันเข้ามา) อ้ายเรือง
แต่งงานกัน นั้นแหละ กัน รำคาญ
ใจจริง ๆ

ขึ้น ทำไมละ, แต่งเข้าไปยังนั่นหรือ
เข้ม ถ้าแต่งงานไป กันจะขุ่นทำไม เคียว
นั้นมันเร็วเกินไป คุณลุงเร่งให้แต่ง

จนหายใจไม่ทัน
ขึ้น ซื่อ — แต่งไปหายใจโยกไ้กันนะ

เข้ม พุทอะไร, ถ้าไม่หายใจจะ แต่งเอา
อะไรอีกเล่า, กันไม่ใช้กล่าวเท็จเพื่อ
อำพรางความจริงเลย กันรำคาญ
จริง ๆ นะ

ขึ้น ถึง หากว่า คุณ จะ กล่าว ความ จริง
มันก็ตกอยู่ในฐานอำพราง เพราะ
อะไร, เพราะการแต่งงานเียนงาน
ที่คนทั้งหลายเขาควรแต่ง ผ่าเถอะ,
มันรำคาญตรงไหนกันนะ

เข้ม ขวมคาการแต่งงาน กันรู้ว้า, ซ้าย

พ.ศ. ๒๔๖๗

ละคอนพดชนท้าว

กับหญิง ต้องมีใจ รักใคร่ ต่อกันก่อน เข้ม
 นั้น ยังไม่รู้ สักว่าความรักคืออะไร เข้ม
 และก็ยังไม่นึก รักใคร่เจ้าหล่อนตรง เข้ม
 ไหนเลย
 ย่น ก็รักตัวเจ้าหล่อนน่าชั้ รักพร้อมทั้ง เข้ม
 ภายตัวนั้นแหละ ไม่ควรจะเป็นเด็ก เข้ม
 หัวข้อเลียนนา ประเด็นกัน กันไม่ยัก ย่น
 คือ — ให้ศักรก
 เข้ม กันยังไม่มีความรัก แต่งไปจะมี เข้ม
 ประ โยชนอะไร
 ย่น ประ โยชน นรี, ย้า — เยอะ แยะ, ย่น
 ไหลมาเท มาถึง ท่อน้ำ ประ ษา ให้
 ประ โยชนแก้พลเมืองเที่ยวเกลี้ย
 เข้ม กันก็ไม่ปฏิเสธว่าจะ ไม่แต่งงาน แต่
 กันต้องรู้ว่าการแต่งงานก่อน
 ย่น ยะ — ก็ยังไม่ได้แต่งจะรู้ค่าใดอย่าง เข้ม
 ไรเล่า มันต้องแต่งก่อนซั ค่าแสน ย่น
 คำลึงทองเที่ยวเราอัย
 เข้ม ฟังคักน่าเชอ และควรกระทำตาม เข้ม
 คำแนะนำของ แก แต่ยังไม่เชอ
 ไม่ได้ก่อน
 ย่น อ้าว — ทำไม่ละ, เชอหน้อยละนะ
 แล้วคือไปเกาะไค รัยประ โยชนมาก
 ที่สุทเกินคาบ เข้ม

ยังเชอไม่ได้ เพราะการ แต่งงาน
 ก็คือการมีค้มของทนนั้นเอง
 ย่น ลูกมีค้มแต่งงาน, กันเห็นว่าคักว่า
 ลูกตำรวมีค้ม
 ย่น แน่ละ, นั้นมันเข้าตรง
 ย่น ทำไม, และติการแต่งงานนั้นหรือ
 ครั้นแรกแกก็ยังไม่ได้ลิ้มรส แล้ว
 แกจะมีควมรัมาคิได้อย่างไร
 ย่น ไม่ใช่ติ เป็นแต่จะไล่เลียงเพ้อหา
 ความรักเท่านั้น
 ย่น คุณ จะมาไล่เลียงเอาความรัก ที่ผม
 ผม จะเอาที่ไหน มาให้คณ ต้องไป
 ไล่เลียงเอาที่เจ้าหล่อนชั้ เจ้าหล่อน
 ย่น มีแยะ กันออกจะสงสัย นั้นคุณ
 ไล่เลียงหาความรักหรือหาควมรู้
 ย่น ะสองอย่าง
 ย่น เออ — ยังงี้ชั้, รัยกันเสียตรง ๆ
 คักว่าที่จะแสดง ไรแกมหยั
 เข้ม ก็กันไม่เคยเอาใจ ใส่ในเรองพันน
 เลย เมื่ออยู่ โรงเรียนก็ไม่เคยเรียน
 ย่น ไม่มโนทลกลุศุศั ครูเขาจะเอาที่
 ไหนมาสอนคุณเล่า เอาละ, กัน
 รัยจะเป็นครูสอนให้
 เข้ม (พดล้อเล่น) อ้อ — คุณครู รัย-

พระพิสันห์พิทยาภณ

นกร

คุณครูเห็นจะมีความชำนาญในเรื่อง ถอนม อัย — เปล่า หรือคุณครู, อิดนินมีอะไร
นี้ มาก นึกหน่อย
บ๊น ๆ ๆ ๆ (ชะ โงกข้างนอก) มาแล้ว ๆ บ๊น อัย — ไม่มาก กอดหรือ ครัย, สิ่ง
เข็ม ไครมา ไว้ได้ โหมครัย
บ๊น เร็ว — แอรว (ผลักเข็มให้แอวใน ถอนม ขอบใจค่ะ, แต่ไม่จำเป็น
ที่ แห้งทั้ง แห้ง ไค แล้ว แต่ เหมาะ) บ๊น ผสมขอโทษเจ็ดขอรับ ผสม อภที่จะ
คอยทำให้ คั้นะ ครูจะสอนบทเรียน ผสม คณคุณไม่ได้ คุณสวเก้ พอใช้
งาม ๆ ให้ และ กอดไม่ได้, อิดไม่ได้, ถึงกับ
เข็ม อะ — ต้องแอวเรียนด้วยหรือ ถอนม คอ้งว่า — คอ้งรักคุณ
บ๊น ต้องแอว หน่อยซี มีด้น ยทเรียน ถอนม (ประหลาดใจและรู้ ลัก โกรธ แต่คอย
จะอาว โกรธขึ้นทีละน้อย) โอ — คุณบ๊น
เข็ม คุณครุครัย ถ้าคุณครูสอนคล่อง ผสม นคุณหมายความว่าอะไร
บ๊น แคล้วก็ ไปรท ช่วย แต่งงาน กับ บ๊น อัย — ผสมหมายความว่า — ว่า — ว่า —
เข็ม ยทเรียนแทนผมก็ด้วยนะ ว่า — ผม จะต้องยอมขาดมีครุธรรม,
บ๊น อัย, ว่าไรจริง เคยวยทเรียนจะมา ถึงกับมีครุของผมหเสียแล้ว
เข็ม เห็นเข้า (ผลักให้เข็มแอว แล้ว ถอนม นั้นคุณเห็นอิดนินเลวพอที่จะขบเกลียดใคร
บ๊น เข็มกอดชะ โงกหน้าค แต่คอ้งให้ เล่นได้เที่ยวหรือ
เข็ม คณคมองเห็น) บ๊น มีก็, ครกกันข้าม, ผมหเห็นเล็ก,
นางสาวถอนมเข้ามา ถอนม เห็นสว, เห็นเป็นเทพทิดา, ซึ่งบ่ง
ถอนม อัย — คุณเข็มไม่อยู่คอดหรือคะ รัชมี ความงาม ให้ พรางพว่าดวงตา
บ๊น อัย — คุณถอนมมา, ออกไปข้างนอก ดวงใจของผมห
บ๊น เดียว ก็จะมา, เขียนั่ง ก่อน ชิคัย ถอนม คุณบ๊น, นั้นคุณอิด อำนาจขอขบรม
(ถอนมนั่ง) คุณเห็น จะ คิดถึง อย่างไร
คุณเข็มมากก็จะมึงครัย บ๊น พทใช้, คุณถอนม, คุณอย่า

พระพิพัฒน์หัตถิยาภรณ์

๖๘/๒๒ มก

เข้ม เย้ล่า ปลกษรนานแล้ว
 บ่น เรื่อง ของ คุณ จะแปลให้ผม ฟัง บ้าง
 ไม่ได้อะไร
 เข้ม ก็เห็นจะแปลได้ บ้าง คุณลุง ของกัน
 ยิ่งกับ จะ ให้ กัน แต่ง งาน กับ นางสาว
 คนอื่น คน
 บ่น ขะ — แต่งงาน รึ
 เข้ม เคยก่อน อย่าฟังตู่เรวนักช้ กันว่า
 ถ้ากันรัก กันก็จะแต่ง ถ้ากันไม่รัก
 กันก็ไม่แต่ง
 บ่น ไหน, แกจะ ไม่แต่งงานรึว๊ว แกจะ
 ไร่ช้กับช้ถึงเพียงนั้นช้เทียบว๊ว
 เข้ม คุณลุง ท่านว่า ท่านจะ ให้ กัน ช้ตัว
 ของกันเอง
 บ่น ก็ถูก แล้วน้ คุณ เป็นคน แต่งงาน
 คุณก็ทำงานของคุณเองช้ จะ
 ไปให้ คุณลุง ท่านทำแทน อย่างไรเล่า
 เข้ม เมื่อถึงคนลองเกยวเจ้าหล่อน ตาม
 เจ้าหล่อนว่า จะยอมให้ฉันรักใหม่จะ
 บ่น ข่า — นั่นหรือเกยว ใครจะเรยกว่า
 ข้อของกลางตลาดจะเหมาจะกว่าแล้ว
 เจ้าหล่อนตอบแก่ว่ากระไรเล่า
 เข้ม ไม่ตอบว่ากระไร ทำหน้าเจอนๆ
 บ่น ก็แล้ว แกเพราะหึกมากที่ไม่ถูก

ตยหน้า
 เข้ม บ่น, กันช้อถามหน้อยเถอะ การ
 แต่ง งาน เขาแต่ง กัน ด้วย ความรัก
 ไม่ใช่หรือ
 บ่น ถูกแล้ว แต่อย่างที่เขาแต่ง กันด้วย
 เหตุอันกม
 เข้ม แ่่น, กัน ไม่มีความรักในเจ้าหล่อน
 และผู้หญิงอื่น ๆ เลย และเหตุอัน
 กันก็ยังไม่มเพยพ้อ
 บ่น นั่น จะแปลอย่างอื่นไม่ได้ นอกจาก
 จะแปลว่า แกไร่ช้กับช้ ความไร่
 มีอำนาจเห็นความรักของแก
 เข้ม ก็อาจเป็นได้ กันเห็นจะต้องรอ รอ
 ให้ผลาคนกว่านสัักหน้อก่อน
 บ่น ตรงกันข้าม กันเห็นว่าไม่ควรรอ
 เจ้าหล่อน จะสอนแก่ให้ผลาคน ช้นใน
 ไม่ช้า
 เข้ม ความรักเป็นอย่างไร ความรักคือ
 อะไร กันไม่รู้จัก
 บ่น เอาเถอะ แล้วกันจะเป็นครูสอนให้
 วันนั้นไป ช้ช้กันเสียก่อนเถิก เย็น
 มากแล้ว
 เข้ม จริง ทางโน้นเขาคงคอยแ่ (พากัน
 ออกไป)

บิตม่าน

องก์ที่ ๒

ฉากเดิม เวลาบ่าย

เปิดม่าน

(นางสาววาสนาเข้าคุกจาก เด็กเพิก วาสนา ก็ไม่สู้แน่นัก บางทีร้องไห้เพราะ
 นิ่งใจว่าทั้งกระตักขา สบายหัวคว้น
 โขมอยู่จนแก่ชรา)
 เพิก (กึ่ง) อะแฮ่ม, (วาสนา มองดู)
 โอ้วเจ้าเจ้าวาสนาของข้าเอ๋ย
 วาสนา ว่ากระไรหรือเจ้าเด็กขี้
 เพิก อะแฮ่ม — ฅนกัน, ฅนที่เคียววัน,
 วาสนา (ต่อ) ฅนจะ แผลง ฤทธิ ขี้ ให้อู
 เหมือนที่โรงพยาบาลขี้
 เพิก ม่ายช่าย — ยังมันง นกเหยี่ยวตัวง
 จะมาแย่ง รังนางนก เจ้าแมวคาพอง
 เสียแล้ว
 วาสนา ชี้ นี่เขา ว่าฅน เป็น นกเจ้าแมวคา
 พองหรือ
 เพิก ทำไม นก เจ้าแมว ไม่ได้ร้อง กุก ๆ
 อูร่อย ๆ บาน เมื่อยามที่กอกหรือ
 วาสนา พ่อเพิก ไม่ยินดีกอกหรือ ที่จะได้
 นายเพิ่มชนอีกคนหนึ่ง
 เพิก ยินดี นะว้, อ้อ — ยินดี แปลว่า ไม่
 ร้องไห้ใช้ไหม

เพิก เพราะฅนฅนระยีนกักร้องไห้ หรือ
 ยินดีกับ
 วาสนา (เข้าหา) พ่อเพิก, พ่อเนื่องแก้ว.
 พชอยใจมาก ที่หวังดี ต่อพ่อ แล้วพจะ
 เลี้ยงขนมโก๋
 เพิก ชย — ไม่ก็หอรอก, เลี้ยงลูกสลอก
 กักว่า
 วาสนา ทำไม, พ่อเพิก ไม่ ชอบ ขนมโก๋
 คอกหรือ ถ้ายังงนพจะเลี้ยงขนม
 ชี แมว
 เพิก อ้อ — อ้อ — ที่หัวเขาไฟมีแยะ
 วาสนา ช่าย — ไม่ใช่ — ขนม ชีแมวไม่ใช่
 ชีแมว ขนมชีแมวเป็นขนมอย่าง
 หนึ่ง บางทีเขาเรียกว่า ขนมก้านขั้ว
 เพิก แค่นี้มันจะไม่ได้ออม ขนมหวาน
 จะต้องกิน น้ำตาลแทน เพราะว่า
 มันยัง ยัก จะมาชะ โมย หัวขี้ ของ

พระพิศนัยพิทยาภรณ์

๖๐๖/๖๖๖ มกร

นางยักษ์เสียแล้ว
วาสนา (ยิ้ม) พ่อเพิกเข้าใจเอ๊ย
เพิก แต่ยังไม่เสีย, สงสัยว่า ยักษ์จะ
ขโมยหัวปลาของยักษ์ หรือไม่ (ได้
ยินเสียงคนมา วาสนาเก็บกวาด
อย่างเก็ม)

นางสาวถนอมเข้ามา
ถนอม (คือนางวาสนา) ดันชอกกับ หล่อน
แล้วไม่ใช่หรือยะ ว่าฉันจะทำอะไร
ห้องนี้เอง.

เพิก (บึ้ง) นั่นแหละ ฟังเสียง นาง
ยักษ์สิ

วาสนา แต่คุณเข้มไม่ได้บอกว่าไม่ให้ฉันทำ
ฉันทำตามหน้าที่ของฉัน

ถนอม ฉันจะสั่ง, ฉันจะใช้, ใคร ๆ ก็ได้
ในบ้านนี้ เพราะคุณพ่อได้มอบให้
ฉันเป็นผู้ดูแล

เพิก ประทานไทย ผมถูกมอบด้วยหรือ
เปล่า เพราะ ผม ก็เป็นส่วนหนึ่งของบ้าน

ถนอม (นิ่ง) เจ้าไม่ต้องพูดมาก ไม่ใช่
อะไรของเจ้า

วาสนา ฉันไม่ทราบดี เพราะไม่เห็นมีประกาศ
ที่ไหน

เพิก (บึ้ง) ยิ่งงั้นๆ ถึงจะถูก แหมแผน
เขาเล็กกับเมียเขายังต้องลง หนังสือ
นั้นะ

ถนอม (บึ้ง) อันทีจะเป็นคนสำคัญ จะ
ต้องปราชัยให้อยู่มีชื่อ (คัง) นั่นแหละ,
หล่อนยะ หล่อนไม่ต้องพทวางท่า
ให้มันเกินไป

วาสนา ใครวางท่าอะไร, ฉันเป็นเสมอลูกจ้าง
ศักดิ์เสมอชู้ๆ ฉันไม่อาจเอือมคันทน
เสมอ นาย หรือยกยะ ฉัน ไม่ใช่

สัญญาชู้กึ่งก่า
เพิก (คังและบึ้ง) ข้า — เจ้าของเรา
ไม่ใช่เล่น ผมกริบทีเดียว

ถนอม แหม — นาง ตัวดี, พุคจาประเทศ
ประชันราวกับใครเขาไม่รู้เท่า อย่า
จองทองให้มันมากนัก

วาสนา ใครเป็นนางตัวดีนั่นละ แหม — นาง
บูกำมใหญ่, ยังไม่ทันไรเลย อ้า
กำมชู้ร้อนทีเดียว

เพิก (บึ้ง) มา — เสมอไหน (แหมมือ
อย่างต่อรอง)

ถนอม เอ — อีคนนั้น, พุคจาพยายามฆ่าหน้าบ้าน
ชวนทะเลาะ

วาสนา ระวังชะชะ อีคนนั้นหน้าบ้านบ้าน มัน

พ.ศ. ๒๔๖๘

ละคอนพูดชวนหัว

เอ็งกะ โรนัถิ สงสารผมเกิครัย
ผมไม้ไ้ ถืออำนจาจะโรยผ ผมยอม
ตัวที่ระเณทาสของคุดอยู่เสมอ ถ้า
คุดไม่กรุณาและสงสารผ ๗ เห็น
จะต้อตายแน่ ตายเพราะตรอมใจ
ถ้าไม่สมหวังใน โลกนี้ ผมต้อ
ยอมตาย ตายไปรอกคุดในโลกหน้า

ถนอม น้อยหรือ, คุดย่นกิดันไม่เข้าใจเลย
ว่าคุดจะเป็นมิกคมเช่นนั้น

ย่น ไซ้, คุดถนอม, คุดไม่ควรทโทษ
ผมเลย ความรักยากที่จะหักห้าม
เพราะความ สวญงาม ของคุด บั้วผ
อยู่เสมอ, คุดเห็นจะมีหวังในคุดมเข็ม
มาก, ไปหลวงรักมันทำไม่อายคน
บ้า ๗ พันัน (เข็มคัหน้าอย่าง
ประหลาดใจ)

ถนอม คุดเองคอกกระมัง — บ้า

ย่น คุดยังไม่รู้ เขาละอะ, ผมจะเล่า
ให้ฟัง นอกจากขำมันยังกลังเหมือน
อ้ายมหาโร (เข็มชุก้ายัน)

ถนอม คุด นิทาเพอน ของ คุด ได้ลงคอ
เฮ้า — ดินก็ จะ ทนฟังความ ทวยศ
ของคุด

ย่น มันทำเณว่า, ข้าไม่รู้จักกัษุณิง

ที่แก้มันก็มีคูรักของมันอยู่แล้ว สวญ
หรือว่า คุด เณกอง มัน ระมายินคั
ปรีคาอะไรกับคุด

ถนอม (ตาโพลง) จะจริงหรือ, คุดย่น
ย่น ผมพคเหมือนโกหก มันว่าคุดว่า
คัษุณิงสัคอะไรหน้าไม่อาย และ ...

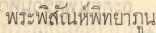
เข็ม (โกรธคังคังเข้ามา) พอกั, คุดคร
ครัย, พอกั, บทเรียน ของ คุดคร
งามมาก ผมจะ ขูชาครกับย่นหมก
(ย่นหัวเราะ ขยขันใหญ่ แล้ววิ่ง
หนีออกไป แต่ถนอมง) เคียวก่อน,
วัยเครื่องขูชาหมักก่อน ข่าเพื่อไป
(หันกลัยมา) เห็น เณ สนุกไปไ้
ชอย เล่น กลก สัย ประคน ยัง จั เสมอ
อ้ายเรากัหลังขอ (กับถนอม) แม่
ถนอมอย่าเชอถนอมัน — อ้ายบ้า

ถนอม ใครบ้าแน่กัไม่ทราบ คุดเข็ม, อิดัน
เข้าใจ อากว ภาระทำ ของ คุด ได้กั
กเคียว

เข็ม แม่ถนอมอย่าถอ เขาถอยคำ ของ อ้าย
ย่นมาเป็นอารมณ์เลย มันเล่นสนก
ของมัน ดินจำเณต้อขอโทษแทน

ถนอม อิดันเณคนเลว เณคนหน้าด้าน

พทไซ้, แม่ถนอม ดินไม่เคยพค

นกร

มีวันไพล่ (เห็นขุ่น แต่คิดว่าเข้ม)

อ้อ—อะแฮ่ม, พ่อเขม้อยๆดอกหรือ
 ฮา ฮา (บ่นคงเขยนเฉยไม่เหลียว

แล) นึกว่าไม่ อย^๒ ที่แท้ ก็อย^๒ ซา ซา
(เข้าใกล้ บัน) อะแฮ่ม, หวัด

มันรบกวนจริง ๆ ง่า-ง่า-อ้า-
 พ่อเข้มน-เงอ-เออ-พ่อเข้มน ซา ซา

(บ๊อง) จะเล่นงานกันทำไมหน้
อิม — พ่อเข้มนี่, พ่อเข้มนี่เห็นลูกสาว

ฉันสวຍใหม่ ฉัน—ว่า—ง่าลูกฉัน
สวຍ มาก อะ ไช้ เทียวน่าพ่อเข้มน

เป็นสวัสดิมงคลของฉันทนายวละ ฉันทนได้
อย่างงามที่สุด ตา

(ของ) บะ—^๓ ^๔ ^๕ ^๖ ^๗ ^๘ ^๙ ^{๑๐} ^{๑๑} ^{๑๒} ^{๑๓} ^{๑๔} ^{๑๕} ^{๑๖} ^{๑๗} ^{๑๘} ^{๑๙} ^{๒๐} ^{๒๑} ^{๒๒} ^{๒๓} ^{๒๔} ^{๒๕} ^{๒๖} ^{๒๗} ^{๒๘} ^{๒๙} ^{๓๐} ^{๓๑} ^{๓๒} ^{๓๓} ^{๓๔} ^{๓๕} ^{๓๖} ^{๓๗} ^{๓๘} ^{๓๙} ^{๔๐} ^{๔๑} ^{๔๒} ^{๔๓} ^{๔๔} ^{๔๕} ^{๔๖} ^{๔๗} ^{๔๘} ^{๔๙} ^{๕๐} ^{๕๑} ^{๕๒} ^{๕๓} ^{๕๔} ^{๕๕} ^{๕๖} ^{๕๗} ^{๕๘} ^{๕๙} ^{๖๐} ^{๖๑} ^{๖๒} ^{๖๓} ^{๖๔} ^{๖๕} ^{๖๖} ^{๖๗} ^{๖๘} ^{๖๙} ^{๗๐} ^{๗๑} ^{๗๒} ^{๗๓} ^{๗๔} ^{๗๕} ^{๗๖} ^{๗๗} ^{๗๘} ^{๗๙} ^{๘๐} ^{๘๑} ^{๘๒} ^{๘๓} ^{๘๔} ^{๘๕} ^{๘๖} ^{๘๗} ^{๘๘} ^{๘๙} ^{๙๐} ^{๙๑} ^{๙๒} ^{๙๓} ^{๙๔} ^{๙๕} ^{๙๖} ^{๙๗} ^{๙๘} ^{๙๙} ^{๑๐๐} ^{๑๐๑} ^{๑๐๒} ^{๑๐๓} ^{๑๐๔} ^{๑๐๕} ^{๑๐๖} ^{๑๐๗} ^{๑๐๘} ^{๑๐๙} ^{๑๑๐} ^{๑๑๑} ^{๑๑๒} ^{๑๑๓} ^{๑๑๔} ^{๑๑๕} ^{๑๑๖} ^{๑๑๗} ^{๑๑๘} ^{๑๑๙} ^{๑๒๐} ^{๑๒๑} ^{๑๒๒} ^{๑๒๓} ^{๑๒๔} ^{๑๒๕} ^{๑๒๖} ^{๑๒๗} ^{๑๒๘} ^{๑๒๙} ^{๑๓๐} ^{๑๓๑} ^{๑๓๒} ^{๑๓๓} ^{๑๓๔} ^{๑๓๕} ^{๑๓๖} ^{๑๓๗} ^{๑๓๘} ^{๑๓๙} ^{๑๔๐} ^{๑๔๑} ^{๑๔๒} ^{๑๔๓} ^{๑๔๔} ^{๑๔๕} ^{๑๔๖} ^{๑๔๗} ^{๑๔๘} ^{๑๔๙} ^{๑๕๐} ^{๑๕๑} ^{๑๕๒} ^{๑๕๓} ^{๑๕๔} ^{๑๕๕} ^{๑๕๖} ^{๑๕๗} ^{๑๕๘} ^{๑๕๙} ^{๑๖๐} ^{๑๖๑} ^{๑๖๒} ^{๑๖๓} ^{๑๖๔} ^{๑๖๕} ^{๑๖๖} ^{๑๖๗} ^{๑๖๘} ^{๑๖๙} ^{๑๗๐} ^{๑๗๑} ^{๑๗๒} ^{๑๗๓} ^{๑๗๔} ^{๑๗๕} ^{๑๗๖} ^{๑๗๗} ^{๑๗๘} ^{๑๗๙} ^{๑๘๐} ^{๑๘๑} ^{๑๘๒} ^{๑๘๓} ^{๑๘๔} ^{๑๘๕} ^{๑๘๖} ^{๑๘๗} ^{๑๘๘} ^{๑๘๙} ^{๑๙๐} ^{๑๙๑} ^{๑๙๒} ^{๑๙๓} ^{๑๙๔} ^{๑๙๕} ^{๑๙๖} ^{๑๙๗} ^{๑๙๘} ^{๑๙๙} ^{๒๐๐} ^{๒๐๑} ^{๒๐๒} ^{๒๐๓} ^{๒๐๔} ^{๒๐๕} ^{๒๐๖} ^{๒๐๗} ^{๒๐๘} ^{๒๐๙} ^{๒๑๐} ^{๒๑๑} ^{๒๑๒} ^{๒๑๓} ^{๒๑๔} ^{๒๑๕} ^{๒๑๖} ^{๒๑๗} ^{๒๑๘} ^{๒๑๙} ^{๒๒๐} ^{๒๒๑} ^{๒๒๒} ^{๒๒๓} ^{๒๒๔} ^{๒๒๕} ^{๒๒๖} ^{๒๒๗} ^{๒๒๘} ^{๒๒๙} ^{๒๓๐} ^{๒๓๑} ^{๒๓๒} ^{๒๓๓} ^{๒๓๔} ^{๒๓๕} ^{๒๓๖} ^{๒๓๗} ^{๒๓๘} ^{๒๓๙} ^{๒๔๐} ^{๒๔๑} ^{๒๔๒} ^{๒๔๓} ^{๒๔๔} ^{๒๔๕} ^{๒๔๖} ^{๒๔๗} ^{๒๔๘} ^{๒๔๙} ^{๒๕๐} ^{๒๕๑} ^{๒๕๒} ^{๒๕๓} ^{๒๕๔} ^{๒๕๕} ^{๒๕๖} ^{๒๕๗} ^{๒๕๘} ^{๒๕๙} ^{๒๖๐} ^{๒๖๑} ^{๒๖๒} ^{๒๖๓} ^{๒๖๔} ^{๒๖๕} ^{๒๖๖} ^{๒๖๗} ^{๒๖๘} ^{๒๖๙} ^{๒๗๐} ^{๒๗๑} ^{๒๗๒} ^{๒๗๓} ^{๒๗๔} ^{๒๗๕} ^{๒๗๖} ^{๒๗๗} ^{๒๗๘} ^{๒๗๙} ^{๒๘๐} ^{๒๘๑} ^{๒๘๒} ^{๒๘๓} ^{๒๘๔} ^{๒๘๕} ^{๒๘๖} ^{๒๘๗} ^{๒๘๘} ^{๒๘๙} ^{๒๙๐} ^{๒๙๑} ^{๒๙๒} ^{๒๙๓} ^{๒๙๔} ^{๒๙๕} ^{๒๙๖} ^{๒๙๗} ^{๒๙๘} ^{๒๙๙} ^{๓๐๐} ^{๓๐๑} ^{๓๐๒} ^{๓๐๓} ^{๓๐๔} ^{๓๐๕} ^{๓๐๖} ^{๓๐๗} ^{๓๐๘} ^{๓๐๙} ^{๓๑๐} ^{๓๑๑} ^{๓๑๒} ^{๓๑๓} ^{๓๑๔} ^{๓๑๕} ^{๓๑๖} ^{๓๑๗} ^{๓๑๘} ^{๓๑๙} ^{๓๒๐} ^{๓๒๑} ^{๓๒๒} ^{๓๒๓} ^{๓๒๔} ^{๓๒๕} ^{๓๒๖} ^{๓๒๗} ^{๓๒๘} ^{๓๒๙} ^{๓๓๐} ^{๓๓๑} ^{๓๓๒} ^{๓๓๓} ^{๓๓๔} ^{๓๓๕} ^{๓๓๖} ^{๓๓๗} ^{๓๓๘} ^{๓๓๙} ^{๓๔๐} ^{๓๔๑} ^{๓๔๒} ^{๓๔๓} ^{๓๔๔} ^{๓๔๕} ^{๓๔๖} ^{๓๔๗} ^{๓๔๘} ^{๓๔๙} ^{๓๕๐} ^{๓๕๑} ^{๓๕๒} ^{๓๕๓} ^{๓๕๔} ^{๓๕๕} ^{๓๕๖} ^{๓๕๗} ^{๓๕๘} ^{๓๕๙} ^{๓๖๐} <

เงอ—เฮ้อ—ฉันได้ยินว่าพ่อเข้มชอบ
ลูกสาวฉันมากจริง ๆ เหม — จริง ๆ

๕๑- - -
 (๕) ๕, ๕, ๕
 (๕) ๕, ๕, ๕

ไหน ๆ พ่อเข้ม ก็มีความพิศวาทใน
 ลวดลายกับ ระเบียบระเบียบ ระเบียบ

ยกให้ ละ - ละ - และ (จาม)

(^๔ของ) ะ - พินพิชเอาจ้วย (^๕ลูกขิน

พ.ศ. ๒๔๖๙

ละครคนพูดชวนหัว

คำนับ) ผมขอบพระคุณคุณพ่อมาก
ที่อุส่าห์ยกลูกสาวให้ผม

ชน (ตลิ่งแล้วโกรธ) เฮ้ย-อายน่มึงเป็น

ใครวะ

ชน ผมคือนายชน สุขาวณณ์ ผมขอบใจ

คุณพ่อมาก

ชน เฮ้ย- น่มึงเสือกมา ขอบใจอะไรซ้ำ

เสือกมาเรียกข้าเป็นพ่อ

ชน ชั่ว-กัโศทัยยกลูกสาวให้ทั้งคน

อายน่มึง ใครยกให้น่มึงวะ

ชน ชอว์บี. อยู่ในลักษณะตลิ่งนิก้น้อย

โศทัยยกลูกสาวให้

ชน อายน่มึง ถูกยกให้พ่อเข้ต่างหาก

ชน แต่ในหนาทชงผมเป็นตัวแทน หรือ

ในหนาทชงเป็นผู้รับตำแหน่งบุตรเขย

ชน มึงอย่าอวดกึ้นนะ เกียวมึงจะถูกระ

ชน จะเป็นไรไป พ่อตาในอนาคตเขา

จะทะเลาะเขยในอนาคตของเขา

ชน อายน, มึงพกควนคีนกุก กูไม่อยาก

พกกิมมิง (โกรธออกไป)

ชน (วิ่งตามไปถึงประตู) เกียว ก่อน

ชอว์บี. คุณพ่อตาในอนาคตของผม

ตกลงกันให้เด็ดขาดก่อน (หันกลับ

มาหัวเราะใหญ่) ล่นกักที่เหลือเกิน

ล้ออายพวกับาหารอัยจำพวก (กลัษ
เขียนหนังสือต่อไป)

นางแห้วเข้ามา

แห้ว ชนปล่อยนางทนเห็นจะควา น้ำเหลว

(เห็นชนกึกว่าเข้) อ้อ-คุณเข้ม้อย,

นึ่งเจียบกริบที่เคียว (เข้าใกล้)

คุณเข้มกระ อึฉินอย่ากระวิสาสะ

กับคุณล็กหม้อยกระ

ชน อีกคนกระมิง

แห้ว นึ่งหนุยครของอึฉินเขาซมเขยคุณว่า

คุณนะเหมือนหนอนกระสือ เลอຍ

กลานไปกับวัดคือนุ่งโรจน์

ชน (บ้อง) อ้อ, และเหมือนฝักระสือ

ด้วย

แห้ว กิริยาสงขยเสงยม สุภาพเหมือน ท่อน

ซงทเจ้าของวางไว้

ชน (บ้อง) เจริง ท่อนซงสุภาพทักสุค.

แห้ว คุณมึง คงซทวาเป็นเสนห์ลุ่มมัตน้ำใจ

หลิง (เหมือนกึงโซ่กรวนผลมัท

นักโทษ

ชน (บ้อง) ลึลยาสะพ่อเข้ม เข้า

คารางเลย

แห้ว มั่นว่าพึงว่าถ้าใครได้คุณเป็น สามิ

จะมีความสุขกายสบายใจ หนาน้อยไม่

พระพิพัฒน์หัตถิยาภรณ์

มกร

เปรียบ เหมือนได้ม้า อัคร ทังงามไว้
 ขยับ (บ่ง) เส่จะพอเข็ม พอมีอัคร
 แหว (บ่ง) นแหละคะ อัครก็มาคำนึงถึง
 สังขาร ของอัคร ก็มารู้ สักว่า ชะรา
 มรณะลง ไปทุกวัน เปรียบเหมือนไม้
 ไถลคลิ้ง ไม่ทราบว่าจะคงคาทำน
 จะเซาะ ให้ล้มคว่ำ จำหายไปเมื่อไร
 อัครมีจิตพะวงอยู่ในงานหม่นหม่น
 สันขย อัคร เสียแล้ว มันจะหมดที่พึ่ง
 อัครขอฝากไว้ในใต้ฝ่าเท้า ของคุณ
 แล้วแต่คุณจะทำตามชอบเลย ขอมให้
 เยน สักที ถึงอย่างไร ก็ไม่มีขอคืน
 (ลกขณ) ลูกแล้วข้าแหว จักการ
 เสีย ยังไม่ทันตาย นั้นแหละ สันห่วง
 ค้นขอย ไขว่หาแหวมาก แต่เคยวัน
 มันเกิดขณดังสองราย เห็นจะรีบรอง
 ไม่ไหว
 แหว (คลั่ง แล้วไถลคลิ้ง) ว้าย-คุณขยับ
 คุณปล่อยตัวหลอกอัคร ว้าย-อัคร
 อ้ายคุณเหลือเกิน (จึงหนีออกไป)
 ขยับ (บ่ง) ประเคียวก่อนข้าแหว รอดประเคียวยัง
 มีหนทางที่จะคลั่งกันไว้ (หัวเราะ)
 หุ่นชะตาคน ในเวลาไม่ถึงชั่ว โมง

มีคน เอาลูกสาว มาขอให้ถึงสองราย
 บ้านสมัครเป็นโรงพยาบาลบ้างจริง ๆ
 (ทียบ หัน สัก ที่ เขื่อน อาน ทวน คุณ
 เียบ ๆ เขื่อนไว้ คำนึง)
 วันที่ เดือน พ.ศ.
 คำนึงมายัง ท่านขุนสังขยาโกฏฐาส
 ทวาย
 ด้วยนามธรรม อันเป็นมงคลนาม
 ซึ่งท่านขุนได้เสวยนามมาแล้ว หรือ
 นัยหนึ่ง ท่านขุนได้ ถูกยัก นามมาแล้ว
 ผมขอชมว่า กระทยโสทร ปราสาท
 ของผมแรงที่สุด แรงจนกระเทือน
 ถึงสมอ สมอ ชักหนึ่ง ชมว่า
 เพราะนัก แต่ชักชักหนึ่งค่านว่า
 คำว่า “โกฏฐาส” กระเทียกไป
 ข้างตะกลามอยู่สักหน่อย อังเท
 ผลว่า สังขยาเพียงถากด้วยไข
 แม้จะเสวยก็พองาม ทั้งโกถถาก
 ออกกระเด็นกระเพาะ ไปสักหน่อย ซึ่ง
 เกินกว่ากำลัง มนุษย์ธรรมดาจะเสวย
 ได้ ฟากเข้าไปถึงโกถถากตะกละ
 มากเกินไป นั่วด้วยความเห็น
 ของสมอชักหนึ่ง ส่วนตัวผมเอง
 รู้ สัก ไม่พอใจ ท่านขุนอยู่ อย่างหนึ่ง

พ.ศ. ๒๔๖๘

ละครตอนพทชวนหัว

(คือ จะเอา ลูกสาว มายักเยียดให้ผม ข้า เจ้าเซ็ม
ในชั้นผมควรจะทำใจ แค่งลั้ยไม่ เซ็ม อ้อ คุณลุง (วัยเอาเจตมาหยกได้
ก็ใจ เพราะผมยังไม่อยากจะทำใจ กระบี่เข้าเสื้อ)
(เพราะฉันในที่สัณห์ ผมอยากจะทำ ข้า ความรักของเจ้า มันนอนซนเซานัก,
ท่านขุนเหลือเกิน) อยากจะรัก ข้า ขำคายนานแล้ว
สิ่งที่ซึ้ง ๆ กัน ถ้าท่านขุนไม่ เซ็ม ผมไม่ทราบว่า จะผูกคอตายของผม
วิจัยะในการถูกเตะ ก็ขอให้ผม อย่างไรก็
เตะด้วยเทอญ ข้า ข้า ไม่ได้ใช้ ให้เจ้าทำงาน มาก
ของได้ รับความนับถือจากผม แต่ข้าต้องการให้เจ้าทำงานอย่างเกี่ยว
นายเซ็ม สืบวงศ์ ให้มาก ๆ
(พท) ยั่วบอกละใหญ่เสียทีละละ บางที เซ็ม ผมทำมากแล้วครับ แต่ไม่เกิดผล
จะเป็นคนฉลาดขึ้นได้บ้าง (เอววาง อย่างไรเลย
ไว้ที่โต๊ะรับแขกแล้วออกไป) ข้า ความรักของเจ้า มันค้ำคานอย่างไร
นายเซ็มเข้ามาอีกทางหนึ่ง ข้า สงสัยนัก
เซ็ม อ้ายมันเยียดไปเร็วจริง จะให้เซ็ม เซ็ม ผมก็สงสัยตัวผมเองเหมือนกันครับ
รศทมทั้งสาม ๆ แค่งลั้ย (เห็น ข้า ขำว่า, ข้าคิดว่า, นางนอนมมันจะ
จกหมาย) เอ๊ะ—อะไร (ทบิซน เป็นสายชนวนระเือกความรักของเจ้า
อ่านดัง ๆ จนจบแล้ว โกรธมาก) ได้คิดที่สุด แต่อย่างไรเจ้าจึงไม่ถูก
อ้ายมันทำเสียอีกแล้ว มันเห็นสนุก ระเือก
อย่างไร ของ มัน หากว่าเรา มาพบ, เซ็ม คุณลุงเคยบอกกับผมว่า เจ้าหล่อน
ถ้า คนอื่น พบ มิ เกิดจะ ยำ ขึ้น หรือ จะเป็นแม่เหล็กที่ทุกเหล็กดึงดูด
อยาก รู้ นึกว่า มัน คว้า ครั้น ใน ใจ แต่เจ้าก็ไม่ถูกคิด ถ้าอย่างนั้น, ข้าจะ
ของมันอย่างไร (นั่งหันข้าง) ระเือกความรักของเจ้า ด้วยไม้ตะเพก
คุณข้าเข้ามา ทำไม, นางนอนมมันไม่เป็นกัณฑ์

พระพิพัฒน์ให้พิทยาภรณ์

มกร

นารัก คอก หรือ ถ้าข้ายังหนุ่ม
ก็เลยขอเหมือนเจ้าละ ข้าคงจะใช้ตัวของข้า
ทำงานได้มาก เป็นอย่างคตัสสุ — ให้
พิชิตอะไร
เข้ม ถ้าคุณลงจะให้ โอภาสผม
ข้าให้อีกไม่ได้ ข้าปล่อยให้เจ้า
ใช้ตัวของเจ้าของนานแล้ว ข้าจะใช้
ไม้ตะพคของข้าบ้างละ
เข้ม คุณลงจะบังคับผมหรือครับ
ข้า ข้าไม่บังคับเจ้าหรอก แต่ข้าจะเอา
ไม้ตะพคจิก ขมองความรักของเจ้า
เข้ม ถ้ายังงั้นผมก็แต่ง ขีควิบ แแต่งแล้ว
ทำงานต่างอยู่ก็ได้
ข้า ทามใจเจ้า แต่ข้าต้องให้อยู่
ห้องเดียวกัน
เข้ม ผมได้เรียนคุณลงแล้วว่า ผมจะไม่
ขีควิบให้คุณลง
ข้าแล้ว ข้าจะแต่งให้ในสองสามวัน
นี้แหละ แล้ว ข้าจะไปยูนางดอนอม
ให้มันเพิ่มกินระเบียบ ขนออกสัก ๓ วัน
เลยระเบียบ ตัวเจ้าเสียด้วย ที่เกี่ยว
เจ้าจะ ได้ ไม่ย่น คน รัก โลก ค่อไป
(ออกไป)
เข้ม เธอ, แต่ง เป็น แต่ง ที่ เกี่ยว, ว่าแต่

ย้ายขึ้นไปไหนเสียใจมันนัก (ออกไป)
ขุนปลอมกับดอนอมเข้ามา
(นายมัน ปลอมตัว เป็นขุน สังขยาพค
เสียง เป็น หวักเหมือน ขุน สังขยา)
อ๊ หมา, พ่อส่ง สยจริง ๆ ส่งสย ว่า
เจ้าละ ทำงาน ของเจ้าไม่สำเร็จ งาน
ของเจ้า มัน เกี่ยว กับ กระเบ้า ของพ่อ
อยู่ด้วย
ดอนอม คุณพ่อจะให้ กิฉิน ทำอย่างไรให้ยิ่ง
ไปกว่านี้
ข.ป. เขาว่า ผู้หญิง มีกลมารยา ๑๐๘ เจ้า
ก็เป็นหญิง เพราะฉะนั้น เจ้าก็ต้องมี
เจ้า ไม่ได้ ใช้ คอก หรือ ใช้ ชิลูก
ใช้นั้นให้ครบทั้ง ๑๐๘ ที่เกี่ยว ฮา...
ดอนอม คุณพ่อ จะต้อง ทุก ขีร้อน ไปทำไมคะ
ถึงหากคุณเข้ม ไม่ยึดในอิฉิน คุณ
พ่อเกลอ ท่านก็ จะคบ มฤคกของท่าน
ให้เป็นสิทชนกิกิฉินทั้งหมด.
ข.ป. พ่อเอง ก็ ไม่สู้ จะ ทุก ขี ร้อน อะ ไร
นักหรอก เกี่ยวนี้ เป็นทุกขี แทนเจ้า
ทำไม, พ่อ เข้ม ไม่ใช่ ทรัพย์ สมบัติ
อย่างหนึ่งคอกหรือ เมื่อเจ้าไม่ได้
ปกครอง สวิญญานภกรพย สิ่ง แล้ว
พ่อเกรงว่าเจ้า จะต้องนอนร้องให้อยู่

- คนเคียว ชา.....
- ณอม คุณพ่อก็คิดมากเกินไป
- ข.ป. เป็นธรรมดา พ่อแม่จะต้องให้ลูกไ้
รับความสุข ถึงเจ้าจะมีทรัพย์สินมยิต
มาก แต่ถ้าเจ้าต้องนอนร้องไห้แล้ว
เจ้ามีความสุขอย่างไร จิ้งโหม
- ลูก ชา.....
- ขุนสังขาบวิ่งเข้ามา
- ขุน จ. (เสียงเหินหวัด) อีหมาเป็นข้างไหน
ตามตัวไม่พบเลย (ต่าง คนต่าง เห็น
กัน จ้องตากันราวกับจะกินเนื้อ)
- ณอม (ตลึง แต่ได้สติก่อน) อัย—นอย่างไร
กัน เกิดมีคุณพ่อชน ๒ คน
- ข.จ. (กับข.ป.) เฮ้ย—นี่มันคือใครวะ
- ข.ป. เฮ้ย—นี่มันคือใครแล้ววะ
- ข.จ. ลูกคือ ขุนสังขาบโกฏฐาส
- ข.ป. ลูกคือขุนสังขาบโกฏฐาส
- ณอม โอ๊ย—นี่คนไหนเป็นคุณพ่อฉัน
- ข.จ. คนนี้ (ชี้ตัวเอง) เป็นพ่อของเจ้า (ถึง
ณอมเข้ามา)
- ข.ป. คนนี้ ต่อกทาก เป็นพ่อของเจ้า (ถึง
ณอมกลับมาก)
- ข.จ. เฮ้ย—อ้ายหมอน มึงขอตัวอย่างไรวะ
ก็ลูกของกูคือลูก—เฮ้ย—กูเป็นผู้ให้
- ณอม
- กำหนดมาแต่ ๆ นั้วะ
- ข.ป. เฮ้ย—กัน มึง ขอตัว อย่างไรวะ ลูก
ของกู กูไปพยายาม ขอหลวงพ่อกับ
โสทรมาแต่ ๆ นั้ที่ว่า
- ณอม นั้ทำไม, ถึงเกิดมีคุณพ่อชนสองคน
- ข.จ. อีหมาเป็น.....
- ข.ป. อีหมาเป็น.....
- ข.จ. มึงล่อกหรือ
- ข.ป. มึงล่อกหรือ
- ณอม (พิจารณาทั้งสองคน) คนนั้นแหละ,
เป็นคุณพ่อของฉัน (เข้าหาข.ป.)
- ข.จ. อีหมาเป็น, เป็นพ่อเจ้า
- ข.ป. อ้ายย้า มาเถี่ยวตักลูกเต้าเขา
- ณอม จริง ค่ะ นั่น อีค้าย้า ที่ไหนก็ไม่รู้
ใช้—ไปให้พ้น อ้ายย้า
- ข.จ. พุทโธ, อีหมาเป็นพ่อมึงเกิดเกล้า
ของเจ้าแต่ ๆ (ร้องไห้) ควรหรือ
มาเห็นคนนอนเป็นพ่อไปเสียแล้ว กรรม
ของพ่อ พุทโธพ่อหรือสุดส้าที่หอย
หัวมาจะให้แก่งานไ้รับความสุข
กลับไ้พ่อเหมือนหมา
- ข.ป. ไปให้พ้น จะมาล้าออยเฮอะไวะ
อ้ายย้า
- ข.จ. (กับข.ป.) แหม, ทำเอาอีฉัน ฉงน

พระพิสดารพิทยาภู

มกวิ

เปนนาน อีคำข่า (ช.ช.ร.) นี้ ช่วง ข้า
 ปลอมตัวเหมือนคนพ้อไม่มีผิด
 (กับธนอม) อีลูกเนรคุณพ้อ (กับ
 ข.ป.) มึงจะเป็นใครก็ตาม มึงทำ
 เจ็บแสนนัก กูจะ ต้อง ทำกับ มึงให้
 เจ็บแสนยัง
 ข.ป. จะเอาอย่างไรก็เอาชิวะ (ต่าง คน
 แร่เข้าหากันแล้วจึงคุกกัน)
 ธนอม ว้าย — เกิด ใหญ่แล้ว (ขุน
 ทั้งสองต่างจามรทกัน) คุณพ้ออย่าลื
 (เขาเลย เขาว่าคนข่าแข็งแรงมาก
 คุณพ้อลื มันไม่ไหว หรอกกะ (ฉก
 ข.ป. ออกมา)
 ข.จ. (กับธนอม) มึงก็ละ อีลูกเนรคุณ
 (กับข.ป.) ไม่เคยมีใคร มา พยายาม
 น้ำหนักเลย
 ข.ป. กูก็ไม่เคยมีใครมาพยายามน้ำหนักเลย
 เหมื่อนกัน
 ข.จ. เอาเป็นเอาชิวะ (ต่างก็ จกหมักทำ
 ไหว้ครู และต่อ ๆ ไปจนเข้าประหมัก
 กัน จามรทกัน)
 ธนอม ว้าย—ช่วยด้วย ๆ เจ้าข้า เกิดวางมว
 กันใหญ่แล้วเจ้าข้า
 ข้าก็เข้มวังเข้ามา
 เข้ — ไกร มัน มาทำอะไร กัน ะ
 ออก ทัก ครัก ไกรม รว่ว กับบ้าน ช่อง
 ของมันมาสร้างไว้
 ธนอม ช่วยด้วย คุณพ้อกับคุณพ้อต่อชกกัน
 ใหญ่แล้ว
 ข.จ. อ้ายหมา มึงจะกักกักชิวะ
 ข.ป. อ้ายข่า มึงกักกักชิวะ
 ข้า เข้ — หยค — ไม่หยค พ้อจะ ล่อมึง
 ทั้งสองคนเคียนแหละ (ผลัก ๒ คน
 ออกห่างกัน)
 เข้ม (เฮ้ — ท่านขุนสังขยาสองคน
 ข.จ. (กับ ข.ป.) มึงเอาชิวะ
 ข.ป. เอาชิวะ (แร่เข้าหากัน)
 ธนอม ว้าย—ว้ายมือนักอีกแล้ว
 ข้า อื้อ—อ้ายมันยังไถกันหว่า (ผลัก
 ออกห่างกัน) เข้, มันทำไทนกัน
 เข้ เกิดมีสังขยาขึ้นสอง โทกตก
 ทำทาง มันสนุกใหญ่เสียแล้วละ
 เข้ม เหมื่อนกันยังกัยแกะ
 ข้า เข้, มันคนไทนกันนะ ขุนสังขยา
 น, คน (ชั้วตัวเอง) แล้วกันตาฟาก
 ข.จ. จำเพอนไม่ได้ อ้ายเข้าไไป ไกลมัน
 มันมันอ้ายข่า (ฉกข้า มาหาตัว)
 น, คน แล้ว กัน ตาฟาก จำเพอน

พ.ศ. ๒๔๖๘

ละครคนพูดชวนหัว

ไม่ได้ อย่าเข้าไปใกล้มัน นั่นมัน เป็นหมา (เคยมั่งภาคเป็นแต่หม

เข้าข้า (ลูกข้ามาท้าว) เขี้ยว—คนไหนเข็นสุนัขขี้นะ

เขี้ยว เอาสิ, โกฎากด้วยกันทั้งคู้ และข้า ข.จ. คนนี้, คนนี้, บอกว่าคนนี้

ด้วยกันทั้งคู้ ข.ป. คนนี้ บอกว่าคนนี้ (ต่างรุม

ข.จ. (กับข.ป.) มึง ชั่วชาติหมา เข้าหาข้า)

ข.ป. มึง, ชั่วชาติหมา (ทำท่าจะต่อย ข้ำ ะ—เจ้าสองตากันยุ่งจริง (ผลึก

กันอีก) สองคนให้ห่างตัวออกไป) ชั่ว—

เขี้ยว เอาสิ, ชั่วชาติหมาด้วยกันทั้งคู้ สักขยาต้องมีแต่ตากเดียว จะกลาย

ข้า หยก—ไม่ หยกพอจะ ฟากมึง ทง เป็นสองตากไม่ได้ มันต้องเกิดตาหนึ่ง

สองตากเดียวแหละ (กับข.จ.) อตานแน่ละละ—เก (ข.จ.)

(กับข.จ.) สนุกจริงไว้อ อื่นไว้อ ข.จ. มึง ๆ เกียวพ่อหักคอเส้น—มึง

ตากไหนจะเป็นสังขยาพ้อมึง ข.ป. เอ—อายน เกียวพ่อวิ่งปากเส้น,

ถนอม (กับข.ป.) นี่ละ. คนนี้เป็นคุณพ่อ เขี้ยว ถ้าเข้าข้างหนึ่ง ข้างก็จะต้องเป็นอายขึ้น

ของอิดัน ๆ จำได้ แ่นละ มันขึ้นหัวคนคินัก

ข.จ. (กับข.จ.) มึงนะ ๆ อีลูกอกคินัก ข้ำ ข้ำจะทกลอง วิทยาศาสตร์อย่างใหม่

ก็เขี้ยวใจมึงนักเห็นพ่อของตัวเป็นหมา เกยอนแหละ (ตรงเข้าข้างหนึ่งหัวข.จ.

เห็นหมาเป็นพ่อของตัว (ร้องไห้) พ่อจะลอคผมปลอม)

ข้า อ้าว—สังขยาจริงให้ไปตากหนึ่งละ ข.จ. (ร้องและคิน) โอ๊ย ๆ ๆ หนึ่งหัว

ข.ป. (กับข.จ.) อ้ายข้า, มึงอย่าเลือกมาว่า หลกแล้ว กิ่งหัวข้าทำมา ผมข้ายังมี

ลกของกันนะ น้อยอยู่

เขี้ยว เคยได้ยินแต่ ว่า นารายณ์ แย่งภาค ข้ำ ข้างหนึ่งเห็นขยจริงไว้อ ก็ยังไม่หลก

ทำนขุน สังขยา ก็แย่งภาคได้เหมือน (วางมือ)

กัน ข.จ. (กุมหัวคขวาง) ฮือ ๆ มาถึงหัวข้า

ข้า ผิดกันนะ นารายณ์ ไม่เคยแย่งภาค ทำไม นี่ มึงเอาคอ ของข้ายาว

พระพิสดารพิทยาภาน

มกร

ออกไปหรือนี่ (กล่าวคือ)
 (หันมากระซิบกับช.ป.) เชี่ย — อ้าย
 ลากันแล้ว
 ช.ป. อัยไม่ไ้แล้วโว้ย อ๊วยแจละ โวย ช่า
 (วิ่งหนีออกไป)
 เข้ม) นั้นปะไรเล่า อ้ายยันแน่นแล้ว (ขยับ

วิ่งตาม) ประมัยโว้ย ช้าอยาก
 จะดองเจ้าให้สนุกมัยยังโว้ย (หัน
 กลับมา)
 (หัวเราะใหญ่) อ้ายนั่นเล่นสนุก
 ขบขันจริงวะ (ถอนมเสียใจร้องไห้
 เข้้ากอกช.จ.)

ปีติมาน

องก์ที่ ๓

ฉากเดิม เวลาราว ๔ โมงเย็น

องก นเลี้ยงกาแฟ ต้องใช้ โต๊ะนั่งล้อม ๔ คน เครื่องใช้พร้อมบริบูรณ์ เลี้ยงจริงจัง
 ต้องมีเค้กและแซนวิช นอกจากนี้จะมีขนมอะไรอีกก็แล้วแต่เห็นควร จักโต๊ะ วางด้วยจาน
 ให้ถูกระเบียบ

ปีติมาน

นางสาว วาสนาเข้ามา
 วาสนา (ถือถ้วยโต๊ะงานด้วย) วันนี้นุด
 เข้มจะเลี้ยงกาแฟ (จักโต๊ะกลาง)
 แต่จะเพอะอะไร เรากไม่ทรา
 นางแห้วเข้ามา
 แห้ว (ถือถ้วยจานที่เหลืออยู่) ขณูมา
 วาสนาช่วย ที่ช่วยก็ท่าย ที่หน่าย
 ก็รัก อ้อหนเจ้าจะเป็นหมาไ้ดิ้น
 วาสนา เอ๊ะ — นี่แม่เพกอย่างไ้ ดิ้นไม่เข้าไ้

แห้ว แต่ไม่เป็นไรหรอกลูก ขณูมาวาสนา
 ช่วย ที่ช่วยก็ท่าย ที่หน่าย ก็รัก
 แม่ก็ไ้มาก
 วาสนา รุ้ย — แม่ก็ไ้ ที่ดิ้น เป็นหมา ยังงั้น
 หรือคะ
 แห้ว ม่ายช่วย — ไม่ใช่อังงั้น, เจ้าพังเรอง
 ยังไม่ตลอด คุณเข้มแม่ไม่รักคน
 คนมันก็ต้องเป็นหมา แล้วแกก็ไม่รัก
 หมากด้วย ความมุ่งหมายของเรา —

พ.ศ. ๒๔๖๙

ละคอนพูดชวนหัว

คือเจ้า และแม่ด้วย ออกากเป็นคน
ไม่ออกากเป็นหมา

วาสนา คั่นอกใจจริง แม่จะให้คั่นฟังอย่างไร
ก็ไม่รู้

แห้ว ฟังอย่างทีแม่พูดซึ้งๆ เราต้องการ
ตัวคุณเข้ม เจ้าเองนั่นแหละ เป็นผู้
ต้องการ แม่เองก็นั่นแหละ และ
ต้องการทรัพย์สินสมบัติของคุณเข้มด้วย
แต่คุณเข้มไม่ต้องการเจ้า เจ้าก็ต้อง
เป็นหมาไถ่คุณ แกคงไม่ยกทรัพย์สิน
สมบัติของแกให้หมาไถ่คุณ เข้าใจ
หรือยังเล่า

วาสนา ช่างฟังยากเสียจริง ๆ แล้วแม่ก็ใจ
อย่างไร

แห้ว ขณุมาวาสนาช่วย ที่ช่วยก็หาใช่ ที่
หน่ายก็รัก จะไม่ให้แม่ก็ใจอย่างไร
แม่จะซุบหมาให้คุณให้กลับเป็นแมว
ร้องเหมียว ๆ อยู่บนเรือน

วาสนา คั่นฟังได้ความละว่า แม่จะเป็น
พระฤๅษีคำไฟ จะซุบหมาให้เป็นแมว
หางชอก

แห้ว ใครบอก กับเจ้าว่า แม่จะซุบแมวหาง
ชอก ถึงจะชอกก็ชอกเงิน ชอกทอง,
จะเป็นอะไรไป คือมันยังรู้, แม่ได้

ไปหาท่านอาจารย์ โพล่ง ขอยาเสน่ห์
แกได้มาแล้ว อาจารย์โพล่งคน
ทางเสน่ห์ยาแฝดเป็น ที่หนึ่ง หัว
กระโถียนแกไม่แห้ง

วาสนา (บึ้ง) พูดราวกับตาโพล่งแกเอายา
แฝดทาหัวกระโถียนแก (ก๊) แล้ว
แม่จะเอาใส่ให้คุณเข้มกินหรือคะ
กั้งซี่, ในโถงภาคเลี้ยงกาแฟนแหละ
เพราะงั้นแม่จึงว่า ขณุมาวาสนาช่วย
ที่ช่วยก็หาใช่ ที่หน่ายก็รัก

วาสนา ยาเสน่ห์ยาแฝดคั่นไม่เชื่อหรือคะแม่
แห้ว เจ้าไม่เชื่อ, เจ้าไม่เคยเห็นเคยได้กิน
บ้างหรือ ผู้ชายบางคนหลงเมีย จน
เมียจริงจุมกบฏเป็นข้ายควายทุย นั่น
เพราะอะไร

วาสนา จะเพราะอะไรก็ช่างเขาเถอะ คั่น
ไม่เอาใจใส่เขาละ แต่แม่จะทำกับ
คุณเข้ม, คั่นไม่พอใจเลย เกิดเป็น
ยาพิษล้มตายจนจะเกิดครัน

แห้ว อะไร, ล้มตาย ยาแฝดทำให้ล้ม
ตายหรือ มีแต่ทำให้รัก แม่เกรง
แต่ว่าเมื่อเจ้าเป็นแมวชนแล้ว จะซึก
หัวเตาไฟมากนักร้านนั้น

วาสนา แม่เอาอะไรมาพูดก็ไม่รู้, การที่ทำ

พระพิพัฒน์พิทยานุ

มกร

เช่นนั้น ขาขามากไม่ใช่หรือแม่
 แหวว เอาละละ, เอาละละ, เป็นอะไรของ เข้ม
 แม่เอง เจ้าไม่ต้องเคียดครั่น ขาข แหวว
 กรรมต้องทำเนา ในเมืองนครคงมี
 ทนายความสนิททนต์เหมือนในเมือง
 มนุษย์ เช่น..... ยัน
 นายเข้มกับนายยันเข้ามา
 แหวว อ้อ — คุณ มาแล้ว, อลิน พัง จิตโตะ
 เสรีเที่ยวเองค่ะ
 เข้ม เรียบร้อยดีแล้วหรือ เข้ม
 แหวว เรียบร้อย ดีแล้วค่ะ ในเรื่อง ยัง ยัน
 นังหนูเขาชำนาญมาก
 ยัน อ้อ — มีน้อยก็, เห็น จะเคย เป็นน้อย เข้ม
 มามาก (ข้อง) นางน้อย, เอ — นั้น ยัน
 จะแปลว่ากระไรดี เข้ม
 แหวว อ้อ — ไม่เคย เป็น ที่ โทน หรอก ค่ะ ยัน
 นอกจากเป็นน้อยคุณทนต์เท่านั้น
 ยัน ย้อยผู้ หลิง คล่อง แคล้ว ดีกว่า ย้อย
 ผู้ชาย จริงโหมคุณเข้ม เข้ม
 เข้ม ไม่รู้ ไม่ช้ ถ้ามี อะไรไม่เข้าเรื่อง ยัน
 (วาสนาชาย)
 ยัน หึ — เห็นไหม, เห็นความดีของ ขุน
 ย้อย โหม, อายอย่างน่าทึ่งที่สุด
 แหวว อลินต้องยอมให้คุณยัน เป็นจอมตลก เข้ม

(กับเข้ม) ต้องการกาแพหรือยังคะ
 เตรียมมาให้พร้อมละ
 นังหนู — มา, ไปช่วยกันลวก, เจ้าเพิก
 มันคัมน์าคัมน์ทำเป็นอย่างไว้งากก็ไม่มี
 มัน (วาสนากับแหววออกไป)
 นางน้อยคนนั้นไม่เลวเลย คิดจะมีภรรยา
 กว่ามิสสังขยาของคุณเสียดอก ใจ —
 นางเด็กชายคนนั้นไม่ทำความรักของ
 แกงออกงามขึ้นข้างหรือ
 นางเด็กชายอะไร
 อ้าว — ก็ นางน้อย, ไม่แปลว่า นาง
 เด็กชายหรือหรือ
 ย้า
 นแกะเลยกาแพสำหรับอะไร
 สำหรับให้ อ้มท้อง
 ยัน หรือ, ไม่ใช่ เพื่อยั่วให้ การ
 แต่งงานมีรสหวานมันขึ้นคอกหรือ
 ขุนสังขยากับณอมเข้ามา
 อ้อ — เชิญคุณลุง, เชิญแม่ณอม
 (ข้องกระซิบกับเข้ม) ทำไมเรียก
 คุณลุงเล่า ต้องเรียกคุณพ่อช
 เออ — ดินมาเร็วกว่าเข้าเผไปกระมัง
 (นัง)
 ไม่เร็วมิได้, พอดีเที่ยวขอรวิ เขา

พ.ศ. ๒๔๖๙

ละคอนพูดชวนหัว

จึกมาแล้ว
 ฅนอม (ก๊วยเข้ม) วันน ฅนพ้อเกลอไม่อยู่
 ฅนไม่ไค้บอกท่านคอกหรือคะ
 เข้ม บอกแล้วจ๊ะ แต่ท่านว่าท่าน มีอะไร
 จำเ็น
 ฅน ฅนก็มีอะไรจำเ็นเหมือนกัน แต่ไค้
 ฅน ฅนก็บอกแล้วจ๊ะแล้วเกรงว่าพ้อเข้
 ฅน ฅนก็ใจ (บ๊อง) เกรงว่าท้องของเรา
 ฅน ฅนก็ใจเห็นจะลูกกว่า
 ฅน (บ๊อง) สักขยา ก็กินกาแฟเย็นด้วย
 ฅน หรือ อ้อ — กินกาแฟกับสังขยา
 (นางแห้ว, วาสนา, เป็ก,
 ช่วยกันขันของเลี้ยงเข้ามา วาสนา
 เห็นฅนอมค้อนให้ เมื่อเสร็จธุระแล้ว
 ก๊วยออกไป คงเหลือแต่แห้วกับเป็ก)
 เข้ม พร้อมแล้วไม่ใช่หรือย่าแห้ว
 แห้ว พร้อมแล้วคะ พ้อเป็ก จักคั้งขันม
 นมนย เข้าขี (เป็ก จักคั้งเครื่อง
 ขันไค้) แห้ว วัน กาแฟใส่ด้วย
 ไค้คั้ง ๔ ด้วย—แล้วพ้อบ๊อง) ขุนมา
 วาสนาช่วย ที่ขยันก็หาย ที่หน่ายก็รัก
 ไอ้กาส ของเรามาถึง แล้ว (เห็น
 ฅนอมผลอแก่ห้อยยาเส้นที่ใส่ในถ้วย
 ของเข้ม แต่เป็กเห็น)
 เป็ก (บ๊อง) เอ๊ะ — ยายแห้วเอาอะไรใส่
 แห้ว กำลังร้อนคั้งวิ่ง ๆ (ยกถ้วยคั้งบนไค้
 แจกทุกคน ถ้วยที่ใส่ยาเส้นที่ขยันคั้ง
 ให้เข้ม แล้วออกไป)
 เป็ก (บ๊อง) ยายบ้าน เออะไรใส่ให้
 ฅนเข้มกิน (เห็นฅนอม ๆ ผลอวัย
 เกล็ดขยันของเข้มให้ขัน ของขันให้
 เข้ม)
 เข้ม พร้อมแล้ว, ฅนขอรบ (เข้านั่งตาม
 ที่พร้อมกัน)
 ฅน ย้า — ข้าวเผื่อไรมันช่าง มากมาย
 ยั้ง ว่าเข้าไปหมคนละ ก็นอนเลอ
 เยนงักก็เคย ฮา....
 ฅน วันน, กระจะเหะ เห็น จะ คั้ง ทำงาน
 หนักสักหน่อย (กินแซนวิกและผลไม้
 กาแฟไปพลาง)
 เข้ม กระจะเหะทำงานมาก ร่างกายแข็ง...
 แร้งก็ไม่ใช่หรือ
 ฅนอม ฅนพ้อคะ อีฉินจะผลมกาแฟให้คะ
 (ผลม)
 ฅน เอ — คี, คีลูก, เอ — เนนทำไมเยน
 น้ำเหลวขาวคั้งวิ่ง ๆ โอ, โอ, ใส่แต่น้อย
 เเลอะลูก ก็เคยเค็มค้าย
 ฅนอม ไม่ใช่เนยหรือคะ นมสด

พระพิพัฒน์ทิพพิทยาภรณ์

มกร

ขุน งานหรือ, พ่อเคยกิน ที่ร้านเจ๊ก มัน
ไม่เป็นยังงั้นลูก
เข้ม คุณลุงเสียทีใจเสียแล้วละครับ
มัน (ยัง) อ้ายคุดขวานออกพ่นมัน
ขุน มันก็ไม่ว่าเสียที — พ่อเข้ม, มัน
ถามว่า “ข้าวเผ่นล้นล้นเสียเลย”
อ้ายเราก็ดวงทำอวดฉลาด คอยมันว่า
“ใส่เนยชีวะ” (พากันหัวเราะ
เว้นแต่มัน) มันช่างกิน ยากเย็น
เหลือเกิน เค็ม ๆ เหม็น ๆ ครั้น
จะเททิ้งก็อายมัน ต้องแข็งใจกิน
เข้าไป ฮา.....
มัน (กินเค้ก) อ้ายมัน คือน้ำแข็ง แน่นท้อง
ไฟธาตุต้องทำขะระมาก
เข้ม เค้กโงะ, คุณลุงหวานก็
ขุน หา — เขากะไรพ่อเข้ม
ถนอม ขนมหะ ขนมหอยมันฝรั่งว่าเค้ก
ขุน อ้อ, อ้อ, โหเน, โหเน, ลองเขากุสก็ขึ้น
เดอะ (พูดทั้งขนมหัดเต็มปาก) ยะ —
เจ้าเขากวนวเคียมาก
มัน คุณเข้ม, คราวหลังคุณควรจะเลี้ยง
กาแฟเย็น กาแฟร้อนเสียเวลามาก
ขุน (กินแซนวิช) เจ้าขนมยังสองแผ่น
ประกบกันมันไม่หวาน (เจ้ากมกาแฟ

กิน) ผสมข้าวเผ่นให้พอออกด้วยเดอะ
ลูก (ถนอมผสมให้) ต้องกินให้สม
ศรีที่ชา ฮา.....
เข้ม ผสมมันก็เคยควรวัย คุณมัน ใจราช
เสียเล่า
มัน ไม่ใช่เมื่อขอหรือออก เมื่อขอท้อง, แน่น
ก็แล้ว
เข้ม แม่ถนอมไม่เล่า
ถนอม อิดน้อมันก็แล้วละ
ขุน พวกเหล่านักรบเพาะเล็กเกินไป, อู๋ฉิน
ไม่ได้ แต่มันเสียทีเดอะ
เข้ม เชิญคุณลุงตามสละขายเลิกควรวัย ไม่
ควรวัยมัน
ขุน ออกจะเกิน สละขายไปหน่อย แล้วละ
พ่อเข้ม (ยัง) เอ๊ะเจ้าเขากทำอย่างไร
(แหยกคล่าท้อง)
เข้ม (ลูกยื่นกล่าวสุนทรพจน์) ขอโทษ
ผมขอกล่าวอะไรสัก ถิ่นน้อย การที่
ผมมีการเลี้ยงในวัน
ขุน (ยัง) ยะ — อ้ายเขก เห็นจะเขก
เอาเสียแน่นแล้ว (รู้สึกปวดท้อง)
เข้ม ก็เพราะจะลบล้างยาไป ที่ผมคุยเขาเพื่อน
ของผมคือคุณมัน (ยัง) เพราะ
เล่นสนุกกับยี่ระคนล้อผม ผมแสดงตัว

พระพิณทัฬหยาภรณ์

มกร

สนุกสุขเกษมอย่างโลกโสมโสมนายน
แต่กลับ ทำให้ผู้ถูก ล้อ กระทบ
ใคร่ใคร่อย่างสุขซึ่ง จะนับว่าเป็น
ความ สนุก อันถูกต้อง ความ วิถีธรรม
จรรยา กามาพะระระกศัล, ขริบรูณ
แท้จริงแล้วก็หายมิได้

ขุน ^๑ คุณจะขอโทษ ไม่ใช่ประธานผม
ไม่ใช่หรือ

ขุน ^๒ โอ๊ะ! ตายจริง ถ้ากระนั้น ถ้อยคำ
ของผมนึกพลาดไปเสียแล้ว ผมต้อง
ขอโทษรียะประธาน, ความผิดอีก โสภ
หนึ่ง เป็นสองโสภทั้งโสภก่อน ผม
จำต้องขออภัยโทษต่อว่าท่านผอมโซ
และเจือไปด้วย มะละ ทินะ มีมะมะ
ระระอีกครึ่งหนึ่ง

ขุน ^๓ ครองนพวงจริง
ขุน ^๔ ผมหวังด้วยดวงใจอันผ่องแผ้ว เป็นสง่า
ผ่าเผย ของ ท่าน ขุน และ คุณ ถนอม
โปรดยกโทษให้ผม ผู้มีสติปัญญาอัน
น้อยอ่อนเปลี้ยระเหี่ยใจ (ให้ขุนและ
จิมมิกกับถนอมอย่างคำนับแล้ว)

ขุน ^๕ (ลุกขึ้นยืน แล้วหันหน้าไปบอก) ^๖
ข้าพเจ้า ขุน สังขยา โกฏฐาภ คึกจะ
ไม่ค่อยแต่เกรงว่า จะเสียขนบ ธรรม

เนียมอันก็ไป ข้าพเจ้าได้ฟังพระ
กระดาของคุณนั้นกล่าวขอโทษให้รู้สึก
(พูดท้อง) โอโย! ขอโทษ คำว่า
“โอโย” คำนี้ ไม่เกี่ยวข้องกับเรื่อง
ที่จะพูด แต่ ข้าพเจ้าทนไม่ไหวมัน
โอโยขึ้นมาเอง ถ้อยคำของคุณนั้น
เพราะจับใจจนบางคำ ข้าพเจ้าฟัง
ไม่รู้ว่าจะแปลภาษาคนหรือไม่ โอโย!
อะ! โอโยเสียอีกแล้ว

(ยัง) เห็นจะเกิดโรคโอโยเสียแล้ว
ขุน ^๗ ข้าพเจ้าเคยนึกอยู่เสมอว่า ท่านผู้
นี้ ดุจอย่างไรแล้ว ข้าพเจ้าเล่น เหมือน
ลี้ลึง ที่ ผูกอยู่กับหลัก โอโย!

(ยัง) ^๘ ดังนั้น ควรเรียกว่า สุนทรพจน์
โอโย

ขุน ^๙ เป็นการดูหมิ่น ข้าพเจ้านักหนาเจียว
หละ โอโย! โอโย! ข้าพเจ้าอยากจะ
เตะแก่แก่นยิ่งนัก แต่กับข้าพเจ้า
มาได้ฟังพจนานของโทษ เป็นการ
ข่มขายพอใจข้าพเจ้าแล้ว ข้าพเจ้า
อโหสิภัยโทษให้ เพราะฉะนั้น โอโย!
โอโย! ข้าพเจ้าพูด ท้อง ทนไม่ไหว
แล้ว ข้าพเจ้าจะไม่เตะต่อไปหละ
เพราะข้าพเจ้าเห็นแก่ข้าพเจ้าเสียแล้ว

พ.ศ. ๒๔๖๘

ละคอนพูดชวนหัว

(วิ่งมีอกุมทั้งสองออกไป)

นางแห้วเข้ามา

ถนอม คุณพ่อ เป็น อะไรไป ขอโทษ คุณ แห้ว (ข้อง) บุญนาว่าสนาช่วย ที่ช่วย
ทั้งสองนะคะ (ออกไป และเต็กเพิก กัหาย ที่หน่วยกรัก คงจะได้เห็นผล
เก็บเครื่องเสียง) กันในเร็ว ๆ นี้แหละ

บัน ใจ, คุณแม่พ่อตาของคุณ เพิก (ข้อง) ยายเล่ามาแล้ว ของที่เหลือน
เข่านนี้ไม่ควรถูกให้แก-แต่ต้อง จน
เข้ม คุณออกสนกไม่ได้เลยโดยทรงไม้ได้ กว่าจะเราเก็บส่วนของเราให้เรียบร้อย
ก็ล้อโดยอ้อม สรวเธาถ้อยคำยำ ๆ (ก๊ยกเพิก) ไปไหนกันหมดเล่า

บัน อะไรมาพูด, ฟังรูกู แห้ว (ข้อง) ไปในที่ต่าง ๆ ไปด้วยขอร่าเป็นกัม
เพิก (หัวเราะ) แกอยากโง่ทำไมเล่า อ้าย เพิก ไปด้วยไม่มีสู้จำเป็นกัม ไปด้วยยิ่งกว่า
ที่จริงแกก็ไม่มีสู้ โง่นักหรือ- แงก
เฮล! กันมีขอร่าอะไรกันหนอยจะต้องไป จำเป็นกัม

เข้ม กัน จะ ออก ไป ข้าง นอก เหมอน กัน แห้ว
(พากันออกไป)

เพิก (เก็บสิ่งของ) ยายแห้วเอาอะไร
ใส่ให้คา ขน สังขยา เข้มอัยเข้าไป เพิก (ข้องกัน) ออ่า ๆ, ช่างเถอะย่า ฉันทัน
(หัวเราะ) ชีรธา ถ้าคุณเข้มกัน คนเก็บวัดได้ ย่าเก็บกวาดให้สะอาด
เข้าไปจะเป็นอย่างไร ใครรับรองได้ ก็แล้วกัน

แห้ว ว่าแกจะใช้ความ อดทนดีกว่าคาขน
คนหนุ่ม ๆ โคนเข้าเช่นนี้ จะเอาหน้า เพิก พ่อเพิกนี้ เป็นเด็กดีนา กลัวคนแก่
ไปไว้ ที่ไหน “ขวยอยู่ แก่คนทำ จะเหินอัย
กรรมอยู่แก่คนกิน” กรรมนะเห็น (ข้อง) เขากลัวจะเอาอ้ายผงอะไร
ได้ละว่าอยู่แก่คาขน ส่วนขายเล่า ใส่ให้เขาฟาดเข้าไปนะไม่ว่า (เก็บ
จะอยู่แก่ใคร เราหรือยายแห้วน่าจะ แห้ว ออกไปจนหมด)

ค้องแบ่งคนละครึ่ง จึงจะเป็นยุติธรรม นังหน-แม่ชยเจ้าให้เป็นแมวแล้ว ค้อง
ไปเจ้าจะเป็นแมวที่เกล้าข้าง เล้าชา

พระพิสดารพิทยาภณ

มกร

คุณเข้ม คุณเข้ม จะ ไปไหน เสีย
ทรัพย์สมบัติจะ ไปไหนเสีย ต้องอยู่ แหวว
ในกำมือของเจ้า เจ้าจะเป็นแมวที่
กินงานเงินงานทอง (เก็บกวาด)

ขุนสังขยา เข้ามา

ขุน แหม — แทบก้าวขาไม่ออกเทียบ —
ให้ตกกรก นึกว่า อ้ายโรคพินัน
เล่นงานเสียแล้ว อ้าว — ไปกันหมด
แล้วหรือ อ้อ — เหลือแต่แม่แหวว
อ้อม — แม่แหววจ้า

แหวว จ้า — ท่านขุน มีกิจประสงค์ สิ่งหนึ่ง
สิ่งใดที่คิดหรือคะ

ขุน แม่แหววพคะพระมาก กิจประสงค์
ซึ่งฉันประสงค์มีอยู่อย่างจ้าว — ฮา
แม่แหววทำขนม อร่อยนักละแหมฉัน
ชอบฝีมือ (ถ้าทางกรุงกรุงเจ้าชู้)

แหวว เจ้าคะ

ขุน แหววยิ่งกว่าฝีมือ ฉันชอบ — จ้า —
ฉัน

แหวว ลูกสาวอิดฉันเขาทำเจ้าคะ

ขุน ถึงกระนั้น ฉัน ก็ยัง คงชอบฝีมือแม่
แหววอยู่จ้า

แหวว ก็อิดไม่ได้เป็นผู้ทำน่ะ

ขุน ถึง จะ ไม่ได้ทำ ฉัน ก็ คง ชอบ ฝีมือ

แม่แหววอยู่นั้นแหละจ้า
(บึ้ง) เอ — อิดท่านเกี่ยวเรา เสียแล้ว
(กึ่ง) อ้อ — ท่านขุนพคะไรเจ้าคะ
พ้งนำจากกระเงินเจ้าคะ (ทำสยบ
สยบ)

ฉันพคะว่า — จ้า — ฉัน เห็น แม่แหวว
ฉันรักรักข้าวแผ่ เอ๊ย — ฉันรัก
แม่แหวว อยากจะ ใ้ ใ้ ทำข้าวแผ่
ให้ฉันกินเสมอ ๆ ยังไงละจ๊ะ ฮา...

แหวว — อ้อ — ทำไมท่านขุน มาเกี่ยว อิดฉัน
ตรง ๆ อย่างนี้เล่าคะ

ขุน จ้า — เกี่ยวทางอ้อมฉันเห็นว่ามันช้านัก
อ้ายฉันเป็นคนตรง แต่พอรู้ว้ารัก,

กรังรอไม่อยู่เกี่ยวที่เดียวแหละจ้า
แหวว อ้อ — ท่านขุน อย่ามา เกี่ยว อิดฉัน เลย
อิดฉันเป็นคนช้นด้า

ขุน ไหนจ๊ะ, ลอง เทียม แอ กั เทอะ
(บ่นเคียง) ก็ไม่ได้ถึงกับสูงอ้อมคือมนะ

เฮาละจ้า, เหมาะกันคี่แล้ว ฮา.....

แหวว อิดฉันแก่แล้ว อิดฉันรักท่านขุนไม่ได้
หรือคะ

ขุน เป็นกระไรเล่าจ๊ะ, ความแก่ไม่ใช่
ท่านยกกันกลางเลนจ๊ะ แก่ต่อแก่

ชีจ๊ะ รักกันมันคี่ เหมาะกันมันเฮา

พ.ศ. ๒๔๖๙

ละครคนพูดชวนหัว

ไปรี (กระแซะเข้าไป) แห้ว
แห้ว ว้าย! - อย่าเข้ามาใกล้ อฉนยัง
ฉิระ คงไม่มัน เหมือน มะพร้าว เฟิก
หรือค๊ะ
ชน กัดมันรักกัน จะให้ฉนเข้าไปยังไร
ถึงจะใกล้ ก็เล่าจะ ฮา....
แห้ว ท่านชนน, ซอยกถจริง ๆ ที่เคียว, ก็
อฉนยังไม่ไกรกันคะ
ชน ก็เมื่อไรถึงจะรักเล่าจะ (รู้สึกปวด เข้ม
ท้องอีก) อ้าว - ปวดท้องเสียอีกแล้ว เฟิก
แห้ว เมื่อไรถึงจะรักก็ไม่ทราบได้ละคะ
ชน (บ้อง) ซี, ซี, ยังเอนปวดท้อง
เคียวนี้ควยนา (กั๊) โอโย! โอโย! เข้ม
แห้ว อ้าว! ถูกอะไรเล่าคะ เฟิก
ชน อ้ายโรคพินันเห็นจะ เล่นงานเสียแน่
แล้วจ้ (กุมท้องวิ่งออกไป) เข้ม
แห้ว เอ - ยังไง, ตาชนน่านแก กินยา เฟิก
เล่นที่เข้าไปหรือยังไร
เด็กเฟิกเข้ามา
เฟิก เกียกวาดยังไม่แล้ว ออกหรือยังแห้ว
พวาศนาเขาคอยอยู่ เข้ม
แห้ว แล้วนานแล้ว แท้มันทนทานกับท่าน เฟิก
ชนสังขยาอยู่
เฟิก อ้อ - ฉนรู้แล้วแก้มสังขยาแยะ เข้ม

เฮอ - ถูกละ แก้มทั้งโกฏถาก เอง
ขอแกกินมังซี (ออกไป)
กินเคก, กินแซนวิก, กินถาแฟ, ไม่ก็
กว่าหรือ เฮอ! ว่าเสียแน่นท้อง
ถ้าจะมีการเลี้ยงเช่นนี้ข้อย ๆ ไม่ต้อง
พูดถึงข้าวเย็นก็ได้ (ทุบหรือสับ)
กินแล้วสับขยหรี มันก็สุขท่านน
นายเข้มเข้ามา
อ้ายเฟิก, เกียจ่าเรียบร้อยก็แล้วหรือ
เรียบร้อยแล้วครับ (บ้อง) น, มัน
จะไม่สุขเสียที่ ตรงนี้แหละ (ซ่อน
ขยหรี)
มันกินแล้วหรือยังเล่า
เรียบระทาน แล้วครับ, เรียบ ร้อยก็
พรงันคุณจะมีการเลี้ยงอีกไหมครับ
ละ - เลี้ยงข้อย ๆ ก็แยชีวะ
ผมคิดว่าจะเลี้ยงอีก ผมจะได้เตรียม
เครื่องใช้ไว้ให้เรียบร้อย (บ้อง)
เตรียมท้องเรากับ (กั๊) หมัน
ผมเห็นเหมือนคุณมีอะไรมา
ทำไมวะ มังรู้ได้อย่างไร
ผมเห็นคุณมีสีกินอยู่เสมอ และ
ไม่มีใครจะได้ยักคิกบ้าน
ฮือ - จริงวะ, มังฉลาดชนมาก,

พระพิณพิทยาทน

มกร

อ้ายเพิก
เพิก คุณเห็นอย่างนั้นหรือครับ ถ้ายัง
ผมเห็นจะเกิดความฉลาดขึ้น ด้วยผม
อ่านเรื่องเงินเสมอ ๆ
เข้ม คุณลงท่าน รบกวณกัน กูว่าคาญ
เหลือทน
เพิก เอ — ท่านรบกวณเรื่องอะไรครับ
เข้ม ท่านจะให้กูแต่งงาน
เพิก แต่งงานหรือ ดันครับ
เข้ม มึงชอยร, อ้ายเพิก
เพิก ผมนะ ยี่หรือกรครับ ยังเล็กอยู่
เข้ม อ้ายย้า กูไม่ได้ถามมึงอย่างนั้น มึง
อยากให้กูแต่งงานหรือ
เพิก อ้อ — ผมนะ ไม่อยากหรือกรครับ เว้น
แต่คุณจะทำอะไรไม่ทราบ แต่คน
อื่น ๆ เขา ชอยกัน ทั้งนั้นแหละ ครับ
อ้อ — มิน่าเล่า คุณถนอมมากอย
แต่งงานนั่นเอง จึงไม่กลัยข้าน
เข้ม อันางถนอมคนนี้ มึงชอยไหมวะ
เพิก ผมชอยเขาไม่ได้หรือกรครับ เขาโต
กว่าผมแหละ ผมเกรงใจคุณ
เข้ม หนอยนะ, อ้ายเพิก
เพิก ทำไม, คุณไม่ชอยคุณถนอมหรือครับ
เข้ม กูก็ไม่เกลียด แต่กูก็ไม่รัก

เพิก เอ — คุณพูดยังไง นี่คุณระแ่ง
งานกับใครเล่าครับ
ใคร ๆ ส่งมาละ กูแต่งด้วยทงนั้น
(บ้อง) พุกพิลิก, ไม่เกลียด, ไม่
รัก, แต่ใคร ๆ ส่งมาละ (ทั้ง)
ผมยังไม่ได้ขงนั้ร่อนให้ท่าน (บ้อง)
ถ้าจะอยากแต่งงานมาก กุ้งงาน
อยู่นี้ (ออกไป)
(บ่น) อ้ายแต่งงานนี้แหละ รู้สึก
ว่าคาญจริง ๆ ผู้ใหญ่ละก็เป็นอย่าง
เสมอ ครั้นไม่ทำตามก็ว่าท้อออก
ก็ ไม่ฟังคำสั่งสอนผู้ใหญ่
นางแห้วเข้ามา
(หึหอยเข้ามา) คุณเข้มคะ อิดัน
ได้ยินพ่อเพิกว่า คุณระแต่งงาน
ไม่ใช่หรือคะ
ย๊ะ, กี่ว้างนี้แหละ (วางหน้าอย่าง
จริงจัง)
คุณระแต่งกับใครเล่าคะ
ใคร ๆ แต่งทั้งนั้น ส่งมาละ
ยังงั้นแต่งกับนางวาสนา เอาไหมคะ
นางวาสนาหรือใคร ส่งมาละ ไม่
เลือกทั้งนั้น
ถ้ายังงั้นรอประเคี้ยวละคะ (วิ่งไป)

พ.ศ. ๒๔๖๙

ละคอนพูดชวนหัว

ถึงประตูลิขิตหน้ามาสั่ง) อย่าเพิ่งไป แต่งกับใครเสียละคะ (ออกไป) เข็ม คุกเถอะ มันยุ่งยิ่งแะละ ยายน จะเอากรวนมาตอกขาให้ อีกคนหนึ่ง	เสียนะ (ออกไป) เข็ม พวกเหล่านี้มันทั้งนั้น หากกรวนมาใส่ ให้ทั้งนั้น เป็นไรเป็นไป เอามัน จริง ๆ สักทีเถอะละ
ชนสังขยาเข้ามา	นางสาววาสนาเข้ามา
ชน (วิ่งพรวดพราดเข้ามา) พ่อเข็ม เข็ม คว้า	วาสนา แม่บอกว่าคุณเวยกอดิน เข็ม บอกว่าฉันเวยกอดิน
ชน ใ้ยีนว่าเราจะแต่งงานไม่ใช่หรือ เข็ม คว้า ก็ว่ายังงั้นแะละ	นางสาวถนอมเข้ามา ถนอม (เข้ามาคนละทางกับวาสนา) คุณ
ชน แต่งกับใครเล่า เข็ม ชนขอว่าผู้หญิงละก็ส่งมาเถอะ ใ้ ไ้ทั้งนั้น	พ่อบอกว่า คุณเวยกอดิน (สองคน คว้ากอดันกัน) เข็ม มันเกิดยุ่งใหญ่เสียแล้ว หล่อน เจ้า
ชน ยังงั้นวี่ จะแต่งเมื่อไรละ เข็ม เถยวนแะละ ยิ่งเร็วยิ่ง	มาพร้อมกันทั้งสองคนยังงั้น ฉันจะทำ อย่างไรก็ (ท่าครอง) ดิน ตกลง
ชน อะ — เอาเถยวนทีเถยวหรือ เข็ม สมเป็นคนใจร้อน ว่าเราจะแต่งเป็นต้อง	อะไรก็วยไม่ได้หรือ (ยอง) พี่ย่า เถยวพ่อแต่งเสียทั้งสองคนนี่ (ทั้ง)
ชน แต่งทันที ซ้าไม่ได้ เข็ม ถ้ายังงั้น แต่งกับนางถนอมปะไร	ดินถนอม (ซ้าวาสนา) มึงทีละมึง อีมารร้าย (เช่นเขยว)
ชน ถ้ายังงั้น รอประเถยวไ้ใหม่ เข็ม ไ้ แต่ต้องเร็วทีสุด	วาสนา มึงจะทำไ้ไมกู อีาร้าย เข็ม ไม่ต้องโกรธกัน อย่าโกรธกัน เป็น
ชน เถยวเถยว รอประเถยวนะ (ออกวิ่ง หกล้ม) อือวะ — เสียเวลา จริง ๆ (ลุกขึ้น) อย่าเพิ่งไปแต่งกับใคร ถนอม	ความผิดของหล่อนเอง อยากเข้ามา พร้อมกันทั้งสองคน แม้จะต้องผิดเองมึงเสียให้ ไ้ทีละ

พระพิณห์พิทยาภาน

มกร

วาสนา แม่ก็จะควักลูกตามึงเสียให้ ไ้ มึง แหวว
 คอยคนระ เข้ม
 เข้ม ช้าย — ขอกว่าอย่าโกรธกัน อย่า
 เกละกัน คิกทวงฉันไม่รู้ ไม่ชี้ด้วย แหวว
 นะ (สอง คนเดิน กระเทียมเท้า อย่าง
 โกรธออกไป คนละทาง) ยุ่ง, ยุ่ง
 เรียง ๆ พวก กรวนใส่ ขา ยุ่ง มาก เข้ม
 พับผ่า, ลองคิกกรวนตุล็กที่หัว แหวว
 นางแหววเข้ามา

แหวว (วิ่งหอบพกละล่ำละลัก) คุณเจ้าขา
 ช่วยอิดฉันด้วยเถอะค่ะ อิดฉันทนไม่
 ไหวแล้ว เข้ม

เข้ม อะไรอีกเล่า จะให้ช่วยอะไรอีกเล่า แหวว
 ย้า นางสองคนนี้ปากจันทัก ฉัน ขุน
 ช่วยไม่ได้หรอก ย้าจะเอากรวนมา
 ใส่ขาฉัน ฉันไม่เอา แหวว

แหวว ไซ้, ถ้าคุณไม่ช่วย, อิดฉันต้องตาย
 แน่ ทนไม่ไหวแล้วค่ะ

เข้ม จะให้ช่วยอย่างไร ทนอะไรไม่ไหว ขุน
 ยอกมาซี

แหวว คาขุนสั่งขยาแก่ไล่จับอิดฉันใหญ่ค่ะ เข้ม

เข้ม งานคอกกรี้, แกรูปโคให้หรือเปล่าเล่า

แหวว อิดฉันหลบไม่ทันเจ้าค่ะ

เข้ม ก็แปลว่าแกรูปได้นั้นซี ขุน

ก็เห็นจะถูกค่ะ, ช่วยอิดฉันด้วยเถิดค่ะ
 จะให้ฉันช่วยอย่างไรเล่า นอกจาก
 จะยอมให้แกรูป จนแกะเยื่อไปเอง
 ไซ้ — ทนไม่ไหว หรือค่ะ คุณ
 ช่วยห้ามปรามแก่เสียบ้างซีคะ มา
 ช่มเห่งยาวไพร่ถึงบนเรือนนี้คะ
 ทำไม, ย้าไม่ชอยคอกกรี้

ไซ้ — คุณถามอะไรก็ไม่รู้ ใครจะ
 ชอยได้ ลงคอ ทนคเภาอยู่ ยามนำ
 เกลี้ยกออกจะตายไป

ขุนสั่งขยาเข้ามา
 แน่ — มาแล้ว

ว้าย — ช่วยด้วย (เกาะหลังเข้ม)
 พุทไซ้, แม่แหววเห็นฉันเป็นหมา
 ไปได้

แหวว คุณระวังไว้ให้คินะคะ อย่าเพื่อ
 ยล่อนะคะ (ผลธออกจากเข้มวิ่ง
 หันออกไป)

แล้วกันแม่แหวว หยึกเดียวก่อนฉัน
 ไม่กักหรือ (ทำท่าจะวิ่งตาม)

(วิ่งท้วงไว้) คุณลง คับ หยึก
 ประเคียวก่อน เรืองอะไรกัน เล่าให้
 สมฟังบ้างซีคับ

(ยก) ไม่ม่เรื่อง อะไร มากหรือ

W. H. 1266

ละคอนพดช้วนหัว

พ่อเข้ม ฉันต้องการจะกระซิบถาม วาสนา ลากออกจากบ้านนี้คะ
อะไรเขานิดหน่อย การกระซิบกัน เข้ม เอาแล้ว คาซนสั่งขยาทำเหตุเสียแล้ว
มันต้องเอาหน้าเข้าไปซิกกัน แม่ ข่าแหวกก็ในน้อยเกินไป ถูกแกล้ง
แหวกแหวกว่าจะจูบแก เรื่องมันก็ รุยเอานิดหน่อยเท่านั้น ถึงกับจะตึง
เท่านั้นแหละ ฮา..... ลากออก ถ้าจะทขหน้าแกล้งเสียสักสอง
เข้ม อ้อ — การกระซิบกันมันต้องย่นหน้า ฉาก ก็ระเอาเป็นยักกันได
เข้าไปใกล้ ๆ กันจริงละครี๊ย เห็นจะ วาสนา มิได้ ไม่ใช่เช่นนั้นคะ
เป็นเรื่องสำคัญ เข้ม ช — ก็ยังงั้นเพราะอะไรเล่า
ขุน ค่อนข้าง เป็นเรื่อง ลึกลับ โลกใญอยู่ วาสนา ท่านเจ้าของบ้านท่านไล่ดิฉัน แม็ก
สักหน่อย ฮา ฮา.... (พอเห็น ต้องไปทข
เข้ม ผลอกกว้างปรือออกไป) เข้ม เอ๊ะ — คุณลุงได้รู้ เธอ — นัยังไงกัน
เข้ม นั้นแน่ ไปกระซิบกันอีกแล้ว เกี้ยว วาสนา ท่านว่าดิฉัน กัดขวาง ทางทำเนิน ของ
ก่อนคุณลุงหยุกก่อน, ยอไม่หยุกเสีย ท่าน ท่านไม่ต้องการ ลูกจ้าง อีกต่อ
แล้ว ข้างหัวมันเถอะวะ ขยแหว ไป คนของท่านมีแล้ว ท่านไล่ให้
หน้ไม่พิน ก็ถูกรูบกายโหงเอง ยุ่ง, อีฉินออกจากบ้านทันที
ยุ่งมากจริง ๆ พวกกรวนเหล่าน ยุ่ง เข้ม อ้อ — ร้ายจริง, ฉันรู้แล้ว, นางถนอม
ไม่มีทสก มันพัว เพราะหล่อนไปทะเลาะกับมัน
นางสาววาสนาเข้ามา ต้นเหตุมันก็เกิดจากดิฉันนั้นแหละ ดิฉัน
วาสนา (ถือห่อผ้าเครื่อง แต่งตัว ในห่อ รู้ สักส่งสารหล่อนมากจริง ๆ (พิจารณา
มีรูปถ่าย มารดา วาสนา อัม นางสาว ฌาวาสนาร้องไห้)
วาสนา ถ่ายเมื่อยังเล็กอยู่) คุณกระ, วาสนา ขณคุณของคุณนี่คือดิฉัน เป็นอันมาก
อีฉินมารายลวาคะ (ร้องไห้ สอ ไม่ทราว่าจะทดแทนได้อย่างไร
สอ) เข้ม อนิจจา ๆ ดิฉัน ส่งสาร หล่อน จริง ๆ
เข้ม อ๊ะ — ลาไม่ไหนกัน แม่วาสนา (แสดงอาการระห้อย)

พระพิณห์พิทยาภณ

มกร

วาสนา อธิณมีแต่แรงและว่างกาย หมายถึง
จะได้อยู่ให้คุณใช้สอย เพื่อทด
แทนบุญคุณ ก็มาเฝ้าอยู่ต่อไปไม่
ได้เสียแล้ว (ร้องไห้หนักขึ้น)

เข้ม โอ—นำสารหล่อนเหลือเกิน นี่
ฉันจะช่วยได้อย่างไร

วาสนา อธิณได้ รับ ความ เมตตาการุณา ของ
คุณ ได้ ความสุขสบายมาเป็นเวลา
ช้านาน ก่อนไปจะตกไปสารพัดใด
ก็ยังไม่รู้ และจะต้องทนกรรมไปอีก
นานเท่าไรก็ไม่มีความทราบ

เข้ม ฉันรู้สึกละห้อยใจมาก เรื่องมันก็
ไม่น่าจะเป็นไปได้ ถึงเพียงนี้เลย

วาสนา จะทำอย่างไรได้ เวิร์กรรมของอธิณ
อธิณเป็นคนอหังการวาสนาน้อย ต่อ
ไปในวันอธิณจะไม่ได้เห็นหน้าคุณผู้
มีคุณของอธิณ ขอให้คุณระลึกถึง
ทาสผู้มีความซื่อสัตย์กตัญญูบ้าง

เข้ม โอ ๗.....

วาสนา ขอให้ฉันมีความสุขความเจริญยิ่ง ๗
ขึ้นไปเถิดค่ะ

เข้ม โอ ๗- ความ สงสารทำให้เกิดความ
รัก โอ ๗ ฉันจับตัวความรักได้แล้ว
(ก๊ำ) ฉัน จับตัว ความรักได้แล้ว,

จับได้แล้ว, จับได้^๕ เที่ยวนเอง ความ
รัก, ความรัก, ความสงสารเป็น
ข้อเกิดแห่งความรัก (ก๊ำใจมาก)

วาสนา อธิณกรรบาลาคุดก่อนละค่ะ (กรร
เวียง ๗ แล้วทำท่าจะไป)

เข้ม ข้า, ประเดี๋ยวก่อน แม่วาสนาไม่
ต้องไปจากบ้านนี้ แม่วาสนาไม่ต้อง
ไปจากฉัน แม่วาสนาต้องเป็นของฉัน
ฉันต้องเป็นของแม่วาสนา แม่วาสนา
ต้องแต่งงานกับฉัน และฉันก็ต้อง
แต่งงานกับแม่วาสนา (ซุกตัวเข้า

เคียงวาสนา) หล่อนจะแต่งงานกับ
ฉันไหมจะ (จับมือมากุมไว้)

วาสนา (อวย) ไม่ได้หรือค่ะ เกี่ยวคุณลง
ของคุณ.....

เข้ม อ้อ— นั่น เป็นอะไร ของฉัน ต่างหาก
วาสนาของฉันต้องเป็นวาสนาของฉัน
และวาสนาของวาสนาต้องเป็นวาสนา
ของฉันด้วย (ก๊ำตัวเข้ามากอด)

วาสนา อ้อ— คุณพี่, เกี่ยวใครเขาเห็นเข้า

เข้ม เขาจะพลอยยินดี ไปรับเข้าตอกกอด
ไม่ให้ พี่ ด้วย มากทีเดียว เพราะ
เกี่ยว^๕ ตัวพ่อ นายเข้ม สยวงค์ แก
รู้จักรักผู้หญิง และแกลลิกจะสยวงค์

ของแกแล้ว ไ้, ริงใหม่จะ หรือ วาสนา
จะมีปัญหาแย้งวาระไร (วาสนา
นั่งละอาย) พุทโธ่ ปล่อยให้ฉัน เข้ม
หว่าว คั้น ทา ความรัก เสียนมนาน
ทำไม, เมื่อแรก ถึงไม่ร้องให้ให้ วาสนา
ฉันอยู่อย่างนี้
วาสนา อือ— คุณพ่อก... .. เข้ม
เข้ม หล่อนร้องไห้รำลึกจริง ๆ งามผิวกว่า
เด็กแดง ๆ ร้องเป็นอันมาก
วาสนา อือ— คุณพ่ พุทโธ่ ไรก็ไม่รู้ อิดัน
เสียใจจริง ๆ ไม่ใช่แกล้งทำเลย ข้า
เข้ม ก็นานน่าซี ความจริง มันต้องเป็น
ความจริง ความจริงเป็นยอเกิดแห่ง เข้ม
ความจริง นี่ก็เป็นความจริงอย่าง
หนึ่ง และต่อ ๆ ไป ความจริงก็เป็น ข้า
ยอเกิดแห่งความจริงขึ้น ๆ กันขึ้น
ไปเป็นลำดับ ความจริงที่ฉันว่า เป็น
ความจริงที่หล่อนเห็นจริงด้วยไหมยะ เข้ม
วาสนา ขอให้คิดพิศพิศให้ คึกก่อน อิดันเป็น
คนซนคานะคะ ข้า
เข้ม อ้อ ซ่อนพ่ไม่เอาใจใส่ พ่เอาใจ
ใส่แต่ว่าใครทำให้ พรัก หล่อนเป็น
ผู้ทำให้พรัก เพราะฉันฟังเอาใจ
ใส่ และแต่งงานด้วย

คุณพ่อกหัวใจ ของน้อง น้อง ขอ
ขอบใจมาก
ต่อไปหล่อนจะต้องร้องไห้อย่างงาม ๆ
ให้พ่กเสมอ ๆ
วีย— คุณพ่อกอย่าไม่รีบเขียนอิดัน
เสมอ ๆ ซักะ
อือ— ทำยงันไม่ได้ ซักะ ฉันจะไม่เขียน
เมื่อย ยอความรัก ของฉันเลย แม่ แต่
แปะเดียว (อยู่ในท่าคล้าคลึง)
คุณข้ากับนางสาวดอนอมเข้ามา
(เห็นโกธร, ดอนอมคลึง) เขี่ย—
ข้าเข้มนั่นมั่งทำอย่างไรวะ
(วาสนาคงเคียงข้างอยู่) อ้อ— คุณ
ลุงครัย ผมจับตัวได้แล้วครัย
คาถา ไม่ยอ วัตถุที่มึงจับได้ก็มึง
เห็นถนคึกทเดียว มึงก็ยอข้าได้
(วาสนาร้องไห้)
มิได้ครัย ผมจับตัวความรักได้แล้ว
ความรักเกิดจากความสงสัย
เขี่ย— มันเกิดจากความทมิฬเล่นกล
ให้กลหลกกลมึงคอกกระมังวะ ผู้ชาย
ในโลกนี้ไม่รักผู้หญิง มึงก็ไหนอย่างวะ
เว้นเสียแต่บางกน เขาจะใช้ความ
อคทนเอา นมึงจะแต่งงานกับข้า

พระพิพัฒน์ให้พิทยาภณ

มกร

นหรือจะ
 เข้ม ครัย ผมได้บอกกับคุณลุงแล้วว่า
 ใครทำให้ผมรักได้ ผมยินดีจะ ขน
 แต่งงานกับคนนั้น แม้ว่ามันทำให้
 ผมรักได้ ผมก็ต้องแต่งงานด้วย
 ข้า มึงว่ายังงั้นจริง แต่กูไม่ได้ขี้ปากคำ งามอม
 ของมึง
 งามอม ว้าย—อิดินเป็นลมแล้วกะ (ลัมพู) ข้า
 ข้า (ข้าวนางหนูเป็นลมไปแล้วหรือ (เข้า
 ประคอง)
 เข้ม โอ—แม่งามอมเป็นลม (จะเข้าช่วย
 ประคอง)
 ข้า (ผลึก) ออกไปอ้ายเข้ม มึงไม่ต้อง
 เข้ามายุ่งกับชีวิตที่มึงไม่ต้องการ
 เข้ม แล้วกัน ทำไมคุณลุงโกรธผมเล่า ข้า
 ครัย (ดอยออกมา)
 ขน สักขีมาเข้ามา
 ข้า เร็ว ท่านขน ช่วยทำธุระกับนางหนู
 งามอมที่ มันเป็นลมเสียใจ ผมจะ
 ทำธุระกับอ้ายเข้มมัน
 ขน ะ—อืหม่าเป็นลม (กลักรออยู่กัย
 งามอม) พอนแล้วหรือลูก
 ข้า (กัยเข้ม) กูโกรธมึงชั่วะ มึงไม่ทำ
 ตามใจกู กูจะให้มึงแต่งงานกับ
 อืหม่า งามอม มึงเลือกมาเอาอืหม่า
 กูต้องโกรธชั่วะ
 อืหม่า — พ่อเข้ม แต่งงาน กับ คน อื่น
 แล้วหรือ แล้วกัน—โอโย—เป็นลม
 (ทำลัมพู)
 ว้าย — คุณ พ่อเป็น ลม ไปข้าง แล้ว
 (เข้าแก้ ไข)
 ข้า นวกเข้า มือไม่มีแรงพอ เขาคือกขย
 เข้าแรง ๆ (กัยเข้ม) มึงรักอืหม่า
 มึงพากันไปให้พ้นบ้านกู กูไม่ให้อยู่
 จะเป็นการอับมงคลแก่บ้านของกู
 เข้ม พุทไธ—คุณลุง เรืองนผมได้พูดกับ
 คุณลุงเข้าใจกันดีแล้วทีเดียว ทำไม
 คุณลุงมาเป็นเช่นนี้ไปเล่า
 ข้า หน้อยเน— อ้ายเข้ม มึง หา ว่ากู
 เหลวไหล เพราะฉะนั้นทรพัสสมบัติ
 ของ กู ทั้ง สิบ กู จะ ไม่ให้ มึงเลย จน
 สิบทางค์ แดง เดียว กู จะ ยกให้
 หนอนอมมันทั้งหมด
 ขน พ่อหายแล้ว (ลูกขน) ฉันทายแล้ว
 พ่อข้า ซา
 ข้า มึงรักอืหม่า ก็น่าแปลว่ามึงอยากเป็น
 ขีหม่า ถึงมึงคิดว่ามันทำถูก กูก็ว่ามึง
 ทำผิด ทรพัสของกู ไม่ใช่ทรพัส

พ.ศ. ๒๔๖๑

ละคอนพูดชวนหัว

ชีช้า เพราะฉัน^๑ไม่ให้คน^๒ชาติ^๓ชีช้า
อยู่ในบ้าน^๔กู^๕ใช้^๖มึง^๗พากัน^๘ไป^๙ให้^{๑๐}พัน
บ้าน^{๑๑}กู^{๑๒}เคย^{๑๓}วัน^{๑๔} (เห็น^{๑๕}ห่อ^{๑๖}เครื่อง^{๑๗}แต่ง^{๑๘}ตัว^{๑๙}
ของ^{๒๐}วาสนา) อี^{๒๑}ชา^{๒๒}ชี^{๒๓}ช้า^{๒๔}น^{๒๕}จะ^{๒๖}โม^{๒๗}ย

ของ^{๒๘} ๆ^{๒๙} กู^{๓๐} (ฉวย^{๓๑}เอามา)

วาสนา อี^{๓๒}ฉัน^{๓๓}ไม่^{๓๔}ได้^{๓๕}จะ^{๓๖}โม^{๓๗}ย ของ^{๓๘} ๆ^{๓๙} ท่าน^{๔๐}
หรร^{๔๑}ก^{๔๒}คะ

ช้า อี^{๔๓}โก^{๔๔}ท^{๔๕}ก (แก่^{๔๖}ห่อ^{๔๗}ท)

นาย^{๔๘}บ^{๔๙}น^{๕๐}เข้า^{๕๑}มา

บ^{๕๒}น (ก๊^{๕๓}ย^{๕๔}เข^{๕๕}ม) เอ^{๕๖}ะ—น^{๕๗}อะ^{๕๘} ไ^{๕๙}ก^{๖๐}น^{๖๑}เล^{๖๒}า^{๖๓}เข^{๖๔}ม

เข^{๖๕}ม ก^{๖๖}ัน^{๖๗}เก^{๖๘}ิ^{๖๙}ก^{๗๐}ว^{๗๑}ร^{๗๒}ม^{๗๓}ว^{๗๔}ก^{๗๕} แ^{๗๖}ห^{๗๗}ะ^{๗๘}ค^{๗๙}ว^{๘๐}ร^{๘๑}ม^{๘๒}ร^{๘๓}ก^{๘๔}ำ^{๘๕}ให้^{๘๖}

เก^{๘๗}ิ^{๘๘}ค^{๘๙}ว^{๙๐}ร^{๙๑}ม

บ^{๙๒}น ว่า^{๙๓}อะ^{๙๔}ไ^{๙๕}ก^{๙๖}น

ช้า (เห็น^{๙๗}ร^{๙๘}ู^{๙๙}ป^{๑๐๐}ห^{๑๐๑}ย^{๑๐๒}บ^{๑๐๓}น^{๑๐๔}ท^{๑๐๕} ปร^{๑๐๖}ะ^{๑๐๗}ห^{๑๐๘}ล^{๑๐๙}าก^{๑๑๐}ไ^{๑๑๑})

เอ^{๑๑๒}ะ—เอ^{๑๑๓}ะ (เป^{๑๑๔}ล^{๑๑๕}ย^{๑๑๖}น^{๑๑๗}จ^{๑๑๘}าก^{๑๑๙}ท^{๑๒๐}เ^{๑๒๑}น^{๑๒๒}ส^{๑๒๓}ง^{๑๒๔}ส^{๑๒๕}ย^{๑๒๖}

ค^{๑๒๗}น^{๑๒๘}ไ^{๑๒๙}) แม^{๑๓๐}ล^{๑๓๑}ูก^{๑๓๒}อ^{๑๓๓}น^{๑๓๔}อ^{๑๓๕}ม^{๑๓๖}ล^{๑๓๗}ก^{๑๓๘}น^{๑๓๙}ม^{๑๔๐}ัน^{๑๔๑}ร^{๑๔๒}ู^{๑๔๓}ป^{๑๔๔}ไ^{๑๔๕}ร

ก^{๑๔๖}ัน^{๑๔๗}ว^{๑๔๘}—น^{๑๔๙}าง^{๑๕๐}ว^{๑๕๑}า^{๑๕๒}สน^{๑๕๓}า

วาสนา (ค^{๑๕๔}น^{๑๕๕}อ^{๑๕๖}น^{๑๕๗}พ^{๑๕๘}าก^{๑๕๙}ัน^{๑๖๐}จ^{๑๖๑}ึง^{๑๖๒}ค^{๑๖๓}ว^{๑๖๔}บ^{๑๖๕}ค^{๑๖๖}ว^{๑๖๗}ร^{๑๖๘}ม^{๑๖๙}ส^{๑๗๐}ย^{๑๗๑})

ร^{๑๗๒}ู^{๑๗๓}ป^{๑๗๔}อ^{๑๗๕}ิ^{๑๗๖}ฉ^{๑๗๗}น^{๑๗๘} แ^{๑๗๙}ห^{๑๘๐}ะ^{๑๘๑}ม^{๑๘๒}าร^{๑๘๓}ก^{๑๘๔}า ของ^{๑๘๕}อ^{๑๘๖}ิ^{๑๘๗}ฉ^{๑๘๘}น^{๑๘๙}เจ^{๑๙๐}้า^{๑๙๑}คะ

ช้า ห^{๑๙๒}า—ห^{๑๙๓}า—เจ^{๑๙๔}้า^{๑๙๕}ว^{๑๙๖}่า^{๑๙๗}คะ^{๑๙๘}ไ^{๑๙๙}ร

วาสนา ร^{๑๙๗}ู^{๑๙๘}ป^{๑๙๙}เ^{๒๐๐}็ก^{๒๐๑} น^{๒๐๒}ัน^{๒๐๓} เ^{๒๐๔}น^{๒๐๕} อ^{๒๐๖}ิ^{๒๐๗}ฉ^{๒๐๘}น^{๒๐๙} ผ^{๒๑๐}ู^{๒๑๑}ไ^{๒๑๒}หญ^{๒๑๓}เ^{๒๑๔}น

ม^{๒๑๕}าร^{๒๑๖}ก^{๒๑๗}าของ^{๒๑๘}อ^{๒๑๙}ิ^{๒๒๐}ฉ^{๒๒๑}น

ช้า อ^{๒๒๒}ะ — ก^{๒๒๓}ี่^{๒๒๔}เจ^{๒๒๕}้า^{๒๒๖} ไม่^{๒๒๗} ไ^{๒๒๘}่^{๒๒๙} ล^{๒๓๐}ูก^{๒๓๑} น^{๒๓๒}าง^{๒๓๓} แ^{๒๓๔}ห^{๒๓๕}ว

ค^{๒๓๖}อ^{๒๓๗}ท^{๒๓๘}หรือ

วาสนา เป^{๒๓๙}ล่า^{๒๔๐}เจ^{๒๔๑}้า^{๒๔๒}คะ แม่^{๒๔๓}แ^{๒๔๔}ห^{๒๔๕}ว^{๒๔๖}เ^{๒๔๗}น^{๒๔๘}ค^{๒๔๙}่^{๒๕๐}แม่^{๒๕๑}เล^{๒๕๒}ย^{๒๕๓}
อ^{๒๕๔}ิ^{๒๕๕}ฉ^{๒๕๖}น^{๒๕๗} เล^{๒๕๘}ย^{๒๕๙}อ^{๒๖๐}ิ^{๒๖๑}ฉ^{๒๖๒}น^{๒๖๓}มา^{๒๖๔}เม^{๒๖๕}ื่อ^{๒๖๖}ม^{๒๖๗}าร^{๒๖๘}ก^{๒๖๙}าของ^{๒๗๐}
อ^{๒๗๑}ิ^{๒๗๒}ฉ^{๒๗๓}น^{๒๗๔}ต^{๒๗๕}าย^{๒๗๖}เล^{๒๗๗}ว^{๒๗๘} ม^{๒๗๙}าร^{๒๘๐}ก^{๒๘๑}าของ^{๒๘๒}อ^{๒๘๓}ิ^{๒๘๔}ฉ^{๒๘๕}น^{๒๘๖}ไ^{๒๘๗}ด^{๒๘๘}ย^{๒๘๙}
อ^{๒๙๐}ิ^{๒๙๑}ฉ^{๒๙๒}น^{๒๙๓}ไ^{๒๙๔}่^{๒๙๕}เ^{๒๙๖}น^{๒๙๗}ล^{๒๙๘}ูก^{๒๙๙}แม่^{๓๐๐}แ^{๓๐๑}ห^{๓๐๒}ว

ช้า แม่^{๓๐๓}ของ^{๓๐๔}เจ^{๓๐๕}้า^{๓๐๖}ช^{๓๐๗}อ^{๓๐๘}ไ^{๓๐๙}ร

วาสนา ช^{๓๑๐}อ^{๓๑๑} ว^{๓๑๒}า^{๓๑๓}ค^{๓๑๔}เจ^{๓๑๕}้า^{๓๑๖}คะ

ช้า (จ^{๓๑๗}ึง^{๓๑๘}ว^{๓๑๙}า^{๓๒๐}สน^{๓๒๑}า) พ^{๓๒๒}ท^{๓๒๓}ไ^{๓๒๔}่—พ^{๓๒๕}ท^{๓๒๖}ไ^{๓๒๗}่ เจ^{๓๒๘}้า

ก^{๓๒๙}ี่^{๓๓๐}ค^{๓๓๑}อ^{๓๓๒}ล^{๓๓๓}ูก ของ^{๓๓๔}พ^{๓๓๕}่อ^{๓๓๖} น^{๓๓๗}ัน^{๓๓๘}เ^{๓๓๙}ง พ^{๓๔๐}ท^{๓๔๑}ไ^{๓๔๒}่เอ^{๓๔๓}ย

พ^{๓๔๔}่อ^{๓๔๕}ไม่^{๓๔๖}ร^{๓๔๗}ู^{๓๔๘}เ^{๓๔๙}ย น^{๓๕๐}แม่^{๓๕๑}ของ^{๓๕๒}เจ^{๓๕๓}้า^{๓๕๔}ค^{๓๕๕}าย^{๓๕๖}เล^{๓๕๗}ย

เล^{๓๕๔}ว^{๓๕๕}หรือ ไ^{๓๕๖}่—ล^{๓๕๗}ูก^{๓๕๘}พ^{๓๕๙}่อ (เจ^{๓๖๐}้า^{๓๖๑}ก^{๓๖๒}อ^{๓๖๓}ค

ว^{๓๖๔}า^{๓๖๕}สน^{๓๖๖}า^{๓๖๗}ย^{๓๖๘}่า^{๓๖๙}ง^{๓๗๐}พ^{๓๗๑}่อ^{๓๗๒}ก^{๓๗๓}ล^{๓๗๔}ูก)

วาสนา (ค^{๓๗๕}ท^{๓๗๖}ไ^{๓๗๗}) อ^{๓๗๘}ิ^{๓๗๙}ฉ^{๓๘๐}น^{๓๘๑}ย^{๓๘๒}ัง^{๓๘๓}ไม่^{๓๘๔}เ^{๓๘๕}้า^{๓๘๖}ไ^{๓๘๗}่^{๓๘๘}คะ

เข^{๓๘๙}ม ก^{๓๙๐}ี่^{๓๙๑}ไ^{๓๙๒}น^{๓๙๓}ค^{๓๙๔}ุ^{๓๙๕}ณ^{๓๙๖}ล^{๓๙๗}ุง^{๓๙๘} ย^{๓๙๙}อ^{๔๐๐}ก^{๔๐๑}ว^{๔๐๒}่า^{๔๐๓} ไม่^{๔๐๔}มี^{๔๐๕}ล^{๔๐๖}ูก^{๔๐๗} ไม่^{๔๐๘}ไ^{๔๐๙}่

ห^{๔๑๐}ร^{๔๑๑}ือ^{๔๑๒}คร^{๔๑๓}ว^{๔๑๔}ย

ชน พ^{๔๑๕}ท^{๔๑๖}ไ^{๔๑๗}่—พ^{๔๑๘}ท^{๔๑๙}ไ^{๔๒๐}่—อ^{๔๒๑}ห^{๔๒๒}มา^{๔๒๓}ล^{๔๒๔}ูก^{๔๒๕}พ^{๔๒๖}่อ แม่^{๔๒๗}เจ^{๔๒๘}้า

ก^{๔๒๙}ี่^{๔๓๐}ค^{๔๓๑}าย^{๔๓๒}เล^{๔๓๓}ย^{๔๓๔}เล^{๔๓๕}ว พ^{๔๓๖}่อ^{๔๓๗}ก^{๔๓๘}ี่^{๔๓๙}เ^{๔๔๐}็น^{๔๔๑}จะ^{๔๔๒}ต^{๔๔๓}อ^{๔๔๔}ย

อ^{๔๔๕}ก^{๔๔๖}ค^{๔๔๗}น^{๔๔๘}ห^{๔๔๙}น^{๔๕๐}ง เ^{๔๕๑}็น^{๔๕๒}ค^{๔๕๓}ว^{๔๕๔}ม^{๔๕๕}เ^{๔๕๖}็น^{๔๕๗}จะ^{๔๕๘}ห^{๔๕๙}ล^{๔๖๐}ว

เล^{๔๖๑}ย^{๔๖๒}เล^{๔๖๓}ว^{๔๖๔}ล^{๔๖๕}ูก^{๔๖๖}เอ^{๔๖๗}ย ไ^{๔๖๘}อ^{๔๖๙}ย—พ^{๔๗๐}่อ^{๔๗๑}จะ^{๔๗๒}เ^{๔๗๓}น^{๔๗๔}ค^{๔๗๕}ม

เล^{๔๗๖}ย^{๔๗๗}อ^{๔๗๘}ก^{๔๗๙}เล^{๔๘๐}ว

ช้า ค^{๔๘๑}ือ^{๔๘๒}ร^{๔๘๓}เ^{๔๘๔}อ^{๔๘๕}ง^{๔๘๖}มี^{๔๘๗}น^{๔๘๘}ย^{๔๘๙}ง น^{๔๙๐}าง^{๔๙๑}ว^{๔๙๒}า^{๔๙๓}ค^{๔๙๔}เ^{๔๙๕}น^{๔๙๖}เ^{๔๙๗}ย

ของ^{๔๙๘}พ^{๔๙๙}่อ เจ^{๕๐๐}้า^{๕๐๑}ค^{๕๐๒}เ^{๕๐๓}น^{๕๐๔}ล^{๕๐๕}ูก^{๕๐๖}พ^{๕๐๗}่อ พ^{๕๐๘}อ^{๕๐๙}ก^{๕๑๐}เ^{๕๑๑}เจ^{๕๑๒}้า

มา^{๕๑๓}ไ^{๕๑๔}่^{๕๑๕}ว^{๕๑๖} ๖^{๕๑๗}ค^{๕๑๘}เ^{๕๑๙}น^{๕๒๐} พ^{๕๒๑}่อ^{๕๒๒}ก^{๕๒๓}ย^{๕๒๔}แม่^{๕๒๕}ของ^{๕๒๖}เจ^{๕๒๗}้า

เก^{๕๒๘}ิ^{๕๒๙}ก^{๕๓๐}เ^{๕๓๑}ละ^{๕๓๒}ก^{๕๓๓}ัน^{๕๓๔} แม่^{๕๓๕}ของ^{๕๓๖}เจ^{๕๓๗}้า^{๕๓๘}มี^{๕๓๙}น^{๕๔๐}จ^{๕๔๑}อง^{๕๔๒}ห^{๕๔๓}อง

ห^{๕๔๔}อย^{๕๔๕}เจ^{๕๔๖}้า อ^{๕๔๗}อก^{๕๔๘}จ^{๕๔๙}าก^{๕๕๐}บ^{๕๕๑}้าน^{๕๕๒} ห^{๕๕๓}าย^{๕๕๔}สุ^{๕๕๕}ญ^{๕๕๖}ไ^{๕๕๗}ไป

พระพิณห์พิทยาภณ

มกร

ไม่ได้ข่าวคราว พ่อก็ไม่ทราบ ว่า
 ะคิดตามทีไหน และคิดว่าเจ้า
 เห็น จะ ล้ม ตาย สูญ หาย ไปอย่างไร
 เสียแล้ว พ่อไม่รู้ ว่าลูก เป็น ลูก
 ของพ่อ พ่อว่าเจ้าเสีย หาย มาก
 ขอโทษ พ่อเถะลูก พ่อได้พบเจ้า ข้า
 พ่อดีใจมาก (กอด)
 วาสนา ถ้ายังงั้นคุณพ่อก็เป็นคุณพ่อของอีนิน
 ริง ๆ นะ ช๊ะ โอ—คุณพ่อของลูก
 คุณพ่อทาร์ก (เข้าออก แทะละกราย)
 ฅนอม (เห็นถ้าไม่ก็เลี้ยงเข้าหาขึ้น) ฅนขึ้น
 ะ ทำไมคุณมาขึ้นกันเล่าละ ฅน
 ขึ้น (ยอ) เอ—ขึ้นจะเล่นทำไหนดกันเล่า
 (กัง) ะ—มาเข้าไปหน่อย
 ฅนอม (เรียก ฅน) ฅนพ่อละ ฅนขึ้น ข้า
 เป็นบุตร ฅนพระ สมบูรณ์พ่อค้าโรงสี
 ไฟ มีโรงสีไฟหลายโรงละ (จับมือ
 ขึ้นไว้อย่างผลอ)
 ขึ้น (ยอ) เอ—เอ—ทำจะไม่ได้เรื่อง
 เสียละ ฅน
 ฅน (เข้าหาขึ้น) ออ—ฅนขึ้น ฅนค้มาก ข้า
 โรงสีไฟค้มาก เงิน ฅนค้มากมีมาก
 เพราะฉะนั้น ฅนค้มากเป็นคณค้มาก ผม
 ค้มาก ๆ ที่ ฅนค้มากโรงสีไฟมาก ๆ ฅน

ต่อไป ผม จะ กรว้น ข้าว ใน มณ ฑาล
 ฆ่าจีน ส่ง โรงสีไฟ ของคุณให้มาก ๆ
 ยึดประตูค้ำกัเกี่ยวแทะละคุณ อีหมา
 คุยกับคุยขึ้นเถะ ซอยพอกันไว้
 ให้มาก ๆ หน้อยคั
 ท่าน ฅน ยึดคัเรื่องรวมนักเปลี่ยน
 เปลี่ยนไปเสียแล้ว ความจำเป็นยังคั
 ให้ผมเปลี่ยนแปลงไปด้วย แต่ขอให้
 ท่าน ฅน นี้ ถึง ความ ยุติธรรม และ
 ความ ซอย ธรรม ให้ ึง หนัก ว่าผม
 จะควรทำอย่างไร
 พ่อข้าจะควรทำอย่างไร ผมก็ไม่ว่า
 ละไร เพราะผมมีอะไรที่ระว่าอย่างไร
 มองเห็นไร ๆ ึงไม่เป็นไร
 เจ้า เข้ม, นาง หนู วาสนา, ลุง, พ่อ,
 อนุญาติ ให้เจ้า แต่งงาน กัน ได้ ด้วย
 ความยินดี (สอคน แสค ความ
 ยินดี) ส่วนนาง หนู ฅนอมพ่อเห็น
 เหมาะคัแล้ว คัองแต่งงานกับพ่อขึ้น
 ละ
 เพราะพ่อ ขึ้น เกยว คอง หนอง ยุง ลั
 เลียนเขามาก คัอง ให้ รวงวลคัวย
 การบริษ
 ผมขอค้านว่าไม่ใช่วางวล

พ.ศ. ๒๔๖๙

ละคอนพดชวนหัว

ข้า เจ้าว่าเป็นอะไรก็ตามใจเจ้าเถิด
 ขัน ไม่ได้หรือครั้น ฝมรัยเลหลังไม่ได้
 แน่นอนที่เคียว เคียวคุณพ่อผมนาย ข้า
 ผมงอม และไมเหมาะ กัวยประการ
 ต่าง ๆ มันจะกลายเป็นว่า ผมง่อย แห้ว
 กันแม่ดอนอมไว้สำหรับผมนเอง

ข้า ไม่ใช่การเลหลัง และเจ้าไม่ต้งคิด
 อะไรให้ มาก เกินไป เรื่องคุณพ่อ
 ของเจ้าฉันจะจัดการเอง

ขัน ฉันก็ไม่มีความคิด ตามใจพ่อข้าเถอะ
 ขัน เอ เป็นชายเควาะหรืออย่างไรของผมน
 นี้ คุณลุงก็ ขี้ขี้ตัวผมนได้ กลอนอย่าง
 คุณเข้มเขาวานันชีครั้น

เข้ม เปลา, กัน เปลี่ยน คำใช้ ใหม่ แล้ว
 เปลี่ยนแปน เควระงฮารณ ประตัยกาย

ขัน เปลี่ยนไคเร็วจริงนะ (ข้อง) ไป ๆ
 มา ๆ อ้ายเราก็ดลัขมาเป็น ลูกเขย
 ฮิตาคะกลาม

นางแห้วเข้ามา

แห้ว นังหนูยังจะมีอ้ออ้ออะไรอีกเล่า แม่ ข้า
 คอยอยู่นานแล้ว เจ้าของบ้านท่านได้ แห้ว
 เอาแล้วไปเถะลก ออช่ายหน้าเขา
 ขัน (ข้ม) อ้อ แม่แห้ว มา แล้ว ฉันเห็น ขัน
 แม่แห้วก็ใจ ก็ใจ (กระลมกระเหลย)

แม่แห้วอะ ฉันอยาก จะกระซิบอะไร
 กับแม่แห้วสักหน่อยอะ

จะไปไหน ไม่ต้องไปไหน จะแต่งงาน
 กับเจ้าเข้ม

อิดัน หรือใครคะ จะ แต่งงาน กับ
 คุณเข้ม

มาย ช่าย — จะ ให้นาง หนู วาสนา
 แต่งงานกับเจ้าเข้ม นางหนูวาสนา
 เป็นลูกของฉัน ทำไมแม่แห้วไม่บอก
 กล่าวให้ฉันรู้บ้าง

แห้ว (ก็ใจ) อ้อ — นางหนูเป็นลูกของท่าน
 หรือคะ แล้วท่าน จะ ให้ แต่งงานกับ
 คุณเข้มด้วยหรือคะ วัย — อิดันก็ใจ
 ก็ใจ อิดันก็ไม่รู้ ต้น สายปลาย เหตุ
 เมื่อ แม่ ว่าทเขาจะตาย เขาได้ มอ
 นางหนูให้เป็นลูกอิดัน เขาก็ไม่ได้เล่า
 เร่องราวอะไรให้ฟัง อิดันก็อัสสำ
 เลียงมาจนโตเท่านั้นแหละคะ อิดันรัก
 ราวกับลูกในไส้ของอิดัน

แม่แห้วก็มากฉันขอขอยใจ
 เข็มอิดันอยู่เมืองสุพรรณ ครั้นยากจน
 เข้า สามีอิดันก็ไม่
 อ้อ — ฉันควรชมแม่แห้ว ที่มีความ
 ยากบั่นนอกทนก็มาก

พระพิพัฒน์พิทยากาน

มกร

แห้ว ไม่ทราบว่าจะฟังใคร จึงพานางหนู ขำ แต้งกันใน ๒-๓ วันนั้นแหละ
เข้ามาอยู่กรุงเทพฯ ในที่สักก็มา แห้ว (กระแจะเข้าขี้มอขำ) ท่านคะดิฉัน
เป็นลูกจ้าง อยู่ในย่านท่านแหละคะ ก็ไม่ต้องไปจากย่านนี้หรือคะ
ขำ ดิฉันคิดว่า ดิฉันเป็นไม้ปลายค้อนเสียแล้ว ขำ (เหลือคตามองดูแห้ว) ยะ ไม่ต้อง
ดิฉันก็มี ลูกคนเดียว ท่านแหละ (ชี ไปยะ
วาสนา) ขุน (คอกก) ยะ อ้ายเราเห็น จะต้อง
แห้ว (เข้าหาवासนา) นางหนู แม่ว่าแล้ว แห้ว ยะ หมกหัว
ไหมละ บุญมาवासนาช่วย ที่ช่วย เด็กเพิกเข้ามา
ก็หาย ที่หน่วยกรัก(ชม) คุทหรือ เพิก (ตะ โคนัน) คุณทั้งหลายขอรับ
ช่าง สมผิว สมเมยกัน รว กับพ่อ มากเร็ว—เร็ว ๆ เข้า มีควา ๓ คง
หอยสังข์กับนางรนา วังผ่านเข้าไปในทองอาทิตย์
ขุน (กับดนอม) อีหมา พ่อว่าแล้วไหม ขุน จึงหรือวะ ไหนวะ ไม่ได้การ
ละ ้วย เด็กชวน พระอาทิตย์ แตก
มันตาย ที่หน่วยมันก็ไม่รัก ที่ชกจะ ค่ายโง่กันหมด (วังออกไปกับเพิก
เกลียดกลับเขี่ยคเข้าไป ฮา..... ทุก ๆ คน มอง ตาม แล้วหัน มา ยม
แห้ว ท่านคะ นี่เรแต่งกันเมื่อไรคะ เร้ว จะบูชกับคู่ของตน แต่ข้าทำหน้าคน
หน้อยและคะก็ และก็ใจระคนกันเพ่งดูแห้ว)

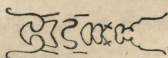
บิตม่าน

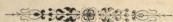
ยथा ยथा ๒

ผลเตียร

พร้อมด้วยอุปการะแห่ง นาคะประทีป

ท้าวยศเกตุเป็นราชาผู้ มีพระนามกำจรไป
ในมหิกล สติถกรงโสภาวดี อันเป็นราชธานี.
ในนครนี้มี เคารยายชนะ (ศาลเจ้าแม่เคาร^๑)
อันวิจิตร ประภิชฐานอยู่. ณทักษิณทิศแห่ง
มหานคร มีทะเลสาบชื่อว่เคาร^๑กิด^๒. ใน
คราวเทศกาลยาครา^๒ ซึ่งกระทำ ประจำ^๑ใน
ศก^๑กษ^๑ กิด^๑กษ^๑แห่งอาชาคมมาส ย่อมมี

มหาชนจากถิ่นต่าง ๆ ไปสนมณทะเลสาบนั้น
เป็นจำนวนมากหน้าหลายตา.
คราวหนึ่ง แห่งเทศกาล รัชกะ มานพ^๑ผู้ มี
นามว่า ขวล ชาวตำบลบ้านพรหมสถล เดินทาง
มาสนมณ^๑นั้น, ประสพสาวบริศ^๑ทิม^๑นาม
ว่า มีทันสุนทรี บุตรีแห่งศ^๑ทข^๑ย^๑. รูปโฉม
ของนางสมบุรณ^๑ด้วยลาวัณยวิลาส สามารถชม

๑ ชายาแห่งพระคิระ; บารพ^๑ หรือ ทรคา^๑ ก็เรียก.

๒ พิธีเลี้ยงอย่างหนึ่ง.

สัญลักษณ์

มกร

เขาให้ โทรมแสง. มาพบหนุ่มตกอยู่ใน
ในเส้นที่นางอย่างหนาแน่นเมื่อแรกพบ, ครั้น
สืบถาม ทราบชื่อ และบรรณของนางแล้ว, ก็
กลัวยังเคหาสน์, อรรถะทมิไปด้วยพิศวาท....

ปลาทอง

ดวงเยดดวงยิหวาพิ มัทนสุนทรศรีสมร
เริ่มไผ่ฝนลลวลงพ่างทรวงรอน จะนั่งนอน
กระนั้นชชศคาลัย.

คอกเคี้ย คอก อ โศก หลิงอินคนโลก
ไม่ร่วมโลกพอเลย.

เพราะทั้งนาม งามทั้งโฉมประ โลมจิตต์
ทั่วทุกทิศฤทัยได้ ขอมอบรักสมัครใจ ใน
อรทัยผู้เคียวเคย...

เมื่อ ยังมี ไต่ โลม งาม มา แนน ข้าง ทัน
ปรวรดนา, ก็ไคร่เคี้ยวและทรมมครม จน
ไม่เป็นอันยวิโรก ข้าวปลาอาหาร. ครั้น
มารดาได้ถามเรื่องราว ทราบประพศุติเหตุ
เช่นนั้น, ก็เล่าเรื่อง แก้วมิล ผู้เป็นภัสศา. บิดา
มาเห็นบุตรตกชวี่ยนก็กล่าวปล่อย - "ลูกเอ๋ย,
โดนเจ้า จึง ท้อแท้ โดยง่าย เช่นนี้ ?" ถ้าพอ
จัดการกล่าวขอ, ศุภชัยก็ระงกให้ เพราะ
เราสมน้ำสมเนื้อกับเขาทุกอย่างในส่วนตระกูล,
ทวีพิศมยัคีและหลักฐาน. เขาก็พิศต่าง
รู้ จัก กันก็. การ จัด เรือง นี้ ไม่ยาก เย็น

อันใดเลย."

วิมล เล้าโลมให้บุตรคลายความเครียดมรม
ทั้งนั้นแล้ว ก็ให้บุตรกินอาหารอิ่มหน้าสำราญ.
วันรุ่งขึ้นเขาพา ขวลิ ไปสู่ธิดา (บ้าน) แห่ง
ศุภชัย, จัดการสู่ขอมัทนสุนทร. ศุภชัย
ยินยอมพร้อมใจด้วยความอ่อนหวาน. เมื่อ
ได้ คำวณลคณาแล้ว, ก็ตกลงกระทำการ
สมรสใน วัน รุ่งขึ้น. ภายหลัง การ สมรส
ขวลิ- ชายผู้เคยไป ด้วยความสุข-ก็พาภริยา
กลับคืนยังคฤหาของบิดา.

หนุ่มสาว มีความรักใคร่ กัน เป็นอันมาก.
ในระหว่าง ที่ อยู่กัน ด้วยกันโดยความผาสุก, พ่
ชายของนาง มัทนสุนทร มาณพนั้น. นาง
มีความยินดีรักที่เปรม เข้าส่วมกอกพิ, พวก
วงศ์ญาติก็ปราศรัยรับรองเขาเป็นอันดี. เมื่อ
ได้ พักผ่อนสบายแล้ว, เขาผู้ฉลาดเจรจาเพื่อ
สัมพันธ์. จึง ขอร้องว่า บิดา ส่งเขา มา เชิญ ขวลิ
และ มัทนสุนทร ไป ในงาน พิธี ขูชา พระ เทวี.
สามภริยาและทุกคนในครอบครัวเห็นชอบด้วย
ศรัทธา.

เช้าวันรุ่งขึ้น ขวลิออกเดินทางไปสู่คฤหา
แห่งสัสสุระ (พ่อตา) พร้อมด้วยมัทนสุนทร
และ ชายะเชษฐ (พี่เมย์) ของเขา. เมื่อ
มาถึงนครโสธาวดี, พอได้เห็นเควรายตะนะ

เขา ก็พูด กับ มัทนัสสุนทร และ ชายะเชษฐ กัวย
อาการเลื่อมใสศรัทธา— “มาเถะ, มาเฝ้า
เจ้าแม่ภควดี ในนโลก.” เมื่อได้ฟังเช่นนั้น,

ชายะเชษฐ ก็กล่าวทักทวน — “พวกเรา
เข้าไปเฝ้าเจ้าแม่ กัวย มื่อแล้ว อย่างไรได้ ?”

ชวลิตพูด— “ข้าเจ้าเข้าไปคนเดียวก่อนแล้วกัน,
ทั้งสองรออยู่ข้างนอก,” แล้วเขาก็เดินเข้า
ไปเฝ้าเจ้าแม่ในเทวภพอันปราศจากผู้คน.

ภายในเทวภพ, มีเทวรูปเจ้าแม่เคาร
สูงตระหง่านน่าสยของเกล้าแก่ผู้ใดเห็น, กำลัง
อยู่ในท่าปรายเหล่าทวนพริ้วด้วยหัตถ์อันทรง
พลาณภาพทั้งสี่แยก, ภายใต้งามวรป
มทิชาสุร ซึ่งถูกขยเสียแลกละเหลว. ชวลิต

กระทำนมัสการและรำลึกถึง พระเชษฐพระคุณ
แล้วจึงหันมาสนทนากับเทวรูปนางพลาณคำนึง:

“ชนทั้งหลาย ปลงชีพบูชาเจ้าแม่ องค์คน
กัวยพิชิต่าง ๆ. เหตุไฉน เรา จึงไม่ปลงชีพ
ตนเองถวายเพื่อยุติภัยใหญ่ยิ่งเล่า ?”

เมื่อคิดดังนี้แล้ว, เขาก็เดินไปยังห้อง
ชั้นใน, หยิบแสงขรรค์เก่าแก่เล่มหนึ่งซึ่ง
ผู้มีศรัทธาถวายเป็น สมบัติของเจ้าแม่ ออกมา,
กุมสติพลัดเคี้ยว ตนเอง ถวายเจ้าแม่ ทุกคาถา

ศรัทธาอันแก่กล้า. อนิจจา ! ร่างของเขา
กลับพาดลงกับพื้นมีศรัทธาชาकरเดิน !

พี่ชายนางมัทนัสสุนทรก็คอยอยู่เป็นเวลานาน,
มิได้เห็น ชวลิต กลับ ออก มา จากเควรายณะ,
จึงเข้าไป ตามใน เทวภพ. เมื่อเห็น ชวลิต
ศรัทธาชาकरนอนตาย อยู่ เช่นนั้น, ในชั้นต้น
รู้สึกพิศวง นึกหนา, แล้ว จึง สันนิษฐาน
เหตุผลกันปลายใจ และบังเกิดความเลื่อมใส
ในการบริจาคนิรันดร์ยิ่งซึ่งชวลิตได้บำเพ็ญไป
แล้ว. ฉะนั้นเขาก็ใช้คาถาเล่มเดียวกันตัด
ศรัทธาตนเองลงตายข้างศพชวลิต.

มัทนัสสุนทร ไม่เห็น สามิ และ พี่ชาย กลับ,
ก็เข้าไปในเทวภพด้วยความวิตก. ภาพ
อันสยสยของกระทำให้นางลึมทึบขึ้น, และ
ครวญคร่ำพิลาปไป— “หา ! อนาคตนอ !
นี่แปลว่าอะไรกันเล่า ? ข้าเจ้าถูกโชค กำกับ
เสียแล้ว.” เป็นครู่หนึ่งนางจึงลุกขึ้น, เสร็จใจ
ปรวิเทวนางซึ่งชายทั้งสองผู้กระทำอชิตกฏาญเป็น
ชีพบูชาอย่างมิได้ นึกสน; ฉะนั้นนางใคร่จะ
ลาโลกเสียสัก. นางผู้ปลงศรัทธาถวายเจ้าแม่
กัวยหมกอาลัยในตน — “ข้าแต่เสภาคยเทวี
ผู้ครองจรรีตร (ศุภพรหมวรย) และศีลา

๓ ยักษ์.

๔ มารซึ่งมีหัวเป็นกระบือ.

สตักษณ

มกร

จาววัคร, ถึงแม่เจ้าแม่จะเป็นภาคหนึ่งแห่ง
องคภัสสกา ผู้ ทำลายมาร ๕ ก็ยังเป็นศรณะของ
สถนาโลก คือเหล่าสัตว์ภาพ, และเป็นทุกข
ทาวรณ ผู้ชุกตเสียซึ่งสรรพทุกข, โคน
เจ้าแม่จึงซึ่งพและสามของข้าเจ้าไปเสียพร้อม
กันเช่นนี้ ? เจ้าแม่ ประพฤติ แก่ ข้าเจ้าไม่
สมควรเลย ด้วยว่าข้าเจ้าเป็นผู้ รักรักในเจ้าแม่
ตลอดมา. ฉะนั้น ขอได้ โปรดศกขัยคำวิงวอน
แห่งข้าณ้อยผู้ วัง มาขอ ขารม: ข้าเจ้า จะ
สละร่าง อัน เป็นเหยื่อ แห่ง ความ พียกเสียใน
ยักนี้. แต่ทว่าขอจงโปรดประสาทพรไว้ ว่า:
ชายทั้งสองนี้ ไม่ว่าจะไปเกิดภพใด, จะต้อง
เป็นสามี และ พของข้าเจ้าทุก ๆ ชาติ.”

นางกล่าววสทุกและวิงวอนเจ้าแม่ด้วยสุนทร
วาทะกึ่งนี้ และน้อมเศียรนมัสการออกครึ่งหนึ่ง,
ครั้นแล้วจึงเอาไม้ เลื่อยมาทำเป็นข่วงผูกเข้าที่
คำ คยอ โศก. ขณะทางกำลังผูกคยตนเอง
อยู่นั้น, โยธูแห่งเทวรูปก็เคลื่อนไหว เปล่ง
ถาวร (เสียง) กังวาลในอากาศ:

मा कथाः साहसं पुत्रि
बालाया अपि ते मुना ।
सत्त्वोत्कर्षेण तुष्टास्मि
पाशमेतं परित्यज ॥
संक्षिप्य शिरः स्वं स्वं
मर्तृभ्रातृकबन्धयोः ।
अतिष्ठतां ते जीवन्ता-
वेतां द्वावपि मद्वरात् ॥

มา กถาสาหสํ ปุตรี
พาลายา อปี เต มุนา |
สत्ตวอฏครษณ ตุมภูาสุมิ
ปาสเมตํ ปริตยจ ||
สํเสลนบ ศิระ สวํ สวํ
ภรตฤภรตฤภนธโยะ |
อนุญิสฐตา เต ชีวนตา -
เวเตา ทวาวปี มทวราต ||

“ลูกเอ๋ย! อย่าสหัสสเหิม หุนหัน

อันออกอุญญ์พรหมจรรย์	พรตแพรว
แห่งเจ้าชาติสครีพรวณ	พาลเพศ
แม่ประจักษ์แจ้งแล้ว	มลักด้วยทุมภู

๕ ไวพณของ อรรชนาวีศะ (กึ่งชายกึ่งหญิง), หมายถึง พระศิระ.

พ.ศ. ๒๔๖๘

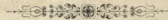
นิทานปริศนา ๒ พล้เคี้ยว

“นางจิ่งท่งข่วง นำเคียร์ สองแล กัปลันหายไต้ลัน. แต่เคียร์กะกับท่อนท้วนนี้
ของชไมชายเพียร ค่อเข้า สืบทกัน.
กัปลันอยู่ ทังสามเล่าความ เป็นไปให้กันและกันฟัง
ชอฝและผัวเจ้า รุ่งพินสมพร แม่เทอญ.” และมีความสำราญในการที่ได้มีชีวิตอยู่ร่วม
เมื่อทันทันทรไต้ ฟังทังนี้, นางก็ปล่อย กันต่อไป. เมื่อได้มีสัการเจ้าแม่ศรพาด
ข่วงแล้วเดินเข้าไปทศพ ด้วยความขี้ตลกนเกลื่อ. พร้อมกันออกกรท่งนแล้ว, เขาทั้งสามก็ออก
อันความนังกระกอบโซคยันคาล เป็นเหตุ เดินทางขณะที่กำลังเดินไป, มีทันทันทรไต้
ให้นางหยิบเคียร์สามตักเข้ากัปลันพชาย และ สังเกตไต้ ว่าคนไต้สับเปลี่ยน เคียร์ ของ สาม
เอาเคียร์ พชายคิกเข้ากัปลันตัวสาม. ชาย และพี่เสียแล้ว. ยักันนางรู้สักลังนและข้นข่วน
ทังสองกลบมีชีวิตคลกขันไต้เป็นปกติ; ขาคแผล ในใจ มีรู้ ว่า:

สามีของนางนั้นจะเป็นคนใด ?

✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱

เชิญส่ง คำตอบขัญทาน พร้อม ด้วย การให้เหตุผล ไปยัง สำนักงาน ไทยเขมร ภายใน
วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ของท่าน ผู้ใดขบขันหรือมีเหตุผล, จะได้นำลงในเล่มประจำเดือนนี้.

๑๘๒. สัญเจตนาอันดำเนินไปในที่ไร้ทาง มีแต่ประสพหายนะเป็นผล แต่จนเขลา
จะเห็นว่า มีรสเล็ดลอย การบึ่ใจไม่ให้ตักอยู่ไต้อำนาจความกระหายนัก
เป็นหน้าที่จำเป็นสำหรับท่าน.

ของ น. ถ. พิชยญาติ

อัสฌินเทวี

โกคโรหิต

แปลและเรียบเรียงจากฉบับของ
เอช.ไวเตอร์แวลท์การ์ต.

(ต่อจากหน้า ๓๔๒๘ ฉบับ ธันวาคม ๒๔๖๘)

“เอ๊ะ! แอล แลง,” เขอขึ้นเสียง,
“ฉันไม่ค่อยออกกอกหรือว่า ฉันมาโดยคำสาป
ของพระไอซิส? ด้วยคำสาปนั้นฉันได้พบชาย
หญิงคนหนึ่ง; ฝ่ายชายได้เสียคำขวัญแก่
ฝ่ายหญิง เช่นเดียวกับฉัน. สาเหตุนี้ก็นอง
จากความรักของฝ่ายหญิงเป็นประมาด พระ
ไอซิสได้สาปให้ฝ่ายหญิงมาเกิดในมนุษย์โลก,
ซึ่งฉันได้พบแล้ว.”

“ข้าพเจ้าจำได้ว่า พระนาง เคยมี
ปฏิพัทธ์ต่อ พระองค์อยู่ คือพระคาลิเครทิส”
ข้าพเจ้าเอ่ยขึ้น

ทันใดพระพิศมัยเขอก ยงคัง, ยักวรกาย
ฉันจากเยาะที่ประทุษร้ายแล้วควากซึ่งทำให้ โลหิต
ในกายข้าพเจ้าเย็นเฉียบว่า

“คนขาว, เหตุไรถึงกล้าเยาะ? ส
เป็นแต่ ผู้โง่เขลาเบาปัญญา, เหตุใดจึงไม่
เคารพ ฉันผู้ อยู่ใน โลก นั้นนาน ถึง สองพันปี?
ก็แล้วที่ฉันคิดให้อภัยว่า ท่าน เป็น แต่ เพียง
มนุษย์ผู้ปราศจากปัญญา, มีฉันนั้นแล้วก็จะ
เหมือนพระคาลิเครทิส, คือว่าท่านจะ ไม่
ชีวิตรอดไปจากนครโครัน. เมื่อใดรู้ชัดถึง
อย่าพศมาเลย, แอล แลง. จงรู้ ไว้แต่เพียง
นี้เถิด ว่าคำสาปของพระไอซิสนี้ได้ สัมผัส
พระคาลิเครทิส ซึ่งล้มหายตายจากไปแล้ว,
และได้ สัมผัส ตัวฉันผู้ ซึ่งจำใจ อยู่ทนตรา
จนกระทั่งจะได้พบเธออีก.

แอลแลง, ฉันได้ถูกสาปด้วยคำสาปอัน
ร้ายแรง. ฉันถูกสาปให้หลงรัก, ถูกสาปให้

๑ คือพระคาลิเครทิส และเจ้าหญิงอะมีนาทิส.

พ.ศ. ๒๔๖๘

อัสนาเพ็ญ

ประหาร ความรัก ของฉันเอง และ ถูกสาปให้
คอย ความรักนั้น อย่างสุดแสนที จะเยื่อหน่วย.
ความเศร้าโศก ของฉัน จะคงยัง ฝังใจ อยู่ตรา
ย่นเวลาของมัน — คือเมื่อ พระกาลกิเตรีตัส
ไท่กลียกินมา, ซึ่งฉันคิดว่าไ้ ไ้กลเข้ามาแล้ว
อนิจจา ! ฉันจะต้องทนทรมานอยู่ในโลก
โดยไม่รู้วันตาย, ไม่เช่นนั้นแล้ว ฉันก็คง
ผ่านโลกนี้ไป, และได้ส่ง วิญญาณ ของฉัน
อยู่ในที่อันแสนสุขแล้ว. แทนที่จะเป็นเช่นนั้น
สิ, ฉันกลับต้องทนอยู่ — ทนเถียวของทวย
ชระอันน่าเยื่อหน่วยของโลกนี้รู้จักสักสิ้น.

“คุณเกิด แอลแลน, ฉัน อยู่ เช่นนี้ โดย
แวดล้อมไปด้วยความทุกข์แท้ ๆ คำสาปแห่ง
อันนั้นมิได้หลุดพ้นไปจากตัวฉันไ้, กลับทำ
ให้ฉัน กำเริบรัก พ่อกาลกิเตรีตัสของฉันจนทุก
วัน. เมื่อฉันประหารเธอถึงแก่ มรณะลง,
ฉันจะสละเสียให้ไ้ ฉันไ้เกลียดเธอ
และใช้ยาเฆมยาลัม อย่างวิเศษยอมไ้ ซึ่งมัน
ก็ยังมีร่างอยู่บริบูรณ์, จะซากก็แต่วิญญาณ
ของเธอเท่านั้น. ฉัน ต้องไป เยี่ยม เธอ ทุกคืน
และทุกคราวที่ไปเยี่ยมฉันก็ต้องใช้เวลาไปพิลา
ยคร่ำครวญเสียพิกใหญ่

เมื่อฉันมาอยู่บนครุโคโรน, พวกทนต์ดิ
พระจันทร์, คือลลาลา รู้ว่าฉัน เป็นสาวศิษย์

ของเธอ, ก็เลยพากันมาเข้าค้าย; ส่วนพวก
ของเรซู นั้น ยัง รู้ว่าฉันเป็นสัตรูของพระอาทิตย์
ก็ยกคุมกันเข้ารบกับฉันไม่หยุด, กล่าวว่าฉัน
คือลลาลาปรปักษ์ของเรซู. เจ้าพวกโง่เขลา
เหล่านั้น หลงเอาว่า มันสามารถ จะทำลาย ชีพ
ฉันไ้, หารู้ ไม่ว่าฉันไม่ตาย. แอลแลน,
ฉันขนาบเจ้าพวกนี้ เสียพิกเถียว, ก็ร้ายเป็น
หน้ากลอง; แต่เรซูเองนั้นฉันทำหาไ้ไม่.”

ข้าพเจ้าถามว่าเป็นเพราะเหตุไ้, เธอ
ครวสว่า:

“ซื่อนั้น ก็โดยว่า นานมาแล้วเรซูผู้
ไ้พิช ความลับของชีวิตทำให้เกี่ยวกับกับฉัน
เขาไ้ ก็มน้ำอมฤต ซึ่งสามารถจะทำให้มี
ชีพออยู่คงทนไปไ้ชั่วนิรันดร์ เช่นนั้นแหละ
คมหอก ของพวกฉัน จึงไม่สามารถ จะเล่นทะลุ
อกเขาไปไ้.”

“ถ้าเช่นนั้น พระ นาง จะ ใช้ วิช ไ้ใดฆ่า
เขาเล่า ?”

“แอลแลน, มีอาวุธอยู่อย่างเกี่ยวที่สา-
มารถจะฆ่าเขาไ้ อาวุธสิ่งนั้นคือ **ชวาน,**
ซึ่งท่านคงไ้เคยเห็นมาแล้วก่อนนี้ คือกาลหน่ง
หลายชั่วอายุคนมาแล้ว, คนของฉันก็ยพวก
ขามะอิคะซึ่งนับเรซูเป็นเจ้าที่ปรองครองกันไ้อยู่
แต่ต่อ มาเรซูไ้ ชัก เหม คิค จะกวาดเอาคน

โกศโรหิต

มกร

ของฉัน เข้าเป็นพวก จึงเลยกกลายเป็นศัตรูต่อกัน
อีก ครั้ง หนึ่ง จน กระทั่ง บิดฉัน เขา ตั้งใจ
จะ ประหาร ฉัน และ คิดหา หญิง ผีขาว คง ขึ้น
แทนที่”

“ถ้าเช่นนั้น เจ้า พวก อามะ อัครคระ ทาเอา
ลูกสาว สหาย ข้าพเจ้า ไป ก่อกวน เนื่อง ด้วย เหตุนี้
นี่ละ” ข้าพเจ้า ขิฉัน.

“ก็แล้วละซี,” เชอ คริสต คอย, “เราจงใจ
จะให้ เจ้า สวมตำแหน่งฉัน, ถ้าหากว่าฉัน
มรณสาธน์ แต่ว่า เรซู ไม่คิดว่าฉัน ก็อยู่ยงคงกระพัน
ไม่ตาย เหมือนกัน ซึ่ง จะฆ่าฉันนั้น เขาไม่มี
อำนาจอะไร จะทำได้ดอก; แต่ เขาอาจ เปลี่ยน
หัวใจคนพวกฉัน ให้เข้า กับเขาได้ โดยฉันไม่มี
วิธีใดจะป้องกัน จริง ๆ นะ แอลเลน, นับแต่
ฉัน ได้ บัลลังก์นครโคริน มา, ไม่มีผู้ ใดจะ ได้
เห็น ทงหนี่ว ของฉัน แม้แต่คนเดียว. ท่านน่าจะ
ทมิ โสภิตกว่าคนอื่น. ชื่อนี้แหละ เรซู จึงคิดว่า
อาจหา หญิง ผีขาว มาเปลี่ยนตัวฉัน ได้ง่าย คาย

“แอลเลน, เรซู จะต้องตาย! เขาจะ
อยู่เป็น คู่ แข่งกับฉัน ต่อไปไม่ได้ เป็นอันขาด!
เขาจะต้อง ตาย ด้วย ขวาน อัน นั้น! ครอง
คุณเกิด, สหาย ผีขาว ของฉัน, ถ้าหากว่า
เขายังมี ชีวิตอยู่ ต่อ ไปอีก เพียง เวลา อัน เล็กน้อย,
หญิง ผีขาว ที่ระตก เป็น ของเขา นั้น, ก็จะเป็น

เครื่องเร้า ให้เขา หัก โคนฉันลง. เขาจะต้องทำ
เป็น แน่แท้. เขา คง จะ เรียก คน ของฉัน ไปจาก
นครนี้ โดยสิ้น ส่วนฉันนั้น ก็จะต้อง หมด กักกัน
อยู่ แต่ ผู้เดียว — รอบ ภายฉัน จะมี แต่ ความ
เปล่า เปลี่ยว คราว จน กระทั่ง ได้พบ กับ พระศาล
ลิเครตส์ ซึ่ง เป็น เวลา ที่ฉัน ยังไม่ ถึง ว่า จะ ซ้ำ
หรือ เร็ว ปานใด. แอลเลน, ท่าน คง จะ นึก ว่า
มนุषย์ ผีดำ ย่ำ เดือน จะ ไม่มี ค่าอะไร แก่ฉัน
กระมัง? จง ย้อน ถิ่น นั้น ก่อน, อย่างไร
ก็ดี, เขา เหล่า นั้น ก็ยัง เป็น เพื่อน ของฉัน ในยาม
ทุกข์ร้อน ใด. ฉัน ได้ อนุญาต ให้เขา แล้ว ว่า
จะเป็น ผู้คุ้ม ครอง ภัยอันตราย จาก เรซู; ก็หาก
ว่าฉัน พ่ายแพ้ แก่ เรซู แล้ว ไซ้, เขา จะ พากัน
ทำ หินฉัน อย่างไร. เกียรติยศ เกียรติศักดิ์
ของฉัน จะ ถูก ปล่า บั่น มี สม กับ ใด ซื่อ ว่า เป็น
‘พระ — นาง — ผู้ — ทรง — อำนาจ’ เลย”

“ก็เมื่อ เรซู ได้ คมน้ำอมฤตแล้ว, ขวาน
นั้น จะมีฤทธิ์ เก่ง สัก พิเศษ ใด จึง จะ ฆ่า เขา
ได้เล่า?” ข้าพเจ้าถาม

“โอ! แอลเลน, มัน เป็น ความ ลึกลับ ซึ่ง
จะไม่ บอก แก่ ท่าน!” เชอ คริสต คอย,
“ถ้าฉัน เล่า อย่าง ละเอียด แล้ว, ก็เช่นเดียวกับ
กับฉัน ได้ เผย เรือง รวาว อันฉัน ไม่ ประสงค์ จะ
ให้ ท่าน รู้. เขา เลิก, จง รู้ แต่ ว่า เมื่อ เรซู ได้

พ.ศ. ๒๔๖๗

ชิลีนาเทวี

อมฤตนั้น, เขามัวนอนอยู่เดิม ๆ. ขวานน
ได้ ประ กอบ ขึ้น โดย เทพ ยกา ซึ่ง คัก คัก ทบ
หลาย องค์, และ มี อำนาจ เหนือ น้า อมฤต ที่
เขาค้ม. ความลับ ซ่อน พระนฤ ฤาษี ไต่ ยอก
แก้คืน และ คั่น กัก ซื่อ ว่า เป็น ความจริง. เธอเอง
ก็ ไต่ ยอก ให้ เรขู รักษา ขวาน นัน ไว้ ให้ ค่ำ,
เพราะ มี นัย ประยบ กัษณ์ ว่า ชีวิต เขา ไว้. แอลแลน,
ท่าน เคย ไต่ ยิน ซื่อ อะ ชิลี ลิส ข้าง ไหม ?”
ข้าพเจ้า ตอบ ว่า: “ข้าพเจ้า เคย ไต่ ยาน
คำ แปล ใน ภาควิชา อัง กฤษ.”

“ก็ แล้ว,” เธอ ครัด คอ ไป, “อา ชิลี ลิส
ผู้ นั้น เป็น ผู้ คง กระ พิน ไม่ มี ใคร จะ เข้า พ้น ได้. แต่
มี อยู่ แห่ง หนึ่ง ที่ ไม่ คง กระ พิน เหมือน ที่ อื่น;
แห่ง นั้น คือ สัน เท้า ของ เขา. แอลแลน, จง มี นัย
เถิด ว่า ขวาน นัน จะ เป็น เกร อง ประ หาร สิ่ง เกียว
ที่ สามารถ ทำลาย ล้าง ชีพ เรขู ผู้ อำน หิต, เช่น
เคย ภัย กับ สัน เท้า ที่ ทำ ให้ อา ชิลี ลิส เติบ ขึ้น, ขวาน
เล่น นัย คือ ประ ตุน รก ของ เรขู, สัตว์ ของ คน !”

“แอลแลน, จะ เป็น โชค ซา คา ของ คน
หรือ เคารวะ ธรรม ของ เขา ก็ ตาม, ผล ที่ สัก
ขวาน เล่น นัย ก็ หาย สบ ปรากฏ ไป. บาง คน ก็ กล่าว

ว่า, หนึ่ง ที่ เรขู ละทิ้ง เป็น ผู้ ลัก พา เอา ไป เสีย.
ทั้ง แต่ บัด นั้น, เรขู ก็ หวาด กลัว ตัว เอง
อยู่ เป็น นิจ. ฉะนั้น ได้ พยายาม มา หลาย ครั้ง ที่ จะ
ค้นคว้า หา ขวาน นัน ให้ จง ได้; ทว่า ภาพ ทว ยัน
ฉนั้น ก็ ไต่ ตรวจ ค้น เสีย จน หมด ก, แต่ ไม่ ได้ ยะแะ
เสีย เลย. ใน ที่ สุก ฉนั้น ตาม ชีวาลิ ไป โดย ทาง
ญาณ วิถิ, จึง ทว ยได้ ว่า เวลา นั้น อยู่ ใน มือ
ของ นักรบ ฝีมือ หนึ่ง, ซึ่ง คง ครอบ ครอง คน แทน
แห่ง หนึ่ง อยู่. ฉนั้น ได้ ออก คำ สั่ง ให้ ชีวาลิ ส่ง
นักรบ ผู้ นั้น มา ให้ ไต่ ยอ ก่อน. แต่ว่า —
แอลแลน — ฉนั้น เอง ก็ ไม่ รู้ ว่า ขวาน นัน ครอบ ครอบ ครอบ
มี อยู่ นั้น จะ ไซ้ ขวาน มี ที่ ทาน ภาว ของ เรขู
หรือไม่, เพราะ ไม่ มี ใคร ไต่ เคย พย เคย เห็น เลย.
ถึง กระ นั้น ก็ เกลอะ, ฉนั้น ทว ย ไต่ เติม แะ แะ เติม
ว่า นักรบ ผู้ นั้น คง จะ เติบ ใจ ใจ มั่น ขัน สู้ กับ เรขู
ผู้ นั้น อย่าง กล้า หาญ, มี ไต่ หวาด เกรง ว่า เรขู
จะ เป็น ยศ คุก ชะ นิ มิ ไ”

“เป็น ของ จริง เท่ ซื่อ นัน !” ข้าพเจ้า ตอบ
อย่าง หนัก แน่น,

“ข้าพเจ้า มี นัย ใจ นึก ว่า อัม สะ โล ไป แกส
คง ต้อง กระ หาย ที่ จะ สู้ ้วย เพื่อ พระ นาง เสมอ.

๒ โอไรส ของ บิล ลิส และ ชิลี; เมื่อ เยาว ชิลี ได้ ใจ แะ แะ ไป ใน ย่อ กาย สิทธิ, ฉนั้น ว้าง ภาย
จึง คง กระ พิน เว้น แะ สัน เท้า ซึ่ง ชิลี ใจ ยอ. ภาย หลัง ยาว สได้ ไซ้ ขัน ยิง ฤ กษณ์ เท้า ถึง แก่ กรรม.

โรคโรหิต

๒๕๓๖ มกร

ไม่มีสิ่งใดในโลกนี้ จะทำลายนิสัยนักวิ่ง ของเขาเสียได้”

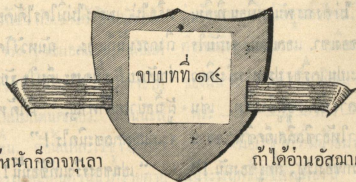
พระนาง ทอกลอน พระทัยยาวคล้ายกับ รู้สึกโล่ง, แล้วตรัสว่า:

“แอลแลน, วันนี้เราได้นันทนาอันมากพอ แล้ว, ฉันคิดว่าท่านคงเห็นจะเหนื่อยมาก จงกลับไปเถิด — ไปนอนพัก และ กินอาหาร เสียให้ อิ่มหนาสำราญ. คนน, เมื่อพระจันทร์ขึ้นแล้ว, ฉันจะไปหาท่านยังที่พัก, เพื่อจะช พลรบ ซึ่ง จะ ให้อยู่ ใน ความ มั่งคั่ง มั่งคั่งชา

ของท่านให้ดู และเราจะได้ คึกคักขี้นด้วยกัน ค้วย”

“ข้าพเจ้าจำใจจำต้องกับ คีร์ณะเคารพ เธอข้า ๆ แล้วกระทำการ หันหลัง จะออกไป จากห้อง; แต่ก่อนที่ร่างข้าพเจ้าจะลึบไป, เธอได้สัททิมว่า:

“ขอผลสำเร็จ จงมี แก่ท่านเทอญ. เมื่อ ไม่ตายได้กลับมาไซ้, ท่าน จะ พยรางวัล อันใหญ่หลวงคอยอยู่. ไปเถิด! ไปหา ความชนะ !

[แม่คนไข้นักก็อาจทุเลา

ถ้าได้อ่านอัสมาเทวตอนหน้า]

๑๕๓. สัตว์ที่ร้ายแรงสำหรับท่านผู้หวังความดี ก็คือความเป็นผู้ไม่กล้าเผยความดี

ให้ปรากฏแก่โลก.

ของ น. ล. พิชัยญาติ

โอวาทพระศุภกร
โดย
คำประพันธ์ ของ
นามในไทยเชษม

นาคระประทีป รวบรวม

คำนำ

สฤณาทิต่าง ๆ ของ นักปราชญ์ผู้มีชื่อ
ไต่กันถึง นอกจากพระธรรมภาษิตในพระพุทธ
ศาสนาแล้ว ก็มีโลกนิติศรียญาณ เป็นต้น
เป็นเครื่องประคับวิชชาหนังสือไทยเรา และ
ภาษิตนั้นแล้ว ท่านจินตกวี ไคประพันธ์ ร้อย
กรองไว้ ด้วยถ้อยคำอันไพเราะ และ ภาษาที่
ชัดเจน, ความประสงค ก็เพื่อจำได้ใจง่าย.
ยังมีภาษิตอีก มาก รวย ทั้งยังไม่ปรากฏใน
หนังสือไทยเรา สมควรให้ มีขึ้นไว้. ในชั้นต้น
นี้ ขอนำเอาสฤณาทิตแห่งพระศุภกร ซึ่งต้น
คัมภีร์สันสกฤตให้ชื่อว่า 'ศุภกรนิทสาร' มา
สู่กันอ่าน.

การแต่งสฤณาทิตนี้ ควรคำนึงตามวิถีที่
นักปราชญ์โบราณ ทำไว้ คือให้เป็น คำ

ประพันธ์ เป็นเครื่อง ช่วยเหลือ ความ จำ.
ข้าพเจ้าเคยเห็นผู้ปากท่านที่มีนามในไทยเชษม
รจนาคำประพันธ์ คี่ ๆ มาก แม้ว่าท่านเหล่านั้น
นั้นจักล่อลวงว่าไม่เสมอจินตกวีเก่า ๆ, ข้าพเจ้า
ก็ยังนิยมว่าเป็นจินตกวีใหม่ ๆ ได้ตามควรแก่
ยุคสมัย. จึงอัญเชิญท่านเหล่านั้น (ที่ข้าพเจ้า
รู้จัก) ให้ทำคำ ประพันธ์ โอวาท พระศุภกร,
เพื่อพึงการมต่าง ๆ กัน, ไม่ ใช่เจ้าของเคย.
เป็นโชคของพวกเราที่จะคงได้อ่านคำประพันธ์
อันเป็นสฤณาทิต: ท่านผู้ มีนามในไทยเชษม
นั้น ๆ รัยทำให้ ไทยก็ มิได้มีใครบอกเขียนเลย.
ส่วนข้าพเจ้าเอง ขอสารภาพว่าไม่ใช่มือขวา
ในทางนี้ ไม่นับสืบในทางประพันธ์, จึงไม่
มีชื่อร่วมวงท่านจินตกวี, เป็น แต่รัย หน้าที่

นาคะประทีป

มกร

เป็นผู้ ประสงค์ให้ ตรง กับคำ อรรถ แล้ว ส่ง แก่ เจ้าของโอวาท.

ไทยเชนม.

หวังว่าท่านผู้อ่านทราบโอวาทพระศุกร จะ

อนึ่ง พระศุกร เป็นใคร มีเรื่องราวอย่างไร ขอบใจนักประพันธ์ต่าง ๆ บรรดาที่เขียนตำนาน
ข้าพเจ้าขอให้กำลังใจเรื่องประวัติไว้ ในเบื้องต้น
ทั้งนี้ พร้อมทั้งกำลังใจผู้เอื้อเฟื้อเขียนประวัติ
กัน เพื่อผู้อ่านโอวาทของท่าน จักได้ทราบผู้ พระศุกรด้วย.

โศดะวิฬ

ประวัติพระศุกร ของสาตภย

พระศุกร, คือพระฤษี ผู้ประจำดาวพระ
เคราะห์ดวงหนึ่ง ที่เรียกว่าดาวพระศุกร, เป็น
บุตรของภฤค. ภฤคผู้นี้ คือปู่โรหิตของท้าว
พลีและพวกแตกย์. พระศุกรเป็นอาจารย์ของ
บรรดาท้าวท้าวแตกย์ และอสุร (ตรงข้ามจาก
พระฤษีพฤตย์) ผู้เป็นอาจารย์ของเทวดา
พระอินทร์เป็นประธาน; และพระฤษีทั้งนี้
ไม่ถกกัน). พระอินทร์ได้ทำพิธีสาธยาย
ครั้งหนึ่ง ซึ่งทำให้มีความกำเริบมาก จน
ได้ไปพยานการผู้เป็นแม่เหล็ก พระพฤตย์
ไป, และแม้เมื่อพระพฤตย์ขี้ขี้ๆ ให้ คน
ก็ไม่ฟัง; พระพฤตย์กล่าวว่ามีเชื้อ: จึง
เกิดเป็นเหตุให้วิวาทกันใหญ่ จน ถึงรบ กัน.
พระศุกร ซึ่งไม่ชอบกับ พระพฤตย์ มา ก่อน

แล้วนั้นเข้าข้างพระอินทร์, และบรรดาท้าวท้าว,
แตกย์ และอสุรอัน ซึ่งเป็นศิษย์ พระศุกร ก็
เข้าข้างพระอินทร์. พระอินทร์และเทวดาอื่น ๆ
เข้าข้าง พระพฤตย์ก็ผู้เป็นอาจารย์. การ
เทวดาสงครามครั้งนี้ กล่าวกันว่า “เสียง
สะเทือนไปทั่วไตรภพ.”

ชายาของพระศุกร ชื่อ ศุคมา หรือ ศุค
บรรพ. ชิดาชื่อเทวดาแม่เหล็กแห่งท้าวยา
แห่งสถลจันทรวงศ์. สามีกระทำการนอกใจ
ไปรักใคร่ ได้เสีย กับนางธรรมิมา ชิดาพญา
พฤตย์บรรพเจ้าแห่งท้าว, เป็นเหตุให้ ถูกพระ
ศุกรสาปให้ท้าว ยายถึง ชราภาพ ก่อน สมัย.
พระศุกรหรือพระอสนี คือผู้เดียวกัน, เป็น
ผู้สร้างประมวณนี้ไว้ หมดทั้งนี้. คัมภีร์

พ.ศ. ๒๔๖๘

โอวาทพระศุกร

วงศ์เล่าว่า พระศุกรไปเฝ้า พระคิระ, ขอ
ประทานวิชิยมองค์กันพวกอสูรให้พ้นภัยจากเหล่า
เทวดา. เพื่อบรรลุนิสงค์นั้น, พระศุกร
จำต้อง กระทำพิชิตยะ โดยห้อย ศีรษะ รมควัน
แกเลมอยู่ตลอดเวลาพนม. ระวางนเหล่าเทวดา
ก็ถึงความพวกอสูร. พระวิมลเข้ามากราบเสียด
พระศุกร จึงสถาปนาพระวิมล ให้มาเกิดในมนุษย
โลกเป็นกษัตริย์กษัตริย์, แล้วขอชมมารดา
พนม. เหล่าเทวดาตกใจกลัวว่า คชชะของ
พระศุกร จะมีเศษ เกิดผล สมประสงค์, พระ

อินทร จึงใช้นางชยันตีผู้ฉลาดไปช่วยพระศุกรให้
เสียพิชิต. นางเข้าเฝ้าและนิมนต์พระศุกร
ต่าง ๆ, แต่พระศุกรไม่เอาใจใส่, ลูบยาเพื่อย
เพียรการคชชะจนสำเร็จครบพนม, แล้วจึงรับ
นางเป็นชายา. อนึ่งพระศุกรได้นำนามเนื่อง
ด้วยชยันตีว่า, ภารคพ (แปลว่าบุตร ภฤค)
และบางทีได้ ชยันตีเองมาเป็นนามว่า ภฤค;
มีผู้เรียกพระศุกรว่า กวิ หรือ กายะ (กาวพ)
อีกด้วย.

ปณมย ชกทาทาร

สวคตฤทธิยัตการณม |

สัพพช ภารคชะ ปณญโญ

วณทชะ ปุชิตส สุตตะ |

ปฐวเทโว ยถาณายา

นิตีสารม อุวาจ ตาน ||๑||

พระองค์ผู้ทรงโลกสถาน

เป็นมุลแห่งการ.

ก้อชน คงอยู่ และเกษม.

ปวงปฐวเทพทั่วไป

น้อมบูชาใน

ท่านนั้นแล้วในองสฤค

ซึ่งพระภารคพมุน.

ท่านจึงแสดงศรี

นิตีสารอันถกแท้จริง.

ศรีสุวรรณ.

นาคะประทีป รวบรวม

๖๔๖๓ มกร

สุข จ น วินา ฐมาตุ
คสมาทุ ฐรมปโร ภูเขต ||๒||

มนสา จินตยน ปาป
กรรมณา นาภิโรจเขต ||๓||

อุปการปฐานสุ สุขาทุ
อุปการเปเร ปุยเร ||๔||

กาเล หิต มิต พฐยาทุ
อวิสาทิ เปสลม ||๕||

๒ ประพุกีคังณคตของธรรม,
ก็สขล้าสรวาญใจ;
ฉะนันคาวสติคิน
ฉะนิคธรรมประจำคน.
๓ เมอจิตค ักขชวอยู่,
ออย่าทำช้วนัน;
กักชว, กคชว, กัน
ชวไว้, จนชูนัย ชวณ.

๔ พังปลงงจิตคินอม ทนถาร เพอนเฮย
ประจคณนถาร กอชเกอ;
แม่อวีแรงหาญ หินโทค ตามเทอญ
ก้อย้าววยเวนเฮอ โยอ้อมอถร.

๕ โอกาสจะพาทิ
พจิมประ โยชนคาว
พคปิระมาณชวณ
ชัคคิผู้คคิขรมย.
อันคาวะคายโคตร
ทุโรทยมพิงนิยม:
ชนโคประพุกิตสม
มคินระจำเวญ.

มกรก.

นาคะประทีป รวบรวม

๖๐/๖๓ มกร

น กรยาต สตรีพาลวฤท

มูรเขมุ จ วิวาหนม ||๑๐||

๑๐ อย่างวิงวาทกรวน

สำสตร, คนพาล,

อีกประการ คนแก่, คนเขลา.

ศุกรหิคน.

เอกส สุวทุ น ภูชิต

เอก อรถาน น จิตเขต

เอโก น คจฺเจทุ อชฺวานม ||๑๑||

๑๑ อย่างนึกแต่เดียว,

ผู้เดียวเปลี่ยวอย่าเฒ่า;

อย่ามุ่งประ โยชนเฝ้า

ไฟไต้แต่ตน เดียวนา.

มรณ.

ษทุ โทษา ปุรุเชเนห

หัตวยา ภูติมิจฺจตา

นิทรา ตนฺทรา ภย โกรธ

อาลสฺยิ ทรมฺสูตฺรตา

ปุรฺกวนต วิมาตาย

การขสฺโยเต น สํสยะ ||๑๒||

๑๒ อันผู้หวังฝังเจริญในโลกนี้

ท่านเมธีจักแจ้งแสดงสาร—

พึงละโทษลามกหกประการ:

คือเกียจคร้าน, มกัณธน, และอ่อนแอ,

อีกขลาด, โสภโกรชจัก, และผิดเพี้ยน:

เหล่านี้เยยพ ไค่นผลานุการงานแน่

โดยมีต้องศกฺก; อย่าเชื่อนแซ.

แต่ถ้าแม้ละ ไต้, ให้ผลก็.

ศุกรหิคน.

อปฺยญฺเญ ในว กถเขต ||๑๓||

๑๓ เมื่อเขาไม่ได้ถาม

อย่าเพื่อพาลมพอดเพื่อไป;

คมคายณภายใน:

ไต้ ชอปราษฎ์ฉลาดชาน.

ทองปลอม.

พ.ศ. ๒๔๖๙

โอรสทิพพระศุกร

มิถุนาวาที น กสฺสยจิต || ๑๔ ||

๓๔

อย่าวิร่ำพรวักมากปากส่วว้าง,
เขารจางจิกไปไม่พอที. กับ ข ขอบนิต
หยาย, เสียดส่อ, ก่อเท็จ, มีผลดีก็;
จะเสียดส่วหมองท้องนินทา.

ทองปลอม.

สหาสา น วเทต กวจิต || ๑๕ ||

๓๕

อย่าพูดเร็วถ้วนไ้,
ทวีก่อนจึงพูด, ให้
ทุกครึ่งเป็นสมี — ควรรณา.

มรกก.

คตมาตฺ สรวะญฺ ภูเตญฺ
ไมตรี ไหว จ หาบเยต || ๑๖ ||

๓๖

อันความรักสมัครใจกันในโลก
เป็นเลืกโชคทุกขณะนิตประสิทธิธรรม.
จงรักผิงย่นทนทุกคน;
อย่าให้ สันเลื่อมไว้ ไม่ตรชน.

วาณ.

กิริยาผลม อวิชญา
ยตเต สาหเสี จ สะ |
ทุชะภาคี ภาตยฺ เอะ
กิริยา ตตฺผลเน ว || ๑๗ ||

๓๗

เมื่อยังมีทรายแจ้ง
ผลแห่งสมิทถการ,
หุนหันก็พลันหาญ
มนมุงกระทำไป;
ตนเองจะเชญชุก
อุปสขประสพภัย.
ทั้งนเพราะเหตุ ใน
กรณีและผลการย.

ทองปลอม.

[๑๕๕๕]

นาคระประทับ รวบรวม

มกร

วิททยาศ จ ผล ชุณาน

๑๗

วิทยาการจักให้ ผลความ รู้พอ,

วินยศ จ ผล ศรียะ ||๑๘||

ความมั่งมีทรัพย์ตาม ถูกัน

ควรให้ วิทยาการมา คือประพฤติ ก็นอ;

จึงจักก็ทุกชั้น ชอบด้วยวิถีเข็ว.

มกรก.

กฤหาคติ กุญชร มปี

๑๘

กาลใดใครมาสู่เรือน

ยถาหิ ปุชเขต สทา ||๑๙||

เพื่อจักเยี่ยมเยือน,

ฤาเออนกิจการอื่นใด;

ผู้้นแม้บรรพชนวัย

ต่ำนอชิดนโร,

ควรได้รับรองทัก.

อายันโฆ.

ฤณเศน โธเศน

๒๐

เศษหัน,เศษโรท, ทั้ง

ศตฺรเศน น รกษเขต ||๒๐||

เศษคัทร, อย่าง

ปล่อยให้ หลงเหลือ อย่าง.

วาท.

นานิณฺณ ปรวเทต กสฺมิน

๒๑

สรวพถ้อยวาจาถ่าระกล่าว,

น จิทร กสฺย ลกษเขต ||๒๑||

อย่าก้าวร้าวโดนให้ระคาย,

แก่ ใคร ๆ ให้ก็จิตตอเ็น;

และอย่าสุวิ คิถจับผิดใคร.

อายันโฆ.

พ.ศ. ๒๔๖๙

โศกนาฏกรรม

ศฤงษิณำ จ นจันนำ จ

กษัตริย์นำ ทูรชนสุข จ |

นทีนำ วสทา สตรีนำ

วิสุทสิ ไนว การเขต || ๒๒ ||

๒๒

โบราณว่าอย่าทำความสมาน

ณสถานแห่งสัตว์ ทัมเขล,

อีกเสีย, เขียว, ได้ยัดคัทวนกักเขา,

อีกทั้งเหล่าทูลชนชาติคนพาล,

อีกแม่น้ำ, และสตรีย้อมมีพิษ,

มีควรวีรคฤกลเกล้าเข้าประสาน,

ชนคลุกคลีแต่แต่รำคาญ:

คำโบราณกล่าวไว้ ใส่ใจเทอญ.

มรกต.

ขาหน น จเฉท อชานำ

น จ หาสเบณ ภาษณม |

โสภ น กุชยาน นนฺตสุข

สวฤตเร อปี ชลูปนบ || ๒๓ ||

๒๓

ยามเสพอย่าได้เท่า ตามทาง,

อย่าพกพลง ทิวพลง พลดใจ;

อย่ารำวิลาปคราง ถึงสิ่ง คนยื่น,

หน้าทั้งงานอย่าได้ ย่นเพื่อพมทำ.

วณ.

ประโยชน์ปัจจุบัน ๔ ประการ

๑ การถึงความหมั่นหมั่น

เป็นเครื่องเลี้ยงชีวิต

ศึกษาวิชาสำหรับ

ทำธุระไป

๒ ไม่ละเมินปากบ้อง

ทรัพย์ที่หมั่นแสวงหา

มิให้เสื่อมสูญอา-

อกรักษางานไว้

๓ ถัดยามมิตรผู้

ให้สนิทสนมสว

คนประพฤติดลบ

อย่าสมาคม, ต้อง

๔ พอใจเลี้ยงชีพด้วย

รู้ประมาณการจับ

ไม่ให้ ผิดเคือง, อับ

ไม่พุ่มเพอญมากไสร

มวญกิจ

เชิด

สมมต

หลักเร้นห่างเหิน

รักษ

หากได้

ดูรเดอด ร้อนเลย

มิให้เสื่อมซา

พึงคบ

เสพต้อง

แถลงทุก- จริตนา

หลักให้ห่างไกล

สินทรัพย์

จ่ายให้

อายเพื่อน พ้องเลย

ทรัพย์สิ้นฉิบหาย

จบวรรณ

แถลงการณ์พิเศษ

เรื่อง

“กามโรค”

ของ

กรมสาธารณสุข

ในบรรดากามโรคภัยไข้เจ็บ ที่ร้ายกาจ ทั้งปวง นั้น แพทย์ทั้งหลายแลผู้สนใจในทางนี้ย่อมรู้สึกกันอยู่แล้ว ว่ากามโรคร้ายแรงและพึงรังเกียจ เกิดยักตลึงเป็นที่สุด ตามจริงโรคนี้ มีอยู่แพร่หลายในทุกประเทศ และเป็นไ้ทั้งชายหญิง ตลอดจนคิดต่อไปถึงบุตร ในอิทธิพลและถ้าละเลยต่อการบำบัดรักษาแล้ว ก็เป็นเหตุหนึ่งซึ่งทำให้ถึง แก่ความทุพพลภาพ และความตาย

สุขศึกษาซึ่งเกี่ยวกับกามโรค เป็นการสำคัญอย่างยิ่งในการป้องกันกามโรค ถ้าราษฎรมีความรู้ ในเรื่องโทษภัยของโรคนี้โดยประจักษ์ และระมัดระวังตัว ตามหลักในทางสุขศึกษาอยู่เสมอแล้ว ก็ย่อมระหลังกเลียงให้พ้นจากกามโรคได้

หวังว่าข้อความนี้จะกล่าวต่อไปนี้ แม้จะเป็นการแนะนำโดยย่อ ๆ ก็ดี น่ารักต้องมิประโยชน์แก่ผู้ ที่สนใจและปฏิบัติตาม ทั้ง

อาจ เป็น ความรู้ สำหรับ แนะนำ ส่ง สอนบุตรหลานและคน ในครอบครัว เพื่อให้ปลุกตัวพ้นจากโรคอันร้ายกาจนี้ด้วย

คำว่ากามโรคเป็นนามรวมของ โรคซิฟิลิส และหนองใน เพราะทั้งสองโรคนี้ย่อมเกิดขึ้น ใน ระหว่าง การร่วม ประเวณี แม้ มีข้อบกพร่องบ้างก็ แต่น้อยยวราย ฉะนั้นจึงจะแยกกล่าวเป็นโรค ๆ เพื่อ ให้ มีความเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น

๑. สิฟิลิส

ซิฟิลิสเป็นโรคติดต่อชนิดหนึ่ง ซึ่งกินเวลานานกว่าจะหาย และอาจเป็นได้แก่ทุกส่วนของอวัยวะ ของร่างกาย โรคนี้เกิดขึ้นโดยมีเชื้อโรค ฉะเพาะ ชนิดหนึ่ง เข้าสู่ร่างกายโดยทางแผลที่ผิวหนังหรือที่เยื่อเมือก แผลนี้อาจเล็กจนไม่สามารถเห็นด้วยตาเปล่าได้

กล่าวโดยย่อ โรคซิฟิลิสมีสามระยะ คือ ระยะที่หนึ่ง เริ่ม ต้น เมื่อ อากาเร แวกปรากฏเป็นแผลเล็ก ๆ เรียกว่าแผลริมแข็ง ซึ่ง

สาธารณสุข

มกร

ปรากฏตรง ตำแหน่ง ที่เชื้อโรค เข้าสู่ ร่างกาย ใน ส่วน ต่าง ๆ ของ ร่างกาย โดยละเพาะที่ ภายหลังระยะพักของโรค (นับตั้งแต่เวลาที่ เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย จนปรากฏอาการขึ้นแรก ขึ้น) ตั้งแต่ ๑ สัปดาห์ถึง ๘ สัปดาห์ แล นมักไม่เจ็บ และ อาจมี รูปปร่างต่าง ๆ กัน

บางทีก็ไม่มีพิษร้ายอะไรนัก ในระยะนี้โรค ยังเป็นอยู่ แต่โดยจากที่ และถ้าให้แพทย์ ผู้ชำนาญ ย้ายรักษาโดย เครื่องควักโรค ก็จะ หายไ้โดยแท้จริง

ข้อพึงจำ การ ย้ายโรค นี้ได้ผลดีที่สุด ในระยะแรก

ระยะที่สอง คือ ระยะ ที่เชื้อโรค ฆ่า น จาก แผล สู่ กระแสโลหิต และเป็นแก่อวัยวะ ต่าง ๆ ทั้งร่างกาย ระยะนี้มีปรากฏอาการ โดยละเพาะ คือ เป็นผื่น (ออกดอก) ตาม ผิวหนัง และ เยื่อเมือกต่าง ๆ ตามปาก และ คอ มี ผื่นเป็นแผ่นสีเทา ซึ่งเป็นลักษณะอาการบ่งถึง ระยะของโรคนี้

ข้อพึงจำ การ รักษาอย่างเคร่งครัดใน ระยะนี้บ่งว่าเป็นที่สุด

ระยะที่สาม โรค มัก ดำเนิน ไปโดยช้า และมี อันตรายมากที่สุด ไม่ควร ปลดปล่อยให้เป็น ไปได้ถึงเพียงนี้ และจะ ไม่เป็นไปได้ ถ้าได้รีบ การย้ายที่เสียแต่แรก อาจมีเนื้องอกเกิดขึ้น

มันสมองและไขสันหลัง โรคไขสันหลังเหี่ยว มันสมองอ่อนเหลว อัมพาต บางชนิดและโรค หลอดโลหิตแตก ใน สมอง มัน ปรากฏ ขึ้น ใน ระยะนี้

ข้อพึงจำ การย้ายที่ ใน ขณะนี้ จะ ระวัง การดำเนินของโรคได้

การบำบัดเป็นการจำเป็นที่สุด

ทั้งสามระยะนี้ อาการไม่ปรากฏชัดเจนนัก และนอกจากแพทย์ ผู้ชำนาญแล้ว ผู้อื่นก็ ไม่ สามารถวินิจฉัยอาการต่าง ๆ ได้ ถัดวัน สัฟฟิส นั้นร้ายแรงยิ่งกว่า บรรดาโรค ทั้งปวง และ การย้ายที่อย่างเคร่งครัดโดย แพทย์ผู้ชำนาญ ตลอดเวลาตั้งแต่ ๑ ถึง ๓ ปีนั้น เป็นวิธีเดียวที่ ปรากฏ

ข้อพึงจำ อย่าไว้ใจ ต่ออาการ ที่ แสดง เหมือนกันว่าโรคจะหายไปแล้วนั้นเลย

ยา กลางบ้านนั้น ย้ายที่ สัฟฟิส ไม่ได้ ถึง แพทย์ เก่งนักก็เหมือนกัน ทั้ง สอง อย่างนี้ ควร ละเว้นเสีย

ผลร้ายซึ่งเกิดแก่บุตร

สัฟฟิสเป็นโรคที่ติดต่อกันได้ทางพันธุกรรม โดยตรง บุตรของผู้เป็นโรคนั้นต้องถึงแก่ความ

พ.ศ. ๒๔๖๙

แถลงการณ์พิเศษ

ตายนับถึง ๓๐๐ ถึง ๗๐ คน ส่วนอีกร้อยละ ๒๐ คนนั้น มักต้องไ้ร้ยความพิการไม่อย่างใดก็อย่างหนึ่ง สฟิฟิลิส เป็นมลเหตุ ของ การแท้ง บุตรและเกิดตาย นับถึงครึ่ง จำนวน ของความอันตรายเช่นนั้น ไม่มีสิ่งใดที่จะทำลายชีวิตมนุษย์ให้พินาศไปไ้ยิ่งกว่าความโรค

การป้องกัน

การป้องกันโรค สฟิฟิลิส คือละเว้นให้พ้นจากมูล ของการ ติดโรค และ ให้แพทย์ รักษาอาการ ซึ่งน่าสงสัยว่า จะเป็น โรคนี้ เสีย ทันที ทันที สำคัญ ของการ ติดโรค คือหญิง นครโสเภณี กล่าวกันว่า ผู้ป่วย ทั่วโรคสฟิฟิลิส นับถึง ๓๐๐ ถึง ๗๕ คน ล้วนแต่ไ้ร้ยเชื้อโรค มาจากหญิงนครโสเภณี ส่วนอีก ๓๐๐ ถึง ๒๕ คนนั้น ติดโรคโดย ทางสัมผัส กับผู้ ซึ่ง เป็นโรค มีการจูบปากกัน หรือโดย ใช้ สิ่งของ ส่วนตัวร่วมกัน เช่น ผ้าเช็ดตัว ภาชนะใส่อาหาร ถ้วยน้ำ ฯลฯ เป็นต้น

เพราะหญิงนครโสเภณีเป็นมลเหตุสำคัญ ของการ ติดโรค สฟิฟิลิส จึงปรากฏ ว่าการป้องกันนั้น จึงต้องอาศัยการละเว้นเสียจากการร่วมประเวณีกับหญิงจำพวกนี้โดยเด็ดขาดเป็นสำคัญ หญิงนครโสเภณีโดยทั่วไปเป็น โรคนี้

ทั้ง ๓๐๐ ถึง ๗๐ คนเป็นอย่างน้อย ที่จะอาศัยให้แพทย์ตรวจหญิงนครโสเภณี แล้วออกใบวิสสุตให้ ก็ไม่จำเป็นอะไรโดยอันอย่างไร เพราะเมื่อพ้นเวลาที่แพทย์ตรวจไปแล้ว หญิงคนนั้นอาจรับเชื้อโรคมาใหม่ จากชายคนหนึ่งคนใดก็ได้ เช่น การที่แพทย์ออกใบวิสสุตให้ ก็เท่ากับทำให้หลงผิด ยิ่งกว่าจะเป็นการป้องกันอันตราย การ ระวังตัวโดยมีสติ อารมณ์รอบคอบนั้น ใช่เป็น มาตรฐานอันดี สำหรับป้องกันโรคนี้ไ้จริงอยู่ “สันดานมนุษย์จะต้องเป็นไปตามธรรมชาติของมนุษย์ ใครเลยจะพ้นธรรมชาติไ้?” แต่เรารู้ กันอยู่โดยแพร่หลายยิ่งขึ้น ว่าความมี สติรอบคอบนั้นย่อมผลนธรรมชาติที่กล่าวนั้นเสียไ้ การควบคุม สติ อารมณ์เป็นสิ่ง สำคัญ อย่างเอกในการควบคุมความใคร่ทางประเวณีซึ่งย่อมเลื่องทนไม่พ้นไ้ นั้น ให้เป็นไปโดยความบริสุทธิ์สุราเป็นสิ่ง สำคัญ ที่สุด ที่น่าทนไป เกลือกกลั้กับหญิงนครโสเภณี เพราะเหตุว่าสุรานี้ทำให้คุมสติไ้ไม่อยู่

การไม่เสพยาสุรา ใ้ใจในทางบริสุทธิ์ และอยู่กินให้เรียบร้อยตามสมควรนั้น จะทำให้ รายชื่อ ของสฟิฟิลิสไปอยู่คนใดซึ่ง ควรอยู่ คือ เมืองล่าง ของ รายชื่อโรค ติดคอ หงหลาย

สาธารณสุข

แทนที่ระบอบของชน

สรุปความ

สีฟิ ลิส เป็นแก่ พลเมือง เกือบ ทุก ประเทศ มากกว่า ๓๐๐ ถึง ๔๐๐ คน ทั้งเป็นแก่ชนทุกวัย และทุกชั้นทั่วโลก สีฟิ ลิส เป็นมูลเหตุของการที่ทหารต้องพิการมาแต่กำเนิด ทารก เช่นนี้ต้องถึงแก่ความตาย ถึง ๓๐๐ ถึง ๔๐๐ คน สีฟิ ลิส เป็นเหตุของคนวิกลจริตถึง ๓๐๐ ถึง ๔๐๐ ถึง ๓๕ แห่งจำนวนคนวิกลจริต ทั้งเป็นเหตุหนึ่งซึ่ง ทำ อื่นทราย แก่ ความ คึก และ สติ บัญญาของเด็กเป็นเหตุของโรคไขสันหลังเหี่ยว โรค มีนัสมองอ่อนเหลว อัมพาตอย่างอ่อน โรค หลอดโลหิตแตก ในสมอง และเป็นลมอัมพาต เมื่ออายุยังไม่ถึงวัยกลางคน นอกจากนั้นสีฟิ ลิส เป็นมูลเหตุ ของ การ แท้ง ขตรทั้งครึ่งหนึ่งของจำนวน แท้งทั้งหมดเป็นเหตุ อย่าง สำคัญของโรคแห่งหัวใจ แห่งหลอดโลหิต และอวัยวะสำคัญอื่น ๆ

สีฟิ ลิส ทอนชีวิตลงประมาณ ๑ ใน ๓ และ ทอน ความ สามารถ ในการอาชีพ เป็นเหตุ สำคัญของการทนทุกข์ทรมาน โรคนี้เป็นแก่หญิงนครโสเภณี ทั้งที่ได้อำนาจอนุญาตและเถื่อน ในที่สก็อตแลนด์ว่า สีฟิ ลิส เป็นโรคที่ ขย่งกันได้

มกร

๒. โรคหนองใน

หนองในเป็นโรคติดต่อชนิดหนึ่ง ซึ่ง เป็น แก่ อวัยวะสืบพันธุ์ของชายและหญิง โรคนี้ เกิดโดยเชื้อโรคชนิดหนึ่งเข้าในร่างกาย โดย ทำนองเดียวกับโรคสีฟิ ลิส ทั้งติดต่อกัน และ แพร่หลายโดยการร่วมประเวณีกับหญิงสำล่อน เป็นส่วนมากด้วย

อาการขึ้นต้น

อาการแรกของหนองใน คือ มี การอักเสบ ที่อวัยวะสืบพันธุ์ และมีหนองสีเหลืองปนหนองน้ํารากูชนิดนี้ตั้งแต่ ๖ ถึง ๘ วัน ภายหลัง ได้รับเชื้อโรคมาแล้ว หนองมีเชื้อโรคหนองใน สะสมกันอยู่มากมาย ทั้งมีอันตรายมาก แม้ แต่หยดเล็กน้อยหนึ่ง ถ้าเข้าตาถ้าทำให้ ตาบอดได้ภายในสองสามวัน เพราะเหตุที่เชื้อ หนองในมีพิษร้ายแรงเช่นนี้เอง จึงขอแนะนำ แพทย์ นางพยาบาล และผู้ช่วยให้ ใช้ความ ระมัดระวังให้มาก ในเรื่องสิ่งของส่วนตัวผู้ช่วย ซึ่งอาจสัมผัสกับหนองนี้ได้

การรักษาทางยาโดยเร็วเป็นสิ่งจำเป็น

การให้แพทย์ ผู้ชำนาญ ลงมือ รักษาเสีย อย่างเคร่งครัดในระยะนี้ จะทำให้ โรคเป็นแต่ โดยจำกัดที่ และหายได้ การละเลยไม่รักษา

พ.ศ. ๒๔๖๙

แถลงการณ์พิเศษ

พยายามนั้น เป็นการปล่อยให้โรคติดนำเชื้อโรคชานไปทั่วร่างกาย เมื่อเป็นถึงเช่นนี้แล้ว หนองในก็จะเป็นโรคที่รักษาได้ยากที่สุด เมื่อมีหนองแล้วต่อไปอีกประมาณ ๓ หรือ ๔ สัปดาห์ การอักเสบก็ทุเลาลง แม้จะมีไข้ รับประทานยาก็เสียเสียดีก และเนื่องด้วยเหตุนี้ ผู้ช่วยอาจคิดว่าโรคของตนหายแล้วก็ได้ การที่ดูเหมือนโรคจะหายไปแล้วเช่นนั้นเอง ทำให้พากันหลงเชื่อโดยทั่วไปว่า โรค หนองในนั้น ไม่มีพิษร้ายแรงไปกว่าโรคหวั

ข้อพึงจำ ไม่มีความเข้าใจผิดอย่างใด ให้ผลร้ายแรงยิ่งไปกว่านี้ เพราะเชื้อโรคยังมีอยู่ในกายและกำลังชานไปสู่ผิวหนังในที่ต่างๆ โรค ลุกลาม ไปยัง คอ มปรอด เตท มดลูก รังไข่ และหลอดรอกมดลูกถึงรังไข่

ผลร้ายซึ่งเกิดแก่ฝ่ายหญิง

หนองใน ที่เป็น แก่ หญิงนั้น ร้ายแรง มาก อาการอักเสบครั้งแรก บางทีก็มีแต่เพียงแดงๆ ก้นถึงเกาไม่ได้ จึงมิได้ รับประทานยาทำการรักษา โรคแต่แรก ซึ่งเป็นการจำเป็น ก่อนที่ หญิงนั้น จะรู้สึกรำมีอะไร วิปริตไป อวัยวะสืบพันธุ์นั้นก็เป็น โรค มาก มาย จนถึงกับจำเป็น ต้องรับประทานยาถึง ๓ ครั้ง จะกำหนดให้เป็นโรคนี้

เสียแล้ว หญิงซึ่งต้องรักษาร าคาที่แพง ต้องนอนบนเตียง ๓๐๐ ถึง ๒๕ คนเองมาจากร าคาของใน หนองใน หญิงคนนั้น ไร้นั้นจะเป็นแก่ชายหรือหญิงก็ตาม ถ้า มิได้ย่ำยักเสียแล้ว ก็อาจลุกลามไปเป็นตามข้อ ข้อต่างๆ ทำให้ปรากฏอาการเข้าข้อ (เพราะ หนองใน) หรือเป็น แก่ หัวใจ ซึ่งทำอันตราย แก่ลิ้นหัวใจ

ผลร้ายซึ่งเกิดแก่บุตร

บิดามารดาซึ่งเป็นโรคหนองในนั้น ย่อม เป็นการบีบเคียนอันตรายให้แก่บุตร ได้มากกว่า โรคสฟิเลียที่กล่าวมาแล้วนั้นเสียอีก เด็กซึ่ง ตายออกเมื่อคลอดออกมาแล้วได้ สองสามวันถึง ๓๐๐ ถึง ๒๐๐ เองมาจากหนองในที่ที่เป็น แก่ บิดาหรือมารดา หนองในเป็นผลเหตุของการ ที่เป็นหมันกันมากทั้งชายและหญิง และ ของการมีบุตรแต่แรกเกิดหรือไม่มีเลย

การแพร่หลายของโรค

ผู้ใดเป็นโรคหนองใน ไม่ควร วิวาท หนักว่าแพทย์ผู้ชำนาญจะแจ้งว่าหายสนิทแล้ว เชื้อโรค ซึ่งซ่อนเร้น อยู่ใน กาย บุคคลผู้หนึ่ง เมื่อคิดต่อไปถึงเนื้อหนังอีกคนหนึ่ง ก็อาจทำ ให้เกิดโรคนี้ได้ โดยเร็ว ผู้ช่วย ควรอยู่ใน

สาธารณสุข

๒๕๒๗ มกร

ความดูแลของแพทย์จนกว่าจะหายอย่างหมก
ข้อสงสัยแล้ว การที่ถือและกระทำตาม
ความเห็นของคน หรือโดยเชื่อฟังและทำตาม
คำแนะนำของมีตรัสหาย (ซึ่งไม่ใช่แพทย์)
นั้น เป็นการเสี่ยงอันตรายให้แก่ผู้บริสุทธิ์ และ
เกิดได้มากมายนัก ยากกลางบ้านและแพทย์
เถื่อนนั้นไว้ใจไม่ได้เลย ผู้ขายยาและหมอ
เถื่อนเห็นแก่เงินมากกว่าสุขภาพของท่าน

การป้องกัน

การป้องกันโรคหนองใน ต้องอาศัยการ
ละเว้น จากสิ่งที่เป็นมูลเหตุของโรค เช่น เกี่ยว
กัยที่กล่าวมาแล้ว ในเรื่องโรคซิฟิลิสนั้น
เหมือนกัน และมูลเหตุสำคัญของโรคนี้ก็คือ
หญิงนครโสเภณี การติดโรคโดยพระเอน
นั้นไม่มีใครมี ขณะใดที่ปรากฏอาการอันน่า
สงสัยว่าจะเป็นโรคนี้ เช่น มีน้ำหนองเยิ้มไหล
ควรรักษาใน ความ อารักขา ของแพทย์เสียทันที

การกินอยู่ตามปกติ และรู้จักบังคับน้ำใจ
ให้ได้มาตรฐานโดยสม่ำเสมอ เป็นอาว

อันมั่นคงที่สุดในการป้องกันโรคนี้

สรุปความ

หนองในเป็นโรคที่แพร่หลายที่สุด เป็น
แก่ชนทุกวัยและทุกชั้น เป็นเหตุ ของคน
ตายอก ใน สหรัฐอเมริกา ตั้งแต่ ๖,๐๐๐ ถึง
๓๐,๐๐๐ คน และเป็นเหตุ ทำให้ เกิด ตายอก
เมื่อคลอดถึง ๓๐ ถึง ๘๐ ราย คนตายอกถึง ๓๐
ถึง ๓๐๐ คน เป็นโดยเชื้อหนองใน

หนองใน เป็นเหตุที่ทำให้ หญิง คัดรังไข่
ผ่าตัด ที่ อวัยวะสืบพันธุ์ เป็น จำนวนมาก
ทำให้ทั้งชายและหญิงเป็นหมัน ทั้งเป็นเหตุ
ของ โรคเรื้อรังแห่งข้อต่อ กระเพาะปัสสาวะ
และอวัยวะสืบพันธุ์เป็นจำนวนมาก โรคนี้
ทอนความสามารถในการอาชีพ และเป็นเหตุ
สำคัญแห่งความทนทุกข์ทรมาน ทั้งเป็นแ
หญิงนครโสเภณีทุกคน ทั้งที่ได้อบรมญาติ
และเถื่อน

ในที่สุดนี้ ขออย่าลืมว่า หนองในเป็นโรค
ที่อาจป้องกันได้

๑๕๔. ขนโตบิตบังความรู้ ขนนั้นเท่ากับบิตบังตนเอง ความรู้ที่จะเผยแพร่ประโยชน์
อันยิ่งใหญ่เท่านั้น ความสงบไว้เผยในกาลอันควร.

ของ ฉ. ล. พิษณุภาคี

ชลอโลก

ของ

นายเทพ มหาเปารยะ

(ค่อจากนำ ๑๕๐๐ ฉบับ ปีฉลู ๒๔๖๘)

บทที่ ๑๓

ศาสตราจารย์เชลเลนเยอร์

เข้าสนามยุติ

ศาสตราจารย์ เชลเลนเยอร์ กำลังหัวเสีย
และ เมื่อเป็น เช่นนี้ ท่านเป็น ต้องแสดงให้
ครอวยกวรของท่านทราบไว้ด้วยเสมอ ไม่ช้า
แต่ครอวยกวรของท่านท่านนี้ที่ตอวยขวัญเห็นด้วย
โวหารอัน ประทีศประทีศค่อวี ที่ปรากฏ อยู่ใน
หนังสือพิมพ์รายวันนั้น ๆ นั้น ก็มี คำเห็นคิดขึ้น
ในห้องสมุทของท่านศาสตราจารย์ ภายในตึก
วิกตอเรียนเอง ในเวลาเช่นนี้คนใช้แทบจะ
ไม่กล้าเข้าไปเผชิญหน้าท่านศาสตราจารย์ผู้มี
สง่าและครุร้ายปานประทีศสิ่งที ที่เคยว จะ
มีผู้ที่หาญสู้หน้าอยู่แต่ อื่นก็ท่านนี้ แต่แม้
หล่อนเองก็ยังมีมาเวลาทีรู้สึกขยาต เช่นเคยว
ก็ผู้เลี้ยงเลื้อยลึกในบางโอกาส แม้หล่อน
จะรู้ อยู่ว่า เขาไม่กล้า ประทุษร้าย ต่อหล่อน ใน

ส่วนกำลังกายก็จริง แต่ หล่อน จะพ้นจาก
ถ้อยคำ ถาก ถาง อัน แล่นคม ของ เขา หามิได้
สำหรับผู้อื่นแล้วกล่าวไม่ไว้ที่เดียวว่า เขาจะ
ไม่ทำร้ายอย่างรุนแรงเพียงใดก็ได้
บางครั้งท่านก็มีเหตุผลพอกับความหัวเสีย
“Hepatic, sir, Hepatic” เมื่อมี ใครแห้วเข้า
ท่านก็มีกร่ายคาถาอย่างยาวก็อยู่เช่นนั้น และ
ในครั้งนั้น ท่าน มี เรื่อง พอ ควว ที่ จะหมุนหัวได้
จริง ๆ เพราะเรื่อนนั้นคือจิตตะศาสตราจารย์
ก็เหมือนว่าท่านจะเห็นลัทธิยา ๆ นั้นไม่พ้นเสีย
ที่เดียว มันแปลลัทธิที่ค่านกัยความเห็นที่ท่าน
ได้ยกมันมาตลอดชีวิต ได้พยายาม ไม่เคยว
ชิง, พยายามหัวเราะเยาะ, พยายามก็กมันออก
จากความคิดครวญ แต่ก็มันเป็นผลสำหรับเรเลย

นายเทพ มหาเปารยะ

มกร

ในวันจันทร์ท่านเขียนว่าฉันไม่มีความจริง แต่
ก่อนวันเสาร์ มันกลับย้อนรอย เอาตัวท่านเอง
อีก มันเป็นสิ่งที่เหลือไหลที่สุด ท่านเข้าใจ
ว่าความผิดอันแหลมหลักของท่าน ซึ่งควร
จะใช้ให้เป็นประโยชน์แก่โลกนั้น มันได้ถูก
ลบล้างให้ ช้องอยู่ กับเรื่อง เทพนิยาย หรือเรื่อง
ภูต ผี ยัศาจ อัน เป็น อาหาร ของ นัก ประพันธ์
จำพวกที่หาเงินทางเรื่องอภิปวาทกรรม

ความ ยุ่งยาก ทั้งนัยยังหนักหน่วง เช่น
ลำดับ ข้อคิดมาโลนผู้ซึ่ง — ตามความเห็น
ของท่าน ศาสตราจารย์ — เป็นแบบอย่าง ของ
ชายหนุ่ม ที่มีคุณสมบัติ สำหรับนัก ก็พลอย
หลงตามอุบายของพวกจิตตศาสตร์ และเลย
มีความผิด ความเห็นเป็นอัน ๑ อันเดียว กับฝ่าย
ปฏิบัติ ไปด้วย หน้าที่อันนี้ บุตรสุดสวาท
ของท่านซึ่งเป็นเสมือนแสงประทีปฉายให้ท่าน
เห็นค่าของความเมตตาการุณ ก็พลอยเสียเด็ก
ไปอีกคน ๑ หล่อนมีความเห็นสอดคล้องกับ
มาโลน และที่ร้ายยิ่งกว่านั้น อันนี้เกี่ยว
แสวงหาหลักฐานตาม ลำพังใจตนเอง ที่มากมาย
กำยำกอง ท่านได้พยายามพิสูจน์ให้เห็นอุบาย
กลโกงของคนพวกที่เขี้ยวลิ้นเสาะเรอราวของ
ชายที่ลวงลัษไปแล้วเพื่อจะใช้เป็นเครื่องลบล้าง
หญิงหม้ายให้อยู่ใน อำนาจ ของตน แต่

ไร้ประโยชน์ ถึงมัน จะเป็นคนที่เห็นได้ชัด ๆ
มาโลนกับอันนี้ ก็ยังถือคิด ไม่ยอม รับว่า คนนี้
จะเป็นแบบอย่างของคนทรงต่อไป “ก็และชั่ว
ย่อมมีอยู่ในทุก ๆ วิถีทางของชีวิต” ทั้งสอง
พากันเถียง “เราจะต้องวินิจฉัย จากทุก ทิศ
ไม่ใช่ทิศเดียว”

เท่าที่กล่าวมานั้นว่า รุนแรงพออยู่แล้ว
แต่ที่ร้ายยิ่งกว่านั้นอีก กล่าวคือท่านต้อง
ปราศัยแก่ คณะจิตตศาสตร์ ต่อหน้า ข้าราชการ
นั้น และผู้ใดทำให้ท่านอับอายขายหน้า
ในครั้งยังได้โดยสรวทว่า เขาไม่มี ความรู้
พิเศษในวิชาใดเลย ถ้าเป็นวิชาอื่นนอกจาก
จิตตศาสตร์ แล้ว เขาก็เท่า กับ ทารก นิ่ง อยู่
ปลาย เสา ของ ท่านมหาศาสตราจารย์ เท่านั้น
ถึง กระ นั้น คณะที่มากลาง ที่ ประชุม สักรวาท
ปรวาท — แต่ควรจะเล่าเรื่องตามลำดับดีกว่า

เป็นอันทราบไว้ก่อนว่าเซลแลนเยอร์ผู้ใด
รับความ รำคาญ ในการ โตแย้ง นั้นเป็นอย่างดี
ได้ประกาศโดยเปิดเผยว่าท่านจะสละเกียรติยศ
ลงได้โดยในที่ประชุม กับคนใดคนหนึ่ง
คณะ จิตตศาสตร์ จะแต่งตั้งให้มาต่อสู้กับท่าน
ทั้งนี้ท่านศาสตราจารย์ มิได้ทราบล่วงหน้าเลยว่า
ฝ่ายปฏิบัติ มีความเข้มแข็งอยู่เพียงใด

ข้อความพิศดารของสักรวาทปรวาทครั้งนี้

พ.ศ. ๒๔๖๕

ปรโลก

ย่อมเป็นที่ทราบแก่มหาชนอยู่แล้ว คนนี้จึง
ไม่จำเป็นต้องพรรณนาอย่างเลื่อยลื้อออกซีก
ลงออกครึ่งหนึ่ง คงยังจำได้ของท่านศาสตราจารย์แห่ง
วิทยาศาสตร์ได้ ไปยังฮัลเบอกร์ฮอลล์
แวกล้อมไปด้วย พระรศพวก ผู้ประสงค์จะใคร่รู้
ความ วิเศษ ของ พวก ที่นับถือลัทธิ ศาสนาให้
สันติลงไปด้วย ทั้งฝ่ายคณะจิตศาสตร์เล่า
ก็มาขึ้นเป็นจำนวนไม่น้อย พวกนี้ต่างพยายาม
รักษาความหวังว่าจะมีให้เห็น หัวหน้าแห่งคน
ถูกขยำขยี้ให้ ยับยู่ ด้วย พวก วิทยาศาสตร์ ทั้ง
สองพวกนี้ รวม กันเข้า ก็เต็มห้อง ประชุม เสีย
แล้ว ทางฝ่ายที่ทางมองค่อนกัน เช่นเดียวกับ
กับ พวก น้ำเงิน กับ เขียว ใน อินโดโครม เมือง
คอนสแตนติโนเปิล มองซ่งกัน และกัน เมื่อ
สมัยกว่าพันมาแล้ว พวกวิทยาศาสตร์ซึ่ง
ท่านศาสตราจารย์ได้ขมำใจไว้ ด้วย ถ้อยคำ
อันไพเราะและ แน่นแน่น ในหนังสือลัทธิเทอเวร
กาแซด และ ฟริซิงเกอร์นั้น ยืน อยู่บน เวที
ข้างซ้าย มีหมอบไซฟพอมเมอร์ นักปราชญ์
ผู้เรืองนามในเรื่องเหลวไหลแห่งศาสนา กับ
มีลัทธิเทอเวรคาโมลด์ ผู้ยืนขึ้น อย่าง แข็งแรง
ว่าวิญญาณ ย่อม กับพอมม์ ร่างกาย ทางอีก
ฝ่ายหนึ่งนั้นจะเห็นทวนกลับเหลืองของเมล็ดโค
ถั่วนี้ ภาระของเขานั่งอยู่ข้างหนึ่ง และ

อีกข้างหนึ่งมานั่งเขียนข่าวนี้อยู่ อีกไป
มีหญิง และ ชาย ที่มา จาก คณะจิตศาสตร์
ด้วยลัทธิลัทธิ, จิตศาสตร์วิทยาลัย, คณะ
สะเต็ค และจากโบสถ์วิหารอื่น ๆ เพื่อช่วยเหลือ
รักษาน้ำใจของหัวหน้าที่น ใน คราที่จวน จะสิ้น
หัวนี้ ยอดไซเฟอร์ กับเพื่อน ของเขา จาก
แฮมเมอร์สมิท เคอเนนคนทรงผู้เป็นพนักง
รถไฟ เรฟเวอร์เร็นชาลส์มิลัน ทอมลินเค็น
ซึ่งฟังหลุดออกจากที่คุมขัง คณะจิตศาสตร์
ครว, หมอบแอทกินสัน หลอดยอนร็อกสัน
มาโลนกับคนอื่น ๆ ซึ่งได้เคยปรากฏนามใน
เรือนักขบเปื่อยในพวกนี้ด้วย ระหว่างกลาง
๒ พวกนี้จิต เทอเวรสัน ผู้พิพากษา ศาสน
ฎีกา นึ่งครึ่งซึ่มเป็นประธานอยู่
เป็นการนำประหลาดใจอยู่อย่างการประชุม
ลัทธิวาทิประวัติทรงนี้ กันยั่วเท่าที่ลกลกัน
ถึงเรื่องหัวใจของศาสนา แต่ถนัดกันไม่
ผู้แทนฝ่ายศาสนาย่อยในที่ประชุม ลักคนเดียว
ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะฝ่ายศาสนานั่งมั่งงำ
เสียงทั้งอยู่ตามเดิม จึงหาตำแหน่งกลับหรือผล
ความที่ซึ่งจะ ได้ไว้เพราะการประชุม ครองนี้ไม่
“ข้าพเจ้าทราบกิตติคุณ” ในประกาศ
ตอนหนึ่งของท่านศาสตราจารย์ท่าน “ว่าการ
ที่ข้าพเจ้า หรือ นักวิทยาศาสตร์อื่น ๆ ใน ชัน

นายเทพ มหาเปารยะ

มกร

เกี่ยวกับข้าพเจ้า ละทิ้งกะตึกกลางมาทะเลาะกับพวกลัทธิที่ไม่มีมูลความจริง เช่นนี้ย่อมหมิ่นเคืองการทกลาย เป็นเหตุให้พวก เหล่านี้ ทียอยกขึ้นขออ้างความสำคัญแห่งตนเองได้ แต่เมื่อคิดดูให้ซึ้งลงไป มันก็เป็นน้ำของเราที่จะต้องละทิ้งกิจการสำคัญ ๆ เสียชั่วคราวเพื่อทำการกวาดหยัก โยโยเมลงมมซึ่งถาซนทั้งไวกรังแต่จะระยากกลลามาทำให้ เกิดครอน โนมัทสัน สก” ถึงแม้แสดงว่าท่านศาสตราจารย์เข้าต่อสู้ กับปฏิปักษ์ของท่านด้วยความมั่นใจในชัยชนะเป็นอย่างยิ่ง เพราะผู้ที่จะเข้าต่อสู้กับท่านนี้ เคยเป็น แต่ผู้ช่วย คน เรียงพิมพ์แล้วก็มาเป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ ซึ่งแซด แลงเยอร์ มัก จะ เรียก ว่า หนังสือพิมพ์ ของ แลงคาส์ไซร์เท่านั้น

ท่าน ศาสตราจารย์ นั่ง ลำหน้า พวกพ้องที่สนับสนุนท่าน ทำทาง เป็น สิ่งฝ่าฝืน นำ ครั้นคว้าม เป็นอย่างยิ่ง ทนวก แขน อาชีว์เร้นของท่านยืนยาวออกไปข้างหน้า ยืนนิก ๆ หว่หาหนอย ๆ มองคักปฏิปักษ์ ทั้งกับว่าท่านสังสารความโง่เขลาเขี้ยวญญาของเขา ในที่เช่นเดียวกัน แต่อยู่ตรงกันข้าม คอวีของ ท่านนั่งอยู่ เขาผู้นี้ไม่มท่าที่จะแสดงให้รู้สึก

ว่าจะมีความสามารถเข้าต่อสู้กับท่าน ศาสตราจารย์ได้โดย รูปว่าง ก็เล็ก ทั้ง ทำทาง ก็ซอมมอซ้อ ถ้าจะเอาหมวกของท่านศาสตราจารย์มาได้ ก็คง จะหลบโยท แน่ ท่านผู้นี้ นาน ๆ ก็เหลื่อมมองคักอวีเสียทีหนึ่ง อาจารยที่เหลือนั้น คลาย ๆ กับว่าจะซออลยทให้หาญเข้ามาชนสู้ โดยจำใจ แต่ผู้ ที่รักเจมส์สมิธอันเป็นนามของท่านผู้นี้ นึก ย่อมไม่มีความวิตกเลย เพราะทราบอยู่ว่าร่างอันแยบยงซอมมอซ้อ นั้น หุ้มห่อความรู้ ความชำนาญใน วิชชาที่จะโต้แย้งกันอย่างที่จะพบในยุคคลอน ๆ ได้โดยยาก ทักกล่าวเช่นนั้น มิได้ยกเว้นพวกทมิศร์ทชชา แก่กล้า คอย เพราะพวก เหล่านี้ นหมกมุ่นอยู่แก่การคมนาคนกยวิญญาณ อย่างไม่ลืมนทนาอาปาก และมีไคเหลียววศความเจริญของโลก เสียเลย จน เกือบ ๆ จะขาดการติดต่อกับโลกทั้งขึ้นเสียทีเดียว จึงไม่มีอะไร โยสน สำหรับกิจการทั้งขึ้นนิก การเป็น ประมุข และเป็นบรรณาธิการ ของ หนังสือพิมพ์ ซึ่งเป็นปากเสียงของคณะชนหมู่หนึ่ง และทั้งมิได้ถูกยันทัวถวการศึกษ ให้หลงละเลิงไปนอกทาง สิ่งสำคัญยงนี้ ทำให้เจมส์สมิธกลายเป็นผู้ ที่ซงใน ความรู้ ของ ตน แลทั้งเป็นคนทเปลี่ยนหัวตามสมัยทันการณทวย แซด

พ.ศ. ๒๔๖๗

ปรโลก

แดนเยอรมนีใคร่แวงเลยว่า สักวันก็ปรวาท
ครึ่งนั้น ความจริงเป็นการทรงกันชาภัยที่
ทนเข้าใจทีเดียว

๐ ๐ ๐

ทั้งต้องฝ่ายจำต้อง รัยว่า ไหวหาว ของ ท่าน
ศาสตราจารย์ ผู้กล่าว คำเย็บ ประชุมใน ครั้ง
ชั่วโง่แถมกัน เป็นไวยาธที่อาจหลักอ้าง
เกณฑ์ถูกต้อง และเหมาะสม ก็นั้นเรื่องเป็น
อย่างยิ่ง เลี่ยงที่ท่านกล่าวเป็นเสียงที่หนักแน่น
และ ทั้ง กิจ วาห์ อย่าง ที่ เจ้า ของ เลี่ยง ต้อง มี
นำออกวัดโคจรอบ ไม่ต่ำกว่า ๕๐ นิ้ว อย่าง คิว
ท่านศาสตราจารย์เองเท่านั้นจึงจะพูดได้เท่า
ท่านรู้จักไว้จึงหวัะ รู้จักหยอกล้อเมื่อก่อน ใช้
ทำประกอบคำพูด ระบายเสียงให้กลืนไปกับ
เนื้อเรื่องที่พูดกัน ๆ เป็นอย่างนี้ สรุปรวมความ
ว่าท่านเกิดมาสำหรับขึ้นหัวคนด้วยคำพูดแท้ ๆ
ท่านบรรยายถึงท่าเหินคของการเชือดข้อขัดขวาง
ของมนุษย์ ทั้งแต่ ครั้ง ยัง อาศัยอยู่ตามบ้านตาม
เขา โดยไม่มีอะไรก็มาจกความร้อนแสบแห่ง
แสงอาทิตย์ และความเยือกเย็น ของลมฝนเลย
ในเวลานั้น มนุษย์ ยังไม่รู้ จัก ธรรมชาติ ของ
กิน น้ำ ลม ไฟ และ ฯลฯ จึงทำให้คิดไปว่า
สิ่งเหล่านั้น อยู่ใต้ อำนาจ อะไรสักสิ่ง ๑ ครั้น
ต่อไป ๆ ก็เลยคิดไปถึงภูตผีปิศาจ หรือวิญญาณ

ซึ่งมีใ้อยู่ในร่างกายมนุษย์ แต่สิ่งเหล่านั้น
วิทยาศาสตร์ก็ได้อธิบายให้ทราบโดยชัดเจน
แจ่มแจ้งแล้ว และ เหตุใด สัตว์ก็ขาดตอน ทพิน
สมัยไป ครั้ง ๑ แล้ว จึงย้อน กลับ มาพูด
แพร่หลาย ขึ้นใน หมู่ชน ที่ ออก จะ หย่อน การ
ศึกษาอีก จน ออกเหนือ อำนาจที่ท่านศาสตราจารย์
จะล่วงรู้ได้ แต่เมื่อการณ์นั้นจะกลับ
กลายเป็นโดยหลังเข้าคลองคน มันก็เป็นน้ำที่
ของวิทยาศาสตร์ ที่จะต้องรีบ คัดไฟ เสียแต่ต้น
มือ เพราะ น้ำที่นั่นแหละที่ ได้ คงท่านออกมา
จากถ้าที่ท่าน สิ้นตัวแสวงหา ความรู้ขึ้นมาสู่
น้ำเวทนั้น ท่าน เลยชัก ตัวอย่าง เรื่องกลอุบาย
ต่าง ๆ ที่ คน ทรง ประดิษฐ์ ขึ้น ล่อ ลวง ให้ คน
หลงอยู่ใต้ อำนาจของตน มีเรื่องข้อกระดูกที่
ทั้งได้ เรื่องสัพพราญน้ำ เรื่องผ้ามืดสนขาว
และ ฯลฯ ซึ่งล้วนแต่เรื่องที่ ไม่แสดง ความ
เคารพต่อผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว หรือเมตตาต่อ
ความรู้ สักของผู้ ที่ยังมีชีวิตอยู่ทั้งนั้น ท่าน
กล่าวว่ามนุษย์จำพวกนี้ เป็นพวกที่ หากินอย่าง
สับเลื้อยคนมนุษย์อย่างไม่มีมายอาญ. (มีเสียง
ร้อง แสดงความ พอใจ จาก พวก วิทยาศาสตร์
และเสียง หัวเราะเยาะ จาก พวก จิตตศาสตร์)
มันคือพวกที่เลวทรามระยำที่สุด (“ชอบใจ
ศาสตราจารย์” ทั้งชนทางฝ่ายจิตตศาสตร์)

นายเทพ มหาเปารยะ

มกร

และอีกพวกหนึ่งก็บอกว่าโลกเขาลาเอาตาตั้ง
(เสียงหัวเราะ) หรือว่ามันจะไม่เป็นการ
ยุติธรรม ที่ จะ เรียก มนุษย์ ที่ มั่นเชื่อกว่า ยักษ์
คายายของคนที่ยึดติดไปแล้ว ยังจะสั่งชาว
คราวได้ ด้วย การ เคาะ ขาโต๊ะ ? แม้แต่
คนเขาคงก็ยังไม่ทำเช่นนั้นไม่ใช่หรือ ? คน
จำพวก นั้นแหละ ที่ ทำลาย ความ เคารพ สำน
บรรพชนของตน ด้วยนิสัย และน้ำใจ อันโพร
สถ์นของตนเอง จึงได้ชื่อว่าคนอหังการตัณญ
ที่กล่าวถึงนั้นไม่ใช่ว่า ท่าน ชอบเลย และ
ท่านมีความเสียใจ ที่จำต้องใช้ ภาษาที่รุนแรง
เช่นนั้น แต่ก็เป็นธรรมดาที่โรคหนักก็จำต้อง
ใช้ยาแรงจึงจะระงับโรคนั้นไว้ได้ คนเรา
ไม่จำเป็นจะต้อง คิดให้เกิน ไปกว่า หลุมฝังศพ
ของตนเอง เพราะเรามีงานที่ต้องกังวลทำ
ก่อนถึงสภาพนั้นพออยู่แล้ว ชีวิตเป็นของที่
ประเสริฐที่สุด ดังนั้นมันจะควรอยู่หรือที่
เราจะเอาชีวิตไปหมกมุ่นอยู่กับสิ่งที่ก่อรากล
สร้างกษัตริย์จากความไม่สุภาพสันดานของ
บุคคลที่หน้าหนา จนไม่นำพา คอคำครหาของ
ผู้อื่น
คำเย้ย ประชมนของท่าน ศาสตราจารย์เมอ
ยอแซวกอง ได้ความดังที่เคยร่ำทักมาน และ
เมื่อสุดสัปดาห์ ได้ มีเสียงทอมือแสดงความพอใจ

ทางฝ่ายพวกวิทยาศาสตร์ ซึ่งทำให้พวก
จิตศาสตร์รู้สึก โกรธแค้นและหนักใจ. สำ
หรับตัวผู้แทนนั้น ถึงหน้าจะซัดไม่ สดลืออยู่
ข้าง กลักรู้สึกถึงความมั่นใจ.

น้ำเสียงและ ท่าทางของเขาไม่ทำให้เห็น
จริงเห็นจริงอย่างเช่นแซลแลนเยอร์ แต่กระนั้น
เขาก็พูดอย่างฉะฉาน และหยิบยกเฉพาะ
ถ้อยคำสำคัญ ๆ ขึ้น กล่าวเท่านั้น ความ
สุภาพอ่อนโยนของท่านผู้แทนเกือบ ๆ ทำให้ผู้อื่น
สำคัญผิดว่าจะยอมแพ้ เสียแต่ ต้นมือ เขา
กล่าวว่า เขารู้สึกเหมือนนักจะเป็นการอา
โหมม ใน การ ที่ คน เช่น ตัว เขา ซึ่ง ไม่มี ภูมิ
อย่างใดเป็นอย่างเยี่ยม หาญเข้ามาประลอง
ฝีมือ กับคู่ต่อสู้ เรืองนาม ด้วยสรรพวิทยาการ
ต่าง ๆ และทั้งเป็นผู้ที่เขาเคารพยำเกรงมา
นานแล้ว แต่เมื่อได้พิจารณาถึงสรรพวิชา
นั้น ๆ ที่ท่านศาสตราจารย์มีความชำนาญ
เป็นพิเศษแล้ว เขาแลเห็นว่ายังขาดอยู่อีก
อย่างหนึ่งซึ่งท่านศาสตราจารย์ ไม่มีภูมิเสียเลย
และเป็นเคราะห์ร้ายอย่างเอก ทิวชานาน ก็คือ
เรื่องที่กำลังเล็งถื่น อยู่เดี๋ยวนี้ เมื่อได้ ฟัง
ท่านศาสตราจารย์ กล่าวคำเย้ย ประชมนั้น เขา
อดชมเชย น้ำเสียง และ เทศน์เทศ ที่ท่าน อาจ ถึง
มิได้ แต่กับ ความ ชื่นชมเชย ก็เกิด ความ

พ.ศ. ๒๔๖๗

ประเทศไทย ปรโลก

ปลากระโทงเกล็ดกลายเป็นสังสาร เพราะ
คำพูดของท่านล้วนแต่แสดงว่าท่านได้ไตร่ตรอง
มาคือสื่อกับการอ่าน คำหรือคำราวและเรื่องราว
ที่ให้รายละเอียดที่ชัดเจนทั้งนั้น ก็เหมือนเป็นเช่นนี้
ท่านจะเข้าใจเรื่องราวเป็นจริงได้อย่างไร ท่าน
มีคำฟังหรืออ่าน ความเห็น ของผู้ที่ได้ทดลอง
มาจนชำนาญแล้ว หรือแม้แต่ผู้ที่รู้ความจริง
ของเรื่องเสียเลย

เรื่องกลไกต่าง ๆ ที่ท่านศาสตราจารย์
อ้างถึงนั้น มันพ้นสมัยมาเสียแล้ว และ ใน
ส่วนที่บรรพชนส่งข่าวทาง ขาโค่นในระหว่าง
๓๐ ปีที่ผู้พูดนั้นมาถึงลัทธิจิตศาสตร์ ผู้พูด
ยังไม่เคยพบเคยเลย การที่ท่านกล่าวเช่นนั้น
มันชวนให้นึกถึงสมัยที่ “มือไม่พายเอา
ตีนราน้ำ” ซึ่ง ไม่ เป็นการ สมควร สำหรับ
ศาสตราจารย์แซลแลนเดอร์เลยที่เดียว ผู้ที่
มีมันสมองเช่นท่านศาสตราจารย์จะเขอะ จน
แต่ไม่เห็น ที่ อย่างไร หรือว่า คน ทรง เก้ ๆ
ที่ท่าน กล่าวถึง นั้น เป็น ลัทธิ สำคัญ ของ ลัทธิ
จิตศาสตร์แท้ ๆ และ สามี คาม จิตศาสตร์
ใช้ภาษาเรียบกนกจำพวกนี้ เช่นเดียวกับที่ท่าน
ศาสตราจารย์เรียกเหมือนกัน เมื่อมองโลกก็
ก็ให้พยายามแยกกันจากกันมัน จำพวก นี้ เสมอ
ท่าน จะ คิด เห็น ชวนการ ทม ผู้ปลดลม ไย สิ่งง่าย

ย่อย ๆ ได้หรือ ถ้าจะทะเลาะกันด้วยหาสาระ
ย่อมมีได้เช่นนั้นแล้วมันดีเป็นการเปลืองเวลาของผู้
ฟังเปล่า ๆ ถ้าหากท่านศาสตราจารย์จะยอม
รับว่ามีปัญญาชน ที่นอกเหนือ ความรู้ ของท่าน
แต่ ว่า มัน ไม่ เกี่ยว กับ ศาสนา แล้ว ก็ คง จะ นำ ฟัง
มากกว่าที่จะปฏิเสธเสียทั้งหมดเช่นนั้น

ศาสตราจารย์แซลแลนเดอร์คงจะได้อ่าน
ความเห็น ของศาสตราจารย์ ริชเช่ ซึ่ง ฟัง ออก
ใหม่แล้วละกระมัง ความเห็นอันนี้ได้เขียน
ขึ้นโดยผู้ที่ได้ไปฟัง สัปดาห์ กว่า ๓๐ ปี แล้ว
และ อธิบาย เหตุผล ต่าง ๆ ตามอัตโนมติ ของ
ผู้เขียน หรือว่า ท่านศาสตราจารย์ จะ แสดง
ให้ ผู้ฟังทราบ ได้ว่า ท่าน มีความ ชำนาญ ชำนาญ
ในเรื่องนี้มาเพียงใด จึง ทำให้ ท่าน มี สิทธิ
ที่จะ เหยียด คน เช่น ริชเช่, ลอมบรอสโซ, และ
ครุส เช่นเดียวกับ คน บ้า คน กบฏ หรือ ท่าน
ศาสตราจารย์ ได้ ทำการ ทดลอง หา ความจริง
ของท่าน โดย เองๆ ซึ่ง คน ภายนอก ไม่รู้เรื่อง
ถ้าท่าน ไม่มีความรู้ ยิ่งไปกว่าคนสามัญ แล้ว
ไป เทียบ ติ เคียน คนอื่น ซึ่ง มี ฉะนั้น ใน
โลก จิตศาสตร์ ไม่ มี ยัง หย่อน กว่า ตัว ท่าน
ศาสตราจารย์เราฉันก็เป็นการเลวทราม และ
ไร้ความคิดที่สุด เพราะเขาเหล่านั้นล้วนแต่
ได้ทำการ ทดลอง ได้ ศึกษา มา แล้ว เป็น จำนวน

นายเทพ มหาเปารยะ

มกร

คงเสีย ๆ ี่ ส่วน ชีวิตเป็นของ ประเสริฐนั้น
ใครเป็นผู้พบ ศาสตร์การรบ ผู้คุมไป ด้วย
ทรัพย์สินคงการหรือมิใช่ ก็คนงาน ๆ ที่หาเข้า
กินค่าละ เมื่อเขาไม่มีความหวังในความสุข
ในโลกนั้นแล้ว จะให้เขาหวังความสุขจากไหน
ถ้าไม่ใช่โลกนี้

ใจความ คำตอบ ของ เจมส์ สมิธ นั้น อ้าง
ตัวอย่างเรื่องจริง ๆ ของคนงานวันก่อนนี้ ประกอบ
ทุกตอน ถึงแม้จะไม่ใช่คำพูด ที่เรียบเรียง
เพราะนักนักกรแก้ไขข้อหาของท่านศาสตราจารย์
แชลแลนเยอร์ ได้ทุกข้อ บัณฑิตศาสตราจารย์
ผู้หนึ่ง พงระ รุสสิคคิดว่า เป็นเช่นนั้น และ ก็มีได้
ศึกษามาพอจะตอบได้ด้วย ท่านละเลยในส่วนที่
ฝ่ายจิตศาสตราจารย์ถึงเสียทีเดียว ทงนักเพราะ
ทงคนเกินไป แทนที่ท่านจะคัดกรองตอบ
โทษเรียบร้อย ท่านกลับยึดอำนาจแก่โทษะวิต
และเริ่มค้น กลอกนัยคำสั้น ๆ ี่ระยะและละเบี่ยง
เสียงราวกับเสียงคำราม ของสิงห์โต ท่าน
ถามว่าพวกเหล่านั้นคือใครจึงจะเอาชื่อเสียงของ
ผู้ ที่ควรเคารพ ซึ่งได้หลงละเลิงไปชั่วคราว
มาเป็นโล่ห์กำบังหน้า และเขามีสิทธิ์อะไร
ที่จะให้คนที่ ทำคุณ ทำประโยชน์ ให้ แก่โลก
เช่นตัวท่านไปยุ่งอยู่กับเรื่องบ้า ๆ ขบ ๆ พรรคน
บางสิ่ง บางอย่าง ไม่ จำเป็น จะ ต้องพิสูจน์เลย

พยานหลักฐานมันมีอยู่แล้ว ถ้าท่านสุภาพพรม
ซึ่งท่านจำชื่อไม่ได้ นั้น อ้างว่าเรียกมา ได้
ก็ให้เรียกมาสิ เรียกมากันก่อนหน้า ค่อยๆ
ผู้ที่ไม่พลอยบ้าตามไปด้วยดีกว่าแหละ ถ้าเขา
อ้างว่าได้รับข่าวจากวิญญาณดั่งล่องให้ ท่านนาย
เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (“ทำไป
บ่อยทีเดียวครับ” คงขึ้นจากฝ่ายจิตศาสตร์)
“อ้อ! ก็แค่พูดน่าสิ ข้าพเจ้าไม่เชื่อเพราะ
ข้าพเจ้าเคยถูก โทท มาแล้ว” (เสียง
อะ อะ ฟัง ไม่ได้ ศัพท์ หนึ่ง จัก เก เฮอร์สัน ต้อง
ลุกขึ้นยืนห้าม) ถ้าเขาอ้างว่า เขาอาจรู้
เรื่องราวลึกลับได้ ก็ให้พิสูจน์เรื่องฆาฏกรรม
ที่แบ็คแฮมไรย์ แปล่าทางนั้น ทุกสิ่งทุกอย่าง
เป็นสิ่งที่ยกขึ้นยืนยันสำหรับเป็นเครื่องชี้ความ
เจริญของ การ ศึกษาอื่น ๆ อีกโดยปลื้ม และสิ่ง
เหล่านั้นแต่ในเวลานั้น ทุกครั้งที่เกิดไต่สวน
กันขึ้นเป็นต้อง ปรากฏกล โทท และอธิบายต่าง ๆ
คนทรงทุก ๆ คนเป็นคนล่องลอย (“โทท!”
เป็นเสียงสครักขึ้นข้าง ๆ ลินเคน) เสียงของ
วิญญาณเป็นเสียงที่ฟังไม่ได้ศัพท์ เหมือนเสียง
ทารก เสียงเช่นนั้นจะฟังได้ในโรงพยาบาลบ้า
ซึ่งมันก็เคยอยู่แล้ว แต่ถ้าทุก ๆ คนต้องอยู่
ตามท ๆ ี่ควรอยู่แล้ว โรงพยาบาลนั้น จะเต็ม
ขึ้นอีกแน่นอน

พ.ศ. ๒๔๖๙

ประวัติโลก

มันเป็นคนพูดที่รุนแรง แต่ไม่หนักแน่น เหมือนครั้งแรก ท่านผู้เรียนนามรู้สึกว่ามันเป็นรองเขาในเชิงความรู้เสียแล้ว จึงได้ปรึกษากับพวกไปทางคลุม ๆ ไม่จะแจ้ง และ แสร้งเอาเสียงกึ่ง ๆ อย่างโกรธเข้าข่ม แต่ที่ทำเช่นนั้นจะมีประโยชน์แก่เมื่อไม่มี ค่ะ วิ จะคอยเลี้ยงท่านนี้ คุเหมือน พวก จิตตศาสตร์รู้สึกขึ้นมากกว่าโกรธ ซึ่งเป็นความรู้ลึก ที่ทรงกันข้ามกับพวกวิทยาศาสตร์ เหมสัสมีลักษณะเป็นพวกเป็นครั้งสักท่าย ถึงว่าระมัดระวังแนบมท่าทางก็ยังแสดงอยู่ว่ามั่นใจในชัยชนะ

เขา ขอให้ ท่านศาสตราจารย์ ผู้เรียนนามแสดงน้ำใจและมรรยาทให้สมแก่ผู้คงแก่เรียนสักหน่อย เพราะว่าผู้ที่แก่การศึกษาโดยมากเมื่อคนเด่นเขาหรือมีอุปาทานก็มักไม่ใคร่นำพาต่อ ความจริง ของเรื่อง และ ไม่มี อะไรจะชั่วเท่าการ ทักท้วงเรื่องราว อะไรลงไปก่อนใคร่ควรวญ เมื่อก่อน เราเชื่อ หรือ ว่า จะมีเรื่องขึ้นมิวทว แต่มันก็เกิดขึ้นแล้วไม่ใช่หรือการใช้คำว่า “เป็นไปไม่ได้” นั้นมันเป็นการหมิ่น อันตราย ที่สุด แต่ถึง เช่นนั้น ท่านศาสตราจารย์ก็กล่าวด้วยว่า ท่านเอาชื่อเสียงเกียรติคุณที่หาได้จากทางอื่นมาใช้ต่อสู้ ในอกสิ่งหนึ่ง ซึ่ง ท่านไม่มี ความรู้ คน ที่เป็น

ศาสตราจารย์หรือเอะทะกักระ ในวิทยาศาสตร์นั้น จะ เป็น ศาสตราจารย์ หรือ เอะทะกักระ ในจิตตศาสตร์ด้วย หากมีได้

จะแสดงให้เห็นได้ โดยง่ายว่าท่านศาสตราจารย์ไม่มีความรู้ ในสิ่งที่ ท่านอ้างถึงถึงนั้น แม้แต่เท่าแค่ทางอ้อม. ท่านจะคอยได้ไหมว่าคนทรง

Schenck Notzing หมายถึงความว่ากระไร ?

เขาหยุคคอยคำคอย ท่านจะคอยได้ไหมว่าใครเป็น คน ทรง ของ นายแพทย์ ครอฟอร์ท

ไม่ได้รึ ? ถ้ากระนั้นท่านรู้ หรือไม่ว่าใครเป็นผู้ที่ศาสตราจารย์ โซลเนอร์ทำการทดลอง

กลีบลิ้ง ? อะไร ! ท่านยังไม่รู้ อีกหรือ ?

ก็สิ่งเหล่านั้น เป็นสิ่งสำคัญ ที่จะต้องดลกกันทั้งนั้น

เขาไม่อยากจะพูดให้เกินไปทาง

ส่วนตัวคอก แต่ภาษาที่ท่านศาสตราจารย์ชักชวนมาใช้ นั้น มันทำให้เขาอยาก จะคอย ท่าน

ในท่านเองก็ยงกันั้นยัง ท่านทราบหรือไม่ว่า

เอ็กโคปัลลัส ที่ ท่านว่ามี แต่ในฝันนั้น มี

ศาสตราจารย์เยอรมันกว่า ๒๐ คน — นวรายช้อยนี้ — ได้ค้นพบเมื่อเร็ว ๆ นี้

ท่านศาสตราจารย์แชลแลนเยอร์จะปฏิเสธหลักถาดานของท่านเหล่านั้นหรือ หรือจะหาว่าท่านเหล่านั้น

ทวิจิตหรือยัยคิซขเหมือนักพวกเรา ?

เขาเข้าใจ ว่า ท่าน ศาสตราจารย์ มายังที่

พ.ศ. ๒๔๖๗

ปรโลก

เกิดจากการประชุมสภากว่าที่ปรโลกสำหรับเรื่อง
ทำให้เกิดโทษแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกันไว้ คำพูดอัน
รุนแรงของท่าน ศาสตราจารย์ผู้เรืองนามทั่วโลก
ใช้เป็นเหตุผลพิจารณาการยกย่อง

๐ ๐ ๐
ด้วยกรณีนี้ คงได้บรรยายมา ท่าน
ศาสตราจารย์ก็หัวเลี้ยว เมื่อมาโดนมา
ถึงนั้น ท่านกำลังอ่านหนังสือพิมพ์ อันเป็น
เสมือนเชื้อเพลิงส่งไฟให้ไฟชิ่งอีกอยู่ มันเป็น
คราวเคราะห์ของมาโดนที่เขายืนฉวยเลือกเวลา
เช่นนั้นพวกพระที่สำคัญที่สุดสำหรับเขา

แต่จะพูดว่ามาโดนเลือกเวลาที่ไม่ถูก
ทีเดียว เพราะเขาคงใจแต่จะแหย่เยียมท่านผู้
เขานับถือเท่านั้น

“ทนไม่ไหว!” แซลแลนเยอร์ขึ้นเสียง
อีก “เธอกำลังนั้น, มาโดน เธอเห็น
ไม่ใช่หรือว่ามัน เลี้ยงนอกคอกนอกคอกจริงอยู่
การที่ฉันยกโทษระหว่างกลืนอยู่ข้าง แต่ฝ่ายโน้น
เป็นผู้ก่อขึ้นก่อนนี้ เธอได้ยินไหม มันหาว่า
ฉันโง่ และล่อลวงมหาชน?”

“ได้ยินครับ แต่ท่านก็ตอบไปงาม ๆ
หลายคำ...”

หน้าท่าน ศาสตราจารย์ ค่อย หาย เข้ม
เกรี้ยวลงยังท่านผู้มีความพอใจ

“จริง ๆ, ฉันคิดว่า ฉันตอบจริง ๆ
เหมือนกัน มันคงยังไม่สิ้นกันหรอก ตอน
พูดถึงโรงพยาบาลบ้านฉันเห็น สติงกัน หลายคน
บางคนก็เท่า เหมือนหมา มีย่างรี มันจะ
ให้ฉันไปอ่าน ฮายคำราม ๆ ของมัน ใครจะ
อดได้ แต่ฉันแสร้งเข้าใจว่าที่เธอมาวันนั้นก็
เพื่อจะมาบอกว่าเธอได้เห็นเหตุผลตามที่ฉันได้
อธิบาย เมื่อคน นั้นแล้ว และกลับ ความคิดอย่าง
เจ้าพวกมัน นั้นแล้วจริงไหม มัน ทำให้เรา
ไม่ค่อยลงรอยกันบ่อย ๆ ไม่ใช่หรือ?”

มาโดนตอบอย่างน้ำใจผู้ชาย

“ผม มา ด้วย ชะ อย่างอื่น ออก ขอรับ”
เขากล่าว “โตเท่าที่จะโต สิ่งเกิดว่าผม
ผมกับฮินดิกิลส์ ซิคส์กับฮินมกันมาก เขยวน
หล่อนได้เป็นจ้าวหัวใจผมแล้ว และผมจะมี
ความสุข ก็เมื่อได้หล่อน มาเป็น ภรรยา เท่านั้น
ผมไม่ใช่คนมีเมื่ แต่ก็จะให้รับตำแหน่ง
ผู้ช่วยบรรณาธิการในเร็ว ๆ นี้ โดยที่เขา
ได้บอกไว้แล้ว โตเท่าที่รู้ จักผมมานานแล้ว
ผมหวังใจว่า คงจะ ไม่มี อะไรโตเท่า รังเกีย
ในส่วนตัวผม”

แซลแลนเยอร์กลับทวน และทรนัยคำอัน
เป็นสัญญาแห่งความกลัวโกรธ.

“ฉันไม่ท้อที่จะไม่ให้สิ่งเกิดเห็นความ

นายเทพ มหาเปารยะ

๖๐/๖๗ มกร

สนิสนมระหว่างเขอกับลูกสาวฉันคือ... แต่
 ขอนมัน เกียวข้อง กับข้อที่เราพูดกันอยู่
 เมื่อกัน ฉันเกรงว่าเขอกับ ๒ ตกหลุมพราง
 ของพวกหนักชนเสียแล้ว และฉันได้ตั้งใจ
 ว่าจะพยายาม กำจัดพวกนี้ให้จงได้ เพราะ
 ฉันจึงจะ อนุญาตในการ มินะหว่างเขอกับ ๒
 ไม่ได้ จนกว่าทั้งเขอ และอินทิ จะ แสดงให้
 เห็นว่าหายจากโรคภัยแล้ว”

๐ ๐ ๐

ด้วย เหตุ ผล ทั้งนี้ มาโลน จึงจำต้อง สละ
 ของรักแลเกลี้ย ความรู้สึกผิด และชอบ ของตน
 เอง มินะพลทสำคัญที่สุด แต่ถึง กระนั้น
 เขาก็คอยโดยมั่นคงว่า

“ผมเกรงว่าถ้าผม จะคอยโดยไม่จริงจัง
 ใจ เพื่อเห็น แก่ ส่วน ที่จะ ได้ ได้เท่าที่คง
 ไม่พอใจเป็นแน่ ถึงแม้ผมจะรักอินทิสักเพียง
 ใดก็ตามจะเปลี่ยนความเห็นไม่ได้ ทว่าก่อน
 เองก็คงเป็นเช่นเดียวกัน”

“เธอไม่คิด ว่าฉัน เป็นฝ่าย ชนะ เมื่อตน
 ออกหรือ ?”

“ผมคิดว่าได้เท่าที่เก่งมาก”

“ฉันไม่ได้ ทำให้เธอ แล เห็น ความ จริง
 หรือ ?”

“เท่าที่ ผมได้ เห็น มาเองนั่น คำพูดของ

ได้เท่าที่ยังลงล้างไม่ได้”

“คุณเล่นกลก็หลอกเขอได้”

“ผมเกรงว่าผมกลับใจ ไม่ได้เสียแล้ว”

“ฉันก็กลับใจไม่ได้” แซนแลนเยอร์

แต่เสียงพลางกลอนขึ้นท่า “โปรทออกไป
 จากบ้านนี้ และอย่ากลับ มาอีกจนกว่าจะหาย
 ย้ำแล้ว”

มาโลน “ประเดี๋ยวครั้น ผมนับถือท่าน
 เจริญ ๆ และ ไม่ ยาก จะ โกรธ กับ ท่านโดย ไม่
 จำเป็นเลย บางทีถ้ามีท่านเป็นผู้ช่วยเหลือ
 แนะนำให้ผมเห็นความจริงได้บ้าง ถ้าผม
 จะจัดการ ประชุม การ ทดลองดู ท่าน จะ
 กรุณาไปทำการประชุมนี้ เพื่อว่าบางทีผมจะ
 อันเฉียบแหลมของท่าน จะอธิบายอะไร ที่ผมไม่
 เข้าใจได้บ้างไหมครั้น ?”

แซนแลนเยอร์ ไม่ใช่ผู้ ที่เกลียดกลัวอะไร
 จะเห็น ได้ ในครั้งนั้นว่าเขาเชอลงอินทิ

“พอมาโลนที่รัก ถ้าฉันจะรักษาโรคภัย
 ของเธอได้ ด้วย การทำเช่นนั้น ระยนิก็ ที่เกี่ยวข้อง
 ทั้งจะได้มีโอกาสนี้ไปเจ้าพวกสกปรกนักด้วย
 ฉันไม่ได้ทำว่าเธอไม่มีสมอง แต่นั่นแหละเธอ
 ยังเด็กและเชอคนง่ายนัก แต่ขอเสียก่อน
 ก่อนนะว่า ฉัน จะต้อง ทดลอง ตาม วิถี ของ ฉัน
 บางทีจะเป็นทางวิทยาศาสตร์อันเป็นมือขวาของ

พ.ศ. ๒๔๖๗

ปรโลก

ฉันทักไ้”

“นั่นเป็นสิ่งที่ผมต้องการทีเดียว”

“ถ้ากระนั้นก็เตรียมการประชุมเถิด ฉันท
เป็นไปละ แต่ในระหว่างนั้นต้องขอให้เธอ
สัญญาว่า ความเกียวกอง ระหว่าง เธอกับ อินท
ต้องหยุดอยู่เพียงแค่นี้”

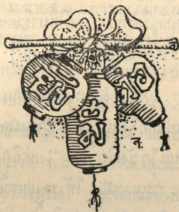
มาโลนลั้งเล และในที่สุดจึงตอบว่า

“สมให้สัญญา สำหรับ ระหว่างหกเดือน
นี้”

“และ เมื่อ ครบ ถ้า หนทละ เธอ จะ คิด
อย่างไร ?”

“ผมจะตกลงใจเมื่อถึงเวลานั้น” มาโลน
ตอบเสียงออกจากทางอันทราวยนได้

ขณะที่เขายืนคอยลิฟต์อยู่ เสด็จอินท
ขึ้นมากับลิฟต์พอดี จึงมา โดนผู้ ซึ่งมีความ
รู้สึกลึกแลชอยอย่างชาวไฮริชแท้ ตกลงใจว่า
สัญญา ๖ เดือนนี้ ไม่ จำเป็น ต้อง ตั้งต้น ตั้งแต่
เดียนั้นเป็นต้นไป เขาชวนอินทกลับลงลิฟต์
ไปอีก ลิฟต์อนั้นเป็นชนิดที่มีสวิชอยู่ภายใน
และผู้ ใช้ใช้ยักยักเอง ในครั้งนั้นเสด็จอินทก็เห
คังอยู่ ระหว่างชั้น ของตึกตัง ๑ ภาคนาฬิกา
และผล ที่สุก เมื่อ อินทได้ กลับ ไป ถึง ห้อง ของ
หล่อน และมา โดนถึงถนนนั้นหนุ่มสาวคู่รัก
ได้ตกลงจะคอยเวลารมส์ ขของ เขาใน ๖ เดือน
ข้างหน้า.

๑๔๕. ขนที่เผาลาญตนเองให้หม่นไหม้ ก็เพราะใจตนเองมันแเล.

ของ น. ส. พิชญาคี

โจรฉลาด

ร.อ.ท. พลอย ทรปรีชา

เรียบเรียง

[เรื่องนี้โคลงเดิมเป็นนิยายที่ขัดเรื่องหนึ่ง ซึ่งมาจากชาวอินเดีย, ฟอนไซพ์เนอร์ แปล
ลงเป็นภาษาไทยโรมัน; ว.ร.ส. วาสตัน แปลเป็นอังกฤษ]

ในอีกฤดูกาลอันล่วงแล้วนั้น มีคนหนึ่งที่ เห็นแต่หายนะอยู่รำไป วันหนึ่งจึงปราศัยแก่
หนึ่ง ผู้ถือเอาเชตรบรรพตคนเป็นทักกะเท ภิริยาผู้ยกเสนาหา —
สถาน ครั้น เมื่อ มีอายุเต็มใหญ่ ได้บังเกิด “แม่เฒ่าโคมเฮย, เฒ่าคิน มีลูกซึ่งทำ
ความรักใคร่ในพ่อ ผู้มี วิชา และ วรณงามผู้ ให้เรา เป็นหนี้ — และสิ่ง ที่คิดหนทาง ของเรา
หนึ่ง เขาก็ ได้กระทำการวิวาห์กับนางผู้ สม ยังเกิดขึ้นแล้ว, ข้าจะต้องจักแรงหาสินค่า
ตระกูลนี้ และเรียงมรดกกับนางเรื่อยมาเป็นเวลา เพื่อไปค้าขายทางทะเลระนะหลอน”
นานมาจนมรดกชายเต็มใหญ่ เป็นที่น่ารักใคร่ ภิริยาผู้ เลอล้ำกษณทอย — “เชิญท่าน
แต่ว่าคงใจของคหบดีมีแต่ชื่นชมอง มอง เถิด”

พ.ศ. ๒๔๖๙

นิพนธ์ บอกลาจรินลาด

คหบดี ก็ จักแจง รวบรวม สิ้นค้าอันยิ่งใหญ่ เพื่อไปค้าหากำไรในภาคสมทบเขื่อนน้ำ, ครั้นเสร็จสรรพ ก็ปล้นลาภรียาผู้ยอศอวลยไปลงเรือ ค้างแต่ยักันนั้นมา เขาก็ลาไปชั่วกาลนาน มิได้ผ่านมาเยือนภริยาแม่สักครั้ง, ด้วยประสบคราวเคราะห์อันเหมาะเจาะ, คหบดีได้จึงแก้ไขพิศพิศเสียแล้วท่ามกลางห้วงสมท.

ภริยาผู้ยอหลัง ก็แทบคลั่งด้วยความคิดวิเศษโสภณใจ เมื่อห่มจิตปลุกโครกให้สร้างไตรมไปไกล เมื่อห่มจิตปลุกโครกให้สร้างไตรมไปแล้ว นางก็ดำรงชีพ และ ถิ่นๆ ไปในความอนุเคราะห์ของญาติพี่น้องของนาง, และงานฝีมือเองของนาง.

ใกล้ ๆ กับเคหะ ของนาง มี นายช่างทอผ้าผู้หนึ่ง ตั้งร้านทอผ้าขายเป็นอาชีพ ช่างทอผ้าผู้นี้ มีความชำนาญในกิจการของตน และแคล้วคล่องว่องไวยิ่งนัก, นางเห็นว่าช่างทอผ้ามีความสามารถมาก, และหาเงินได้มากจากอาชีพของเขา, จึงตกลงปลงใจว่า การทอผ้า เป็น อาชีพ ที่ดีกว่าไป ค้าขาย ทางทะเล, ด้วยว่าผู้ใดกระทำอย่างนี้หลังแล้ว ก็เท่ากับนำตนเข้ามั่วเซียวภัยอันตราย.

ทั้งนี้ นางจึงปราศรัยกับช่างทอ — “คุณพ่อ

รู้ทางทอผ้ายังเด็ก”

ช่างทอผ้าทอตอบ — “ได้ซี, จะเข็นไรไปเล่า — แม่น้อง, เถอะ — ข้าจะสอนให้”

ด้วยประการฉะนี้ เด็กหนุ่มผู้ยอศอวลย สวาสัก ของนาง ก็เข็นฝึกหัดทอผ้า อยู่กับนายช่างผู้ปรีชา, และในเวลาอันรวดเร็ว ก็สามารถเรียนการทอได้จนสิ้นเชิง ด้วยพ่อหนุ่มน้อยรุ่นกระทรงนั้นเข็นด้วยแหลมและว่องไว.

การได้ เป็นไป อย่าง รวดเร็ว นี้ ได้ปรากฏในท้องทะเล; แต่พ่อหนุ่มน้อยเป็นคนช่างพินิจพิเคราะห์ — คงทำสอคล้ายอย่างเสมอ, เห็นนายช่างทอแต่งกายเพื่อด้วยเสื้อผ้าอันงามวิจิตร — พิศการทอด้วยวรรณะและชนิด, อาหาร

การกินมีลักษณะสามัญบุคคล — ล้วนปรุงปนระคนคล้ายไปด้วยสิ่งอื่นโอชะทั้งสิ้น. พ่อหนุ่มก็มีความประหลาดใจเป็นอันมาก ได้โอกาสเหมาะวันหนึ่ง จึงกลานเข้าไปกราบผู้มีคุณ และปราศรัยด้วยเสียงสอใส่ว่า —

“พ่อสง — ท่านและข้าก็ทำงานทำเป็นอาชีพเป็นอย่างเดียวกัน, แต่ท่านสามารถมีเสื้อผ้าแต่งกาย อันงาม สดสวย และ ส่วนอาหารการกินก็ล้วนแต่สิ่งโอชะ น่าน้ำลายไหลทั้งสิ้น; ส่วนข้ามิได้ มีโอกาสของสิ่งเหล่านั้นเลย. เหตุผลเป็นไฉนเล่า — พ่อสง? ข้าอยาก

ว. อ. ท. พลอย พวปรีชา

๖๘/๒๓ มก

รู้จัก!”

ช่างทอกล่าวตอบ — “หลานเอ๋ย, เจ้าทำงานแถมอย่างเดียว ะสิ ข้างทำงานสองอย่างให้หรือ? เนอะ, หลานรัก, ข้าจะบอกให้, กลางวัน ข้าทอผ้า, กลางคืน ข้าเขนขโมย.”

เด็กหนุ่มประหลาดใจ, และเอ่ยขึ้น, — “กระนั้นหรือ? พ่อลุง! ให้ข้าเรียนขโมยกับคนปะไร! ข้าคิดว่าข้าคงทำได้ เหมือนการทอผ้า,”

ช่างทอ — “หลานหนุ่ม, เจ้าจะยังขโมยใครไม่ได้หรอกกระมัง, อย่างทกลองเลย, เพราะวิชาสิ่งนี้ไม่มีใช้โอกาสให้ใครทกลอง.”

เด็กหนุ่ม — “หลานจะทำจริง ๆ — ลงทำได้อย่างไร, ข้าจะทำให้ได้อย่างนั้น, ลงดูก็ได้.”

ความคิดได้เกิดขึ้นเองในสมอง พ่อเด็กหนุ่มให้ตอบไปเช่นนั้น, ด้วยความจริงตนก็ไม่เคยคิดจะกระทำโจรกรรม, แต่เมื่อลูกช่างทอกล่าวเชิงไม่ไว้ใจในความสามารถ ก็อยากจะแสดงให้เห็น, ช่างทอนึกจะลองเขาวนของเด็กหนุ่ม, จึงพาตัวไปยังตลาดเกวหาซอได้ กระต่ายย่ำตัวหนึ่ง แล้วส่งให้

กับเด็ก พูดว่า—

“พ่อหลาน! ข้าจะไปอาบน้ำเสียก่อน แล้วจึงจะกลับมาน. เจ้าจงกลับไปก่อน แล้วจักแจ้งยังกระต่ายตัวนั้นไว้ คอยทอผ้า.”

พ่อหนุ่มก็ไ้ นึกว่าโอกาสที่จะแสดงความสามารถของตนแล้ว, จึงรีบกลับมาน จักแจ้งยังกระต่ายตนสักเรียบร้อยแล้ว ก็ลงชิมดู; ความอร่อยชวนกิน ไ้ โน้มน้ำใจให้เล่นเข้าไปจนหมดไปซาหนึ่งเต็มๆ. แต่ไ้ โหมไ้ หวาค่วนในภักอันใด นิ่งคอยข้างทออยู่. เมื่อช่างทออาบน้ำขัดสั้ โศสาคออำผแล้ว ก็กลับมาน.

เขาดามพ่อหนุ่ม — “อ้ายหลานแก้ว, เจ้ายังกระต่ายแล้วหรือ?”

พ่อหนุ่มตอบ — “เสร็จเรียบร้อยแล้ว, มากินกันเถะ.”

ช่างทอ — “ก็ไปหยิบมาสิ, หลาน”

เมื่อพ่อหลานหนุ่มไปหยิบกระต่ายออกมา, ช่างทอเห็นกระต่าย มีแต่เพียง สามขา เท่านั้น, จึงเอ่ยถาม —

เอ๊ะ — นั่นอย่างไรกัน, ขาที่สี่ของกระต่าย มันหายไปไหนเสียเล่า?”

พ่อหลานหนุ่ม — “ก็นั่นละสิ, ข้าเองก็อย่ากรู้ — พ่อลุง”

พ.ศ. ๒๔๖๗

นิพนธ์ วิจารณ์

ข้างทอ — “ก็เมื่อขายนให้เจ้า, มัน วิช ใช้ โดย ขยาย สัก อย่าง เจ้า จะ ว่า
มันสา.” อย่างไร ?”

พ่อหลานหนุ่ม — “ตามธรรมเนียมการถ่าย พ่อหนุ่มคอย — “พ่อลุง, คนไม่มา
ก็มีสา, และตัวนี้, — ตัวทอส่งให้ข้า — ก็ ก่อถึงจะหาขยายได้ แต่หลานเป็นเด็กหนุ่ม
ควรมีสสา, แต่เท่าทอและซาเห็นอยู่เคียง ไม่เคยล้มรสสุรา, มาเจอเขานั่นโค่นเข้า
มันก็มีอยู่สามซาเท่านั้น.” นึกเกี่ยวกับมาเสียแล้ว. พ่อลุงหาขยายใช้ อื้อ
ค่าเหล้าเขาเยอะ.”

ข้างทอ — “ก็ข้าอยากจะได้ว่าซาทสนะ มันหายไปในไหน ?”

พ่อหลานหนุ่ม — “เมื่อมันไม่อยู่ที่นี่, มัน น้อย รุ่งกะทอนไม่ใช่เล่น — เป็น อ้ายมหาโงง
ก็ไม่มันนะแหละ.” แน่เทียบ; จึงตกลง ปลงใจ ในความสามารถ

ข้างทอ — “งั้นเจ้าว่ากระต่ายมีสามซา?” ของเขาและกล่าวว่า —

พ่อหลานหนุ่ม — “เมื่อมันมีสามซาเท่า “อ้อ หลาน แก้ว, ข้า เห็น แล้วว่า เจ้า
ที่เห็น, มันก็สามซานั้นแหละ — พ่อลุง.” จะเป็นผู้คิดร่วมการทำงานของข้าได้, ข้าจะ

ข้าง ทอ จึงมานึกใคร่ ครวญ อยู่ แต่ ในใจ ริอาณเป็นชะ โมยร่วมมือกับเจ้าแต่กับไปละ.”
“อ้อ! อ้ายเด็กคนขยันฉลาดพอตัว. ก็นึกว่าก็ เมื่อเปลืองทุนจากความเย็นหน้าเหล้า
เป็นโจรมานาน, อ้อนั่น จะมาเล่นมหาโงง เสรีจสิรวพลแล้ว. ข้างทอ และ หลานร่วมใจ
เสียแล้ว” ก็คิดตกลงว่าคนจะเริ่มด้วยการ “ตัดช่อง”

ครั้นแล้ว ข้างทอ ก็พา หลานรัก พร้อมกัน ซึ่ง เป็น ประถม แห่งโจรศาสตร์ ได้พา กัน ไป
กระต่ายสามซาไปยัง วานเหล้า — นัยว่า จะ ไป ยังเคหะ แห่งหนึ่ง ซึ่งมี ท่าทาง จะ อนุเคราะห์
เมาเสียสักที. เมื่อไปถึงต่างก็เรียกเหล้ามา ความประสงค์ และ อำนวยความสำเร็จ ได้ง่าย
ไว้นั่งอย่างสนุก. คลุกคลีระหว่างลุงหลาน. ภาย; เมื่อช่วยกัน ตัดช่องไว้แล้ว เข้าไป พ่อที่
ฐานคนกันเอง. เมื่อจวน ๆ จะปิด ๆ ข้างทอ ตัวคน จะรอคเข้าไปได้ แล้ว, ข้างทอ ก็
จึงพาทอนว่า — ถัดเขมร หยกกรัง เติรมยพ จะเอา ศิริระ ของตน
“หลานเอ๋ย, เงินค่าเหล้านะต้องหา ลอดเข้าไปก่อน, ฝ่ายพ่อหลานยืนอยู่ข้าง ๆ

ร. อ. ท. พลั้ยบ พรปรีชา

๖๐๖๓ มกร

เห็นท่าทาง ช่างทอจะ มุกเข้าไปจริง ๆ ก็วิ่ง
ขาไว้—

“เจ้าหลาน, ข้าจะเข้าไปก่อน เพื่อก
ลากเลา, ก็มันจะมาถึงขาไว้ทำไม?”

เด็กหนุ่ม — “พ่อลุง, ลุงก็เป็นโจ
รชำนาญในทางวิชาน มาแล้ว, แต่ลุงก็ยัง
รักว่าง่อยอยู่มา.”

ช่างทอ — “อ้ายหนู — เจ้าจะสอน
ข้าหรือ? เถอะ, เจ้ามีความเห็นว่าอะไร—
ข้าก็พร้อมที่จะฟังอยู่แล้ว.”

เด็กหนุ่ม — “พ่อลุงควรจะเอาเท้าสอด
เข้าไปทาง ช่องโหว่ นั้น ก่อน — ไม่ใช่หัว.
เพราะเหตุว่า ถ้าใครตกหัวลงไปได้—เขาก็จะ
ทรายว่าลงคือใคร ทำให้ครอบครัวของลุง
พากัน ‘เกือกร้อน’ เหมือน กระด
เหมือนกันนะ. เชอหลานเอะ เธอเอา
สอกเข้าไปก่อน.”

ช่างทอได้ฟังความเห็นที่พอใจ, และ
ใช้แต่เท้าข้างนี้ยังพอสันทั่วตามอีกเล่า! พอสอด
เท้าเข้าไปได้จนกระทั่งมาถึงเอว, และพ่อ
หลานหนุ่มกำลังจับหัวของลุงเข้าไปจน ๆ จะถึง
โหล่ ก็พอสักคนในย่านตกใจจนพากัน
ร้องลั่นว่า, “ช่วยด้วย—ชะโมยชนบ้าน!”
ลั่นเสียงร้อง, ก็ดูเหมือนมีคนมาหลายคน

ช่วยกันดึงขาช่างทออยู่ข้างในย่าน; พ่อเด็ก
หนุ่ม ก็วิ่ง คอพ่อลุง อยู่ แต่ผู้เกี่ยว ข้างนอก—
พ่อลุง ก็ไต่ แต่ กรอกหน้าไปมา จน ตาเหลือก.
หลานผู้ เกี่ยวเหลือกำลัง ที่จะดึงเอาลุงช่างทอ
ออกมาได้. มือก็ไต่เท่าความคึก; จึงคึก
ศีรษะลงแล้วพวงหนีเอาตัวรอดไปได้!

หมู่อำมาตย์ ต่างนำความ ไปกราบทูลพระ
ราชาว่า—

“เฑาะ, ตัวชะ โมยนั้นจับได้ละที่ ๆ เขา
ตกช่องโหว่เข้าไป, แต่มีเจ้าชะ โมยที่ส่ง
ว่องไวตกศีรษะของเพื่อนมัน พาวังหนีพ
ไปได้.”

พระราชราชสี— “นั่นแหละ, อำมาตย์,
เจ้าคนตกหัวเพื่อนมัน แล้วหนีไปนั้น, มันแ
ยอมโจรละ.”

อำมาตย์ — “เฑาะ, ทำประการใดจะจับ
ได้เล่า?”

พระราชสี — “จงเอาศพล้ายโจรหัวขาด
ไปปักไว้ ที่ตรงทางแยก, พวกเจ้าจะซ่อนตัว
อยู่ข้าง ๆ นั้น. ถ้าใครมาร้องให้ทอดคัฟ,
มันนั่นแหละคือตัวการ.”

อำมาตย์ได้ไปจัดการตามวิธีสั่ง; ครั้น
เอาไม้มีหัวปักไว้ ตรงทางแยกเรียบร้อยแล้ว
ก็พากันซ่อนตัวอยู่เรียงราย. หมายโจรจะจับ

พ.ศ. ๒๔๖๙

พระยาธรรมศาสตร์ เจ้านาย

โจรจอมฉกรรจ์

ฝ่ายพ่อเด็กหนุ่ม ซึ่งใน ก่อไป จะเรียกว่า
จอมโจรนั้น ครั้นทราบว่าเขาเอาศพข้างทอดไป
กระทำที่งานกรรมกัมมจักกัปปาสวรรค์ และคิด
ว่าเหตุนี้เกิดเพราะการกระทำของตนจำทีคนจะ
ต้องไปแสดงความสำเร็จไว้ก่อนเพื่อไว้อาศัย และ
จะได้เสียของขมาศพเสียด้วยพร้อมกัน ชั่วฉวย
ไว้ได้ คิดขึ้นมาว่า ถ้าคนไปโดยเขย่นจะ
ต้องถูกจับฐานเป็นโจรอีกผู้หนึ่งซึ่งหนีพ้นไป
พ่อ จอมโจร จึง แสร้ง แสร้ง วาง อย่าง คน ยัก
เที่ยวจับ และ กอด ผู้หญิง, ผู้ชาย, ช่าง, ม้า,
วัว, ควาย, แลเรด, เกวียน—จะไปไม่เลือก
หน้า, จนกระทั่งมาถึงทางแยก, พวก
อำมาตย์ ทชื่อนคนอยู่, จึงถูกคนยักพ่อใจ,
พ่อจอมโจรก็ควรจะไปออกศพ, ชายหน้า
ลือกสอนฝนความเศร้า ซึ่งเรากลั่นขึ้นเป็น
เวลาช้านาน—แล้วก็เดินเสียไป. คณามาตย์
น้อยใหญ่ในที่นั้น ครั้นตกลเวลาเย็นก็พากัน
ไปเฝ้าและกราบทูลพระราชาว่า— “ทเว,
ไม่มี ผู้ โทมา กอด ศพเลย. เจ้าข้า คนหนึ่ง
ซึ่งกอดศพ โทไม่เลือกหน้ามาแล้ว, มาลือกสอน
อยู่ที่ศพเป็นนานแล้วก็เสียไป ข้าพระเจ้าแน่ใจ
ว่ามันไม่ใช่โจร จึงมิได้คุมตัวมา.”

พระราชาตรัส “พวกข้า, อ้ายหมอ

นั้นแหละ คือ ตัวการ แน่ทีเดียว, พวกเจ้า
ทำการผิดมากกลาตหลายมาก. ถ้าเจ้าจับ

โจรไม่ได้ ข้าจะจับเจ้าแทนโจร”

คณามาตย์เหล่านั้นต่างตกใจ พวกกัน
กลับไปยังทางแยก ที่เดิม, เพื่อคอย จับ
เจ้าคนนั้น เมื่อครานั้นหวนกลับมาเข้าให้ถูก.

พ่อ จอมโจร ครั้นมาถึงบ้าน ก็ มา คิด
แต่ในใจว่า—

“ถ้าข้ามีทางใด สิ่งใด ให้เป็น เกือบติดก็
แก้ลงข้าแล้วไซ้, ข้าก็จะ ได้ ชื่อว่า เป็นผู้
เนรคุณแน่แท้แล้ว. จำข้าจะต้องคิดอ่าน.”

คิดแล้ว, พ่อจอมโจรก็ปลอมตนเป็นพ่อค้า
ขายเกวียนอันบรรทุกเต็มไปด้วยไม้ พืน ซึ่ง
ชะโลมแล้วด้วยน้ำมัน, และขายเกวียนนั้น
ตรงไปยังทางแยก. พ่อ ไปถึงก็แก้ลงทำให้
เกวียน คว่ำ, ขึ้น พืน ก็กระเจาย เกล่อน ทาง
และบ้าน ก็กระเด็นไปไกล ๆ กับ ซากศพไม่มี
เดียว. พ่อจอมโจร แก้ลงทำโจรช่งนุ่ง่าน

พาลูก คำ โค, แล้วปลดมัน ออก จาก แอก.
เสร็จแล้วก็เลยเผาลูกเกวียนนั้นเสีย, ไฟก็เลยลาม
ติดพืนที่กอดอยู่เกลอนกลาต, แล้วเลยไหม้ศพ
ปราศจากเคียวเป็นจุลไปโดยรวดเร็ว มีที่ที่

อำมาตย์จะรู้ในอริตัว, กว่าจะได้สัตว์ ชั่วกับ
กับไฟ, ก็ ต่อ เมื่อไฟดับไปเอง เพราะ ไม่มี

ร. อ. ท. พด้อย พรปรีชา

มกร

อะไรเหลือ อยู่ ที่ จะใหม่ ต่อไป. ส่วน พ่อ
จอมโจรก็แยกไปเสียด้วยแล้ว. พวกอำมาตย์
ก็ให้ แต่ นำความไปกราบทูล พระราชา ตาม
เหตุการณ์ ที่เกิดขึ้น คราวนั้นทราบศพได้เป็น
อาหารพระเพลิงไปเสียสิ้น.

พระราชครู — “พวกข้า, เจ้าคนชัย
เกียนนั้นคือจอมโจรตัวกลาง, พวกเจ้า
ทำการฝึกมากลาคหลายมาก. ถ้าเจ้าชัย
โจรนี้ไม่ได้ ข้าจะจับเจ้าแทนโจร.”

พวกอำมาตย์ ก็ตกใจ อีกเป็น ค่ายสอง,
พากันทูลลากลับไปยังทางแยกตามเดิม เพื่อ
คอยที่จะจับคนชัยเกียนนั้น เมื่อมันจะเดินทาง
กลับมากอีก.

พ่อ จอมโจร มิ ได้เจียม ใจ เท่า ที่ ได้ ชัย
มาแล้ว, มาถึงบ้านก็ครุ่นคำนึงแก่ตน —
“ถ้า ข้ามันนำเครื่อง ขักพล ไปเส้น ยิง ที่ เชิง
กระดอนศพลิงข้าแล้ว, ข้าก็จะเป็นคน ที่ เสียคน
มากเทียว.”

คิดแล้ว, พ่อ จอมโจร ก็ปลอม ภาย เป็น
พรหมณ์ เทียว โครว ขอบทาน อาหาร ตามบ้าน
รายทางเรื่อยมา, และจากอาหารที่ ได้เป็นทาน
นั้น เขาก็ทำเป็นเครื่อง ขักพล ขนห้าสิ่ง ซึ่ง

เขานำ ไปทิ้งไว้ ตรงที่ศพลิงเขาได้ใหม่เป็นจด
ไป แล้วก็เดินเลยไป, พวกอำมาตย์มีผู้เฝ้า
ตามเดิม, และนำความไปกราบทูลพระราชา
ตามท่อนที่ได้เห็นมานั้น.

พระราชครู — “พวกข้า, พรหมณ์
นั้นแหละจอมโจรแน่เทียว. พวกเจ้าทำการ
ฝึกมากกลาคหลายมาก. ถ้าเจ้าชัยโจรนี้ไม่ได้
ข้าจะจับเจ้าแทนโจร.”

พวกอำมาตย์พากันตกใจอีกเป็นค่ายสาม
พากันทูลลากลับไปยังทางแยกตามเดิม ด้วย
หวังว่า พ่อ พรหมณ์ จะ หวน กลับ มา ให้ จับ
ง่าย ๆ!

พ่อจอมโจรได้ ไชยนิ่ง มาถึงบ้านก็
ต่อไปว่า — “หากข้ามันสามารถเก็บกระดูก
ผู้มีพระคุณ มาโยนลงในแม่น้ำคงคาได้แล้ว,
ข้าก็จะเสียไปสนิท.”

คิดแล้ว, พ่อจอมโจรก็จำแลงร่าง — เป็น
อย่าง กบฏิก ผู้หนึ่ง แล้วก็ย้ายหน้าพวง
ซึ่งไม่มีใครจำได้ แนวไปยังทางแยกตรงที่
ศพลิงใหม่ เหลือแต่ เดี่ยว; เขาจะเล็งลูก
ธนู ว่าง ภาย ด้วยแล้ว, เก็บกระดูก และ เขาได้
กระโหลกศีรษะ แล้วก็โยน ลงแม่น้ำ ไปเสีย.

* กบฏิก = A skull-carrying Sivaworshiper = ไศว = ผู้ซุกผู้ขุดศพ
— ผู้เรียวยาว.

พ.ศ. ๒๔๖๔

จิราภรณ์

เสร็จกิจแล้ว พ่อจอมโจร ก็ลอยชาย กลับบ้าน
อย่างสบายใจเฉิบ. พระราชา ก็ทรงทราบ
เรื่องเหล่านี้โดยอามาคย์ ไปถวายทูล.

พระราชารัส — “พวกข้า! อ้ายหมอ
นั้นแหละ ตัวการ. พวกเจ้า ทำการ ฝึกมาด
หลากหลายมาก เพื่อให้เสร็จเรื่องกันเสียที —
พวกเจ้า ไม่ต้องห่วง. ข้าจะจับเจ้าจอมโจร
คนนั้นเอง.”

พระราชามือทชยานน้อย ๆ อยู่ตรงที่แม่น้ำ
คงคา ชาะเป็นท้องคุ้งเข้าไป จนบังเกิดเป็นอ่าว
ย่อม ๆ, ทรงซ่อนอามาคย์ ไว้ให้คอยเผ่าย
ทั้ง ๒ ฟากแม่น้ำ. นอกจากนั้น พระราชายังมี
ราโชบายอันเด็ดดวง ทรงแสดงพ่อโจรให้
เสียกล. พระองค์ทรงให้พระราชธิดา อันงาม
สกราวุษา ประเียนนางสรวรค์ ให้ มีจิตจรณัน
มาประทับอยู่บนฝั่งท้องคุ้ง, และรับสั่งไว้ว่า
ถ้ามีผู้ใดมากระตือรือร้น ให้นางกริ้วกรอน
ด้วยเสียงอันดัง โดยฉับพลัน แล้วแล้วพระองค์
ก็ทรงหันไปสั่ง อามาคย์ ซึ่งเป็นยาม ซ่อนอยู่ว่า
ถ้าได้ยินเสียงขณะใด ให้พากัน วังครไป
เดี๋ย ๆ พระราชธิดาประทับอยู่ ถ้าเห็นบุรุษ
คนใดอยู่ที่นั่น ก็จงคว้าหัตถมาเผ่า,

พ่อจอมโจรก็ทนกระพริบใจ และคิดว่า
ตนต้องไม่ละ โอกาสที่จะได้ “ชม” วิชาถนัดวิชา

ให้หลุดลอยไปเสีย. เขาหาหม้อใส่น้ำทำด้วย
ดิน ได้มาใบหนึ่ง ก็ทรงเปียง ผงลงคา เพื่อ
ตักน้ำ ขณะทีล่อหม้อก็เห็นคนกลับขึ้นมาจาก
ท่าน้ำ ยามผู้หนึ่งแลเห็นเข้า ก็วิ่งผละผละ
ออกจากที่ซ่อน และคิดว่ากลัวซ่อนไม่สู้จะ
ใหญ่, ด้วยใจคิดว่า เราแน่แหละตัวการ.
หม้อดินใส่น้ำ ที่ พ่อจอมโจร ถือ มา ก็ ตกแตก
กระຈาย, พ่อจอมโจรทำที่เสียคายหม้อเป็นที่ย
ทำให้ยามนั้นกริ้วใจว่าจะผิดตัว, และ ไม่เพียง
แต่กริ้วใจเท่านั้น พ่อยามเลยดลยใจเอาเสียด้วย
พ่อจอมโจรกลับไปหาหม้อมาใหม่ ก็เป็นตรงไป
ตักน้ำแล้วก็ถ่อมาอีก ยามผู้เดียวกัน กลับนึก
ลงในใจขึ้นมา แต่ทว่าจะถูกหรือผิดก็ตาม เดี๋ยว
แะเงะเงะเข้าอีกผละ ใหญ่ด้วยท่อนไม้ หม้อดิน
ใส่น้ำก็แตกกระຈายไป พ่อโจรก็ทรมหัวเราะ
เลยและว่า — “ข้าพเจ้าเป็นคนขี้ขลาดอ่อนแอ
เสมอ, เพียงแต่ท่านมาทักทายด้วยท่อนไม้,
ข้าพเจ้า ก็ ตกใจ สิ้นสติ ทั้ง หม้อ ดิน ตกแตก
เสียแล้ว. ความผิด ของข้าพเจ้าเอง ไม่ เป็นไร
หรอก.”

ยาม ก็ ทายใจ, นึกว่าเป็นคน ตักน้ำตาม
ธรรมดา เลยไม่ใส่ใจสงสัย พ่อ จอมโจร อีก
ต่อไป.

ครานี้ก็เป็นทีแล้ว. พ่อจอมโจรเอาหม้อ

ร.อ.ท. พด้อย พรปรีชา

๖๐/๖๗ มกร

ครอบ คีรีระ ว่ายนํ้าค่อวไปยงที่ ๆ ราชชิตา
ประทัยอยู่ เมื่อชนฝั่งโคเรยบรยแล้ว, ก็
ตรงไปหานาง พลวงปราสัย

“แม่สาวสวรรค์, แม่รักตัวกลัวตาย —
เมื่ออย่าร้องเลยเจียวนะ”

ด้วยความตกพระทัย พระราชชิตาก็อธิ
ไม้ออก — เท่ากับ จะบอก ว่า “เชิญ เถอะเยะ,
จะทำอะไรก็ทำ — ฉันกลัวอะ”

พ่อ รอมโรได้ก็ ถ้ ชมิชมนิ เข้าใกล้ นาง
อย่าง ไม่อายแก่สางนางไมหรือทวดาคนใด —
ส่วรณยานใจอย่างชินสรวรรคชนคัสติ อยู่กับ
นางเป็นปกติใหญ่. ยามที่ประจำใกล้นางมี
ทางที่จะทำประการใดได้, เพราะขณะ ที่พ่อ
รอมโรวังแทนาง — หรือว่านางยอมตามใจ —
นั้น, นางมิได้ส่งเสียงกรักร้องก้งกตลงกันไว้.
ครวย จนกระทั่ง พ่อ รอมโร อิ่มหมพมนแล้ว
ก็ต้องราชชิตา — และนาง — กลับไปเอง. พวก
ยาม จึงไปกราบทูล พระ ราชชาตาม ที่ ได้เห็น
เหตุการณ์อย่างถ้วนถมนั้น. พระราชชิตา —
“มันเป็นกิจที่เลวยิ่ง, ที่เรายังจับอะ โมยคน
ไม่ได้.”

ผลแห่งการที่พระราชชิตาถูก พ่อรอมโร
เข้าไปพบบังเตวนั้น ก็คือค่อมาถประมาถ
๘ หรือ ๘ เดือน พระราชชิตา ประสูติโอรส เป็น

ชาย. พ่อรอมโรได้ทวยช้วน แก่พลัน
ความคิดขึ้นมาว่า เขาต้องหาโอกาสไป
งานสมโภช ประสูติกาล แห่ง ลูกชาย ของเขา
ให้ได้. คิดแล้ว, ก็จำเลงร้างอย่างมหาดเล็ก
และนำคนเข้าไปในพระราชฐานของพระราชชา.
ไม่มีใครเลยที่จะล่วงรู้ว่าเขาคือใคร — นอกจาก
ว่าเขาเป็น มหาดเล็ก ผู้หาหน้ไปน่านผู้หนึ่ง.
พ่อรอมโรก็สนุกสนานนานใจ, ทั้งหลย
ปล้างเล่นเสียนทองกาง. ครึ่งเวลาที่จะ
กลับบ้านเขาร้องขึ้นก้ง ๆ ว่า — “สหายทั้งหลย!
โดยรีบส่งของพระราชชา, มา! เราไปปล้นห้าง
ร้านพ่อค้ากันเถอะ!”

พวก มหาดเล็ก เด็กชาทั้ง หลย พวก
เข้าใจว่า พระราชชา รับสั่งให้ ไป ปล้น ห้าง
ร้าน เพื่อ เป็น เกียรติยศ แก่ ประสูติ กาล
แห่งพระราชชิตา, จึงพากันกระทำตามโดย
ทันที. โดยเหตุนี้ ก็ยังเกิดโกลาหลขึ้นมวน
ขึ้นครวนแควง, ครวยจนเนื้อความทราบไปถึง
พระราชชา ๆ ก็รับสั่งถาม มุขยามาตรผู้กราบทูล
ไปตามความเป็นจริง —

พระราชชิตา — “ถ่าเถอะวะ! ถ่าฉะนั้น
แล้ว, ข้าเองก็พลอยถูกลวงไปด้วย. ถ่าข้า
ไม่จับเจ้ารอมโรทำโทษให้ ได้แล้ว, ข้าก็
จะไม่ไ้กันยบวรลัถะ”

พ.ศ. ๒๔๖๙

โจรสลัด

ด้วยพระราชประสงค์อันสูงส่งนั้น
พระราชหฤทัย จึงมีสั่งให้อำมาตย์ทำรวก
รอกขึ้นในสถานกว้างใหญ่แห่งหนึ่ง, และ
พอลากได้ล่องลอยไปได้สักหน่อย ก็ทรงโปรด
เกล้าให้เข้าประกาศไปทั่วกันว่า ให้บรรดา
บุรุษทั้งสิ้นซึ่งพำนักอยู่ใน พระนครนั้น พากัน
มาชุมนุมโดยพร้อมหน้า ภายในอาณาเขต
ที่มรวกนั้นไว้ โดยรอบ. ผู้หนึ่งผู้ใดจะขอตัวโดย
มีข้อขัดข้องอย่างใดเป็นไมยอมทั้งสิ้น, และ
ถ้าผู้ใดไม่มา — ผู้นั้นจะไ้ รับพระราชอาญา
ตอบแทนความผิดของตน. เมื่ออำมาตย์
ได้จัดการข่าวร้องไปทั่วแล้ว, พอถึงวันกำหนด
นัด บรรดาบุรุษทั้งพระนครก็พากันมาชุมนุม
อยู่พร้อมกัน.

พระราชอาพระราชทานพวงมาลัยแก่นักดา,
และ รับสั่งให้ ย่น มาลัยให้แก่บุรุษซึ่งเป็น บิดา;
ครั้นแล้ว ก็รับสั่งให้ ทหาร รักษาองค์ เค้น ตาม
นักดาไป, และ ถ้านักดาขึ้นมามีผู้ใด
ก็ให้ รับผู้ นั้นมาทันที.

ลำดับที่ราชันบิดา ทรงเสด็จ ฝ่า เข้าไปใน
บรรดาบุรุษทั้งหลาย และทรงพิเนิพิเคราะห์
ดวงหน้า ต่าง ๆ อย่างใกล้ชิดกัน, พระองค์
ทอด พระเนตร เห็น จอมโจร ซึ่ง เป็น บิดา ของ
พระองค์. โดยความรู้สึกอันลึกซึ้งของพระองค์

ระหว่างบิดากับบุตรและไปโดยมานุษยวิสัย
นั้น, พระราชันบิดาก็ทรงยื่นมามีประทาน
แก่จอมโจร.

ขณะนั้นทหารรักษากองก็ตรึงเข้าคว้า
ตัวบุรุษผู้นั้น และผูกลากกระชากไปเข้า
พระราชาทันที.

พระราชอาทรี — “มุขยามาตย์ทั้งหลาย,
จงยกมามีตัวว่า อาญาสถานใดจึงจะเหมาะ
แก่ผู้นี้ ?”

มุขยามาตย์ — “ทเว, พวกข้าพระเจ้า
ทั้งหลาย พร้อมกัน มีความเห็น ว่า อาญา
สถานใดก็ไม่เหมาะยิ่งไปกว่าประหารมันเสีย.”

พระราชอาทรี — “พวกข้า ! ผู้ มีปัญญา
ชาญฉลาดคนหนึ่งควรจะควรแก่ ประหาร ! เขา
ควรแก่ที่เรา จะต้อง ทนยารัง ประโยชน์ มากกว่า
กรรมัง. บุรุษเช่นนี้หายาก.”

จึงถึงทางนี้; พระราชาได้ โปรดประทาน
เครื่องแก้วแหวนเงินทองนา ๆ ชนิดแก่พระราช
บิดาเพื่อเป็นสินไหม และมอบนางให้เป็นภริยา
ของบุรุษผู้จอมโจร. นอกรวมยังมีมอบ
ราชสมบัติให้ ออกถึงพระนคร.

นิยายเดิมเรื่องกระต่าย สามขาที่มี สิว
สกปรกบนหลัง.

ร.อ.ท. พลัถย พรปรีชา

๒๕๖๒ มกร

[หมายเหตุท้ายเรื่อง — เรืองน มีผู้หลายชวท, เลียงเหล่า อำมาคยท คอยคม
 เขียนไว้หลายคนในหนังสือหมอกนิทานเก่า ๆ
 มีแตกต่างกันบ้างในบางตอน เช่นในตอนค้น,
 Herodotus. เทโรโดทส (นิยายเล่ม ๒ บทที่
 ๓๓๓) เขียนไว้ว่า ชายผู้หนึ่งมีลูกชาย ๒ คน
 ซึ่งมีนิสัยรักการโจรกรรมมาก, จนกระทั่ง
 วันหนึ่งคนหนึ่งถูกจับได้ โดย ถูกขังที่เขาวง
 กักไว้ รักเขาที่เท่า, เจ้าพชายก็ทศศิระ
 นื่องแล้วพาเขากลับไป เพื่อไม่ให้ ใครมาพยเขา.
 พระราชามีรับสั่งให้นำคนนั้นไปไว้ในที่แยก
 และให้อำมาคยคอยเฝ้ากว่าจะมีใครมาร้องให้
 รักศัพย้าง เจ้าพชายถูกมารดาของคณยังคัย
 ให้มาจัดการ เป็นชระกยเรองศัพของนื่องชาย,
 ก็ตรงมายังสถานที่ไว้ศัพพร้อมด้วยเหล่า
 หลายชวท, เลียงเหล่า อำมาคยท คอยคม
 อยู่จนเม้าห่า และตักหนวก ข้างซ้ายให้แห้ว
 ไว่ทุก ๆ คน, แล้วก็ลักศัพนั้นไปเสีย,
 ครานั้น ชีภา ของ พระราชาได้ประกาศว่า จะ
 ยอม เป็นภรรยาแก่บรุษผู้ ซึ่งสามารถเล้าถึง
 กลอุบายอันฉลาดแหลม และ ชั่วช้า ที่สคทคณ
 ได้กระทำมาแล้วในชีวิตให้นางพึงใจ. เจ้า
 พชายก็เฝ้ามาสำราญภาพิก ทัศนกระทำแล้วแก่
 นาง. แต่เมื่อนางพยายาม จะลศคัวเขาไว้,
 เขากลับเอามือของผู้นายมายืนให้นางยัก, แทน
 ที่จะเป็นมือของคณ. ผลที่สุด พระราชาก็
 ประกาศว่า จะบยชีกาให้แก่ผู้ทมารบยสำราญ
 ว่ากระทำการนี้, เจ้าพชายจึงแสดงคณให้
 ปรากฏ และรับชีกาเป็นภรรยา.]

จบบริบูรณ์

๑๘๖. ผู้ที่ประกอบใจมาให้พอใจ เสมอ ผู้นั้นชื่อว่า มีความพริบไหวดี กว่านาย
 ควรนับว่าคนดีได้ เพราะเป็นผู้หาได้ยาก.

ของ น. ส. พิชยญาติ

~ ยลโฉม ~

~ พ ~

ละครคนไทยเขมร

เท่าที่ข้าพเจ้าเห็น

“สมุห์ห้อม”

(นายพลพัน หุ้มแพร)

ด้วยเหตุที่ข้าพเจ้าไม่ถูกเลือกเป็นตัวละครคน... ข้าพเจ้าไม่มีเวลาวางที่จะช่วยไปในทางราชการต่าง ๆ ก่อนวันเล่น... ฉะนั้นข้าพเจ้าจึงกระทำการที่จะช่วยเหลือแก่คณะไทยเขมรในโอกาสที่จะทำได้ เพื่อช่วยประภคณงานครุฑนี้ ให้ครึกครื้นขึ้น ให้สมกับที่จะสนองพระมหากรุณาธิคุณ ของ สันเกล้าพระมหามงกุฎในพระบรมมหาราชวัง... ซึ่งข้าพเจ้าเป็นผู้... ที่พระองค์ได้ทรงช่วยเหลือและทรงใช้สอยมาในกาลก่อน

ข้าพเจ้าคงใจว่าจะลองเสกที่รูปพวกตัวละครคน มาลงในหนังสือไทยเขมร สำหรับจะได้เป็นที่ระลึกไว้อย่าง พอถึงวันที่ ๑ มกราคม ข้าพเจ้าจึงไปยังสำนักงานไทยเขมรขออนุญาตต่อท่านบรรณาธิการ ก็ได้รับอนุญาตโดยความยินดี ฉะนั้นในตอนกลางคืนข้าพเจ้าจึงแต่งกายขึ้นมาสวมเครื่องไปนั่งที่โรงละครและแอบเข้าไปนั่งอยู่กับพวกพิณพาทย์ที่หน้าเวที ใช้ความลับในทางซัดเขียนไปตามเพลง ในที่สุดก็ได้ผลดังที่ท่านได้เห็นอยู่ในเวลานี้ จะคิดอย่างไรไม่ทราบ... แต่ข้าพเจ้าก็พอใจแล้วที่ได้ร่วมมือช่วยเหลือในงานคราวนี้ ยิ่งเล็กน้อยจึงขออัญมณนาคุณในกตเวทิตาปลื้มครื้นด้วย เราท่านทั้งหลาย จ้านง เช่นไร ขอจงเป็นผลสมความจำนงทุกประการเทอญ

บุญชีอาหาร

ประจำเดือนมกราคม

ของ

“นางสาวชาน้ำเต็ม”

ดาว

๑. แกงจืด “เผือกหอม”
๒. แกงขี้ “ปลาย่างกับหน่อไม้”
๔. ยำ “เห็ดหูหนู”

หวาน

๑. น้ำ “ลอดช่องแก้ว”
๒. แห้ง “ขนมสาลี่”

ว่าง

๓. ผัก “แตงล้าน”
๕. เครื่องจิ้ม “กุ้งเครื่อง”
๑. น้ำ “เมล็ดเคียวขุบระกา”
๒. แห้ง “ขะจ่างครึ่งชาติ”

พ.ศ. ๒๔๖๘

ครัวของไทยเขมม

คาว

๑ แกงจืด “เผือกหอม”

เครื่องปรุง ผือก กุ้งสด หอมสด กระเทียม น้ำมันหมู น้ำเค็ม พริกไทยย่น

วิธีปรุง ปอกเผือกแล้วหั่นเป็นชิ้น ๔ เหลี่ยมเล็ก ๆ ล้างน้ำแล้วใส่ลงหม้อ ใส่น้ำลงไปพอสมควร ปิดฝาตั้งไฟต้มไปจนสุก กุ้งสดปอกเปลือกผ่าตัวใหญ่ ตักเป็น ท่อน ๆ แล้วใส่ลงไปพอสุก ใส่น้ำเค็มแล้วชิมดู หอมสดล้างน้ำแล้วหั่นเป็นชิ้น สั้น ๆ ตามขวางใส่ลงไปแล้วยกขึ้น ทบกระเทียมลงไป เสิร์วกับ น้ำมันหมู พริกไทยย่น โรยหน้า

๒ แกงขี้ “ปลาขี้กับหน่อไม้”

เครื่องปรุง ปลา กระเขนย่าง หน่อไม้เปรี้ยว พริกแห้ง ตะไคร้ ข่า หอมกระเทียม พริกไทย ผิวมะกรูด เกลือ เติบเคย น้ำเค็ม น้ำตาล

วิธีปรุง โขลก พริกขี้ ให้ละเอียดแล้ว ชุกับมะพร้าว ทิ้งไว้ให้แห้งไฟเคี่ยวไปจน

แตกมัน จึงขึ้นเอาแต่หัวไปผัดพริกขี้พอหอม แล้วใส่หางกระเทียลงไปพอเดือด หน่อไม้เปรี้ยวฉีกเป็นชิ้นยาว ๆ ล้างน้ำขยให้แห้ง แล้วใส่ลงไป ปลากระเขนย่างฉีกเป็นชิ้นยาว ๆ วนากหน่อไม้ แล้วใส่ลงไปพอเดือด ใส่ น้ำเค็ม น้ำตาลเล็กน้อย ชิมดูแล้ว ปลงลงจากเตา

๑

๑

๑

๓ ยำ “เห็ดหนู”

เครื่องปรุง เห็ดหนู กุ้งสด เนื้อหมู ถั่วลิสงขี้ มะพร้าวขี้ หัวกระเทียม พริกเผา น้ำเค็ม น้ำตาลหม้อ มะนาว พริกแกง

วิธีปรุง เอาเห็ดหนูไปแช่น้ำไว้ จนพองแล้ว เลือกและล้างให้สะอาด ตำตอกใหญ่ ฉีก เป็น ชิ้น วนาก รียบ ประทาน กุ้งสดและเนื้อหมู ต้มสุก แล้วหั่นเป็นชิ้นยาว ๆ ใส่เหลียม กุ้งแกะเปลือกเสีย ถ้าตัวใหญ่ หั่นหรือผ่า ๒ ซีกของเหล่านี้นี้ได้จานรวมไว้ เวลาจะรับประทานโรยมะพร้าวขี้ ถั่วลิสงขี้ซอยบาง ๆ ลงไป น้ำพริกเผาละลายด้วยน้ำปลา น้ำตาล น้ำมะนาว

นางสาวชานาเค็ม

มกร

หัวกระโทก ราชกลงไปคลุกให้ทั่ว แล้ว
ชิมดูตามชอบ ก็แล้ว หยิบใส่จาน
พริกแดงหั่นเป็นฝอยยาว ๆ โรยหน้า

๐ ๐ ๐

๔ ผัด “เตงล้าน”

เครื่องปรุง เตงล้าน พริกสด สังกะไย
กระเทียมทอง เนื้อหมู กุ้งสด น้ำ
เค็ม น้ำกระเทียมทอง น้ำตาลทราย
หัวกระเทียมแห้ง น้ำมันหมู

วิธีปรุง เอาเตงล้านอ่อน ๆ มาปอกเปลือก
แล้วจักเป็นร่องตามยาวทั่วทั้งลูก ผ่า
๓ แล้วเดือนไส้ออกเสีย เจียนรมให้
เรียบรียบ จึงหั่นตามขวางออกทีละหนึ่ง
ฟลิกสด หั่นเฉียง ตามขวาง แล้วใส่
ซามแช่น้ำเอาไว้ กระเทียมทองทั้ง
ครึ่งผ่า ๒ แล้วคว่ำลง หั่นตามขวาง
บาง แช่น้ำกระเทียมไว้ เนื้อหมูแล
กุ้งสดหั่นชิ้นเล็ก ๆ จึงทยอยกระเทียม
แห้งลงไปโรยกับน้ำมันหมูพอเหลือง
ใส่กุ้ง และ หมู ลง ไปผัดพอ สุก ใส่
เตงล้าน ลง ไปผัด สุกแล้ว ใส่กระ
เทียมทองทั้งน้ำเค็ม น้ำเค็ม น้ำ
ตาลทรายเล็กน้อย ผักชีหัวแล้ว ตัก
ใส่จาน

๐ ๐ ๐

๕ เครื่องจิ้ม “กุ้งเครื่อง”

เครื่องปรุง กุ้งสด ตะไคร้ ชিং หัวหอม
ใบมะกรูด น้ำส้มมะขาม น้ำตาล
ทราย ผักชี พริกแดง น้ำเค็ม

วิธีปรุง เอากุ้งสด มาล้างน้ำให้สะอาดแล้ว
ใส่ตะแกรงผึ่งไว้ให้แห้ง จึงใส่ลงใน
ในซาม ตัก น้ำเค็มใส่ ลงไป พอท่วม
แช่ไว้สัก ๒ คืน แล้วจึงเอามาแกะ
เปลือกออกใช้แต่เนื้อหั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ
ใส่ซามไว้ ตะไคร้ หั่นเป็นฝอยเล็กน้อย
จึงหั่นยาวเป็นฝอย หัวหอมซอยตาม
ยาวบาง ๆ ใบ มะกรูด หั่น เป็นฝอย
ของเหล่านี้ ใส่ลงไปในซามกุ้ง แล้ว
คั้น ส้ม มะขาม ด้วย น้ำสุก ใส่ ลง ไป
น้ำเค็มเล็กน้อย น้ำตาลนิดหน่อยอย่า
ให้หวานมาก คลุกชิมดู ถ้าต้อง
การให้รสแหลมใส่น้ำมันมะกรูด ก็แล้ว
ตักใส่ถ้วย ผักชีพริกแดงโรยหน้า

๐ ๐ ๐

หวาน

๑ น้ำ “ลอดช่องแก้ว”

เครื่องปรุง ข้าวเจ้า แยม ข้าว ขายนม
น้ำตาลขม มะพร้าว คอกมะลิ

พ.ศ. ๒๔๖๘

ควักของไทยเขม

วิธีปรุง เอาข้าวสารอย่างที ๓ มาล้างให้
สะอาดแล้วแช่ไว้จนขึ้นน้ำ จึงส่งขึ้น
ใส่ไว้ในกระเบงเอาใบทองยี่หัดให้มิด
และใช้หินทับไว้ รุ่งขึ้นเทใส่
ชามอ่างค่อย ๆ ล้างจนสะอาด สรง
ใส่กระเบง ใบทองยี่หัด หินทับไว้ อีก
ตอนเย็นเอามาล้างอีกครั้งหนึ่ง ทำ
ดังนี้ทุก ๆ วันจนครบ ๓ วัน จึงล้าง
อีกครั้งหนึ่ง แล้วรินน้ำทิ้งให้หมด ยี
กับอ่างดิน ใส่ น้ำปูนเล็กน้อย (น้ำ
ปูนต้องแช่ไว้ก่อน ใช้ปูนขาว
แช่น้ำทำไว้จนขึ้นฝ้าจึงใช้ได้) ยี
ไปจนละเอียดก็ เติมน้ำปูนลงไปให้
เหลว แล้วกรอง ด้วยผ้าเปลือก กระ
เทียม ใส่อ่างทิ้งไว้ให้เย็นนอนกัน
รินน้ำทิ้งเสีย เอาน้ำปูนใสใส่ลง
ไปอีก ต้อง คอยเปลี่ยนน้ำ ๒-๓ ครั้ง
ที่หลังจึงใส่น้ำใสลงไปด้วย ๑ ครั้ง
ระหว่างนี้คอยคอย เปลี่ยนน้ำอยู่เสมอ
เวลาจะกวนจึงเอาแป้งมาตวง ถ้า
ข้าว ๑ ถานาน ต้องตวงให้ได้แบ่ง
ทั้งนี้ และ เนื ๔ ถานาน เติมน้ำ
ท้ายยายม่อน นิดหน่อย เพื่อให้ขึ้น
เงางาม แล้วกรองอีกครั้งหนึ่ง จึง

ใส่ลงหม้อดิน หรือหม้อเคลือบ ก็ได้
ตั้งไฟ น้อย ๆ กวนไปทีแรกแข็ง
กวนไปอีกครึ่งหนึ่งจะเหลว ลองตัก
หยอดลงในน้ำเย็น ถ้าแข็งตัวแล้ว
ใช้ไม้ ตักน้ำใส่กระเบงล้างกระเบ
ที่สะอาดเตรียมไว้ เอากระโหลก
ลวกช่องวางพาดปาก กระเบง แล้ว
ตักแป้งใส่ลงไปในกระโหลก เอา
ช้อนพิกัดให้ลงในน้ำ ทำไปจนหมด
แป้ง ถ้า น้ำ ในกระเบงร้อนต้อง
เปลี่ยนน้ำใหม่ แช่ไว้จนเย็น จึง
เอาผ้าขาวมาขยำขยี้ในกระเบจาก เท
ลงอีกช่องลงไป

ขั้นกระเทียว น้ำคอกไม้ สักแล้ว
ละลายกับน้ำตาลขี้กิ้ง เติมน้ำตาลหม้อ
กวนเสร็จจะแหลม แล้วกรองใส่โถ
กอมะลิขยี้หน้า ตักลงอีกช่องใส่
ชามแก้วยกออกไปตั้งให้ รวยประทาน

๑ ๑ ๑

๒ แห่ง “ขนมสาเล”

เครื่องปรุง ฟองเีย น้ำตาลทรายขาว
แป้งสาเล น้ำคอกไม้เทศ
วิธีปรุง ค่อยฟองเียคลงในชามตวงให้เต็ม
ชาม พอตี แล้ว ตวง น้ำตาลทราย

นางสาวชานน้ำเค็ม

มกร

๑ ชาม เท่ากับฟองมีก็ใส่ลงไปน้ชาม
ข้าง พร้อม ทั้งไข่ ก็ไปประมาณ
๑ ชั่วโมง ระหว่างนั้นก็พักกระตะ
เธอน้ำใส่จนท่วมต้นถึงถึง แล้วเร่ง
ไฟให้เดือด จึง ตวง แบ่ง อย่าให้
เต็มชามนักใส่ลงไป ตักไข่ น้ำ
คอก ไม่เทศ ประมาณ ๑ ช้อน โตะ
สีชมพู ผสมลง ไป ด้วย ฟองาม คนให้
เข้ากันก็แล้ว ตักกระตักฟาง บดลง
ในถาดสีเหลี่ยม แล้วเทขนมลงไป
ในถาด ยกขึ้นตั้งบน รังถึง ปักฝานึ่ง
ไปกระเวลา ๑ เล่มขุบยกลงได้ จึงขุบ
กระตักลงใน กระทง แล้ว คว่ำ ถาด
ขนมลง ไป จึงแกะกระตักฟางที่ตัก
ขนมออกให้หมด และ ตัก เป็นชั้น
ตามชอบใจจกใส่จาน

ว่าง

๑ น้ำ “เมล็ดเดือยขุบระกา”

เครื่องปรุง เมล็ดเดือย ๓ ทัพว การพลู
๑ คอก พริกไทย ๑๕ เมล็ด หอม
หัวใหญ่ ๓ หัว ใบตอง ๒ ฝัก
น้ำเค็ม ๑ แกลลอน น้ำมันหมู

วิธีปรุง

เอาไก่มาล้างให้หมดคักเป็นท่อน ๆ
ทุบให้กระตักแตก แล้วเทลงหม้อ
ใส่น้ำเค็มไปจนเกือบ ถึงเอากานพลู
พริกไทยล่อน หอมหัวใหญ่ เกลือ
นิกหน้อย ผสมลง เคี่ยวไป จน เกือบ
คักพอทั้ง เคี่ยวไป จน โถ้นนั้น เขียว
น้ำคั้น ขาวก็แล้วคักเนื้อไก่ ขึ้นมาคัก
เป็นชิ้นยาว ๆ เล็ก ๆ ใส่ ชามเอาไว้
แล้วกรองน้ำขุบให้สะอาดใส่หม้อไว้

จึงเอาลูกเดือยใหม่ ๆ มาล้างน้ำ
๒-๓ ครั้งแล้วใส่หม้อเอาน้ำเย็นใส่
ต้มไปจนเมล็ดขุบกัน จึงขุบขึ้นใส่
ในน้ำขุบ ต้มให้เกือบลวกครึ่งหนึ่ง
เอาน้ำเค็มที่ผสมลงแล้วชิมตามชอบ
ก็แล้วใส่ ใบตอง ๒ ฝักขึ้น เนื้อไก่ลงไป
ขกชั้น ตัก ใส่ ชามยก ไป ตั้ง ให้
รับประทาน บางท่านชอบใช้ขนมขี้
สตหินเป็นชั้น ๔ เหลี่ยมเล็ก ๆ ทอด
น้ำมันหมูให้เหลือง เวลารับประทาน
โรยลงไป ต่างเข้าคัมน้ำขุบได้

๒ แห้ง “ปะจ่างครั้งชาติ”

เครื่องปรุง เข้าเหมยว มะพร้าว เนื้อมะ
และ มันหมู กุ้งแห้ง เห็ดหอม

พ.ศ. ๒๔๖๘

ควีนของไทยเซหม

วิธีปรุง
ตั้งน้ำ พริกไทยขึ้น เกล็ดขึ้น
เอาข้าวเหนียวมาขาวให้สะอาดแล้ว
ล้างให้ กระจะทอง ขูดมะพร้าว
คนกระทิใส่ลง ไป พอกท่วมข้าวเหนียว
สัก ๓ องศา ได้เกล็ด พอมรสเค็ม
นิก ๆ แล้วยกขึ้นตั้งไฟ คนไปจนน้ำ
กระทิแห้ง จึงยกลงมา
เนื้อหมู และ มันหมู แล เป้น ชัน
บาง ๆ เกลาด้วยพริกไทยขึ้น กุ้งแห้ง
คองใช้ โห่ ๆ ผ่า ๕ ซีก เท็ดหอม
เข้าให้พอแล้วล้างน้ำให้สะอาด หั่น
เป้นชันยาว ๆ
จึงเอาใบตองมาวาง ๔ เหลี่ยม
ยาว ๆ ซ้อนกัน ๒ ชัน อย่าให้ ใบ

ตองแตก แล้วเอา ข้าวเหนียว วาง
ลงตรง กลาง ใบตอง เอามือเกลี่ย
ออกไปอย่าให้บางนัก จึงเอาหมู กุ้ง
เท็ดหอมคองเข้า รวมของเหล่านว้าง
ลงบน ข้าวเหนียว แล้ว หยิบ ข้าว
เหนียวมา กลบให้ มิด จึงหยิบใบตอง
แทยงมมรวมเข้าเป้นมมเดียวกัน แล้ว
ม้วนมม จนติดกับ ข้าวเหนียว จึง หัก
มมออก ๒ มม ที่เหลออxygen มาประจบ
ตรง กลาง พับ ยลาย เข้า ไปให้
เรียบร้อย จึงเอาเชือกมัดพันหลาย
รอบผูกให้แน่น แล้วจึงเอากระทะ
คองนำให้เคียด เอาเยางลงในรังถึง
ตั้งในกระทะ ปิดฝานึ่งไปจนสุก

๑๘๗. ความปล่อยตนให้ละเลิงตามใจ ปราศจากเหนียวรังเสียเลย ขีพของเขา
ผู้นั้นก็เป้นเสมือนจกน้อยในสมุทร สุดแล้วแต่โชคจะอำนวยเป้นเกณฑ์

ของ ผ. ก. พิชยญาติ

วิชาเคมี

นางสาว แฝง พุทรวี

รวบรวม

งโรย คัลเซียมคลอไรด์ (Calcium Chloride) ให้อบรูปหนูหรือในรังหนู จะทำให้ หนูหนีไปหมด

ผลการขบจะยังกันมกปลวกไม่ให้รบกวน แสงสว่างเสียบ้าง

ได้ ถ้า โรยลงในที่ ๆ มกปลวกอาศัย

รองเท้าใหม่ ๆ มักกักเท้า ถ้าจะแก้ไข คือ น้ำขาวข้าว ๒ แกลลอน สารส้ม ๑ ขอนซ์
ไม่ให้ ถักเท้าควรทำดังนี้ จงวางรองเท้าใหม่ ๆ น้ำสะอาด ๔ แกลลอน ต้มปนกัน แล้วกรอง
บนจาน แล้วหยคน้ำมันละหุ่งลงไปในก้นเหยือก ให้สะอาด เอาสารส้มครึ่งปอนด์กับปูนขาวใส่
(พื้นรองเท้าจะยุบน้ำมันซึมเข้าไป) จะไม่กัก ลงไปให้ละลาย แล้วใส่แกล่นต้นรากแดงหนัก
เท้าออกเลย ๓ ปอนด์กับต้มปนกันใหม่ แล้วจึงเอาเท้าแช่ต้ม

ก่อนสวมรองเท้า ถ้าเอาสารส้มใส่เท้า ลงไป
ให้ทั่วจะกันไม่ให้เท้าพองได้

วิธีจะซักกำมะหยี่ จงใช้น้ำฟองสบู่อุ่น

พ.ศ. ๒๔๖๙

วิชาน้ำ

ทุกครั้งที่ฝนตก อย่างนี้คนอย่างนี้ผาผาย
ขรรคทางใช้ รกหรือที่บนน้ำออกให้หมด สบ
คลอออกแล้ว ึ่งเอาข้างบนเป็นมันอิงไฟจนแห้ง
แล้ว วางลงบนผ้ามัน ๆ ค่อย ๆ ประจง รก ทาง
ด้านใน

กระเบื้องซีเมนต์ ทบพื้น จะดีกว่าของ
อย่างอื่นให้เป้นมันได้ โดยยาก ถ้าให้ดีกว่า
ใช้นมเปรี้ยวหรือทอที่ตากแล้วซักดู จะเงิน
และไม่เสียเวลามาก

ผ้ามันที่สักระทำการต่าง ๆ จะยอมด้วยสี
เมโปลสี จะใช้ได้อีกนาน

ผังก่อกำแพงน้ำมันสนทงไว้ ใช้สำหรับ
ขัดเครื่อง โลหะต่าง ๆ จะทำให้ไม่เกิด
สนิม

ถ้าจะรักษาวมให้สากมีสีสกลอยู่ได้นาน ๆ
จงทำดังนี้ต่อไป ึ่งเอาเปรง ๆ ผงและฝุ่น
ละอองออกให้หมด เอาผ้ามันน้ำส้มกับน้ำต้ม
ร้อน ๆ บิดเสียพอสมควร เช็ดกมให้ทั่วเพื่อให้
สีสกลได้ ถ้ามีหมกหมกของเอาเกลือเช็ด ๆ
วางไว้ ที่ รกหมัก นั้น ๒ - ๓ ชั่วโมง จะถอน สี
ออกหมด ถ้าจะย้อมกันไม่ให้หมอกปลวกขึ้น
ควรใช้เปรง แข็ง ๆ ร่ม น้ำร้อน ผสม น้ำมัน ส
๒ - ๓ หยดกับน้ำย้อม ๆ จะย้อมกันได้ ก็

เปรงใหม่ทุกชนิด ก่อนที่จะใช้จึงแช่น้ำเย็น
ทิ้งไว้ ๒๔ ชั่วโมง จะทำให้ทนทานและไม่ให้
ชนหลุดได้

ถ้าจะย้อมกันริ้วพรมพืหรือขอ ควรทำ
ดังนี้ให้ ใช้ลวกแข็ง ยาวประมาณ ๒ ฟุต หัก
ตรงกลางให้เป็นมุมฉาก เช็ดคิกักย้อมของพรม
จะทำให้พรมเรียบขึ้น

พองน้ำทโยนเปรอะ ึ่งล้างด้วยน้ำย้อม
ทองผสมกับน้ำร้อน หรือแช่โซดาคาร์บอเนต
ก็ได้

ดอกไม้ ที่ทำด้วยผ้าหรือกระดาษ เวลาจะย้อม
หรือสีกสีลงนาม ึ่งเอาไปย้อมในน้ำร้อนสักครู่
หนึ่งก็จะไหม้ขึ้น

สารเชษม

ไทย

ล. สุวรรณเกษม

ชาว “ยายชายตะแคงใจพิลึกกระแสนั้น คนนาร่อง “ครับ แถนหมิ่นโสโครกที่ไหน
กัน รุบ ลูกสาว ของ แก่ ต่อหน้าต่อตา หมอรู้หมด”
แกยังไม่ยกว่ะอะไรเลย”

เชียว “เฮ้ ! ทำไมละ ?”

ชาว “พทโฮ ! แกละ มันเช่อย่างนี้ ก็
ยายชายตะคองคนนั้น แกระไปเห็น
กัน รุบ ลูกสาว ของ แก่ ที่ไหนละ !”

๐ ๐ ๐

ครูคนหนึ่งสอน หนังสือ เรื่องสามก๊ก ตอน
โจโฉแตกทัพเรือ อยู่ในห้องเรียน ขณะนั้น
มองไปเห็น นักเรียน คนหนึ่งนั่ง โท่ สยง อยู่
จึงร้องถามว่า “นายจิก ใครเป็นผู้ตีทัพโจ
โฉ ?”

นายจิก ทกใจลูกขี้คนเอามือขยักตาตอบอย่าง
จริงจังว่า “ใครทำแตกก็ไม่ทราบครัย แต่เมื่อ
เช้านี้ ผมเห็น โฉของ คุณครูยังก็อยู่”

๐ ๐ ๐

กับต้นถามคนนาร่อง “ท่านว่าท่านชำนาญ
การเดินทางเรือนักวี ?”

ทันใดนั้นแว่อก่ซนหินโสโครกเข้าโครมใหญ่
“นี่ ที่นี้ ก็มี หินโสโครก อีก แห่ง
หนึ่ง” คนนาร่องพูดต่อไป

๐ ๐ ๐

ไทย “เฮ้ย ! เจ๊ก มึงอย่ามาค่าแม่กันนะ”
เจ๊ก “ทั้งลายหาอว่ะ หล่ำม่ายล่าย”

ไทย “เฮ้อ ! ไม่เช่ มึงสองคำอีกชั่วะ มึง
ไม่โดนเตะค่อยวักกูชี่”

เจ๊ก “หลอญั่น หล่ำม่ายล่าย ลัก้าพ่อลื้อ
แม่ลื้ออว้างหล่ำล่าย ลัก้าว่า อ้าว
ชื่เกยกหล่ำล่ายม่าวว่า”

๐ ๐ ๐

เด็กชายเล็ก ๆ คนหนึ่งวิ่งหน้าคาคันไปหา
ตำรวจแล้วพูดอย่าง ตะลั่นลั่นว่า “นายฮัย
จียะ โมยให้หนูที่เถอะซิม”

ตำรวจ ตกใจ จึงร้องถามว่า “ที่ไหน กันหนู
อะไรหาย”

พ.ศ. ๒๔๖๙

ดาวเขมร

เก็ก “ที่นั่นหนะเองแหละชัย ชะ โมยลัก เก็กหญิงวีวอายุ ๒ ขวบ “สามี ของ คุณครู
เฮาส์ทางค้ของหนูไป” ชัยคะ”

ตำรวจ “ใครเป็น ชะ โมยหนะใหม่ ทาย
เท่าไรล่ะ?”

เก็ก “ศทางค้หนูหาย ๓ ศทางค้ พุชายหนู
เองละ!”

ชาย บ้านนอก คนหนึ่ง พงออกมา จากคุก
เดินผ่านมาทางหน้าบ้านฝรั่งคนหนึ่งซึ่งพูดไทย

ไม่เป็น ขณะนั้นเขากำลังตามหาคนที่ทำกรรมของ
เขาอยู่ แลเห็นชายผิวดำเดินผ่านมาจึงร้องถามว่า

“แว่วอีสิไมคูก” (คนทำกรรมของฉัน
อยู่ที่ไหน)

ชายนั้น “ครัย ผมงออกมาจากคุก”

ฝรั่ง “โน-โน”

ชายนั้น “ไมโนคอกครัย ผมงเสียหิวแตก
ที่เคียวหะ ถ้าไม่ยั้งงั้นหาต้องเข้าไป
ผ่อนอารมณ์อยู่ในคุกไม่

ครุสตี “ผู้ชายชนิโทไหนทั้นยว่ารักชาติ
มากทักก ชัยค้วอย่างท้วย”

ครุยมแก้มแทบปริ “รักชาติทางไหนแม่จิว?”

เก็กหญิงจิว “กสามีของ คุณครูแยมมีภรรยา
น้อย เทยว ช่อนไว เป็น หลายคน

เก็กฉันคิดว่าคุณครูคงไม่ทวาย”

ครุโกรธ หน้า ทยม ออ แม่กนั้น ก็กลายเป็น
ส้เขียว “จริงรึแม่จิว เคยนอนอยู่ที่ไหน?”

ครุหนุ่มคนหนึ่งสอนวิชา แห่งอังกฤษใน

โรงเรียนสตรีไว้เขียนลงในกระดานคำว่า
จงเต็มประโยชน์ให้ ได้ความ

“โอเลฟ...” (ฉันรัก....)

แล้วจึงหันไปถามนักเรียนสตรีคนหนึ่งว่า “เต็ม
ได้ความว่าอะไรแม่ต้อง?”

นางสาวส้อง “โอเลฟไมฟาอะคะ” (ฉัน
รักบิดาของฉัน)

ครุ “เฮอละ แม่ลำอาจ?”

นางสาวลำอาจทอโยลิ้มตัว “โอเลฟยุคะ!”

(ฉันรักท่าน)

ครุยม “จริงจิว แม่ลำอาจ”

แถลงการณ์

คณะกรรมการบรรดาศักดิ์

ไทยเชนม

ตามที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระ
ราชทาน พระบรมราชานุญาตให้คณะ กรรมการ
บรรดาศักดิ์ไทยเชนม นำพระราชนิพนธ์ยก
ละคอน ของ พระบาท สมเด็จพระ รามาธิบดี
ศรีสินทรมหาวชิราวุธพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
แสดง เพื่อ เก็บเงินไทยเสด็จ พระราช ดำเนินใน
การกุศลอุทิศถวายสมเด็จพระบรมชนกนาถ
สร้างพระไตรปิฎก ในวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๖๑
นั้น ด้วยเสด็จพระบรมมยุคลเกล้าฯ กิจกรรม
ได้ดำเนินไปจนผลสำเร็จตลอดแล้ว และม
รายการรับจ่ายดังต่อไปนี้:-

บัญชีรายรับจ่าย

เงินรับ

๑ ค่าขายบัตร	๒,๔๗๕ บาท — สติงค
๒ เงินอุทิศการกุศล	๔๗ ,, ๒๓ ,,
๓ ค่าขายบัตรอื่น	๒๗ ,, ๖๕ ,,
รวม เงิน	๒,๕๔๙ ,, ๘๘ ,,

เงินจ่าย

๑ ค่าสิ่ง ของ สำหรับ ทำฉาก	๒๓๓๓ ,, ๒๒ ,,
๒ ค่าแรง ช่างเขียน ช่างไม้	๕๕๖ ,, ๓๐ ,,

๓ ค่าแรงค่าสิ่งของใน การโคมไฟ	๕๓ บาท ๖๐ สติงค
๔ ค่าจ้าง คน งานทำ ความ สอด แล จัก สถานที่	๔๗ ,, ๕๐ ,,
๕ ค่าเครื่องแต่งตัวและ แต่งหน้าละคอน	๑๒ ,, — ,,
๖ ค่าเช่าเก้าอี้เพิ่มเติม	๕๕ ,, — ,,
๗ ค่าเช่ารถบรรทุกสิ่ง ของ และ โดยสารไป ชม ในการละคอน	๓๖๒ ,, ๐๗ ,,
๘ ค่าเช่าสถานที่ สำหรับแสดง	๓๕๐ ,, — ,,
๙ จ่ายเบ็ดเตล็ด	๕๔ ,, ๕๓ ,,
รวม เงิน	๓,๓๖๒ ,, ๒๐ ,,
เป็นรายไ้ เงิน	๓,๓๗๗ ,, ๖๘ ,,

ข้าพเจ้าได้รื้อบรวบว่ารายรับและรายจ่ายใน
บัญชีนี้ ถูกต้องตรงกับใบสำคัญตามที่ข้าพเจ้า
ได้ตรวจแล้ว.

(ลงนาม) พระยาศรีศักดิ์ธำรง

ธ. ๓๐. ๖๘.

พ.ศ. ๒๔๖๗

แถลงการณ์ละคอนไทยเชม

ในที่นี้คณะเห็นควรแถลงไว้ด้วยว่ารายการ สว่าง พระไตรปิฎก เพราะเห็น เหมาะด้วย
 จำเริญแต่ขอกรรม ก็อาจเห็นว่าจำนวนก่อน บัณฑิต ๒ ประการ คือ
 ข้างสูงไปสักหน่อย แต่เมื่อทราบการเลื่อย ๑ ที่ระโก โยเสด็จในส่วนพระราชาศุภ
 แล้วจะเห็นได้ว่า รายจ่ายค่าทำฉาก ซึ่งมี ๒ เพื่อพินการแสดงละคอนฟก ซึ่งมี
 จำนวนเงิน ถึง ๖๐๐ บาท เคยนั่นเอง ที่ทำให้
 ยอกจ่ายสูงถึงเพียงนี้ แต่อย่างไรก็ตามทั้ง
 ๔ ชุคน คงเป็นสมัยที่เกี่ย รักษาไว้ ใต้ คอไป
 ใต้ อีก ซึ่งคณะได้มุ่งหมายไว้แล้ว ว่าถ้าไม่มี
 อุปสรรคจนแก่ ไม่ได้ ก็ระโกจักให้ม้งาน
 เช่นนี้อีกในข้อ ๆ ไป
 อนึ่งโดยที่คณะได้ รับ อุปการจากท่าน ทั้ง
 หลายเป็นอย่างนี้ในครั้งนั้น จึงเห็นควรแถลงถึง
 เจตนาเดิมของคณะ ที่ได้ทำการหัดการงานขึ้นให้
 เป็นที่ทราบซึกณ โอกาสนี้ด้วย
 ชุตน คณะ หนังสือพิมพ์ไทยเชมได้หา
 ฎากันถึงการที่จะ ประกอบ กุศลกรรม อย่างใด
 อย่างหนึ่ง เพื่ออุทิศส่วน กุศลถวายแก่ พระบาท
 สมเด็จ พระ มงกุฎเกล้า เจ้าอยู่หัว ใน วาระ อัน
 คล้ายกับพระราชสมภพ ของพระองค์ชัควนที่ ๑
 มกราคม แล้ว จึงได้ดำริถึง การ แสดง
 ละคอน ขท พระราช นิพนธ์ เกี่ย เงิน สมทบทุน

ดำเนินชุนในประเทศสยามโดยพระมหากษัตริ
 ธิคุณ แห่ง พระบาท สมเด็จ พระ มงกุฎ เกล้า
 เจ้าอยู่หัวนั้นมิให้เสื่อมหายไปเสีย
 เมื่อความปรารถนาถึงด้วยเหตุผลทั้งกล่าว
 มา ณ คณะไทยเชม จึงนำ ความ เรียน หาญ
 ท่านผู้เคยแสดงละคอนในคณะสามัคคยาจารย์
 คณะศรีอยุธยา และพระยาโอวาทวรกิจ พระยา
 อนุมาน ราชชน ก็ยินดี ช่วยเหลือ อย่าง เต็ม
 ใจ ฉะนั้นกิจการของคณะไทยเชมที่สำเร็จ
 ไปโดยที่ ครั้นนี้ ก็ด้วย อุปการคุณ อัน ยิ่งของ
 ท่าน ซึ่งได้กล่าวแล้ว ซึ่ง ชาวคณะไทยเชม
 จะไม่ลืมเลย
 ในที่สุดคณะไทยเชมขอชักชวนท่านซึ่ง
 ได้ออก กำลังทรัพย์ และกำลังกาย ร่วม ในการ
 กุศลนี้ จึงพร้อมกันอนุโมทนาในส่วนกุศลซึ่ง
 ได้กระทำในครั้งนทวักกันเทอญ

หลวงสรรพาวุธกิจ

บรรณาธิการ

อินทวาที

ลันกระหม่อมประการหนึ่ง อีกประการหนึ่ง
ก็คือ ชาวคณะมิวโซยังแต่เรื่องซั่มละคอนกัน
เสียหมด ไม่มีผู้หนึ่งผู้ใด จะเขียน แล้ว
ข้าพเจ้า จึงยอมรับ หน้าที่ เป็นผู้เขียน อินทวาที
สำหรับเพื่อน

คำว่า “ดุษฎีพิเศษ” จะมีความหมาย
เพียงไร ข้าพเจ้าก็ยังไม่ใคร่จะเข้าใจแจ่มแจ้งนัก
ในทันที ข้าพเจ้าจะขออธิบาย ไปตาม มุก ของ
ข้าพเจ้าก่อน คือ หนังสือ ดุษฎีพิเศษของ
ไทยเริ่มแต่เดิมมา ก็เคยมีแต่เล่มประจำ
เดือน มกราคม ดุษฎีเดียว ซึ่ง เกี่ยว ทั่ว เป็นวัน
พระราชสมภพ ของ พระบาท สมเด็จพระมงกุฎ
เกล้าเจ้าอยู่หัว ครันต่อ มา ถึง วิสาขมาส

เดือน การเขียนอินทวาทีมาตกหนักงาน
ข้าพเจ้า ทั้ง เป็นด้วยท่านบรรณาธิการ
และ ชาวคณะ ให้เกียรติยศ แก่ข้าพเจ้า ในการ
เขียนอินทวาที ในดุษฎีพิเศษประการหนึ่ง ก็
ข้าพเจ้า มีความ มุ่ง มาที่ ปรารถนา ที่จะ เขียน
ไทยระกุก ถึง พระมหากษัตริย์คุณ ในล้านเกล้า

พ.ศ. ๒๔๖๗

อันที่

ก็มาระกุดถึงว่าเป็นเดือนเกิดของไทยเขมม
 รัช^๕ พงศกฤต^๕ พะพทสาสนิกชน^๕
 นิยมกันว่าเป็นวันเดือนที่ควรบูชา เพื่อเป็น
 เครื่องระกุดในพระพทสาสนาสำหรับชาวไทย
 คนไทยเขมมจึงได้จัดทำเป็นเล่มพิเศษขึ้น
 และเลือกส่วนเรื่องที่เกี่ยวกับพระพทสาสนา
 ทั้งนั้น คือ มาพระบาทสมเด็จพระมงกุฎ
 เกดเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคตแล้ว พระบาท
 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันเสด็จเสวย
 กล้วยราชสมบัติ ครั้นถึงพฤศจิกายนมาส
 ซึ่งเป็นวันพระราชสมภพแห่งพระองค์ ชาวเรา
 ก็ได้จัดทำฉบับพิเศษขึ้นเพื่อเป็นการเฉลิม
 พระเกียรติตามคตินิยม เมื่อวันเดือนใดเวียน
 มาบรรจบครบรอบถึงมกราคมมาส ซึ่งเป็นวัน
 พระราชสมภพของสันเกล้าสนกระหม่อมอีก
 ครั้งหนึ่ง ชาวคณะไทยเขมมก็บังระกุดถึง
 พระมหากษัตริย์คุณอยู่มีรับสั่งให้จัดทำถวาย
 ในการที่จะสนองพระเดชพระคุณแก่พระองค์
 คือว่าให้จัดทำฉบับพิเศษเช่นเคยมาทั้งจะ
 พยายามเลือกสรรบทความพิเศษทั้งยังมี
 แพร่หลายนำมาลงในฉบับพิเศษนี้ เพื่อ

พระกฤษฎิกานิหารในเชิงกวีของพระองค์
 ถึงกระนั้นก็ยังมิได้ใจที่จะเสด็จพระเกียรติ
 ให้เห็นชัดออก จึงมาดำริว่าชาวขงกฤษ
 เขายกย่องเชกสเปียร์ผู้เป็นปราชญ์ในเชิงกวี
 แม่ทูลักโกสินทร์ไปแล้ว เมื่อถึงวันเกิด
 ของเชกสเปียร์ ท่านพจนนิกประพันธ์ทั้งหลาย
 ได้พยายามจัดทำละครคอนเสิร์ตเชกสเปียร์
 แท่งทุก ๆ ปีสืบมาจนทุกวันนี้ ก็เมื่อ
 ชาวเราผู้อยู่ในวงนักประพันธ์มาระกุดถึง
 พระมหากษัตริย์คุณและเคยยกย่องพระองค์ว่า
 เป็นยอดกวีของชาวไทย จะประกอบ
 กตเวทิตาคุณเช่นชาวยุโรปบ้างไม่ได้หรือ
 จะยกย่องพระองค์ว่าเป็นเชกสเปียร์ของชาว
 สยามสักทีจะเป็นไร เมื่อได้คำรับและ
 ใจครวญแล้วเห็นว่าเป็นปฏิบัติการอย่างก็
 ได้มีมอบภาระนี้ให้บรรณาธิการขอพระราชทาน
 พระบรมราชานุญาตให้นำพระราชนิพนธ์
 ลงในฉบับพิเศษประการหนึ่ง และเล่นละคร
 เก็บเงินนั้นสมเกล้าถวายเพื่อไทยเสด็จใน
 กองการกุศล อธิการถวายแก่พระมหากษัตริย์
 พระองค์นอกประการหนึ่ง ก็ทำการก็ได้

ทองปถม

๖๘๖ มกร

สำเร็จตลอดปดอปลั่ง โดยพระมหากษัตริย์
 ธิคุณ แห่ง พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว ใน
 รัชกาลปัจจุบัน ไ้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
 พระ ราชทาน พระ ยมราชานุญาต ตามความ
 ประสงค์ ชาวคณะไทยเขมร ศึกษาลายปลั่ง
 ในพระกรุณาธิคุณเป็นล้นเกล้าฯ

พิเศษเหมือนกัน) ถ้าความประสงค์สำเร็จ ใน
 ขอนแทนที่เล่มพิเศษจะมีหนังสือคง ๑๐๖๖ ซึ่ง
 มากกว่า ธรรมคา รว ๑๐๖๖ กติยะ น้อยกว่า
 ธรรมคาไปราว ๗ ๕๖๖ นั้นแหละข้าพเจ้า
 จึงว่า “ฉบับพิเศษ” ไม่มีหลักฐานเกิดจ

เมื่อมีการของไทยเขมร ไ้วางเข็มมุ่งถึง
 การเล่นละคอนเป็นใหญ่แล้ว ชาวคณะก็มีว
 ไปยังถึงการเตรียมการเล่นละคอนกันเสียหมด
 แม้ ที่สุด หนังสือพิมพ์ ไทยเขมร ก็ตั้งใจ ไว้ว่า
 จะทำเป็นฉบับ พิเศษ ก็เลย เกือบล้มเลิกทีเดียว
 เช่นภาพ หน้าปก ซึ่ง เคย เปลี่ยน ให้ เป็นพิเศษ
 ก็เลยพิเศษไม่ได้ ภาพภายในซึ่งเคยใช้มากก็
 จักทำไม่ทัน เรื่องซึ่งเคยรวบรวมนักประพันธ์
 ผู้มีนามอุโฆษ มากมายหลายท่าน ก็หาได้รว
 รวมไม่ คงได้ แต่เพียงว่ามีพระราชนิพนธ์
 อย่างเดียวเท่านั้นที่จักว่าเป็นพิเศษ มีหน้าซ้ำ
 ท่านบรรณาธิการ ยังต้องการ จะ ให้ออกให้ทัน
 ในวันที่ ๑๖ เสียด้วย แม้ ไ้ หนังสือเพียง
 ๑๕๖๖ ก็พอใจแล้ว (นักจักว่าอยู่ในใจพวก

ข้าพเจ้ากำลังรำพึงถึง การ ขกพร่องของ
 หนังสือพิมพ์ ไทยเขมร ฉบับพิเศษ เกือบนี้ อยู่
 ก็พอดี ท่านอาจารย์ นาคะ ประทีป นำเรื่องมาส่ง
 ให้ถึง ในฉบับพิเศษ พอข้าพเจ้าเห็นหน้า
 ท่าน อาจารย์ นาคะ ประทีป ก็ ระฤก ขึ้นไ้ว่า
 ข้อมกพร่องของหนังสือเก่อนนพจะแก้หลักไป
 ไ้เปล่าละหนึ่ง โดยเขาวของข้าพเจ้าเล่นไป
 คิดถึง ธรรมคา วิทยา สามารถ จะ พิสูจน์ ให้ เห็น
 ไ้ว่า ในเก่อนแรกมีนักประพันธ์ช้นเขมร
 อย่างเช่นเคย คือมีท่านนาคะประทีปเป็นอาทิ
 และถ้าผู้ ไ้ไ้ รู้ จัก หรือพอเห็น ท่านอาจารย์
 นาคะ ประ ทีป แล้ว ท่าน ก็ คง จะ ลง
 มติ เห็น พ้อง กับ ข้าพเจ้าว่า เก่อน นี้ ก็ มี
 นักประพันธ์ ผู้มีนาม อุโฆษสังเรื่อง มาลงมาก
 นับจำนวน ไ้คงแสน ๗ ที่เดียว ครั้นข้าพเจ้า

พ.ศ. ๒๔๖๗

อินทวาท

จะชักความยาวสวความชักให้มากไป เกรง
ท่านอาจารย์จะโกรธว่าข้าพเจ้าเป็นคนขี้ขลาด
กลัวครู ฉะนั้นเมื่อท่านผู้ใดที่มีความสงสัย
ก็ควรหาโอกาส ไปถาม กับตัวท่านเองดีกว่า
บางที ท่าน อาจารย์ จะ อธิบาย ได้แจ่มแจ้งกว่า
ข้าพเจ้ามาก.

๐ ๐ ๐

เมื่อพูดถึงเล่นละครคน ๆ ก็เป็น สิ่งที่
ง่ายกายคล้าย ๆ ละเล่นของมือซ้ายขวา แต่
ครั้นทำกัน เขาจริงจังสอละครเป็นงานใหญ่โต
ซึ่งไม่นึกเล่นเลย ว่าจะลำบากยากเย็น ถึงปานนี้
แต่แรกมีผู้กล่าวว่า “น่ากลัวจะไม่สำเร็จ
คงจะต้องมีอุปสรรคบางอย่างเกิดขึ้น ” แต่
ก็เคราะห์ดี ที่ อุปสรรคต่าง ๆ ก็ ได้ผ่านพ้นไป
สิ้น ทั้งนี้เป็นด้วย ความตั้งใจของท่าน
ทั้งหลายซึ่งได้ มีอุปการะคุณแก่คณะไทยเขมม
ซึ่งจะลืมขอบพระคุณเสียมิ ได้เลย เป็นอันขาด

๐ ๐ ๐

ก่อนจะถึงวันซ้อมใหญ่ ข้าพเจ้า ยังรู้ สึก
หนักใจบางอย่างคือ ท่านอาจารย์นาคะประทีป
ได้บอกล่วงหน้าไว้ว่า วันซ้อมใหญ่ท่านจะมา

ไม่ได้ ขอให้ จักหาผู้อื่นแทน ตัวท่านชั่วคราว
ก่อน ภาระนี้ตกมาเป็นพนักงานข้าพเจ้า
ที่จะต้องแสดงเป็นตัวคุณมั่ง (เรียกตามคำ
ขอรับของท่านนาคะประทีป เพราะในระหว่าง
เวลาซ้อม ใคร เรียก อ้ายมั่ง ท่านออกจะจน ๆ
ท่านว่า “เรียก คุณมั่งไม่ได้หรือ เอ๊ยขึ้น
ที่ไร ก็ต้องจกขานูขึ้นทุกคำไป” ฉะนั้น
ข้าพเจ้า จึง เรียกตาม ความ พอใจ ของท่าน ว่า
คุณมั่ง)

อนึ่ง ช. บุญโญปถัมภ์ ซึ่งกะไว้ ให้เป็น
ตัว คุณสา (เรียก ตาม เกียรติยศได้กับ
คุณมั่ง) ก็ไปราชการทางทะเลยังไม่กลับ
นับตั้งแต่วันเริ่มซ้อม จนจนจะถึงวันซ้อมใหญ่
ไม่ได้ซ้อมเลยสักครั้งเดียว ตามที่กะไว้ว่า
จะกลับในวันที่ ๒๗ ธันวาคม และได้แสดง
ในเวลาซ้อมใหญ่คือวันที่ ๒๗ ธันวาคม แต่
ถ้าหากว่า ช. บุญโญปถัมภ์ยังไม่กลับ ข้าพเจ้า
ก็ต้องรับหน้าที่เป็นคุณสาแทน อีกตำแหน่งหนึ่ง
แต่ตัวข้าพเจ้าคนเดียว จะต้องแทนตัวละครคนถึง
สองตำแหน่งก็กระไรอยู่ ครั้นใกล้วันซ้อม
ใหญ่เข้าจริง ท่านอาจารย์นาคะประทีปก็รับรอง

ทองปดอม

๑๐๖๓ มกร

ว่าจะมาได้ ข้าพเจ้าเลยรอดตัวไปที พิณพ ทั้งหลาย ที่ได้ทำการช่วยเหลือข้า
วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕. ขุนชู โนญ ปดอม ก็กลับ ประกาศให้ ซึ่งนับว่าได้แสดงกตเวทิตาธรรม
ตามกำหนด ก็ถึงข้าพเจ้าก็โดย ไม่ต้องแทนใคร เพื่อสนอง พระเดชพระคุณพระมหากษัตริราชเจ้า
และงานการที่สำเร็จ ตลอดไปตลอดไป ทุกสิ่ง พระองค์ นั้นเหมือนกัน
ทุกอย่าง ซึ่งเป็นที่ น่ายินดี สำหรับ คณะ
ไทยเขมรเป็นอย่างยิ่ง

พิณพ ทั้งหลาย ที่ได้ทำการช่วยเหลือข้า
ประกาศให้ ซึ่งนับว่าได้แสดงกตเวทิตาธรรม
เพื่อสนอง พระเดชพระคุณพระมหากษัตริราชเจ้า
พระองค์ นั้นเหมือนกัน

๐ ๐ ๐
ที่สุดนี้ คณะไทยเขมร ขอแสดงความยินดี

๐ ๐ ๐
คณะ หนังสือพิมพ์ ไทยเขมร ขอ แด่ กศส
มายัง ท่านทั้งหลาย ที่ได้ ช่วย ออกทุนทั้งกำลัง
กายและกำลังทรัพย์ ขอไว้รับส่วนผลงานดังส
นด้วย

และขอใจ นายไทยเสงคมกฤส เจ้าของ
ห้างขายยาตราละคอน ที่ได้ส่งยาวิเศษจริง
สำหรับแก ไอ้มาให้ ท่านบรรณานิกการได้รับ
ไว้แล้ว และได้แจกจ่ายให้ชาวคณะทดลอง
กิน รู้สึดีกว่ามีคุณจริงเสมอว่าเป็นยาวิเศษ
ทั้งท่านเจ้าของได้ชานานามไว้นั้น

อนึ่ง ขอแสดงความขอบคุณ บรรดาหนังสือ

ทองปดอม

